

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

étkeztetés szociális alapszolgáltatás

SZAKMAI PROGRAMJA

2018.

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Étkeztetést biztosító telephelyek:

- Székhely – 3530 Miskolc, Arany J. u. 37.
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
- Avas I. Idősek Klubja – Miskolc, Klapka György. u. 6-8.
- Avas II. Idősek Klubja – Miskolc, Testvérvárosok u. 6.
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 6.
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
- Vár-sétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 26.
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10.

Ellátási terület: Miskolc város közigazgatási területe

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXII. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község

önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kisegítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

1.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derús Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrássy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Avasi Szolgáltatási Központ – 2 telephellyel - Miskolc, Testvérvárosok u. 6. és Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

II. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A célcsoport jellemzői

Az ellátás elsődleges célcsoportja az időskorú lakosság.

1. Idősödő társadalom

Az első és második demográfiai átmenet következtében a társadalom korstruktúrája átrendeződött, a népesség „idősebbé vált”. Az idősebb korcsoportok relatív súlyának emelkedését alapvetően két tényező befolyásolja: **egyrészt** a termékenység csökkenése (amely a korpíramis aljának szűkülését eredményezi, **másrészt** a halandóság javulása (amely viszont a korpíramis tetejének szélesedésével jár). E két tényezőtől kívül a társadalom idősödésének mértékét a vándorlás szintén befolyásolja: a bevándorlás lassítja, míg az elvándorlás gyorsítja a folyamatot, mivel jellemzően a munkaképes korúak – azon belül is a – fiatalabb korosztályban magas az elvándorlók aránya.

Az idősödés különböző dimenziók menték történő vizsgálatai alapján az alábbi általános következtetések vonhatóak le:

- a különböző életkori csoportokban a nemek aránya között jelentős különbség figyelhető meg. Az életkor előrehaladtával a nők aránya növekszik, mivel a férfiak halandósága nagyobb – az időskorú népességben belül nőtöbbség van,
- az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, nő az özvegyek aránya. Nemek szerinti bontásban vizsgálva a nők között fokozottan jellemző – az életkor előrehaladtával – az özvegyi státus,

- az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeiket elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíció határozza meg. Minél előnyösebb volt a munkaerő-piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni életfeltételek,
- a nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az „idősebb” nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké,
- a háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök, akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb feltételek között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Miskolc város lakónépessége 2014. év végén 159.554 fő volt, mely a Miskolci Járás lakónépességének 66%-át teszi ki.

A népességi adatok 2017. január 1-re az alábbiak szerint változtak (*Forrás: miskolc.hu*):

Lakónépesség (2017. január. 1.)	158.955 fő
Állandó népesség (2017. január. 1.)	161.197 fő
Népsűrűség (2017. január 1.)	681 fő / km ²
Élve születettek száma: (2016 év)	1.395 fő
Halálozások száma: (2016 év)	2.203 fő

Miskolc Megyei Jogú Város állandó népességének korcsoportos megoszlása a KSH adatai szerint 2014-ben a következő:

Állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2014-ben					
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
összesen	86973	76403	163376	53%	47%
0-14 éves	10654	11236	21890	49%	51%
15-17 éves	2195	2252	4447	49%	51%
18-59 éves	44075	46853	90928	48%	52%
60-64 éves	6831	5145	11976	57%	43%
65 év feletti	19447	10605	30052	65%	35%

Forrás: KSH 2014.

A 60 év feletti lakosok száma 2010-ben 40.455 fő volt, 2014-ben 42.028 fő, mely 3,8 %-os emelkedést mutat. 2014-ben a 60 éven felüliek részaránya 25,7%, mely az előző évekhez képest fokozatos növekszik.

Miskolc városra jellemző öregedési indexet 2010 – 2014. közötti időszakban az alábbi táblázat tartalmazza:

Öregedési index			
év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2010.	29 408	22 753	129,20%

2011.	29 494	22 478	131,20%
2012.	29 835	22 265	134,00%
2013.	30 123	22 132	136,10%
2014.	30 364	21 890	138,70%

Forrás: miskolc.hu

Miskolc városában és a Miskolci Járásban élő nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő, valamint időseknek nyújtott szolgáltatásokat igénybevevő lakosok száma 2015. január 1-én a KSH adatai szerint:

Megnevezés	Miskolc (fő)	Járás (fő)
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő	47 328	67 843
Ebből: saját jogon járó nyugdíjban, ellátásban részesülő	44 061	62 259
Szociális étkeztetésben részesülő	3 902	6 165
Házi segítségnyújtásban részesülő	4 026	5 229
Időskorúak nappali intézményeinek férőhelyei	430	676
Nappali ellátásban részesülő időskorúak	476	710
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények férőhelyei	1 558	1 872
Ebből: önkormányzati	631	631
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményben gondozott	1 512	1 822
Ebből: önkormányzati	614	614
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma	715,3	1 091,4
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma	3 166,7	5 572,6
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező	5 197	7 737

A 60 éven felüliek részaránya: 23,3%, melyből 53% nő, 47% férfi. A 2010. december 31-i adatok szerint a 0-18 éves gyermekek száma: 29.819 fő volt, a lakosság 17,5%. Az időskorúak aránya ugyanebben az évben: 24 %. Az utóbbi arány fokozatosan növekszik.

A demográfiai folyamatok önmagukban azonban nem magyarázzák az idősök jelenlegi helyzetét, más társadalmi mechanizmusok is hozzájárulnak (járultak) ahhoz, hogy a társadalom egyik legkiszolgáltatottabb csoportjává váljanak. Az urbanizáció olyan – nem szándékolt – hatásai, mint a szomszédsági viszonyok gyengülése, a tradicionális családszerkezet felbomlása, átalakulása alapvetően hozzájárult az idős korosztály nagyobb fokú elszigetelődéséhez.

Az idősödés többdimenziós folyamat, melynek alakulásában – kimenetelében – egyaránt érvényesül a biológiai, pszichológiai és szociológiai meghatározottság. Mindemellett az idősödés és a hozzá kapcsolódó szemléletmód kultúrafüggő is.

2.A demográfiai folyamatokból levonható általános – a szociális szolgáltatásokra vonatkozó – következtetések

Az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeit elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő piaci pozíció határozza meg, minél előnyösebb volt a munkaerő piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni létviszonyok. A nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az idősebb nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké. A háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb körülmények között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Az időskorú népességet összességében vizsgálva – a lakáskörülmények, anyagi javak, fogyasztás alapján – kb. egyötödüket sorolhatjuk a felső és középosztályhoz, az átlagos anyagi színvonalon élők aránya a legmagasabb (46%). Ugyanakkor az idősök több mint 30%-a tekinthető szegénynek, és ebből mintegy 10%, deprivált – nagyon rossz szociális körülmények között él.

Az általános demográfiai folyamatokból – az idősök népességen belüli arányának emelkedéséből – valamint az idősök általános életkörülményeiből, a szociális ellátások iránti igények folyamatos növekedése prognosztizálható.

Az idősökre irányuló szociálpolitikának olyan fontos szempontokat kell figyelembe vennie, mint:

- az időskor méltóságának megőrzése,
- önállóságuk, aktivitásuk lehető leghosszabb ideig való megtartása,
- életminőségük megtartása, javítása,
- szociális biztonságuk garantálása,
- generációk közötti együttműködés segítése.

A szolgáltatások nyújtása, fejlesztése során érvényesíteni kell azt a szakmai törekvést, hogy idős ember lehető leghosszabb ideig biztonságos lakókörnyezetében kapja meg az - önálló, vagy részben önálló – életvitel folytatásához szükséges ellátásokat, és ne kerüljön sor, pusztán szociális rászorultság miatt – idő előtt – bentlakásos intézményi elhelyezésre.

Ez egyrészt rendszerszemléletű gondolkodást kíván, vagyis az egyes szolgáltatási formák egymásra épülését feltételezi, másrészt az – „olcsóbb” és a személyi autonómiát, a választás szabadságát jobban biztosító – alapszolgáltatások megerősítését teszi szükségessé.

3. Az egyes szociális alapszolgáltatások megszervezésének módja az Intézményben

- Az intézmény Szolgáltatási Központok útján látja el az Szt. által meghatározott egyes szociális alapszolgáltatásokat,
- A Szolgáltatási Központok meghatározott földrajzi területen – területi lehatárolás alapján, utcajegyzék szerint – látják el feladataikat. Az intézmény ezzel a feladatszervezéssel biztosítja azt, hogy az igénybe vevők lakhelyükhöz lehető legközelebb vehessék igénybe a szociális szükségletükhöz igazodó ellátásokat,
- A Szolgáltatási Központokban a feladatellátás megszervezését, az egyes szolgáltatások összehangolását, a szolgáltatási központvezetők végzik,
- A Szolgáltatási Központok munkájának intézményi szintű koordinálását, szakmai irányítását a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgatóhelyettes látja el.

III. ÉTKEZTETÉS SZAKMAI PROGRAMJA

1. Az étkeztetés szociális alapszolgáltatás célja – feladata

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk pszichiátriai vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt. (Szt. 62.§).

Az étkeztetés helyi szabályait Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának 31/2017. (X. 24.) sz. Önkormányzati rendeletet a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokról és azok igénybevételéről szóló 21/2010 (VI.30.) önkormányzati rendelet módosítása.

2. Megvalósítani kívánt program bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

- az étkeztetés biztosítása – a Kórház-és Menzaétkeztetés Kft (továbbiakban: KEM Kft.) működtetésében lévő szociális étkeztetést biztosító főzőkonyhákról történik a hét minden napján és ünnepnapokon,
- az intézmény az étkeztetést a KEM Kft. által összeállított havi étlap szerint, a hét minden napján biztosítja a szociálisan rászorulók számára (hétfőtől- szombatig meleg étel, vasárnap – előre elkészített csomag – melegíthető konzerv formájában), Lehetőség van – a helyi rendeletben meghatározott esetekben – napi 3x-i étkezésre
- az étkeztetés igénybe vehető elvitellel, a helyi rendeletben meghatározott esetekben kiszállítással, továbbá helyben fogyasztással,
- a KEM Kft. működtetésében álló főzőkonyhákban történik az étel elkészítése és badellába való adagolása HCCP rendszerben,
- az KEM Kft. működtetésében álló főzőkonyháiról az étel a szolgáltatási központok tálalókonyháira kerül kiszállításra. Az étel szállítását – az intézménnyel szerződésben lévő – külső szállító végzi. Az étel szállításának részletes szabályait a szállítói szerződés tartalmazza,

- szolgáltatási központok tálalókonyháján a HCCP előírásnak megfelelően történik a badellában kiszállított étel kiadagolása,
- a szolgáltatási központok tálalókonyhájáról kerül a kiadagolt étel kiosztásra az elvitelt igénylők számára, és kiszállításra a lakásra szállítással igénylők számára. Az étel lakásra szállítását – a KEM Kft-vel szerződésben álló – külső szállító végzi a szállítói szerződésben foglaltak szerint,
- az intézmény telephelyein az étel kiszolgálásával egyidejűleg helyben fogyasztással is biztosított az étkeztetés. Az étel helyben fogyasztásához előírt személyi és tárgyi feltételek a szolgáltatási központokban biztosítottak,
- Az étkeztetés biztosítása hétfőtől – szombatig 12.00 – 14.00 óra között
  - elvitellel – valamennyi szolgáltatási központban
  - kiszállítással – valamennyi szolgáltatási központban
  - helyben fogyasztással – az étkeztetésre működési engedéllyel rendelkező szolgáltatási központban.

A meleg ételt mindhárom étkeztetési formában, valamennyi igénybevevő számára hétfő-szombat 12.00 -14.00 között biztosítani kell.

- Ha az igénybe vevő az étkeztetést nem kívánja – időszakosan (betegség, egyéb ok miatt) igénybe venni, távolmaradását köteles a területileg illetékes szolgáltatási központ vezetőnek írásban vagy szóban – legalább 1 munkanappal a távolmaradást megelőzően 8.30-ig jelezni.

A szociális segítő az étkezés napi igénybevételét minden munkanap reggel 09.00 óráig a Menza programban rögzíti és továbbítja a KEM Kft-nek.

Létrejövő kapacitások

- Az étkeztetést az intézmény átlagosan 885 fő/nap szociális szükséglettel rendelkező igénybe vevő számára biztosítja,
- Az étkeztetés – szociális alapszolgáltatás – személyi feltételeit az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. sz. 3 sz. melléklete szerint – asszisztens 1 fő/100 fő felett ellátottra vetítve – biztosítjuk.
Az étkeztetés szociális szakmai létszámát külön táblázat tartalmazza. Az asszisztens munkakörben foglalkoztatott kollégák rendelkeznek az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 3. sz. melléklete szerinti – munkakörre előírt – szakirányú végzettséggel.
- Az étkeztetést az intézmény 11 fő asszisztens munkakörben foglalkoztatott munkatárssal biztosítja, akik rendelkeznek a munkakör betöltéséhez szükséges képzettséggel.

3. Más intézményekkel való kapcsolattartás módja

A Szolgáltatási Központ rendszeres kapcsolatot tart:

- az intézmény más szervezeti egységeivel,
- az ellátási terület és Miskolc város önkormányzati, civil, egyházi fenntartású szociális szolgáltatóival, intézményeivel,
- egészségügyi alap és szakellátást nyújtó szolgáltatóival,
- kulturális, szabadidős programokat szervező, kínáló intézményekkel, szolgáltatókkal.

Az együttműködés, kapcsolattartás kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, szakmai információ cserére, közös rendezvények, programok szervezésére.

4. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az intézmény az étkeztetés szociális alapszolgáltatást valamennyi, az Szt. 62.§-ában meghatározott célcsoport számára biztosítja. A szolgáltatást ugyanakkor, jellemzően az idős korosztály veszi igénybe, akik számára – koruk, egészségi állapotuk miatt – már nehézséget okoz a mindennapi háztartásvezetés.

A célcsoport jellemzői részletesen kifejtésre kerültek a Szakmai program „Bevezető” részében.

5.A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Az étkeztetést azon szociális szükséglettel rendelkező célcsoportok számára biztosítjuk, akik önmaguk és velük egy háztartásban élő eltartottjuk ellátásáról nem tudnak gondoskodni. A szolgáltatás hozzájárul az önálló, vagy részben önálló életvitel minél hosszabb ideig történő fenntartásához, a háztartás szervezés-vezetés nehézségeinek megoldásához, az alapvető szociális szükséglet kielégítéséhez.

a) A biztosított szolgáltatás formái

Az étkeztetést az 1/2000. (1. 7.) SzCsM rendelet 21. § (1) bekezdésében meghatározott mindhárom formában, napi 1x-i (illetve a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén) vagy 3x-i módon biztosítjuk.

- **étkeztetés elvitellel** – a szociális étkeztetést biztosító konyhákról (KEM Kft.) a szolgáltatási központ tálalókonyhájára szállított étel, a tálalókonyhán az igényelt adagszám szerint – a vonatkozó előírásoknak megfelelően – ételhordóba kerül kiadagolásra. Az ételt az igénybevevők ételhordóban veszik át a kiadópultnál/ablaknál.

- **étkeztetés kiszállítással** – a kiadagolt ételt (napi 1x-i illetve napi 3x-i) - a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén lakásra szállítással is kérhetik az igénybe vevők. A szállítást a KEM Kft. által szerződésben álló, külső szállító végzi. Az ételszállítás részletes szabályait a szállítói szerződés tartalmazza.

- **étkezés helyben fogyasztással** – a valamennyi szolgáltatási központban biztosított. Az intézmény biztosítja a helyben fogyasztáshoz előírt jogszabályi feltételeket, úgymint – kézmosási lehetőség, nemenként elkülönített illemhely, szükséges számú evőeszköz, étkezészet. Az étel helyben fogyasztására önálló – kizárólag az ellátottak által használt – felszerelt ebédlő áll rendelkezésre.

b) A biztosított szolgáltatások köre, rendszeressége

- Az étkeztetés havi étlap alapján történik,
- Az étkezést mindhárom étkezési formában a hét minden napján biztosítjuk (hétfő – szombat meleg étel, vasárnap előre elkészített hidegcsomag formájában).

6. Az ellátás igénybevételének módja, biztosítása, megszűnése

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások igénylésének szabálya

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele **önkéntes**, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője **kérelemre**, indítványára történik. Ha az ellátást igénybe vevő személy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a kérelmet – az érintett

személy véleményét, lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő.

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével – ha e tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjeszti elő.

A **kérelmet** – intézményünk esetében – írásban a területileg illetékes, illetve szakfeladatot ellátó szolgáltatási központ vezetőjéhez kell benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell:

Intézményünkben – a jogszabályban elő nem írt - alapszolgáltatás étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi pszichiátriai ellátás, idősek, pszichiátriai betegek nappali ellátása esetén is el kell végezni az egyszerűsített előgondozást.

A szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások biztosítása

Az ellátás biztosításáról, valamint a jövedelemvizsgálat alapján megállapított személyi térítési díjról a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgatóhelyettes dönt.

Az igazgató az ellátás biztosításáról és az ellátásért fizetendő személyi térítési díjról az igénybe vevőt **írásban értesíti**, valamint a megköti az ellátás biztosítására vonatkozó (Szt. 94/C.§) **megállapodást** az igénybe vevővel/vagy törvényes képviselőjével és az Szt.94/C.§ 2a bekezdése értelmében szükséges jognyilatkozat megtétele.

Amennyiben az ellátást igénylő a döntést vitatja, 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri),
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával,
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével.

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn,
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

Az ellátást igénylőkről a területileg illetékes szolgáltatási központvezetők – a gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartást vezetik,

- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartás kiegészül az Szt. 20. § (4) bekezdés szerinti adatokkal,
- az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a szolgáltatás megkezdése előtt megszűnik,
- a nyilvántartás naprakész vezetéséért a területileg illetékes szolgáltatási központ/szakmai egység vezetője felel.

Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása (415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján:

Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.

- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs),
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás az Nyr. 13/B.-13/H. §-ában foglaltak szerint történik.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások, ellátások dokumentációi

- az intézmény – szolgáltatásonként, ellátási formánként – a vonatkozó jogszabályok által előírt kötelező dokumentációt vezet,
- egyéb az intézmény által kidolgozott belső dokumentáció használatát az egyes szolgáltatások belső protokolljai, eljárásrendjei határozzák meg.

Térítési díj

- családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, közösségi pszichiátriai ellátás, valamint – fenntartói döntés alapján – az idősek nappali ellátása térítésmentes.
E szolgáltatások körében az alapfeladatnak nem minősülő szolgáltatásokért térítési díj, részvételi díj kérhető, legfeljebb az adott szolgáltatás, program szűkített önköltségének mértékéig,
- szociális alapszolgáltatások körében – az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, – valamint a szakosított ellátások – (idősek átmeneti elhelyezése) – biztosításáért térítési díjat kell fizetni,
- az intézményi térítési díjat – az intézmény fenntartója – évente, szolgáltatásonként ellátási formánként helyi rendeletben állapítja meg,
- a személyi térítési díjat (kötelezett által fizetendő térítési díj) az intézmény igazgatója – szolgáltatási központok, szakmai egységek vezetői előterjesztése alapján – állapítja meg.

A személyi térítési díj nem haladhatja meg a fenntartó által megállapított intézményi térítési díjat, valamint – a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi, kiskorú igénybe vevő esetén a családban az egy főre jutó jövedelmének – az Szt. 116. § (3) bekezdés, illetve a 117. § (1) bekezdés szerinti mértékét,

- alapfeladatnak nem minősülő szolgáltatásokért térítési díj, részvételi díj kérhető, mely nem haladhatja meg a nyújtott – plusz szolgáltatás – szűkített önköltségének adott igénybe vevőre jutó mértékét,
- az egyes szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátási formák térítési díjának (intézményi, személyi) részletes szabályait a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet határozza meg. Intézményünk a kormányrendeletben foglalt szabályok betartásával jár el.

7.A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Általános tájékoztatás

- internetes elérhetőség, intézményi honlap,
- helyi médiák,
- szórólap,
- társintézményekkel való kapcsolattartás,
- szakmai rendezvényeken való megjelenés.

Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az ellátás feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a szolgáltatási központvezető/intézményvezető végzi,
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a szolgáltatási központvezető/intézményvezető a jogosultat, illetve hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti,
- a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatót a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni,
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, honlap),
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza.

8.Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Az ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére,
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani,
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz
  - testi épséghez
  - testi-lelki egészséghez való jogra,

- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit,
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik,
- A szociális szakember, illetve az őt foglalkoztató intézmény – köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást,
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését,
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátottjogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől (elérhetőségük kifüggesztésre került),
Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért,
- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv., továbbá a Magyar Köztársaság Alapvető törvénye szellemében a Gyvt. tartalmazza,
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E §-a határozza meg,
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94. F.- J./§-a tartalmazza.

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat,
- munkájukat elismerjék,
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhessek.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Ikt.sz.:

Megállapodás

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530 Miskolc, Arany J.u.37.**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve:

Szolgáltatási központ címe:

másrészről az

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A .....számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Étkezés

elvitellel_

helyben fogyasztással

kiszállítással

kiszállítással- 3x-i

étkezés

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom.

Az ellátás kezdő időpontja:

év hó nap

Határozott idő esetén:

év hó nap

2. Szolgáltatás tartalma

Étkezés keretében főétkezésként legalább egyszeri meleg étel biztosítása.

- Az étel helyben fogyasztása esetén:
  - kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet,
  - evőeszközöket és étkezésletet biztosítása.
- Az étel kiszállítása esetén:
  - a meleg étel lakásra szállítását vállalja az intézmény.

3. Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre.

Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj:

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét
- nem haladhatja meg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 116. § (3) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének étkeztetés esetén a 30%-át
házi segítségnyújtás mellett étkezés biztosítása esetén 30%-át.

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez írásban fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyónvédelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató az Szt. 20.§ szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

7. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnése:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

Az intézményvezető a megállapodást írásban felmondhatja, ha:

- az ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn,
- az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidő-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek

kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik.

Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc, év hó nap

Ph.

.....
**ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője**

.....
ellátást nyújtó intézmény

.....
**szolgálat vezető/
szolgáltatási központ**

Értesültek: ellátott (törvényes képviselője) vagy a fizetésre kötelezett
Szolgáltatási központ vezető

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

házi segítségnyújtás

SZAKMAI PROGRAMJA

2018.

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Házi segítségnyújtást biztosító telephelyek

- Székhely – Miskolc, Arany J. u. 37. (Derűs Alkony Szolgáltatási Központ)
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
- Avas I. Idősek Klubja – házi segítségnyújtás – Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
- Észak-Kilián Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 6.
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
- Vár-sétány Szolgáltatási Központ- Miskolc, Bartók B. u. 7.
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 26.
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrásy u. 10.

Ellátott települések: Miskolc, Mályi, Köröm, Sajóhidvég, Berzék

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXII. törvény rendelkezéseire – döntött az

intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kiegészítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

I.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derűs Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház– Miskolc, Kacsóh P. u. 8. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Avasi I. Idősek Klubja Miskolc, Testvérvárosok u. 6.
- Avasi II. Idősek Klubja Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8. étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

II. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A célcsoport jellemzői

Az ellátás elsődleges célcsoportja az időskorú lakosság.

1. Idősödő társadalom

Az első és második demográfiai átmenet következtében a társadalom korstruktúrája átrendeződött, a népesség „idősebbé vált”. Az idősebb korcsoportok relatív súlyának emelkedését alapvetően két tényező befolyásolja: **egyrészt** a termékenység csökkenése (amely a korpíramis aljának szűkülését eredményezi, **másrészt** a halandóság javulása (amely viszont a korpíramis tetejének szélesedésével jár). E két tényezőtől kívül a társadalom idősödésének mértékét a vándorlás szintén befolyásolja: a bevándorlás lassítja, míg az elvándorlás gyorsítja a folyamatot, mivel jellemzően a munkaképes korúak – azon belül is a – fiatalabb korosztályban magas az elvándorlók aránya.

Az idősödés különböző dimenziók menték történő vizsgálatai alapján az alábbi általános következtetések vonhatóak le:

- a különböző életkori csoportokban a nemek aránya között jelentős különbség figyelhető meg. Az életkor előrehaladtával a nők aránya növekszik, mivel a férfiak halandósága nagyobb – az időskorú népességen belül nőtöbbség van,

- az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, nő az özvegyek aránya. Nemek szerinti bontásban vizsgálva a nők között fokozottan jellemző – az életkor előrehaladtával – az özvegyi státus,
- az idősek társadalmi státuszát, életkörülményeiket elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíció határozza meg. Minél előnyösebb volt a munkaerő-piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni életfeltételek,
- a nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az „idősebb” nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké,
- a háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősek, akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb feltételek között élnek, mint a kizárólag inaktívakból álló háztartások tagjai.

Miskolc város lakónépessége 2014. év végén 159.554 fő volt, mely a Miskolci Járás lakónépességének 66%-át teszi ki.

A népességi adatok 2017. január 1-re az alábbiak szerint változtak *(Forrás: miskolc.hu)*:

Lakónépesség (2017. január. 1.)	158.955 fő
Állandó népesség (2017. január. 1.)	161.197 fő
Népsűrűség (2017. január 1.)	681 fő / km ²
Élve születettek száma: (2016 év)	1.395 fő
Halálozások száma: (2016 év)	2.203 fő

Miskolc Megyei Jogú Város állandó népességének korcsoportos megoszlása a KSH adatai szerint 2014-ben a következő:

Állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2014-ben					
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
Összesen	86973	76403	163376	53%	47%
0-14 éves	10654	11236	21890	49%	51%
15-17 éves	2195	2252	4447	49%	51%
18-59 éves	44075	46853	90928	48%	52%
60-64 éves	6831	5145	11976	57%	43%
65 év feletti	19447	10605	30052	65%	35%

Forrás: KSH 2014.

A 60 év feletti lakosok száma 2010-ben 40.455 fő volt, 2014-ben 42.028 fő, mely 3,8 %-os emelkedést mutat. 2014-ben a 60 éven felüliek részaránya 25,7%, mely az előző évekhez képest fokozatos növekszik.

Miskolc városra jellemző öregedési indexet 2010 – 2014. közötti időszakban az alábbi táblázat tartalmazza:

Öregedési index			
év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2010.	29 408	22 753	129,20%
2011.	29 494	22 478	131,20%
2012.	29 835	22 265	134,00%
2013.	30 123	22 132	136,10%
2014.	30 364	21 890	138,70%

Forrás: miskolc.hu

Miskolc városában és a Miskolci Járásban élő nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő, valamint időseknek nyújtott szolgáltatásokat igénybevevő lakosok száma 2015. január 1-én a KSH adatai szerint:

Megnevezés	Miskolc (fő)	Járás (fő)
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő	47 328	67 843
Ebből: saját jogon járó nyugdíjban, ellátásban részesülő	44 061	62 259
Szociális étkeztetésben részesülő	3 902	6 165
Házi segítségnyújtásban részesülő	4 026	5 229
Időskorúak nappali intézményeinek férőhelyei	430	676
Nappali ellátásban részesülő időskorúak	476	710
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények férőhelyei	1 558	1 872
Ebből: önkormányzati	631	631
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményben gondozott	1 512	1 822

Ebből: önkormányzati	614	614
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma	715,3	1 091,4
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma	3 166,7	5 572,6
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező	5 197	7 737

A demográfiai folyamatok önmagukban azonban nem magyarázzák az idősök jelenlegi helyzetét, más társadalmi mechanizmusok is hozzájárulnak (járultak) ahhoz, hogy a társadalom egyik legkiszolgáltatottabb csoportjává váljanak. Az urbanizáció olyan – nem szándékolt – hatásai, mint a szomszédsági viszonyok gyengülése, a tradicionális családszerkezet felbomlása, átalakulása alapvetően hozzájárult az idős korosztály nagyobb fokú elszigetelődéséhez.

Az idősödés többdimenziós folyamat, melynek alakulásában – kimenetelében – egyaránt érvényesül a biológiai, pszichológiai és szociológiai meghatározottság. Mindemellett az idősödés és a hozzá kapcsolódó szemlélet mód kultúrafüggő is.

2. A demográfiai folyamatokból levonható általános – a szociális szolgáltatásokra vonatkozó – következtetések

Az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeit elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő piaci pozíció határozza meg, minél előnyösebb volt a munkaerő piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni létviszonyok.

A nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az idősebb nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké. A háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök, akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb körülmények között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Az időskorú népességet összességében vizsgálva – a lakáskörülmények, anyagi javak, fogyasztás alapján – kb. egyötödüket sorolhatjuk a felső és középosztályhoz, az átlagos anyagi színvonalon élők aránya a legmagasabb (46%). Ugyanakkor az idősök több mint 30%-a tekinthető szegénynek, és ebből mintegy 10%, deprivált –nagyon rossz szociális körülmények között él.

Az általános demográfiai folyamatokból – az idősök népességen belüli arányának emelkedéséből – valamint az idősök általános életkörülményeiből, a szociális ellátások iránti igények folyamatos növekedése prognosztizálható.

Az idősökre irányuló szociálpolitikának olyan fontos szempontokat kell figyelembe vennie, mint:

- az időskor méltóságának megőrzése,
- önállóságuk, aktivitásuk lehető leghosszabb ideig való megtartása,
- életminőségük megtartása, javítása
- szociális biztonságuk garantálása,
- generációk közötti együttműködés segítése.

A szolgáltatások nyújtása, fejlesztése során érvényesíteni kell azt a szakmai törekvést, hogy idős ember lehető leghosszabb ideig biztonságos lakókörnyezetében kapja meg az, - önálló, vagy részben önálló – életvitel folytatásához szükséges ellátásokat, és ne kerüljön sor, pusztán szociális rászorultság miatt – idő előtt – bentlakásos intézményi elhelyezésre.

Ez egyrészt rendszerszemléletű gondolkodást kíván, vagyis az egyes szolgáltatási formák egymásra épülését feltételezi, másrészt az – „olcsóbb” és a személyi autonómiát, a választás szabadságát jobban biztosító – alapszolgáltatások megerősítését teszi szükségessé.

3. Az egyes szociális alapszolgáltatások megszervezésének módja az Intézményben

- Az intézmény Szolgáltatási Központok útján látja el az Szt. által meghatározott egyes szociális alapszolgáltatásokat.
- A Szolgáltatási Központok meghatározott földrajzi területen – területi lehatárolás alapján, utcajegyzék szerint – látják el feladataikat. Az intézmény ezzel a feladatszervezéssel biztosítja azt, hogy az igénybe vevők lakhelyükhöz lehető legközelebb vehessék igénybe a szociális szükségletükhöz igazodó ellátásokat.
- A Szolgáltatási Központokban a feladatellátás megszervezését, az egyes szolgáltatások összehangolását, a szolgáltatási központvezetők végzik.
- A Szolgáltatási Központok munkájának intézményi szintű koordinálását, szakmai irányítását a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgató helyettes látja el.

II. Házi segítségnyújtás szakmai programja

A házi segítségnyújtás célja, feladata

A házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását saját lakókörnyezetében, lakásán kell biztosítani, szükségleteinek megfelelően.

A házi segítségnyújtás: személyi gondozás keretében gondozást és háztartási segítségnyújtást, a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemet biztosít.

Szociális segítség keretén belül biztosítani kell:

- a) lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) háztartási tevékenységekben való közreműködést,
- c) vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében vagy a kialakult vészhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- a) ellátást igénylővel a segítő kapcsolat kialakítását, fenntartását,
- b) gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség keretén belül felsorolt tevékenységeket.

A házi segítségnyújtás, mint szociális alapszolgáltatási forma jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a – koruk, egészségi állapotuk miatt szociális szükséglettel rendelkező – emberek, biztonságos, megszokott lakókörnyezetükben a lehető leghosszabb ideig önálló, ill. részben önálló életvitelt folytassanak, emberi méltóságukat családi és közösségi kapcsolataikat megőrizve élhessenek.

1. Megvalósítani kívánt program bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás eleme, tevékenységek leírása

a) Megvalósítani kívánt program bemutatása

- A házi segítségnyújtás megszervezése során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátás személyre szabottan, az igénybevevő fizikai, mentális és egészségügyi és szociális szükségleteit maximális figyelembe vételével történjen,
- Az ellátást az igénybevevő saját lakókörnyezetében, lakásán, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével biztosítjuk.
- A házi segítségnyújtást végző szociális gondozók az ellátott otthonában végzett szociális segítség, személyi gondozás, alapápolási feladatok ellátásával látják el feladataikat. Az intézmény az ellátottak számára biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 25. § (1)-(3) bekezdés (továbbiakban: Rendelet) – házi segítségnyújtás keretébe tartozó felsorolt feladatokat.

b) A feladatellátás módja

- A házi segítségnyújtást a szolgáltatási központok szervezeti keretei között, más szociális alapszolgáltatásokkal – étkeztetés, idősek nappali ellátása – integráltan biztosítjuk.
- A szolgáltatási központok területi lehatárolás alapján (utca jegyzék szerint) meghatározott földrajzi egységen belül biztosítják a szolgáltatást.
- A szolgáltatási központ vezetője összehangolja, koordinálja, irányítja az egyes szolgáltatások szakmai munkáját. Figyelemmel kíséri – az ellátandó terület lakossága körében felmerülő szociális alapszolgáltatások iránti igényeket, kapcsolatot tart a szolgáltatásban érintett külső szervekkel.
- Intézményi szinten a házi segítségnyújtás szolgáltatás szakmai munkáját további 1 fő vezető gondozó koordinálja, irányítja.

c) Létrejövő kapacitások

A házi segítségnyújtás engedélyezett férőhelyszáma 2018. január 1-től férőhely szám 722.

Férőhely szám és szakmai létszám

Szolgáltatási központ	Személyi gondozásban ellátott személyek befogadott száma	Szakmai létszám meghatározás (1/2000. (I.7.) SzCsM r.
Székhely – Arany J. u. 37.	72	2017.01.01-től hatályos szabályozás értelmében a házi segítségnyújtás szakmai létszámát az 1/2000. (I.7.) SzCsM r. 5. sz. melléklet A. pont szerinti tevékenység naplóban havonta
Segítő Kezek Szolgáltatási Központ	72	
Szépkor Szolgáltatási Központ	54	
Avas I. Klub (hs)	72	
Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ	54	
Bulgárföldi	54	

Szolgáltatási Központ		összesített óraszám szerint kell megállapítani a 2. sz. melléklet kiegészítő szabályok 3. pont szerinti módon
Arany Alkony Szolgáltatási Központ	54	
Vársétány Szolgáltatási Központ	63	
Hámori Szolgáltatási Központ	36	
Hejőcsabai Szolgáltatási Központ	45	
Újgyőri Szolgáltatási Központ	54	
	630	
Települési feladatellátás Mc., Kabar u. 4.	92	1 fő gondozó közvetlen gondozásra fordított havi

- A szakfeladaton foglalkoztatottak szakmai létszáma - házi segítségnyújtás keretében végzett személyi gondozás során ellátottak száma max. 1 fő szociális gondozó havi átlagban naponta 7 fő személyi gondozása - megfelel a jogszabályi előírásoknak
- A házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozást a Rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező főállású – heti 40 órás munkaidőben – szociális gondozókkal biztosítjuk. A házi segítségnyújtás keretében a szociális segítség – segítő munkakörben a Rendelet.
- 27.§. (3)-(4) bekezdésben foglaltak szerinti foglalkoztatási jogviszonnnyal is biztosítható. A szakképesítéssel nem rendelkező – kizárólag szociális segítséget végzők – számára az intézmény – a jogszabályban előírt – 100 órás belső képzést megszervezi.
- Intézményi szinten a házi segítségnyújtás szakmai munkáját 1 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakvizsgával rendelkező vezető gondozó irányítja, koordinálja, összehangolja az egyes szolgáltatási központok munkáját.

3. Más intézményekkel való kapcsolattartás módja

A Szolgáltatási Központ rendszeres kapcsolatot tart:

- az intézmény más szervezeti egységeivel,
  - az ellátási terület és Miskolc város önkormányzati, civil, egyházi fenntartású szociális szolgáltatóival, intézményeivel,
  - egészségügyi alap és szakellátást nyújtó szolgáltatóival,
  - kulturális, szabadidős programokat szervező, kínáló intézményekkel, szolgáltatókkal.
- Az együttműködés, kapcsolattartás kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, szakmai információ cserére, közös rendezvények, programok szervezésére.

4. Ellátandó célcsoport jellemzői

A házi segítségnyújtás szolgáltatást, valamennyi a jogszabályi feltételeknek megfelelő alapján – gondozási szükséglettel (értékelő adatlap) rendelkező ember igénybe veheti. Az ellátotti célcsoport jellemzően az idős - nagyon idős – generációból tevődik ki.

Az elsődleges célcsoport jellemzői a Szakmai Program bevezető fejezetében kifejtésre kerültek.

5. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formái, köre rendszeressége

Az intézmény biztosítja a Rendelet 25.§ (1)-(3) bekezdésében meghatározott a házi segítségnyújtás körébe tartozó szociális segítség és személyi gondozás valamennyi résztevékenységét az ellátást igénylő lakásán vagy lakókörnyezetében.

a) A biztosított szolgáltatás formái:

A) Személyi gondozás:

1. Szociális segítség:

- Lakókörnyezeti higiénia megtartása:
  - lakás életvitelszerűen használt helységeinek takarítása,
  - mosás,
  - vasalás.
- Háztartási tevékenységekben közreműködés:
  - bevásárlás (személyes szükséglet mértékében,
  - gyógyszerkiváltás,
  - segítségnyújtás ételkészítésben és étkezés előkészítésében,
  - mosogatás,
  - ruhajavítás,
  - közkútról vízbehordás,
  - tüzelő behordása, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha az szakmai kompetenciát igényel,
  - télen hó eltakarítás, síkosság mentesítés lakás bejárata előtt,
  - kísérés.
- Segítségnyújtás vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, kialakult vészhelyzet elhárítása.
- Bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

2. Személyi gondozás:

- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása:
  - információnyújtás, tanácsadás, mentális támogatás,
  - családdal, ismerősökkel kapcsolattartás,
  - ügyintézés az ellátott érdekében,
  - egészség megőrzésére irányuló szabadidős tevékenység segítése.
- Gondozási és ápolási feladatok:
  - mosdatás, fürdetés, haj, arcszőrzet ápolása, körömápolás, száj, fog, protézis ápolás, öltöztetés
  - ágyazás, ágyneműcsere,
  - mozgatás ágyban, decubitus megelőzése,
  - incontinenens beteg ellátása, felületi sebkezelés, sztómazsák cseréje,
  - folyadékpótlás, étkeztetés
  - gyógyszer adagolása, monitorozása
  - vérnyomás, vércukor mérése
  - hely-helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
  - kényelmi és gyógyászati segédeszköz beszerzése, használatának betanítása, karbantartásban való segítség
  - házi orvos írásos rendelésén alapuló terápiakövetés.

B) Szociális segítség:

- Lakókörnyezeti higiénia megtartása:
  - lakás életvitelszerűen használt helységeinek takarítása,
  - mosás,
  - vasalás.
- Háztartási tevékenységekben közreműködés:
  - bevásárlás (személyes szükséglet mértékében),
  - gyógyszerkiváltás,
  - segítségnyújtás ételkészítésben és étkezés előkészítésében,
  - mosogatás,
  - ruhajavítás,
  - ágyazás, ágyneműcsere
  - közkútról vízbehordás,
  - tüzelő behordása, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha az szakmai kompetenciát igényel,
  - télen hó eltakarítás, síkosság mentesítés lakás bejárata előtt,
  - kísérés.
- Segítségnyújtás vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, kialakult vészhelyzet elhárítása.
- Bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

b.) A nyújtott szolgáltatás rendszeressége

- Intézményünk a házi segítségnyújtást a hétfőtől-péntekig 7.00 – 19.00 óráig biztosítja. Hétfőn és ünnepnapokon az intézmény igazgatója rendkívüli munkavégzésben rendeli el a szolgáltatás biztosítását az igénylők számára.
A szociális gondozók munkaidő beosztása – az ellátottak szükségleteinek figyelembe vételével készül.

6. Az ellátás igénybevétele módja, biztosítása, megszüntetése

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások igénylésének szabálya

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele **önkéntes**, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője **kérelmére**, indítványára szóban vagy írásban történik. Ha az ellátást igénybevevő személy cselekvőképességében teljesen korlátozott, a kérelmet – az érintett személy véleményét, lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő.

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével – ha e tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjeszti elő.

A **kérelmet** – intézményünk esetében – írásban a területileg illetékes, illetve szakfeladatot ellátó szolgáltatási központ vezetőjéhez kell benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell:

- házi segítségnyújtás esetén a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM. rendelet 1. sz. melléklet I. része szerinti **egészségi állapotra vonatkozó igazolást**
- az Szt. 115/A. §-a, valamint a fenntartó döntése alapján – intézményünk esetében idősek nappali ellátása – térítésmentesen biztosított ellátások

kivételével, valamennyi személyes gondoskodási forma esetén a 9/1999. (XI.24.) SzCsM. rendelet 1. sz. melléklet II. része szerinti **jövedelemnyilatkozatot**

- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015.(XII.23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

Az ellátás kérelmezését követően **egyszerűsített előgondozás alkalmával gondozási szükségletet** kell vizsgálni házi segítségnyújtás igénylésekor.

Intézményünkben – a jogszabályban elő nem írt alapszolgáltatás (étkeztetés, közösségi pszichiátriai ellátás, támogató szolgáltatás), valamint idősek nappali ellátása esetén is el kell végezni az egyszerűsített előgondozást.

Házi segítségnyújtás igénylése esetén az igénybevétel feltétele a gondozási szükséglet vizsgálata, a 36/2007.(XII.22.) SZMM rendelet alapján. A gondozási szükséglet vizsgálatát a rendelet 3. számú melléklete szerint a területileg illetékes szolgáltatási központ, ill. szakmai egység vezetője és a kérelmező háziorvosa, kezelőorvosa és a fekvőbeteg intézmény orvosa végzi. Az Értékelő adatlapon szerepel a háziorvos, a gondozási szükségletet végző szakember és a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgató helyettes aláírása.

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások biztosítása

Az ellátás biztosításáról, valamint a jövedelemvizsgálat alapján megállapított személyi térítési díjról a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgató helyettes dönt.

Az igazgató az ellátás biztosításáról és az ellátásért fizetendő személyi térítési díjról az igénybe vevőt **írásban értesíti**, valamint a megköti az ellátás biztosítására vonatkozó (Szt.94/C.§. szerinti) **megállapodást** az igénybe vevővel/vagy törvényes képviselőjével.

Amennyiben az ellátást igénylő a döntést vitatja, 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri)
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén
- az ellátást igénybe vevő halálával
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- az ellátást igénylőkről a területileg illetékes szolgáltatási központvezetők – a gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartást vezetik
- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartás kiegészül az Szt. 20. § (4) bekezdés szerinti adatokkal
- az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a szolgáltatás megkezdése előtt megszűnik
- a nyilvántartás naprakész vezetéséért a területileg illetékes szolgáltatási központ/szakmai egység vezetője felel.

Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása 2016.01.02-től hatályos 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint történik

Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.

- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs).
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás a rendeletben foglaltak szerint történik.
- A rendelet értelmében várólistát is rögzítjük a felületen

7. Szolgáltatásról szóló tájékoztatás

a) A szolgáltatás közzétételének helyi módja

Általános tájékoztatás

- internetes elérhetőség, intézményi honlap,
- helyi médiák,
- szórólap,
- társintézményekkel való kapcsolattartás,
- szakmai rendezvényeken való megjelenés

b) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az ellátás feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a szolgáltatási központvezető/intézményvezető végzi,
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a szolgáltatási központvezető/intézményvezető a jogosultat, ill. hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti,

- a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E.§. (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatót a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni,
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon-lap),
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza.

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Az ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz
  - testi épséghez
  - testi-lelki egészséghez való jogra.
- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik
- A szociális szakember illetve az őt foglalkoztató intézmény – köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhessen tudomást
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátott jogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől (elérhetőségeik kifüggesztésre kerültek)
Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért

- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv. , továbbá a Magyar Köztársaság Alkotmánya szellemében a Gyvt. tartalmazza
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E. §-a határozza meg
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94. -J./§-a tartalmazza.

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják
- tiszteletben tartás ember méltóságukat és személyiségi jogait
- munkájukat elismerjék
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhessek.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Ikt.sz.:

**Megállapodás
Házi Segítségnyújtás**

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530 Miskolc, Arany J.u.37.**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve:

Szolgáltatási központ címe:

másrésről az

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A ----- számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Házi segítségnyújtás

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom.

Az ellátás kezdő időpontja:

év hó nap

Az ellátás időtartama:

Határozott idő esetén: év hó nap

2. Szolgáltatás tartalma

Szociális segítség:

- lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés,
- háztartási tevékenységekben való segítség,
- vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, kialakult vészhelyzet elhárításában segítségnyújtás,
- szükség esetén bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás:

- segítő kapcsolat kialakítása, fenntartása,
- gondozási és ápolási feladatok elvégzése,
- szociális segítségbe tartozó feladatok ellátása.

A gondozási szükséglet felmérésekor az ellátott által tett Nyilatkozat alapján.

3. Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre.

Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj:

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét,
- nem haladhatja meg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 116. § (3) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének
- 25% házi segítségnyújtás,
- 30% házi segítségnyújtás mellett étkezést is igényel, illetve támogató szolgáltatást.

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől nyolc napon belül
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalt az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése

- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató SzT. 20. § szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

7. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- az ellátást igénybe vevő halálával
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartalma meghosszabbítható
- Megállapodás felmondásával
- az Ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj fizetési kötelezettségnek nem tesz eleget

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti:

- az Ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn
- az Ellátott számára másik intézménybe történő elhelyezése indokolt
- az Ellátott a házirendet súlyosan megsérti

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik. Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll. Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc, év hó nap

Ph.

.....
**ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője**

.....
ellátást nyújtó intézmény

.....
**szolgálat vezető/
szolgáltatási központ
vezető**

Értesültek: ellátott (törvényes képviselője) vagy a fizetésre kötelezett
Szolgáltatási központ vezető

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Idősek Nappali Ellátása – Idősek Klubjai

SZAKMAI PROGRAMJA

2018.

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Idősek nappali ellátása – Idősek Klubját működtető telephelyek

- Székhely – Miskolc, Arany J. u. 37.
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy György u. 50.
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
- Avas I. Idősek Klubja – Miskolc, Klapka György u. 6-8.
- Avas II. Idősek Klubja – Miskolc, Testvérvárosok u. 6.
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 6.
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 26.
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u.6.
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10.

Ellátási terület: Miskolc város közigazgatási területe

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXII. törvény rendelkezéseire – döntött az

intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kiegészítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

1.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derús Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrásy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Avasi Szolgáltatási Központ – 2 telephellyel - Miskolc, Testvérvárosok u. 6. és Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

II. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A célcsoport jellemzői

Az ellátás elsődleges célcsoportja az időskorú lakosság.

1. Miskolc időskorú lakosságának mutatói

Idősödő társadalom

Az első és második demográfiai átmenet következtében a társadalom korstruktúrája átrendeződött, a népesség „idősebbé vált”. Az idősebb korcsoportok relatív súlyának emelkedését alapvetően két tényező befolyásolja: egyrészt a termékenység csökkenése (amely a korpipiramis aljának szűkülését eredményezi, másrészt a halandóság javulása (amely viszont a korpipiramis tetejének szélesedésével jár). E két tényezőtől kívül a társadalom idősödésének mértékét a vándorlás szintén befolyásolja: a bevándorlás lassítja, míg a elvándorlás gyorsítja a folyamatot, mivel jellemzően a munkaképes korúak – azon belül is a – fiatalabb korosztályban magas a elvándorlók aránya.

Az idősödés különböző dimenziók menték történő vizsgálatai alapján az alábbi általános következtetések vonhatóak le:

- a különböző életkori csoportokban a nemek aránya között jelentős különbség figyelhető meg. Az életkor előrehaladtával a nők aránya növekszik, mivel a férfiak halandósága nagyobb – az időskorú népességen belül nőtöbbség van.
- az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, nő az özvegyek aránya. Nemek szerinti bontásban vizsgálva a nők között fokozottan jellemző – az életkor előrehaladtával – az özvegyi státus.
- az idősek társadalmi státuszát, életkörülményeiket elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíció határozza meg. Minél előnyösebb volt a munkaerő-piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni életfeltételek.

- a nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az „idősebb” nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké.
- a háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősek akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb feltételek között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Miskolc város lakónépessége 2014. év végén 159.554 fő volt, mely a Miskolci Járás lakónépességének 66%-át teszi ki.

A népességi adatok 2017. január 1-re az alábbiak szerint változtak (*Forrás: miskolc.hu*):

Lakónépesség (2017. január. 1.)	158.955 fő
Állandó népesség (2017. január. 1.)	161.197 fő
Népsűrűség (2017. január 1.)	681 fő / km ²
Élve születettek száma: (2016 év)	1.395 fő
Halálozások száma: (2016 év)	2.203 fő

Miskolc Megyei Jogú Város állandó népességének korcsoportos megoszlása a KSH adatai szerint 2014-ben a következő:

Állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2014-ben					
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
összesen	86973	76403	163376	53%	47%
0-14 éves	10654	11236	21890	49%	51%
15-17 éves	2195	2252	4447	49%	51%
18-59 éves	44075	46853	90928	48%	52%
60-64 éves	6831	5145	11976	57%	43%
65 év feletti	19447	10605	30052	65%	35%

Forrás: KSH 2014.

A 60 év feletti lakosok száma 2010-ben 40.455 fő volt, 2014-ben 42.028 fő, mely 3,8 %-os emelkedést mutat. 2014-ben a 60 éven felüliek részaránya 25,7%, mely az előző évekhez képest fokozatos növekszik.

Miskolc városra jellemző öregedési indexet 2010 – 2014. közötti időszakban az alábbi táblázat tartalmazza:

Öregedési index			
év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2010.	29 408	22 753	129,20%
2011.	29 494	22 478	131,20%
2012.	29 835	22 265	134,00%
2013.	30 123	22 132	136,10%

2014.	30 364	21 890	138,70%
-------	--------	--------	---------

Forrás: miskolc.hu

Miskolc városában és a Miskolci Járásban élő nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő, valamint időseknek nyújtott szolgáltatásokat igénybevevő lakosok száma 2015. január 1-én a KSH adatai szerint:

Megnevezés	Miskolc (fő)	Járás (fő)
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő	47 328	67 843
Ebből: saját jogon járó nyugdíjban, ellátásban részesülő	44 061	62 259
Szociális étkeztetésben részesülő	3 902	6 165
Házi segítségnyújtásban részesülő	4 026	5 229
Időskorúak nappali intézményeinek férőhelyei	430	676
Nappali ellátásban részesülő időskorúak	476	710
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények férőhelyei	1 558	1 872
Ebből: önkormányzati	631	631
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményben gondozott	1 512	1 822
Ebből: önkormányzati	614	614
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma	715,3	1 091,4
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma	3 166,7	5 572,6
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező	5 197	7 737

A demográfiai folyamatok önmagukban azonban nem magyarázzák az idősök jelenlegi helyzetét, más társadalmi mechanizmusok is hozzájárulnak (járultak) ahhoz, hogy a társadalom egyik legkiszolgáltatottabb csoportjává váljanak. Az urbanizáció olyan – nem szándékolt – hatásai, mint a szomszédsági viszonyok gyengülése, a tradicionális családszerkezet felbomlása, átalakulása alapvetően hozzájárult az idős korosztály nagyobb fokú elszigetelődéséhez.

Az idősödés többdimenziós folyamat, melynek alakulásában – kimenetelében – egyaránt érvényesül a biológiai, pszichológiai és szociológiai meghatározottság. Mindemellett az idősödés és a hozzá kapcsolódó szemléletmód kultúrafüggő is.

2. A demográfiai folyamatokból levonható általános – a szociális szolgáltatásokra vonatkozó – következtetések

Az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeit elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő piaci pozíció határozza meg, minél előnyösebb volt a munkaerő piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni létviszonyok.

A nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az idősebb nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké. A háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb körülmények között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Az időskorú népességet összességében vizsgálva – a lakáskörülmények, anyagi javak, fogyasztás alapján – kb. egyötödüket sorolhatjuk a felső és középosztályhoz, az átlagos anyagi színvonalon élők aránya a legmagasabb (46%). Ugyanakkor az idősök több mint 30%-a tekinthető szegénynek, és ebből mintegy 10%, deprivált –nagyon rossz szociális körülmények között él.

Az általános demográfiai folyamatokból – az idősök népességen belüli arányának emelkedéséből – valamint az idősök általános életkörülményeiből, a szociális ellátások iránti igények folyamatos növekedése prognosztizálható.

Az idősökre irányuló szociálpolitikának olyan fontos szempontokat kell figyelembe vennie, mint:

- az időskor méltóságának megőrzése,
- önállóságuk, aktivitásuk lehető leghosszabb ideig való megtartása,
- életminőségük megtartása, javítása
- szociális biztonságuk garantálása,
- generációk közötti együttműködés segítése.

A szolgáltatások nyújtása, fejlesztése során érvényesíteni kell azt a szakmai törekvést, hogy idős ember lehető leghosszabb ideig biztonságos lakókörnyezetében kapja meg az, - önálló, vagy részben önálló – életvitel folytatásához szükséges ellátásokat, és ne kerüljön sor, pusztán szociális rászorultság miatt – idő előtt – bentlakásos intézményi elhelyezésre.

Ez egyrészt rendszerszemléletű gondolkodást kíván, vagyis az egyes szolgáltatási formák egymásra épülését feltételezi, másrészt az – „olcsóbb” és a személyi autonómiát, a választás szabadságát jobban biztosító – alapszolgáltatások megerősítését teszi szükségessé.

3. Az egyes szociális alapszolgáltatások megszervezésének módja az Intézményben

- Az intézmény Szolgáltatási Központok útján látja el az Szt. által meghatározott egyes szociális alapszolgáltatásokat.
- A Szolgáltatási Központok meghatározott földrajzi területen – területi lehatárolás alapján, utcajegyzék szerint – látják el feladataikat. Az intézmény ezzel a feladatszervezéssel biztosítja azt, hogy az igénybe vevők lakhelyükhöz lehető legközelebb vehessék igénybe a szociális szükségletükhöz igazodó ellátásokat.
- A Szolgáltatási Központokban a feladatellátás megszervezését, az egyes szolgáltatások összehangolását, a szolgáltatási központvezetők végzik.
- A Szolgáltatási Központok munkájának intézményi szintű koordinálását, szakmai irányítását a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgatóhelyettes látja el.

III. Időskorúak nappali ellátása – Idősek Klubja Szakmai Programja

1. Időskorúak nappali ellátása célja, feladatai

- A nappali ellátás időskorúak részére (Idősek Klubja) saját otthonukban élő 18. életévét betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, napi életritmust nyújt,
- A nappali ellátás, mint szociális gondoskodás körébe tartozó segítségnyújtási forma, jelentősen hozzájárul az időskorú nyugdíjas emberek társadalmi integrációjának megőrzéséhez, az aktív, méltóságteljes időskor biztosításához.

2. A megvalósítani kívánt program bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

a) Megvalósítani kívánt program bemutatása

Az idősek klubjai az igénybevevők részére – koruk, szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő szolgáltatást nyújt. A szolgáltatások megszervezése során figyelembe veszi az igénybevevők napi életritmusát, igényeit, szükségleteit.

A felmerülő igényeknek megfelelően:

- szabadidős programokat szervez
- életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- segítséget nyújt az ellátottak hivatalos ügyeinek intézésében,
- segítséget nyújt az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutásban,
- közösségi tevékenységeket szervez az ellátottak érdeklődésének megfelelően,
- segítséget nyújt, illetve biztosítja az alapvető higiénés szükségletek kielégítését,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az idősek klubja éves munkaterv alapján szervezi tevékenységét. A programokról, rendezvényekről havonta színes tájékoztató füzet készül.

A feladatellátás módja

- Az idősek nappali ellátása a szolgáltatási központ szervezeti keretei között más szociális alapszolgáltatásokkal integrált formában működik. Az integrált szervezeti forma – a szolgáltatások közötti szoros együttműködés – lehetőséget nyújt a rendszerszemléletű szociális munka alkalmazására, igénybe vevő szükségletek legoptimálisabb formában és módon történő kezelésére,
- A szolgáltatási központ vezetője összehangolja, koordinálja és szakmailag irányítja a központhoz tartozó egyes szolgáltatásokat. Figyelemmel kíséri – az ellátandó terület – lakosságának körében felmerülő szociális alapszolgáltatások iránti igényeket, kapcsolatot tart a szolgáltatásban érintett külső szervekkel,
Az intézmény – Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi, Gyermekjóléti Intézmény – szervezeti keretein belül működő Idősek Klubjai – (11 klub) szorosan együttműködik, közös programokat, közösségi tevékenységeket szervez,
- Az Idősek Klubjai tárgyi feltételei megfelelnek az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 75.§ (1) bekezdése szerint – nappali ellátás biztosítására – előírt alapvető követelményeknek.

A szolgáltatási központok rendelkeznek

- közösségi együttlétre,
- pihenésre,
- személyi tisztálkodásra,
- személyes ruházat tisztítására alkalmas helyiségekkel,

A szabadidős és közösségi programok szervezéséhez szükséges eszközökkel (TV-videó, DVD lejátszó, számítógépek, internet kapcsolattal, társasjátékok, könyvek, sajtótermékek, szabadtéri rendezvényekhez szükséges eszközök, stb.).

b) Létrejövő kapacitások

Az idősek klubjai férőhelyszámát az adott terület igényeihez, szükségleteihez igazodva alakítottuk ki.

Szolgáltatási Központ Idősek Klubja	Férőhely (2013.01.01- től)	Szakmai létszám	
		intézmény vezető nappali ell. vezető	gondozó
Székhely – Arany J. u. 37.	50	1	2
Segítő Kezek Szolgáltatási Központ	30	1	1
Szépkor Szolgáltatási Központ	40	1	1
Avas I. Idősek Klubja	30	0,5	1
Avas II. Idősek Klubja	30	0,5	1
Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház	30	1	1
Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház	30	1	1
Vársétány Szolgáltatási Központ	50	1	2
Hámori Szolgáltatási Központ	40	1	1
Hejőcsabai Szolgáltatási Központ	30	1	1
Újgyőri Szolgáltatási Központ	40	1	2
	400	10	14

- Az idősek klubjai munkáját, programjaik lebonyolítását intézményi szinten 2 fő terápiás munkatárs (ajánlott munkakör) segíti.

3. Más intézményekkel való kapcsolattartás módja

A Szolgáltatási Központ rendszeres kapcsolatot tart:

- az intézmény más szervezeti egységeivel,
- az ellátási terület és Miskolc város önkormányzati, civil, egyházi fenntartású szociális szolgáltatóival, intézményeivel,
- egészségügyi alap és szakellátást nyújtó szolgáltatóival,
- kulturális, szabadidős programokat szervező, kínáló intézményekkel, szolgáltatókkal.

Az együttműködés, kapcsolattartás kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, szakmai információ cserére, közös rendezvények, programok szervezésére.

4. Ellátandó célcsoport jellemzői

A célcsoport jellemzőit a Szakmai Program Bevezető fejezete tartalmazza.

5. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatás formái, köre, rendszeressége

Az intézmény biztosítja az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 77.§ (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatásokat.

Az ellátottak gondozása naponta folyamatosan történik. A gondozási munka tartalmi összetételét az ellátott fizikai, mentális állapota, szociális szükséglete határozza meg. A szolgáltatási egység az igénybe vevő számára olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújt, mely egyénre szabott, ugyanakkor előtérbe helyezi a társas kapcsolatok kialakítását, fenntartását, közösségi életben való aktív részvételét.

a) A biztosított szolgáltatási elemek

Tanácsadás:

Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülését szolgálja. Az igénybevevő önrendelkezését megtartva biztosítja a szükséges tájékoztatást, általános információnyújtást. Az ellátott bevonásával történő, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat. A tanácsadás személyesen a szolgáltatási központban a személyes szükségletekhez igazodóan történik. Papír alapon levélben és e-mail-ben is biztosított a szükséges információ átadása.

Készségfejlesztés:

A készségfejlesztés célja, hogy az igénybevevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre, kapcsolatai és közösségi részvétele erősödjön, mindezek segítségével az önálló élet kialakításának, illetve a társadalomba való re/integrációjának esélye megteremtődjön. A szociális készségek és kompetenciák négy résztevékenység területei lehetnek:

- Önkiszolgálási képességek fejlesztése,
- Személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának fejlesztése,
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- Döntéshozatali képességek és a közösségi tudat fejlesztése.

Ezen résztevékenységek fejlesztése során a meglévő kompetenciák megőrzése, fenntartása, lehetőség szerint bővítése a cél, a minél nagyobb önállóság fenntartása érdekében.

Az ellátott társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására:

- kommunikáció
- dráma
- relaxáció
- játékterápia
- sütés-főzés, terítés.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

Az igénybevevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

A háztartás vezetéséhez szükséges közüzemi ügyintézés, háztartásvezetés, bevásárlás, pénzgazdálkodás, fizikai alapszükségletek biztosítása, ruházat rendben tartása.

Esetkezelés

Az igénybevevő(k) szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybevevő(k) saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A szolgáltatás elem biztosítása során fontos a szakember és az igénybevevő együttműködése, a segítségbe bevonható személyek és szakemberek ismerete.

A probléma meghatározása és megoldásához a szükséges kompetencia határok ismerete a szakember részéről.

Felügyelet

Az igénybevevő lakó vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes, vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

Az ellátott a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló személyes jelenléttel biztosított kontroll. A felügyelet biztosított a szolgáltatásnyújtás helyszínén és azon kívül (kísérés közösségi programok alkalmával).

Gondozás:

Az igénybevevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely

elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szolgáltatási elem biztosításakor fontos szempont a tervezésen alapuló célzott segítségnyújtás. A célzott segítségnyújtásból végzett tevékenység során törekedni kell az igénybevevő meglévő képességeinek, önellátásának és társadalmi státuszának megtartására.

Közösségi fejlesztés:

Integrációs szemléletű bátorító-, ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenységek, melyek közösségi együttműködéseket valósítanak meg.

A célcsoport speciális igényeit, sajátosságait figyelembe vevő értéket adó tevékenységek. Eszköztárával képessé teszi az egyént a közösségi részvételre. Helyszíne az intézményen belül és intézményen kívül.

Színterei:

- szabadidős és kulturális tevékenységek,
- közösségi programok,
- klubgyűlés,
- csoporttevékenységek,
- kirándulások,
- vetélkedők,
- hagyományőrzés,
- múzeum-, mozi-, színházlátogatások stb.

Alapfeladatnak nem minősülő szolgáltatások

- az intézmény jogi és pszichológiai tanácsadást biztosít térítésmentesen az ellátottak és hozzátartozóik részére. A tanácsadások – a családsegítést nyújtó – területi szolgáltatási központokban egyeztetett időpontban vehetők igénybe,
- az intézmény időszakosan fodrász és masszázsszolgáltatást biztosít – térítésmentesen, Az alapfeladatot meghaladó programokért hozzájárulás, részvételi díj kérhető, amely nem haladhatja meg a program egy főre eső szűkített önköltségének mértékét.

b) A nyújtott szolgáltatás rendszeressége

A nappali ellátást nyújtó idők klubja általános nyitvatartási ideje:
hétfő – péntek   8.00 – 16.00 óra között.

A szolgáltatás időtartamát a helyi igényeknek megfelelően az aktuális programokhoz igazodva kell meghatározni.

6. Az ellátás igénybevétele módja, biztosítása, megszüntetése

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások igénylésének szabálya

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele **önkéntes**, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője **kérelmére**, indítványára történik. Ha az ellátást igénybe vevő személy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a kérelmet – az érintett személy véleményét, lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő.

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével – ha e tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjeszti elő.

A **kérelmet** – intézményünk esetében – írásban a területileg illetékes, illetve szakfeladatot ellátó szolgáltatási központ vezetőjéhez kell benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell:

- idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása esetén a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. sz. melléklet I. része szerinti **orvosi igazolást**,
- az Szt. 115/A. §-a, valamint a fenntartó döntése alapján – intézményünk esetében idősek nappali ellátása – térítésmentesen biztosított ellátások kivételével, valamennyi személyes gondoskodási forma esetén a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. sz. melléklet II. része szerinti **jövedelemnyilatkozatot**,
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

Intézményünkben – a jogszabályban elő nem írt alapszolgáltatás étkeztetés, közösségi pszichiátriai ellátás valamint idősek nappali ellátása esetén is el kell végezni az egyszerűsített előgondozást.

A szociális alapszolgáltatások biztosítása

Az ellátás biztosításáról, valamint a jövedelemvizsgálat alapján megállapított személyi térítési díjról a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgató helyettes dönt.

Az igazgató az ellátás biztosításáról és az ellátásért fizetendő személyi térítési díjról az igénybe vevőt **írásban értesíti**, valamint a megköti az ellátás biztosítására vonatkozó (Szt. 94/C.§) **megállapodást** az igénybe vevővel/vagy törvényes képviselőjével.

Amennyiben az ellátást igénylő a döntést vitatja, 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri),
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával,
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével.

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn,
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- az ellátást igénylőkről a területileg illetékes szolgáltatási központvezetők – a gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartást vezetik,
- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartás kiegészül az Szt. 20. § (4) bekezdés szerinti adatokkal,
- az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a szolgáltatás megkezdése előtt megszűnik,
- a nyilvántartás naprakész vezetéséért a területileg illetékes szolgáltatási központ/szakmai egység vezetője felel.

Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján:

- Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.
- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs).
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás az Nyr. 13/B.-13/H.§-ában foglaltak szerint történik.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások, ellátások dokumentációi

- az intézmény – szolgáltatásonként, ellátási formánként – a vonatkozó jogszabályok által előírt kötelező dokumentációt vezet,
- egyéb az intézmény által kidolgozott belső dokumentáció használatát az egyes szolgáltatások belső protokolljai, eljárásrendjei határozzák meg.

Az idősek nappali ellátásának igénybevételére, biztosítására vonatkozó dokumentumok:

- kérelem (intézményünknel írásban)
- pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleménye a pszichiátriai betegség fennállásáról
- egyszerűsített előgondozás
- megállapodás (Szt. 94/C. §)
- értesítés
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése- és a 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

Az idők nappali ellátásának szakmai dokumentumai:

- látogatási és eseménynapló

7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

a) A szolgáltatás közzétételének helyi módja

Általános tájékoztatás

- internetes elérhetőség, intézményi honlap,
- helyi médiák,
- szórólap,
- társintézményekkel való kapcsolattartás,
- szakmai rendezvényeken való megjelenés

b) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az ellátás feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a szolgáltatási központvezető/intézményvezető végzi,
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a szolgáltatási központvezető/intézményvezető a jogosultat, illetve hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti,
- a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi, Gyermekjóléti Intézmény igazgatója az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatót a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni,
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon-lap),
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza.

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Az ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére,
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani,
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz,
  - testi épséghez,
  - testi-lelki egészséghez való jogra.
- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit,

- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik,
- A szociális szakember, illetve az őt foglalkoztató intézmény – köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhessen tudomást,
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését,
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátottjogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől,
Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért,
- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv., továbbá a Magyar Köztársaság Alkotmánya szellemében a Gyvt. tartalmazza
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E §-a határozza meg
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94. F.-J./§-a tartalmazza.

c) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartás ember méltóságukat és személyiségi jogait,
- munkájukat elismerjék,
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhessek.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Ikt.:

Megállapodás

Időskorúak nappali ellátása

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530 Miskolc, Arany J.u.37.**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve: .....

Szolgáltatási központ címe: .....

másrészről az

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

2.

A ... számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Időskorúak nappali ellátása

Az ellátást határozott X határozatlan időre biztosítom.

Az ellátás kezdő időpontja:

év   hó   nap

Határozott idő esetén: év   hó   nap

3. Szolgáltatás tartalma

- szabadidős programok szervezése,
- egészségügyi alapellátás megszervezése (felvilágosító előadás, tanácsadás, mentális gondozás),

- szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- személyi tisztálkodás és személyes ruházat tisztításának biztosítása.

4. Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre.

Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj:

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét
- nem haladhatja meg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 116§ (1) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének nappali ellátás esetén a 15%-át

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez írásban fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.

5. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

6. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató a Szt. 20. § szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

7. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

8. Intézményi jogviszony megszűnése:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

Az intézményvezető a megállapodást írásban felmondhatja, ha:

- az ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn,
- az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidő-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkori hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik.

Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc,   év   hó   nap

Ph.

.....
ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője

.....
ellátást nyújtó intézmény

.....
szolgálat vezető/
szolgáltatási központ
vezető

ÉRTESÍTÉS

nappali ellátás- idősek/pszichiátriai betegek
 élelem helyben fogyasztással
 élelem elvitellel
 élelem lakásra szállítással
 házi segítségnyújtás
 gondozóház-idősek
 szállító szolgálat
 személyi segítség

Szolgáltatási Központ Iktatószáma:

ellátás biztosítás

Ügyintéző:

térítési díj módosítása

Név

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye, ideje:

Lakcím:

Tartózkodási helye:

Értesítem, hogy a fent jelölt ellátást _____ év _____ hó _____ napjától

határozatlan ideig , határozott ideig (az ellátás befejezésének várható időpontja _____) biztosítom, a _____ -án benyújtott kérelme alapján.

A fizetendő térítési díjat Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése a 21/2010. (VI.30.) módosított 11/2017.(IV.11.)számú önkormányzati rendelete alapján, mely hatályos 2017. 05. 01-től -----**Ft/hó jövedelme** alapján az alábbiak szerint állapítom meg:

Nappali ellátás: Ft/nap

Étkezés elvitellel: Ft/nap

Étkezés helyben Ft/nap

Étkezés (napi egyszeri napi háromszori)

lakásra szállítással Ft/ nap

Étkezés szállítási költsége: Ft / nap

Házi segítségnyújtás: naponta 1 óra/nap **0** Ft

napi 2 órától Ft/óra

Szállítás: Ft / km / alkalom (eseti rendszeres)

Személyi segítség: Ft /óra

Gondozóház intézményi térítési díj: havi díj

napi díj

Gondozóház személyi térítési díj: havi díj

napi díj

A térítési díj fizetése havonta utólag történik (gondozóházak esetében tárgy hónapban) tárgyhót követő 10. napjáig. Eseti szállítás és személyi segítség esetében a szállítás után történik. A térítési díj fizetése az ellátást nyújtó szolgáltatási központban a megjelölt időpontban történik. A házi segítségnyújtásban részesülők esetében a térítési díjat a hozzátartozó, vagy az ellátott a saját lakásán a megbízott személynek fizeti meg. Az értesítés ellen panasszal a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a

fenntartóhoz fordulhat, a Polgármesteri Hivatal Egészségügyi, Családvédelmi és Foglalkoztatáspolitikai Főosztályán.

Miskolc,.....

Ph.

.....
Szolgálat / Szolgáltatási Központ vezető

.....
Igazgató

Értesülnek: Címzett – Szolgálat / Szolgáltatási Központ vezető

A fentiekről a tájékoztatást megkaptam és tudomásul vettem, az egyik példányt átvettem: .....

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Időskorúak átmeneti elhelyezése – Idősek Gondozóháza

SZAKMAI PROGRAMJA

2018.

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Idősek átmeneti elhelyezését – Idősek gondozóházát működtető telephelyek

- Arany Alkony Szolgáltatási Központ – Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ – Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.

- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ – Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.

Ellátási terület: Miskolc város közigazgatási területe

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXII. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra,

melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kiegészítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

1.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derús Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.

- étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, idősök átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, idősök átmeneti elhelyezése
- Avasi Szolgáltatási Központ – 2 telephellyel - Miskolc, Testvérvárosok u. 6. és Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

II. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A célcsoport jellemzői

Az ellátás elsődleges célcsoportja az időskorú lakosság

Miskolc időskorú lakosságának mutatói

1. Idősödő társadalom

Az első és második demográfiai átmenet következtében a társadalom korstruktúrája átrendeződött, a népesség „idősebbé vált”. Az idősebb korcsoportok relatív súlyának emelkedését alapvetően két tényező befolyásolja: **egyrészt** a termékenység csökkenése (amely a korpiramis aljának szűkülését eredményezi, **másrészt** a halandóság javulása (amely viszont a korpiramis tetejének szélesedésével jár). E két tényezőtől kívül a társadalom idősödésének mértékét a vándorlás szintén befolyásolja: a bevándorlás lassítja, míg az elvándorlás gyorsítja a folyamatot, mivel jellemzően a munkaképes korúak – azon belül is a – fiatalabb korosztályban magas az elvándorlók aránya.

Az idősödés különböző dimenziók menték történő vizsgálatai alapján az alábbi általános következtetések vonhatóak le:

- a különböző életkori csoportokban a nemek aránya között jelentős különbség figyelhető meg. Az életkor előrehaladtával a nők aránya növekszik, mivel a férfiak halandósága nagyobb – az időskorú népességben belül nőtöbbség van,
- az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasok, nő az özvegyek aránya. Nemek szerinti bontásban vizsgálva a nők között fokozottan jellemző – az életkor előrehaladtával – az özvegyi státusz.
- az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeiket elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíció határozza meg. Minél előnyösebb volt a munkaerő-piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni életfeltételek,
- a nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az „idősebb” nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké,
- a háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök, akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb feltételek között élnek, mint a kizárólag inaktívokból álló háztartások tagjai.

Miskolc város lakónépessége 2014. év végén 159.554 fő volt, mely a Miskolci Járás lakónépességének 66%-át teszi ki.

A népességi adatok 2017. január 1-re az alábbiak szerint változtak (Forrás: miskolc.hu):

Lakónépesség (2017. január. 1.)	158.955 fő
Állandó népesség (2017. január. 1.)	161.197 fő
Népsűrűség (2017. január 1.)	681 fő / km ²
Élve születettek száma: (2016 év)	1.395 fő
Halálozások száma: (2016 év)	2.203 fő

Miskolc Megyei Jogú Város állandó népességének korcsoportos megoszlása a KSH adatai szerint 2014-ben a következő:

Állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2014-ben					
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
Összesen	86973	76403	163376	53%	47%
0-14 éves	10654	11236	21890	49%	51%
15-17 éves	2195	2252	4447	49%	51%
18-59 éves	44075	46853	90928	48%	52%
60-64 éves	6831	5145	11976	57%	43%
65 év feletti	19447	10605	30052	65%	35%

Forrás: KSH 2014.

A 60 év feletti lakosok száma 2010-ben 40.455 fő volt, 2014-ben 42.028 fő, mely 3,8 %-os emelkedést mutat. 2014-ben a 60 éven felüliek részaránya 25,7%, mely az előző évekhez képest fokozatos növekszik.

Miskolc városra jellemző öregedési indexet 2010 – 2014. közötti időszakban az alábbi táblázat tartalmazza:

Öregedési index			
év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2010.	29 408	22 753	129,20%
2011.	29 494	22 478	131,20%
2012.	29 835	22 265	134,00%
2013.	30 123	22 132	136,10%
2014.	30 364	21 890	138,70%

Forrás: miskolc.hu

Miskolc városában és a Miskolci Járásban élő nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő, valamint időseknek nyújtott szolgáltatásokat igénybevevő lakosok száma 2015. január 1-én a KSH adatai szerint:

Megnevezés	Miskolc (fő)	Járás (fő)

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő	47 328	67 843
Ebből: saját jogon járó nyugdíjban, ellátásban részesülő	44 061	62 259
Szociális étkeztetésben részesülő	3 902	6 165
Házi segítségnyújtásban részesülő	4 026	5 229
Időskorúak nappali intézményeinek férőhelyei	430	676
Nappali ellátásban részesülő időskorúak	476	710
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények férőhelyei	1 558	1 872
Ebből: önkormányzati	631	631
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményben gondozott	1 512	1 822
Ebből: önkormányzati	614	614
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma	715,3	1 091,4
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma	3 166,7	5 572,6
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező	5 197	7 737

A demográfiai folyamatok önmagukban azonban nem magyarázzák az idősök jelenlegi helyzetét, más társadalmi mechanizmusok is hozzájárulnak (járultak) ahhoz, hogy a társadalom egyik legkiszolgáltatottabb csoportjává váljanak. Az urbanizáció olyan – nem szándékolt – hatásai, mint a szomszédsági viszonyok gyengülése, a tradicionális családszerkezet felbomlása, átalakulása alapvetően hozzájárult az idős korosztály nagyobb fokú elszigetelődéséhez.

Az idősödés többdimenziós folyamat, melynek alakulásában – kimenetelében – egyaránt érvényesül a biológiai, pszichológiai és szociológiai meghatározottság. Mindemellett az idősödés és a hozzá kapcsolódó szemléletmód kultúrafüggő is.

2.A demográfiai folyamatokból levonható általános – a szociális szolgáltatásokra vonatkozó – következtetések

Az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeit elsődlegesen a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő piaci pozíció határozza meg, minél előnyösebb volt a munkaerő piaci pozíció, annál kedvezőbbek a nyugdíjazás utáni létviszonyok.

A nyugdíjasok helyzetében a demográfiai jellemzők közül az életkornak lényeges szerepe van: az idősebb nyugdíjasok helyzete rosszabb, mint a „fiatalabb” nyugdíjasoké. A háztartás összetétele szintén erőteljesen befolyásolja a nyugdíjasok státuszát: azok az idősök akiknek a családjában/háztartásában van legalább egy aktív kereső, kedvezőbb körülmények között élnek, mint a kizárólag inaktívakból álló háztartások tagjai.

Az időskorú népességet összességében vizsgálva – a lakáskörülmények, anyagi javak, fogyasztás alapján – kb. egyötödüket sorolhatjuk a felső és középosztályhoz, az átlagos anyagi színvonalon élők aránya a legmagasabb (46%). Ugyanakkor az idősök több mint 30%-a tekinthető szegénynek, és ebből mintegy 10%, deprivált –nagyon rossz szociális körülmények között él.

Az általános demográfiai folyamatokból – az idősök népességen belüli arányának emelkedéséből – valamint az idősök általános életkörülményeiből, a szociális ellátások iránti igények folyamatos növekedése prognosztizálható.

Az idősökre irányuló szociálpolitikának olyan fontos szempontokat kell figyelembe vennie, mint:

- az időskor méltóságának megőrzése,
- önállóságuk, aktivitásuk lehető leghosszabb ideig való megtartása,
- életminőségük megtartása, javítása,
- szociális biztonságuk garantálása,
- generációk közötti együttműködés segítése.

A szolgáltatások nyújtása, fejlesztése során érvényesíteni kell azt a szakmai törekvést, hogy idős ember lehető leghosszabb ideig biztonságos lakókörnyezetében kapja meg az, - önálló, vagy részben önálló – életvitel folytatásához szükséges ellátásokat, és ne kerüljön sor, pusztán szociális rászorultság miatt – idő előtt – bentlakásos intézményi elhelyezésre.

Ez egyrészt rendszerszemléletű gondolkodást kíván, vagyis az egyes szolgáltatási formák egymásra épülését feltételezi, másrészt az – „olcsóbb” és a személyi autonómiát, a választás szabadságát jobban biztosító – alapszolgáltatások megerősítését teszi szükségessé.

3.Az egyes szociális alapszolgáltatások megszervezésének módja az Intézményben

- Az intézmény Szolgáltatási Központok útján látja el az Szt. által meghatározott egyes szociális alapszolgáltatásokat,
- A Szolgáltatási Központok meghatározott földrajzi területen – területi lehatárolás alapján, utcajegyzék szerint – látják el feladataikat. Az intézmény ezzel a feladatszervezéssel biztosítja azt, hogy az igénybe vevők lakhelyükhöz lehető legközelebb vehessék igénybe a szociális szükségletükhöz igazodó ellátásokat,

- A Szolgáltatási Központokban a feladatellátás megszervezését, az egyes szolgáltatások összehangolását, a szolgáltatási központvezetők végzik,
- A Szolgáltatási Központok munkájának intézményi szintű koordinálását, szakmai irányítását a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgatóhelyettes látja el.

III. Időskorúak átmeneti elhelyezése - Időskorúak Gondozóháza Szakmai Programja

1. Időskorúak átmeneti elhelyezése – Időskorúak gondozóháza

Célja: átmeneti jelleggel, olyan időskorú személy valamint 18. életévét betöltött beteg személy teljes körű ellátása, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezés, gondozás során biztosítjuk az igénybe vevő korának, egészségi állapotának megfelelő fizikai, egészségügyi ellátást, pszichés gondozást, valamint egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatást.

Szakmai munkánk hosszú távú célja az ellátott testi egészségének, szellemi frissességének megőrzése, fejlesztése, életminőségének, életkörülményeinek javítása, izoláció megelőzése, lelki egészségének megőrzése, egyensúlyban tartása. Munkánkkal segítjük az idős emberek önálló – részben önálló - életvitelük minél további megtartásában, családi kapcsolataik megtartásában megszokott mikro környezetükbe, saját otthonukba való visszailleszkedésben.

Feladata:

- Szolgáltatásainkat úgy szervezzük meg, hogy az ellátottaink állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen,
- A személyes gondoskodás során fokozott gondot fordítunk arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai érvényesüljenek, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő humanizált környezet alakuljon ki,
- Mint átmeneti elhelyezést nyújtó otthon gondoskodunk az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (teljes körű ellátás),
- Gondoskodunk az igénybevevő személyek konfliktusainak megoldásáról, szociális és mentális gondozásukról, egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez juttatásukról, teljes körű ellátásukról,
- Gondozási feladatunk, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személyek részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtsunk, amelynek során az igénybevevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesüljön,
- Ápolási feladatunk, hogy a gondozás során közvetlenül felmerülő és szociális intézményünk kereti között biztosítható egészségügyi állapot helyreállítását biztosítsuk,
- Gondoskodunk az igénybevevők mentálhigiénés ellátásáról, az igénybevevő korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembe vételével,
- Elkészítjük az idős személyek Egyéni Gondozási Tervét, amely terv az ellátott személyről készített fizikai, egészségi és mentális állapotra vonatkozó jellemzés, mely

tartalmazza az egyénre szabott ápolás-gondozás leírását az önellátási képesség szinten tartását, fejlesztését.

Ellátottaink számára Egyéni Gondozási tervet készítünk. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az ellátott állapotát, ennek érdekében az egyéni gondozási terveket munkacsoportunk egyéni állapotváltozáshoz igazodóan értékeli. Amennyiben az ellátott egészségügyi állapota ápolást is igényel, az egyéni gondozási tervet Ápolási Tervvel egészítjük ki.

Az ápolási terv minden esetben tartalmazza a szükséges orvosi utasításokat, beavatkozásokat, időbeni ütemezését és a végrehajtott ápolási teendőket.

- Értesítjük és tájékoztatjuk az igénybevevőt, illetve hozzátartozóját/törvényes képviselőjét
  - az igénybevevő egészségi állapotáról, annak lényeges változásáról,
  - egészségügyi intézménybe való beutalásáról,
  - az ellátás esetleges ideiglenes szüneteltetéséről,
  - az áthelyezés kezdeményezéséről, illetve kérelmezéséről,
  - a díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedésünkről.

2.A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek

Intézményünk lakhatást nyújt az önmaguk ellátására részben képes időskorú személyeknek. Az ellátást úgy szervezzük meg, hogy számukra egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen. Biztosítjuk számukra az alapvető gondozás - ápolás a szociális biztonság feltételeit és figyelemmel kísérjük egészségügyi ellátásukat.

Ellátottaink számára ideiglenes jelleggel legfeljebb egy évi időtartamra, teljes körű ellátást biztosítunk, mely különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembe vételével, egy alkalommal plusz egy évvel meghosszabbítható.

A határidő leteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője/szolgáltatási központ vezető megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

Szakmai programunk eredménye az önellátási képességek fejlesztése/szinten tartása, az önállóság minél további fenntartása magas színvonalú gondozás biztosításával. A biztonságot igénylő lakhatás feltételeit akadálymentes környezetben biztosítja intézményünk.

Mentálhigiénés ellátás keretében gondoskodunk

- az egyéni képességek fejlesztéséről/szinten tartásáról,
- a pszichés gondozásról,
- az egyén autonómiájának érvényesüléséről.

Napi szinten segítjük ellátottainkat önállóságuk fenntartásukban, családi és társadalmi kapcsolataik ápolásában.

Tevékenységek leírása

- manuális készségfejlesztő foglalkozás,
- önellátási képesség fejlesztése,
- kultúránk, népi hagyományainak felelevenítése,

- egészséges életmód, egészségmegőrzés, felvilágosító előadások,
- hitoktatás, hitélet gyakorlása,
- számítógépes alapismeretek elsajátítása,
- olvasó klub.

A foglalkozásaink szinten tartó, illetve fejlesztő jellegűek, melyek mentálhigiénés munkatárs vezetésével folynak. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni mentális megsegítésre. A foglalkozások egyéni igényekhez igazodva egyéni- és csoportos formában történnek. A foglalkozásokról minden esetben az egyéni gondozási tervdokumentációban feljegyzés készül. Kreatív szabadidős tevékenységek gazdagítják programjainkat. E programok közé tartoznak az ünnepekről történő megemlékezések, az intézményi keretek között zajló integrált kulturális programok.

Komplexitás

A Gondozóház és az idősek nappali ellátás rendezvényeit, szabadidős programjait közösen szervezi és bonyolítja. Heti egy alkalommal vagy igény szerint biztosítunk lehetőséget a hitélet gyakorlására is.

Oktatási – nevelési intézmények gyermekei gyakran vendégei az intézménynek, mely során előadásokkal, színvonalas műsorokkal segítik elő idős ellátottaink mentális gondozását, kikapcsolódást, szórakoztatását.

Az átmeneti ellátásban részesülő személyre vonatkozóan *Egyéni Gondozási Tervet* kell elkészíteni, ha az ellátást legalább hat hónap időtartamra veszi igénybe.

Az *Egyéni Gondozási Terv* kidolgozását és esetleges módosítását az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen szakmai team végzi.

Tartalmazza az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét, azokat a feladatokat, melyek elősegíthetik az állapotjavulást, illetve megőrzését. Illetve a segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az időskorú személyek átmeneti elhelyezésének megszervezése – létrejövő kapacitások

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény az idősek átmeneti elhelyezését 3 gondozóház működtetésével – összesen 44 férőhelyen – biztosítja az alábbiak szerint

Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház (Miskolc, Kabar u. 4.)	15 férőhely
Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház (Miskolc, Kacsóh P. u. 8.)	17 férőhely
Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház (Miskolc, Fazola H. u. 4.)	12 férőhely

A gondozóházak működését a szolgáltatási központhoz integráltan közös szakmai irányítással biztosítjuk. A gondozóházban folyamatos szakmai munkarendben 12.00 – 24.00 órában dolgoznak a munkatársak.

A gondozóházak személyi feltételei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2-3.sz. melléklet).

Gondozóház	Férőhelyek	Szakmai létszám
------------	------------	-----------------

		<i>gondozó (fő)</i>	<i>terápiás munkatárs/szociáli s munkatárs (fő)</i>	<i>orvos</i>	<i>intézményvezet ő</i>
Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház	15	6	1	heti 2 óra	1
Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház	17	6	1	„	1 (osztott munkakör)
Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház	12	6	1	„	1 (osztott munkakör)

3. Más intézményekkel történő együttműködés módja

- a Szolgáltatási Központ rendszeres kapcsolatot tart az intézmény más szervezeti egységeivel, a fenntartó önkormányzattal, a városban működő szociális intézményekkel, módszertani intézményekkel,
- nyitottak vagyunk a civil szervezetek irányában is,
- együttműködünk a szociális területet érintő alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekkel, mely együttműködés keretében a hallgatóknak gyakorlati terepet biztosít,
- kapcsolatot tartunk egészségügyi és kulturális intézményekkel.

A kapcsolattartás módja:

- szakmai műhelymunkák,
- társintézmények közötti tapasztalatcserék,
- tanácskozások,
- „Jó gyakorlatok” bemutatása,
- továbbá: levelezés, fax- és telefonhasználat, elektronikus levelezés. Országos kapcsolattartás eszköze az intézményi weblap megjelentetése,
- helyi médiák.

Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai programok szervezésére, szakmai rendezvények lebonyolítására.

4. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az idősödés és az időskor nem egységes mintaként kezelhető. Az idősödés legnagyobb kihívása az egyedi normál változások és a velük kapcsolódó kóros folyamatok felismerése, szükség szerinti ellátása. Az időskor legnagyobb problémáit a multimorbiditás és a krónikus betegségek összessége adja. A krónikus betegségek rontják az időskorúak önállóságát, tevékenységét, kapcsolatvilágát, öngondoskodását és lelki egészségét. Az időskori normális

változások, mind kapcsolódó betegségeik és a társadalmi változások hozzájárulnak az időskori magányosság kialakulásához.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

1. Biológiai
  - szerv és szervrendszerek elváltozásai, csökkent funkció képesség,
  - bőrtakaró és járulékos elemeinek elváltozása.
2. Pszichológiai
  - régi énjének kiéleződése,
  - alkalmazkodási képességek változása,
  - krónikus betegségek megjelenése,
  - fiatalkori ismeretek, emlékek dominanciája,
3. Szociálpszichológiai
  - kapcsolati rendszerének szűkülése, meggyengülése – magány,
  - létbizonytalanság – lakáshelyzet, gyógyszerköltségek,
  - társadalmi megítélésük –szerepük és helyük a társadalomban.

Az ellátást jellemzően azon időskorú személyek- főleg 70 év feletti - veszik igénybe, akik többnyire egyszemélyes háztartásból érkeznek, egészségi állapotuk jelentősen gyengült állandó, folyamatos felügyeletet, gondozást igényelnek, önellátási képességük csökkent, társas kapcsolataik gyengültek, érdeklődési körük beszűkült. Jellemző a multimorbiditás, vezető helyen a szív- és érrendszeri, anyagcsere és mozgásszervi megbetegedések állnak.

E személyeknél az önellátási képesség megtartásában/fejlesztésében, életkörülményeinek és életminőségének megtartásában nyújtunk segítséget. Meglévő képességeik szinten tartásával esetleges fejlesztésével biztosíthatjuk a minél további önálló életvitel megtartását. Az önellátási képesség megtartása illetve fejlesztése az ellátást igénybe vevő fizikai, pszichés és mentális állapota határozza meg. Fokozott igény mutatkozik a gondozási feladatokra. Ennek megfelelően szükségletként jelenik meg az életkornak, betegség típusának megfelelő egészségügyi állapot megőrzése, szinten tartása, valamint a fizikai igények kielégítése, személyi higiénié támogatása. Önellátási képességek visszanyerése, mozgásfunkciók javítása az egyszerű mindennapi tevékenységek elvégzésén keresztül történik. Az önálló életvitel fenntartása nagyon sok esetben csak állandó támogatás mellett érhető el.

Feladatunk, hogy az időskorú élete az adott helyzetben az egyéni igényekhez igazodó optimális mindennapi életformát közelítse meg

Lelki egészségüknek megőrzése és az izoláció elkerülése érdekében fontos szempont:

- a szociális részvétel és aktivitás erősítése,
- életük során megszerzett ismeretek, tapasztalat átadása,
- aktív családi, társadalmi részvétel,
- szabadidő strukturált eltöltésének biztosítása.

5.A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formái, rendszeressége, gondozási, fejlesztési, rehabilitációs feladatok

Az Időskorúak Gondozóháza a feladatellátás szakmai tartalma alapján időskorúak, valamint 18. életévüket betöltött beteg személyek teljes körű ellátását végzi átmeneti ellátás keretében, maximum egy éves időtartamban. Különösen indokolt esetben még egy évvel meghosszabbítható. Munkájukat a szakmai program, a hatályos jogszabályok, a módszertani

szervezetek által kiadott szakmai irányelvek, útmutatások szerint végzik dolgozóink. A szolgáltatási egység adatszolgáltatási kötelezettségének a hatályos jogszabályok és a felügyeleti szerv által meghatározott rendben, illetve eseti felhívásra tesz eleget.

Az ellátottak számára a törvényben meghatározottak szerint biztosítjuk:

- egészségi és pszichés állapotnak megfelelő, gondozást,
- lakhatást,
- étkezést,
- ruházatot, textíliát
- egészségügyi ellátást:
  - egészségmegőrzését szolgáló felvilágosítást,
  - orvosi ellátását,
  - szükség szerinti alapápolását,
  - személyi higiéniáját,
- szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz való hozzájutását
- kórházi kezeléshez való hozzájutását
- a törvényben meghatározott gyógyszerellátását,
- gyógyászati segédeszközait,
- hivatalos ügyek intézésének segítségét,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás,
- életvezetés segítségét,
- speciális önszerveződő csoportok támogatását, működésének, szervezésének segítségét,
- felvilágosító előadások szervezését,
- mentális gondozást,
- szabadidő kulturált eltöltésének szervezését.

A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

a) Lakhatás

Ellátottaink számára 2-3-4 ágyas otthonosan kialakított szobákban biztosítjuk.

b) Gondozás

Ellátottaink gondozását naponta folyamatosan végezzük. A gondozási munkában valamennyi dolgozónk részt vesz. A gondozási szükséglet tartalmi összetételét az ellátott állapota szabja meg.

A szolgáltatási egység gondozási tevékenysége alatt a szolgáltatást igénybe vevő részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújt, amelynek során az igénybevevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi – szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Az ellátott személyre ható komplex gondozás, az alábbiakban nyilvánul meg:

- a gondozás valamennyi tartalmi elemét egyszerre kell alkalmazni,
- teljes mértékben figyelembe vételre kerül az ellátott személy egyénisége, igénye, sajátossága,
- a gondozás folyamatát tervszerűen és folyamatosan kell szervezni és végrehajtani.

c) Egészségügyi ellátás

Az intézmény gondoskodik a szolgáltatást igénybe vevő

- egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról,
- rendszeres orvosi felügyeletéről,
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájutásáról,
- kórházi kezeléshez való hozzájutásáról,
- gyógyszerellátásáról,
- gyógyászati segédeszközökének biztosításáról.

d) *Étkeztetés*

A Gondozóház biztosítja az ellátottak részére a napi háromszori főétkezést – ebből legalább egy alkalommal meleg ételt.

e) *Gyógyszerellátás*

Az igénybevevők részére az egészségi állapot javításához, vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket az intézmény – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen biztosítja.

f) *Ruházattal, textíliával való ellátás*

A megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal nem rendelkező ellátottaknak - a teljes körű ellátás részeként – az intézmény biztosít legalább három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt. Szükség szerint három váltás ágyneműt. A tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket.

g) *Mosás, mosatás*

A szennyezett textília, ruházat tisztításáról az intézmény térítésmentesen gondoskodik.

h) *A mentálhigiénés ellátás*

A mentálhigiénés asszisztens kiemelt feladata az intézménybe történő beilleszkedés elősegítése, rendszeresen történő foglalkoztatás az egyéni gondozás és egyéni képességek fejlesztése/szinten tartása. Egyéni és csoportfoglalkozás keretében biztosítja:

- a személyre szabott bánásmódot,
- a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést,
- a szabadidő eltöltésének feltételeit,
- a szükség szerinti terápiás és relaxációs foglalkozást,
- az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartásának feltételeit,
- az egyéni fejlesztési- és gondozási tervek megvalósítását,
- a hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segíti, támogatja az intézményen belüli kisközösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

6. Az ellátás igénybevételének módja, biztosítása, megszüntetése

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások igénylésének szabálya

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele **önkéntes**, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője **kérelmére**, indítványára történik. Ha az ellátást igénybe vevő személy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a kérelmet – az érintett

személy véleményét, lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő.

A cselekvőképességében részben korlátozott személy kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével – ha e tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjeszti elő.

A **kérelmet** – intézményünk esetében – írásban a területileg illetékes, illetve szakfeladatot ellátó szolgáltatási központ vezetőjéhez kell benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell:

Az átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás esetén – Idősek Gondozóháza – az előgondozást a jogszabályban foglalt előírások szerint és tartalommal kell elvégezni.

A szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások biztosítása

Az ellátás biztosításáról, valamint a jövedelemvizsgálat alapján megállapított személyi térítési díjról a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgatóhelyettes dönt.

Az igazgató az ellátás biztosításáról és az ellátásért fizetendő személyi térítési díjról az igénybe vevőt **írásban értesíti**, valamint a megköti az ellátás biztosítására vonatkozó (Szt. 94/C.§) **megállapodást** az igénybe vevővel/vagy törvényes képviselőjével.

Amennyiben az ellátást igénylő a döntést vitatja, 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

Soron kívüli elhelyezés iránti igény esetén a 9/1999. (XI.24.) SZCSM. rendelet 15. §-ában foglalt szabályok szerint kell eljárni.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri),
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával,
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével.

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn,
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- az ellátást igénylőkről a területileg illetékes szolgáltatási központvezetők – a gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az Szt. 20.§. (2) bekezdés szerinti nyilvántartást vezetik,
- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartás kiegészül az Szt. 20. § (4) bekezdés szerinti adatokkal,
- az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a szolgáltatás megkezdése előtt megszűnik,
- a nyilvántartás naprakész vezetéséért a területileg illetékes szolgáltatási központ/szakmai egység vezetője felel,
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015.(XII.23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás (415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján:

- Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.
- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs).
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás az Nyr. 13/B.-13/H.§-ában foglaltak szerint történik.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások, ellátások dokumentációi

- az intézmény – szolgáltatásonként, ellátási formánként – a vonatkozó jogszabályok által előírt kötelező dokumentációt vezeti,
- egyéb az intézmény által kidolgozott belső dokumentáció használatát az egyes szolgáltatások belső protokolljai, eljárásrendjei határozzák meg.

Térítési díj

- családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, közösségi pszichiátriai ellátás, valamint – fenntartói döntés alapján – az idősek nappali ellátása térítésmentes,
E szolgáltatások körében az alapfeladatnak nem minősülő szolgáltatásokért térítési díj, részvételi díj kérhető, legfeljebb adott szolgáltatás, program szűkített önköltségének mértékéig,
- szociális alapszolgáltatások körében – az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, – valamint a szakosított ellátások – (idősek átmeneti elhelyezése) – biztosításáért térítési díjat kell fizetni,
- az intézményi térítési díjat – az intézmény fenntartója – évente, szolgáltatásonként ellátási formánként helyi rendeletben állapítja meg,
- a személyi térítési díjat (kötelezett által fizetendő térítési díj) a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatóságát irányító szakmai igazgató helyettese javaslata alapján – az igazgató állapítja meg,

A személyi térítési díj nem haladhatja meg a fenntartó által megállapított intézményi térítési díjat, valamint – a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi, kiskorú igénybe vevő esetén a családban az egy főre jutó jövedelmének – az Szt. 116. § (3) bekezdés, illetve 117. § (1) bekezdés szerinti mértékét,

- alapfeladatnak nem minősülő szolgáltatásokért térítési díj, részvételi díj kérhető, mely nem haladhatja meg a nyújtott – pluszszolgáltatás – szűkített önköltségének adott igénybe vevőre jutó mértékét,
- az egyes szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátási formák térítési díjának (intézményi, személyi) részletes szabályait a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet határozza meg. Intézményünk a kormányrendeletben foglalt szabályok betartásával jár el.

7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

d) A szolgáltatás közzé tételének helyi módja

Általános tájékoztatás

- internetes elérhetőség, intézményi honlap,
- helyi médiák,
- szórólap,
- társintézményekkel való kapcsolattartás,
- szakmai rendezvényeken való megjelenés

e) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az ellátás feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a szolgáltatási központvezető/intézményvezető végzi,
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a szolgáltatási központvezető/intézményvezető a jogosultat, ill. hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti,
- a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatót a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon-lap)
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza.

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Az ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani

- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz
  - testi épséghez
  - testi-lelki egészséghez való jogra.
- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik
- A szociális szakember, illetve az őt foglalkoztató intézmény – köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhessen tudomást
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátottjogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől, (elérhetőségeik kifüggesztésre kerültek).
Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért
- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv., továbbá a Magyar Köztársaság Alkotmánya szellemében a Gyvt. tartalmazza
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E. §-a határozza meg
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94. F.-J./§-a tartalmazza.

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat
- munkájukat elismerjék
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhessék.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

**Megállapodás
Időskorúak Gondozóháza**

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530 Miskolc, Arany J.u.37.**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve:

Szolgáltatási központ címe:

másrészről:

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név

Anyja neve

Születési helye:

Születési ideje

Lakóhelye

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye.

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A ..... számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Időskorúak gondozóháza

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom.

Az ellátás kezdő időpontja:

év hó nap

Határozott idő esetén: év hó nap

2. Szolgáltatás tartalma

- napi huszonnégy órás szolgáltatás,
- teljes körű ellátást:
  - napi háromszori étkezés – egy alkalommal meleg étkezés,
  - ruházat biztosítása, amennyiben sajáttal nem rendelkezik az ellátott,
  - három váltás ágynemű,
  - tisztálkodást segítő textília, tisztálkodó szerek.
- egészségügyi ellátás:
  - személyi higiéné biztosítása,
  - gyógyszerelés – intézményi gyógyszerkészlet, gyógyászati segédeszközök biztosítása,
  - étkezésben, folyadékpótlásban, hely – helyzetváltoztatásban segítségnyújtás,
  - kórházi kezeléshez való hozzájutás,
  - szakorvoshoz, sürgősségi ellátáshoz való hozzájutás,
  - orvosi ellátás,
  - egészségmegőrzést szolgáló felvilágosítás.
- mentálhigiénés ellátás biztosítása:
  - személyre szabott bánásmód,
  - konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése,
  - szabadidő kulturált eltöltése,
  - családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása,
  - hitélet gyakorlása,
  - gondozási, fejlesztési tervek megvalósítása.

3. Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre. Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj :

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét
- nem haladhatja meg a Szt.116§ (1) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének
- 60% átmeneti elhelyezés

Távollét esetén fizetendő térítési díj

- távolléti napok naptári éves szinten összesítésre kerülnek
- két hónapot meg nem haladó távollét idejére a megállapított személyi térítési díj 20%-át köteles megfizetni
- két hónapot meghaladó távollét esetén:
  - a) egészségügyi intézményben történő kezelés időtartamára a személyi térítési díj 40% -át
  - b) az a.) pont alá nem tartozó esetében a személyi térítési díj 60 %-át köteles megfizetni

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyoni védelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató Szoc. Tv. 20.§ szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni

8. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnése:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

Az intézményvezető a megállapodást írásban felmondhatja, ha:

- az ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn,
- az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidő-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik.

Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc,   év   hó   nap

Ph.

.....

.....
**ellátást igénybe vevő ...
(törvényes képviselője)**

.....

ellátást nyújtó intézmény

.....

**szolgálat vezető/
szolgáltatási központ
vezető**

Értesültek: Ellátott (törvényes képviselője) vagy a fizetésre kötelezett
Szolgáltatási központ vezető,

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozószolgálat

Szakmai program

2018.

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozószolgálat

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Intézmény címe: Miskolc, Arany János u. 37.

A szolgáltatás helye: székhelyen

A szolgáltatás ellátási területe: Miskolc város közigazgatási területe

A szolgáltatás célcsoportja: Saját otthonukban élő pszichiátriai diagnózissal rendelkező felnőtt miskolci lakosok.

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCI. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kisegítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

1. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

1.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derús Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.

étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.

étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése

- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.

étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése

- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.

étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése

- Avasi Szolgáltatási Központ – 2 telephellyel - Miskolc, Testvérvárosok u. 6. és Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.

étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

1.2 Fogytékos Személyek szociális ellátásai

- Támogató Szolgáltatás – Miskolc, Arany J. u. 37.

1.3 Pszichiátriai betegek ellátása

- pszichiátriai betegek közösségi ellátása – Miskolc, Arany J. u. 37.
- pszichiátriai betegek nappali intézménye – Miskolc, Arany J. u. 37.

SZAKMAI PROGRAM

A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések

A szolgáltatás megkezdése előtt szükségletfelmérést végeztünk. A szolgáltatás beindítása reális igényeken alapszik. Kapcsolatba léptünk a B.A.Z. Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház- Semmelweis Tagkórház pszichiátriai osztályával, ahol kérdőíves adatfelmérést végeztünk a szakdolgozók és a gondozottak körében. A pszichiátriai betegek jellemző, hogy családi kapcsolataik konfliktusosak és egy idő után elmagányosodnak, primer, szekunder és terciér kapcsolataikat agresszió, konfliktus jellemzi. Egészségügyi állapotuk nagyon rossz, több betegcsoport is megjelenik egy kliensnél. Anyagi helyzetük általában rossz, munkából származó jövedelmük a kliensek kb. 80-90 %-ának nincs, többségük rokkantnyugdíjat, munkanélküli járadékot, vagy szociális járadékot kap, de vannak olyanok is, akik semmilyen ellátásban, jövedelemben nem részesülnek. Ha a család nem tudja támogatni, vagy a családban halmozottan előfordul pszichiátriai betegség és nem részesül megfelelő anyagi juttatásban, így az életszínvonaluk is csökken, lakáskörülményeik nagymértékben romlanak, otthonaik külső, belső része elszennyezetté, elhanyagolttá válik, közüzemi számlákat nem tudják fizetni, ezért a közszolgáltatásokat egy idő után kikapcsolják. Akinek nincs biztos tulajdona, lakása, az könnyedén hajléktalanná válik. Csökkent belátási képességük miatt gyakran előfordul, hogy potenciális áldozattá válnak, hogy szerződéseket kötnek velük olyan ingóságok megvásárlására (telefon, autó), amelyek nem kerülnek a tulajdonukba, a számla fizetése viszont őket terheli, cserébe kis összegű pénzt, italt, ételt kapnak. A kezelt pszichiátriai betegek egy részét gondnokság alá helyezték, illetve elindult az eljárás.

A szociális szakemberek tapasztalatai is azt mutatják, hogy egyre több pszichiátriai diagnózissal rendelkező ügyfél keresi meg az intézményt, és kérnek segítséget. A felgyorsult társadalomban egyre több a pszichiátriai beteg. A munkaerő-felmérés adatai szerint minden

régióban nőtt a munkanélküliek száma, a munkanélküliségi ráta mértéke Észak-Magyarországon (16,0%), országos viszonylatban is igen magas. A létfenntartás biztosítása fokozott terhet ró az egyénre, mely következtében pszichikai terheltsége, stresszfaktor szintje emelkedik, melynek következménye lehet a pszichiátriai kórkép kialakulása.

A BAZ. Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja tanácsadóinak megítélése szerint a megváltozott munkaképességű, regisztrált munkanélküliek 70 - 80%-nál pszichiátriai betegséget - többnyire depressziót - diagnosztizált az B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály.

További probléma, hogy a pszichiátriai betegek rehabilitációja nehezen valósítható meg, vagy egyáltalán nem valósítható meg zárt intézményi keretek között. Ezért is fontos a szociális alapszolgáltatásként működő pszichiátriai betegek közösségi ellátását felvállaló gondozó szolgálat létrejötte Miskolcon.

A súlyos pszichiátriai problémák sok esetben a kognitív funkciók leépülésével, a mindennapi életvezetéshez szükséges készségek időleges vagy tartós elvesztésével járnak. Hosszú távon instabil állapotú betegek kiszorulnak az ellátásból, támasz nélkül maradnak, kiszolgáltatottá, védtelenné válnak, gyorsan marginalizálódnak, elszegényednek, elveszítik emberi kapcsolataikat. A családban élő krónikus betegek is, és maguk a családok is súlyos életviteli nehézségekkel, egzisztenciális problémákkal küzdenek, a kórházi ellátó rendszer csak korlátozott eszközökkel és számban tud segíteni. Az ellátási stratégiák újragondolásával időszerűvé vált a közösségi pszichiátriai ellátás biztosítása.

A kórházak túlszűfolttsága miatt, nem vagy ha jut is megfelelő mennyiségű figyelem, szaktudás és energia, a megfelelő rehabilitáció megtételére, akkor is kérdéses az eredeti közösségbe való rehabilitáció sikere.

A családban élő krónikus betegek is, és maguk a családok is súlyos életviteli nehézségekkel, egzisztenciális problémákkal küzdenek, a kórházi ellátó rendszer csak korlátozott eszközökkel és számban tud segíteni.

I. A szolgáltatás célja

A közösségi pszichiátriai ellátás célja, hogy az általa gondozott pszichés problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció minden formáját az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítja (ha erre nincs lehetőség, az ellátott előfordulási helyén történik az együttműködés).

Segítséget nyújt a pszichiátriai betegek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban.

A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktatra és támogatva.

A szolgáltatás feladata:

A pszichiátriai betegek közösségi alapellátása keretében védőfaktort jelent a támogató közösség, melynek folyamatos fenntarthatóságát biztosítjuk. A következő feladatokat kell biztosítani a közösségi alapellátásnak.

- lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában.
- meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek érdekében,
- a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése,
- szabadidős, önszervező csoportok támogató hálózatok szerveződésének segítése,
- információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.

I. A program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A közösségi pszichiátria ellátásban nem csupán az ellátásban részt vevő pszichiáterek, pszichológusok, szociális munkások, szociális gondozók és egyéb szakemberek, a közösségben folyó gyógyszeres kezelés, csoportos fejlesztés erőire bízva a személyiség változását, a pszichés probléma leküzdését, hanem a közösség természetes kapcsolatformáit és kommunikációs folyamatait is felhasználja ehhez.

A közösségi pszichiátriai ellátás segít fenntartani mindazokat a kapcsolatokat, amelyek általában észrevétlenül a közösség átlagos, normálisnak mondható, tagjainak lelki egyensúlyát őrzi, mindezt igyekszik fejleszteni, a klienst megpróbálja mind több új emberi kapcsolatba és szociális csoportba bevonni. Ilyen módon a pszichiátriai beteg általános közösségi integrálása fokozódik, és személyisége is fejlettebb működési állapotokba kerül, megnyílik számára a változás és magatartás módosítás útja, a többnyire új szociálisan konstruktív viselkedésformák átvételén, tanulásán át. A közösségi ellátás fontos jellegzetessége továbbá a gyógyításon túl is felelősséget vállaló rehabilitációs szemlélet.

A rehabilitáció-multiprofessionális team-munkát feltételező-pszicho-szociális megközelítése egyesíti a stratégiai (társadalmi akciók kezdeményezése, erőforrások mozgósítása) és az identitás-orientált szemléletet.

A professzionális segítők nagyban támaszkodhatnak az önkéntes segítők tevékenységére. A közösségi szolgáltatást nyújtó szakemberek az önszervező csoportok tagjaival, önkéntes segítőkkel közösen, egymásnak segítséget nyújtva végzik munkájukat.

A közösségi pszichiátriai beteg ellátás során - jó eséllyel - várható, hogy a szolgáltatást igénybe vevő pszichiátriai betegek visszailleszkeskedhetnek a közösségbe, a társadalomnak integrált és teljes jogú tagjai maradnak. A szociális és mentális gondozás során és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosításával egészségügyi és pszichés állapotuk javul.

Meglévő képességeik és készségeik kibontakoznak a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásához és problémáik megoldásához készségekre, jártasságra tesznek szert, megszűnhet a pszichiátriai betegségükkel együtt járó stigmatizáció, mindezek által reális esély mutatkozhat a munka világába való visszailleszkeskedésükre is. A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely az ellátottak autonómiájának visszaállításában nagymértékben épít aktív és felelős részvételükre.

Az elmúlt évek tapasztalatai világszerte azt mutatták, hogy önmagukban a gyógyszeres terápiák nem elegendőek, a pszichiátriai betegek komplex pszichoszociális nehézségeik kezelésére. Hosszú távon az instabil állapotú betegek kiszorulnak az ellátásból, támasz nélkül maradnak, kiszolgáltatottá, védtelenné válnak, gyorsan marginalizálódnak, elszegényednek, elveszítik emberi kapcsolataikat.

A családban élő krónikus betegek is, és maguk a családok is súlyos életviteli nehézségekkel, egzisztenciális problémákkal küzdenek, a kórházi ellátó rendszer csak korlátozott eszközökkel és számban tud segíteni. Az ellátási stratégiák újragondolásával lett időszerű a közösségi pszichiátriai ellátás létjogosultsága, mint a pszichiátria jelen válságából való kivezető út egyik lehetséges megoldása.

A jól működő közösségi pszichiátriai szolgáltatás hatására a relapszusok (visszaesések) száma csökkenthető, a két kórházi befejezés időszakát ki tudják tolni, a betegség lefolyása kevesebb problémát jelenthet az ellátott, és a szociális környezete számára. Javul az életminőség.

Kliens és hozzátartozó pszichoedukációja, készségfejlesztése, valamint stresszkezelése révén segítik a kompetens működésüket a betegségből adódó nehézségek leküzdésében és céljaik elérésében. A problémamegoldó eszköztár bővítésével, különböző stresszkezelési technikák és a betegség megtanulásának a kezelésével azt várhatjuk, hogy az érintettek ritkábban kerüljenek krízishelyzetbe, és ezek következményeként kórházi osztályra, a többi kiegészítő szolgáltatásnak köszönhetően javuljon az érintettek helyzete, állapota az olyan életminőséget meghatározó dimenziókban, mint amilyen a társas kapcsolatok mennyisége és minősége, a lakhatás, a munkaerő-piaci helyzet, a jövedelmi helyzet.

A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely az ellátottak autonómiájának visszaállításával nagymértékben épít aktív és felelős részvételükre.

Gyakran tapasztaljuk az interjúk során, hogy elvész a kliens, főként a pszichiátriai beteg, akiknek eleve nem elég hatékony az érdekérvényesítő képessége, a különböző szolgáltatásokban. Mai napig sajnos gyakran tapasztaljuk, hogy a különböző szolgáltatásokban dolgozó szakemberek egy része sem tud igazán bánni ezekkel a kliensekkel, és nem tudják megfelelően kezelni a problémáikat.

A közösségi pszichiátriai ellátás ily módon egy koordináló szerepet is betölt a kliens és a különböző szolgáltatók között, szakszerű segítséget nyújt a problémák jobb megértésében, a szakemberek szemléletének formálásában. Mindehhez szoros, együttműködő kapcsolatot kell fenntartani ezen szolgáltatókkal, így nő a szolgáltatásba bekerülő pszichiátriai betegek száma. Egészségügyi ellátáshoz, humán szolgáltatáshoz való juttatásában az ellátottak egészségi állapotában javulás várható. Minőségi változás következik be a környezetében élőkkel. Nő a résztvevők közül állásba, foglalkoztatásba kerülők száma.

Szolgáltatáselemek:

- tanácsadás
- esetkezelés
- készségfejlesztés
- gondozás

Tanácsadás:

Az igénybevevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő

témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Esetkezelés:

Az igénybe vevő(k) szükségleteinek kielégítésére, (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő(k) saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A szolgáltatási elem biztosítása során fontos a szakember és az igénybe vevő együttműködése, a segítségbe bevonható személyek és szakemberek ismerete.

Készségfejlesztés:

Az igénybevevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló élethelyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlása. Életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése vagy közvetítése, az önellátásra való képesség javítására és fenntartására. A betegséggel kapcsolatos tudnivalókról szóló tájékoztatás, az ahhoz való alkalmazkodás és kezelés teendőire irányul.

A készségfejlesztés célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre, kapcsolatai és közösségi részvétele erősödjön, mindezek segítségével az önálló élet kialakításának, illetve a társadalomba való re/integrációjának esélye megteremtődjön. A szociális készségek és kompetenciák négy résztevékenység területei lehetnek:

- Önkiszolgálási képességek fejlesztése,
- Személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának fejlesztése,
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- Döntéshozatali képességek és a közösségi tudat fejlesztése.

Ezen résztevékenységek fejlesztése során a meglévő kompetenciák megőrzése, fenntartása, lehetőség szerint bővítése a cél, a minél nagyobb önállóság érdekében.

Gondozás:

Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne. Továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatásra, fejlesztésre, amely elősegíti a körülményekhez képest a legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A gondozás a mentális gondozást is magában foglalja.

A szolgáltatási elem biztosításakor fontos szempont a tervezésen alapuló célzott segítségnyújtás. A szolgáltatási elemet az ellátást igénybe vevő lakásán, lakókörnyezetében és ezen kívül is biztosítani szükséges.

A közösségi pszichiátriai ellátás megszervezésének módja

Az Intézmény a közösségi pszichiátriai ellátást önálló szervezeti egységben az intézmény többi szolgáltatásaival szoros együttműködésben biztosítja.

A szervezeti egység elnevezése:

Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozószolgálat

„Esély” Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye és Közösségi Gondozószolgálat

A szervezeti egység működési helye:

Miskolc, Arany János u. 37.

A szervezeti egység vezetői feladatait:

intézményvezető - közösségi koordinátor látja el (osztott munkakörben)

A pszichiátriai közösségi ellátás személyi feltételei:

munkakör megnevezés	létszám	szakképesítés
intézményvezető/közösségi koordinátor	0,5	szociálpedagógus, pszichiátriai közösségi koordinátor képzettség
szociális munkatárs	1	szociális munkás, pszichiátriai közösségi gondozó
terápiás munkatárs	1	szociális asszisztens
orvos konzultáns	havi 4 óra	pszichiáter szakorvos

Az ellátást Miskolc közigazgatási területén biztosítjuk.

Létrejövő kapacitás: 40 fő

II. Más intézményekkel való együttműködés módja

Az intézmény – a szolgáltatás megkezdése előtt – együttműködési megállapodást köt a potenciális igénybevevők problémájának kezelésében, megoldásában érintett szervezetekkel (Szakmai Program melléklete).

Az egyes ellátottak problémájának hatékony kezelése érdekében közösségi munkacsoportot hozunk létre az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39/H. § (1) bekezdése szerint.

A közösségi munkacsoport tagjaival a közösségi koordinátor írásbeli együttműködési megállapodást köt.

A közösségi munkacsoportot az ellátottak szükségleteinek megfelelően állítjuk össze, bevonva a gondozási, személyi segítségi feladatok hatékony ellátásához szükséges személyeket (gondnok, háziorvos, védőnő pszichiáter, pszichiátriai gondozó, pszichológus, illetve a szociális alap- és szakellátás, a család- a gyermekjóléti központ/szolgáltatás, a gyámhivatal, a munkaügyi központ, az önszolgáltató és civil szervezetek, a szabadidős szolgáltatást nyújtó intézmények képviselői).

Az együttműködés módja az együttműködési megállapodás (írásban) alapján történik.

Tartalmazza a rendszeres megbeszélések gyakoriságát, az összehívás módját, esetek megbeszélését, egyéni gondozási tervek együttes elkészítését. Kapcsolattartás történhet személyesen, telefonon és e-mail-en keresztül.

III. Az ellátandó célcsoport jellemzői

- Elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek ambuláns szakellátás mellett állapota egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget,

- A hosszabb kórházi kezelés alatt álló pszichiátriai betegek, akik lakóhelyükön, tartózkodási helyükön stabil hátteret és kontrollt igényelnek.

Az ellátást igénylők szociális helyzete várhatóan nagyon rossz, a társadalom peremére szorultak, társas kapcsolataik nagyon szegényesek. Családi kapcsolataik rossz mentális állapotuk miatt részben vagy teljesen megromlott, konfliktusokkal terhelt. Többségük munkaviszonnyal nem rendelkezik vagy rokkantnyugdíjas, emiatt anyagi helyzetük rossz. Életvezetési problémáik és társuló más betegségek és problémák miatt helyzetükre megoldást találni önállóan képtelenek. Sokan közülük több pszichiátriai kezelésen estek át.

A pszichiátriai betegségek gyakran együtt járnak a képességek átmeneti vagy tartós csökkenésével, az életminőség romlásával. Funkcionális zavarral, amely a mindennapos feladatok megoldásának problémáját jelenti. A pszichiátriai betegek körében magasabb a halálozási arány.

Lehetséges okok:

- társadalmi, gazdasági körülmények és stressz,
- egészségtudatos magatartás hiánya.

Klienseink körében jelentkező lelki problémák:

- az elvesztett egészség,
- a korábbi önmagának és lehetőségeinek elvesztése miatt érzett gyász, a düh,
- a bűntudat érzelmi feldolgozásának nehézségei, az úgynevezett lelki regresszió kialakulása,
- nehezen kontrollálható halálfélelem, megtört önbizalom, testkép-, önképváltozás,
- érzelmi okok miatt bekövetkező intelligencia gátlás,
- hanyatlás fantomérzésekkel való küzdelem,
- ambivalens érzések önmaga, hozzátartozói iránt,
- szexuális nehézségek, problémák.

Ellátottak köre:

Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás esetén a külön jogszabályban foglaltak szerint egész évben szolgáltatásban részesülő, a BNO 10 kódkönyv

- F20 Schizophrenia
- F21 Schizotipias rendellenességek
- F22 Perzisztáló delusionális rendellenességek
- F23 Akut és átmeneti pszichotikus rendellenességek
- F24 Indukált delusionális rendellenességek
- F25 Schizoaffektív rendellenességek
- F28 Egyéb nem-organikus pszichotikus rendellenességek
- F29 Nem organikus psychosis k.m.n.
- F30 Mániás epizód
- F31 Bipoláris affektív zavar
- F32 Depressziós epizód
- F33 Ismétlődő depressziós rendellenesség
- F34 Perzisztáló hangulati [rendellenesség] zavar
- F38 Egyéb hangulat- (affektív) zavarok
- F39 Nem- meghatározott hangulat - (affektív) zavar
- F40 Fóbiás szorongásos rendellenességek

- F41 Egyéb szorongásos rendellenességek
- F42 Obsessiv-compulzív zavar
- F43 Súlyos stressz által kiváltott reakció és alkalmazkodási rendellenességek
- F44 Disszociatív (konverziós) zavarok
- F45 Somatoform rendellenességek

IV.A feladatellátás szakmai tartalma módja, biztosított szolgáltatások formái, köre rendszeressége

A közösségi ellátásban a szolgáltatásokat a kliens céljaira, egyéni szükségleteire alapozva, gondozási terv alapján személyesen biztosítjuk, vagy közvetítéssel, szervezéssel, tanácsadással segítjük az azokhoz való hozzájutást. A vonatkozó jogszabályokban kötelezően előírt dokumentációt vezetjük.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátása szolgáltatási formái:

- Állapot és életvitel felmérése
- Személyes célok felmérése, probléma kezelés
- Pszichoedukáció
- Készség-fejlesztés
- Rehabilitációs interakciók
- Speciális stratégiák
- Ügyintézés
- Szociális munkacsoportok

Az ellátás rendszeressége

A szolgáltatás munkanapokon 8:00-16:00 óra között érhető el.

A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben foglaltak határozzák meg.

V. Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás önkéntesen, térítésmentesen vehető igénybe a szolgáltatást igénylő kérelmére.

A kérelem előterjesztése az igénylő cselekvőképessége függvényében az alábbiak szerint történik:

- ha az ellátást igénylő cselekvőképes a kérelmet maga nyújtja be
- ha a személy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő az érintett személy véleményének figyelembe vételével
- ha a cselekvőképességében részlegesen korlátozott a személy, akkor törvényes képviselője beleegyezésével vagy – amennyiben ilyen tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozza – önállóan terjeszti elő.

A kérelmezés írásban történik intézményünknel. A közösségi ellátás az ellátást igénylő írásos kérelmére, pszichiáter, vagy neurológus szakorvosának javaslata alapján történik. A kérelemhez mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. A kérelem iktatása a hatályos jogszabályoknak megfelelően történik.

A működési engedélyben, jogszabályban maximálisan ellátható meghatározott létszámot meghaladó igény esetén az igénylőt 8 napon belül írásban értesíteni kell. Szabad kapacitás esetén az igénylő ellátásáról a szolgálat a jelzés sorrendjében gondoskodik.

Az ellátás igénybevételéről a szolgáltatást nyújtó, illetve az ellátást igénybe vevő, valamint az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője megállapodást köt.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri),
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával,
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn,
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős döntést hoz.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátásának igénybevételére, biztosítására vonatkozó dokumentumok

- kérelem (intézményünknel írásban),
- pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleménye a pszichiátriai betegség fennállásáról,
- megállapodás (Szt. 94/C. §)
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C.§ (2a) bekezdése és a 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátásának szakmai dokumentuma

- egyéni gondozási terv
- együttműködési megállapodás a közösségi munkacsoport tagjaival

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- a szolgáltatás vezetője/közösségi koordinátor vezeti az Szt. 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartást,
- a szolgáltatásra vonatkozó igényt érkezésének napján nyilvántartásba veszi,

- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban rögzített adatokat kiegészíti az Szt. 20. § (4) bekezdésben meghatározott adatokkal,
- amennyiben az ellátásra vonatkozó igény a teljesítést megelőzően megszűnt a nyilvántartásból az adatok törlésre kerülnek,
 Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása 2016.01.02-től hatályos 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint történik,
 Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását,
- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs),
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás a rendeletben foglaltak szerint történik,
- A rendelet értelmében várólistát is rögzítjük a felületen.

VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

1. Általános tájékoztatás

- **közvetett megkeresés:** egészségügyi, szociális, oktatási, közművelődési, nevelési intézmények, gyámhivatal, munkaügyi kirendeltség, pszichiátriai/addiktológiai szakrendelés, háziorvosok, védőnők, szociális szakemberek,
- **közvetlen megkeresés:** a potenciális célcsoport tartózkodási helyszínein – szórakozóhely, grund,
- honlap, e-mail, interneten keresztül,
- helyi lakosság tájékoztatása szórólapon,
- helyi médiában hirdetés,
- az elégedett ügyfél ajánlása.

2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- a pszichiátriai betegek közösségi ellátásának feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a közösségi ellátás koordinátora végzi,
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a közösségi ellátás koordinátora a jogosultat, illetve hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti,
- az Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatók a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni,
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon-lap),
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza.

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Ellátottak jogai:

- Az ellátottnak joga van tájékoztatást kérni és kapni a szolgálat által nyújtott szolgáltatások jellemzőiről, azok elérhetőségéről és az igénybevétel rendjéről, valamint az ellátottakat megillető jogokról és azok érvényesítéséről,
- Joga van arról nyilatkozni, hogy kiket zár ki adatai részleges vagy teljes megismeréséből. (a titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól a beteg felmentést adott vagy jogszabály az adat szolgáltatásának kötelezettségét írja elő),
- Az ellátott jogosult az ellátással kapcsolatban a szolgáltatónál, az ellátottjogi képviselőnél, illetve a szolgálat székhelye szerint illetékes fenntartónál panaszt tenni,
- Az ellátott a szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani a vonatkozó jogszabályokat és a szolgáltató működési rendjét,
- Az ellátott - amennyiben ezt egészségi, pszichés állapota lehetővé teszi - köteles az ellátásában közreműködőkkel képességei és ismeretei szerint együttműködni, tájékoztatni őket mindarról, amely a megfelelő gondozási terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez szükséges,
- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szolgáltatás által biztosított valamennyi ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére,
- Az ellátást igénybe vevőknek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez,
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani,
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz,
  - a testi épséghez,
  - a testi-lelki egészséghez való jogra,
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem,
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátottjogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől, (elérhetőségeik kifüggesztésre kerültek).

A szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személynek biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapja,
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyes jogaikat,
- munkájukat elismerjék,
- munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra,
- a pszichiátriai betegek közösségi ellátását végző személy közfeladatot ellátó személynek minősül (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Megállapodás

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530, Miskolc Arany J.u.37.**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve: Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozószolgálat

Szolgáltatási központ címe: 3530, Miskolc Arany J.37.

másrészről az

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A -os számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Közösségi pszichiátriai ellátás

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom

Az ellátás kezdő időpontja:

év hó nap

Határozott idő esetén: év hó nap

2. Szolgáltatás tartalma

- problémaelemzés, problémamegoldás:
  - személyes célok meghatározása
  - változásra motiváló tényezők feltárása
- készségfejlesztés:
  - életvitellel kapcsolatos tréningek
  - önellátásra való képesség javítása
- tájékoztatás a betegséggel, annak kezelésével kapcsolatos tudnivalókról, teendőkről
- pszicho-szociális rehabilitáció:
  - munkához való hozzájutás segítése
  - szabadidő szervezett eltöltésének segítése
  - szabadidős, önszorgató csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése
  - tanácsadás egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybe vételéről
- Szolgáltató a folyamatos elérhetőséget, kapcsolattartást az alábbi módokon biztosítja:
  - Közösségi szolgálat telefonszáma hétköznapokon, munkaidőben: 46/379-379
  - Telefonos (24 órás) gondozói ügyelet:
  - Gondozói fogadóóra: Hétfőtől-péntekig helyszíne: 3530, Miskolc Arany j. 37.
időpontja: 8.00-16.00 óráig
  - Levelezési cím: 3530, Miskolc Arany J. út 37.

Szolgáltató vállalja, hogy a szolgáltatásokat munkatársai az ellátást igénybe vevő otthonában illetve lakókörnyezetében személyesen biztosítják vagy közvetítéssel, szervezéssel, tanácsadással segítik hozzájutást.

Tájékoztatással, együttműködéssel kapcsolatos rendelkezések

Szolgáltatást **igénybe vevő/törvényes képviselője** együttműködő, tájékoztatandó családtagként, hozzátartozóként az alábbi személyeket jelöli meg:

Név:

Lakóhely/elérhetőség:

Telefonszám:

Név:

Lakóhely/ elérhetőség:

Telefonszám:

3.Térítési díj

A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. tv. 20. § szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

7. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- az ellátást igénybe vevő halálával
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartalma meghosszabbítható
- Megállapodás felmondásával

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti:

- az Ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn
- az Ellátott számára másik intézménybe történő elhelyezése indokolt
- az Ellátott a házirendet súlyosan megsérti

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik.

Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc,   év   hó   nap

Ph.

.....
**ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője**

.....
ellátást nyújtó intézmény

.....
**szolgálat vezető/
szolgáltatási központ
vezető**

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Szakmai program

2018.

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozószolgálat

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Intézmény címe: Miskolc, Arany János u. 37.

A szolgáltatás helye: székhelyen

A szolgáltatás ellátási területet: Miskolc város közigazgatási területe

A szolgáltatás célcsoportja: Saját otthonukban élő pszichiátriai diagnózissal rendelkező felnőtt miskolci lakosok.

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCI. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kiegészítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4

1.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derűs Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrássy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kabar u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Kacsóh P. u. 8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Avas I. Idősek Klubja Miskolc, Testvérvárosok u. 6.
- Avas II. Idősek Klubja Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

1.2 Fogytékos Személyek szociális ellátásai

- Támogató Szolgálat – Miskolc, Arany J. u. 37.

1.3 Pszichiátriai betegek ellátása

- pszichiátriai betegek közösségi ellátása – Miskolc, Arany J. u. 37.
- pszichiátriai betegek nappali intézménye – Miskolc, Arany J. u. 37.

„Esély”Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye SZAKMAI PROGRAM

I. A szolgáltatás célja

A pszichiátriai betegek nappali ellátás célja, hogy a fekvőbeteg ellátást nem igénylő¹⁸ életévét betöltött gondozott, integrált és teljes jogú tagja maradjon a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az öntevékenységre és az önszereplésre épül. A gondozott korábbi közösségébe történő visszaillesztése a hozzátartozók és családtagok segítése. A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktatta és támogatva. Olyan komplex szolgáltatás valósuljon meg, amely a pszichiátriai betegek részére, mely több foglalkoztatási formán keresztül ad lehetőséget a nyílt munkaerőpiac elvárásaira való felkészülésre, a munkavégző képesség fejlesztésére, a munkaerő-piaci reintegrációra.

A szolgáltatás feladata:

A pszichiátriai betegek nappali ellátása keretében kiemelten feladat a társadalmi reintegráció, a támogató közösség megszervezése, kialakítása. A következő feladatokat kell biztosítani a nappali ellátás keretén belül.

- **Önálló életvitel fenntartása céljából**

- Diszkrimináció-mentes ellátásukat biztosítjuk, illetve a szociális munka eszközeivel ösztönözzük az ellátás igénybevételét.
- Segítségnyújtás a mindennapi otthoni rutinfeladatok elsajátításában.

- **A meglévő képességek megtartása és fejlesztése**

- Önellátási képességek szinten tartása, fejlesztése.
- Egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolatteremtés,- és fenntartási képesség fejlesztése.
- Képzési, átképzési motiváció fejlesztése.
- Munkavállalási képességek fejlesztése – állásközvetítés.
- Kapcsolatteremtő-és fenntartó képességek fejlesztése, az egyéni támogató hálózat kialakítása érdekében lakossági és családi programok szervezése.
- Önsegítő, társsegítő képesség fejlesztése – csoportos, pár és családterápia szervezése.
- Egészségtudatosság kialakításának ösztönzése.
- Az életidő strukturált és tervezett beosztási képességének a fejlesztése.
- Szabadidő eltöltés időmenedzselési képességének fejlesztése.
- Olyan programok, rendezvények szervezése, amelyek a társadalmi integrációt, a korábbi közösségbe való visszailleszkedést segítik.
- Személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítás
- Egészségügyi szakellátáshoz való hozzájutás segítése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése.

A feladatellátás során folyamatosan törekszünk a pszichiátriai betegekkel szemben tapasztalt előítéletes, sztereotip hozzáállás feloldására.

II. A program bemutatása, létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

A program bemutatása

A pszichiátriai betegek nappali ellátása biztosítja az igénybevevők számára – az egyéni képességek szerint – a normális napi életritmust, strukturált napirendet, higiéniát. Lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra közösségi kapcsolatok kialakítására, terápiás célú beszélgetésekre, egyéni és csoportos foglalkoztatásra, relaxációs jellegű pihenésre, kikapcsolódásra. Biztosítja és megszervezi a szabadidő kulturált eltöltését és megfelelő testi – lelki gondozást nyújt.

A szolgáltatás a közösségi integrációt szem előtt tartva – személyre szabottan valójul meg.

Az ellátást oly módon szervezzük meg, hogy komplex pszicho-szociális rehabilitáció révén az elvesztett képességek, készségek bizonyos szintű visszaállítása lehetővé váljon, reális célként fogalmazódjon meg.

A hatékony, komplex rehabilitáció akkor valósul meg, ha ellátás kiterjed az igénybevevő szűkebb (család), és tágabb (barátok, szomszédság, egyéb mobilizálható kapcsolatok) szociális környezetére is.

Ez a munka multi-professionális team-munkát feltételez, mely egyesíti a stratégiai (társadalmi akciók kezdeményezése, erőforrások mozgósítása) az identitás-orientált szemlélet. A nappali ellátásban dolgozó ennek érdekében együttműködnek, kapcsolatot tartanak az ellátott kezelő orvosával, pszichiátriai szakdolgozóval – az általános szociális munka eszközeivel dolgozó – családsegítő szolgálattal, illetve a családtagokkal,

hozzátartozókkal, minden olyan személlyel aki/amely fontos szerepet játszik az igénybe vevő életében.

A nappali ellátást igénybevevő pszichiátriai beteg ellátás során – jó eséllyel – várható, hogy a szolgáltatást igénybe vevő pszichiátriai betegek visszailleszhetnek a közösségbe, a társadalomnak integrált és teljes jogú tagjai maradnak. A szociális és mentális gondozás során, valamint az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosításával egészségügyi és pszichés állapotuk javul.

Meglévő képességeik és készségeik kibontakozhatnak a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásához és a problémáik megoldásához készségekre, jártasságra tesznek szert, megszűnhet a pszichiátriai betegségükkel járó stigma, mindezek által reális esély mutatkozhat a munka világába való visszailleszkedésükre is.

Az elmúlt évek tapasztalatai világosra mutatták, hogy önmagukban a gyógyszeres terápiák nem elegendőek, a pszichiátriai betegek komplex pszicho-szociális nehézségeik kezelésére. Hosszú távon instabil állapotú betegek kiszorulnak az ellátásból, támasz nélkül maradnak, kiszolgáltatottá, védtelenné válnak, gyorsan marginalizálódnak, elszegényednek, elveszítik emberi kapcsolataikat. A családban élő krónikus betegek is, és maguk a családok is súlyos életviteli nehézségekkel, egzisztenciális problémákkal küzdenek, a kórházi ellátó rendszer csak korlátozott eszközökkel és számban tud segíteni.

A jól működő nappali pszichiátriai szolgáltatás hatására a relapszusok (visszaesések) száma csökkenthető, a két kórházi befejezés időszakát ki tudják tolni, a betegség lefolyása kevesebb problémát jelent az ellátott, és a szociális környezete számára. Javul az életminőség. Kliens és hozzátartozó pszicho-educációja, készségfejlesztése, valamint stressz-kezelése révén segítik a kompetens működésüket a betegségből adódó nehézségek leküzdésében és céljaik elérésében. A problémamegoldó eszköztár bővítésével, különböző stressz-kezelési technikák és a betegség megtanulásának a kezelésével azt várhatjuk, hogy az érintettek ritkábban kerüljenek krízishelyzetbe, és ezek következményeként kórházi osztályra, a többi kiegészítő szolgáltatásnak köszönhetően javuljon az érintettek helyzete, állapota az olyan életminőséget meghatározó dimenziókban, mint amilyen a társas kapcsolatok mennyisége és minősége, a lakhatás, a munkaerőpiaci helyzet, a jövedelmi helyzet.

A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást igényel, amely az ellátottak autonómiájának visszaállításával nagymértékben épít aktív és felelős részvételükre.

Gyakran tapasztaljuk az interjúk során, hogy elvész a kliens, főként a pszichiátriai beteg, akinek eleve nem elég hatékony az érdekérvényesítő képessége, a különböző szolgáltatásokban. Mai napig sajnos gyakran tapasztaljuk, hogy a különböző szolgáltatásokban dolgozó szakemberek egy része sem tud igazán bánni ezekkel a kliensekkel, és nem tudják megfelelően kezelni a problémáikat.

A nappali pszichiátriai ellátás ily módon egy koordináló szerepet is betölt a kliens és a különböző szolgáltatók között, szakszerű segítséget nyújt a problémák jobb megértésében, a szakemberek szemléletének formálásában. Mindehhez szoros, együttműködő kapcsolatot kell fenntartani ezen szolgáltatókkal, így nő a szolgáltatásba bekerülő pszichiátriai betegek száma.

Egészségügyi ellátáshoz, humán szolgáltatáshoz való juttatásban az ellátottak egészségi állapotában javulás várható. Minőségi változás következik be a környezetében élőkkel. Nő a résztvevők közül az állásba, foglalkoztatásba kerülők száma.

A nappali ellátás által nyújtott szolgáltatások a különböző kórképek szerint differenciáltak. Az igénybevevő egyéni szükségleteire alapozva, pszichés állapotuk, igényeik, képességeik, érdeklődési körük szerint választhatnak a szolgáltatási elemek közül.

Szolgáltatáselemek:

Tanácsadás:

Az igénybevevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülését kívánja elérni. Az igénybevevő önrendelkezését megtartva biztosítja a szükséges tájékoztatást, általános információnyújtást.

Az ellátott bevonásával történő, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat:

A tanácsadás személyesen a szolgáltatási központban a személyes szükségletekhez igazodóan történik. Papír alapon levélben és e-mail-ben is biztosított a szükséges információ átadása.

Gondozás:

Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szolgáltatási elem biztosításakor fontos szempont a tervezésen alapuló célzott segítségnyújtás. A célzott segítségnyújtásból végzett tevékenység során törekedni kell az igénybe vevő meglévő képességeinek, önellátásának és társadalmi státuszának megtartására. A szolgáltatási elemet az ellátást igénybe vevő lakásán, lakókörnyezetében és ezen kívül is biztosítani szükséges.

Készségfejlesztés:

A készségfejlesztés célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre, kapcsolatai és közösségi részvétele erősödjön, mindezek segítségével az önálló élet kialakításának, illetve a társadalomba való re/integrációjának esélye megteremtődjön. A szociális készségek és kompetenciák négy résztevékenység területei lehetnek:

- Önkiszolgálási képességek fejlesztése,
- Személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának fejlesztése,
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- Döntéshozatali képességek és a közösségi tudat fejlesztése.

Ezen résztevékenységek fejlesztése során a meglévő kompetenciák megőrzése, fenntartása, lehetőség szerint bővítése a cél, a minél nagyobb önállóság érdekében.

Az ellátott társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására:

- terápiás célú készségfejlesztő foglalkozások
- kommunikáció
- dráma
- relaxáció
- játékterápia
- sütés-főzés, terítés
- takarítás
- önálló életvezetésre való felkészítés
- alapvető illemszabályok ismerete, gyakorlása

Közösségi fejlesztés:

Integrációs szemléletű bátorító-, ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenységek, melyek közösségi együttműködésekkel valósítanak meg:

A célcsoport speciális igényeit, sajátosságait figyelembe vevő értéket adó tevékenységek. Eszköztárával képessé teszi az egyént a közösségi részvételre. Helyszíne az intézményen belül és intézményen kívül.

Szinterei:

- szabadidős és kulturális tevékenységek
- közösségi programok
- klubgyűlés
- csoporttevékenységek
- kirándulások
- vetélkedők
- hagyományőrzés
- múzeum-, mozi-, színházlátogatások stb.

Étkezés:

Gondoskodás egyszeri meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen az ellátott igényeinek megfelelően az intézményben, helyben fogyasztással.

Esetkezelés:

Az igénybevevő(k) szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybevevő(k) saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A szolgáltatási elem biztosítása során fontos a szakember és az igénybevevő(k) együttműködése, a segítségbe bevonható személyek és szakemberek ismerete.

A probléma meghatározása és megoldásához a szükséges kompetencia határok ismerete a szakember részéről.

A nappali pszichiátriai ellátás megszervezésének módja

A szakmai terv szerint Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény a pszichiátriai betegek célcsoportja számára indítható két szociális alapszolgáltatási formát – közösségi pszichiátriai ellátást és a pszichiátriai betegek nappali ellátását – integrált formában kívánja biztosítani.

Az integrált szervezeti egység elnevezése: „Esély” Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye és Közösségi Gondozószolgálat

A szervezeti egység működési helye: Miskolc, Arany János u. 37. (az intézmény székhelye)

A szervezeti egység vezetői feladatait: intézményvezető – közösségi koordinátor látja el. (A jogszabályi lehetőségek szerint összevont munkakörben)

A pszichiátriai betegek nappali ellátás személyi feltételei:

munkakör megnevezése	létszám	szakképesítés
intézményvezető/nappali ellátás vezető	0,5	szociálpedagógus pszichiátriai közösségi koordinátor
terápiás munkatárs	1	mentálhigiénés asszisztens

Az ellátást Miskolc város közigazgatási területén belül biztosítjuk.

A pszichiátriai betegek nappali ellátását 25 fő – megállapodással rendelkező – pszichiátriai betegek számára biztosítja.

III. Más intézményekkel való együttműködés módja

- intézményünk rendszeres kapcsolatot tart a fenntartó önkormányzattal, a városban működő szociális intézményekkel,
- együttműködünk személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokkal, illetve szakosított ellátást nyújtó intézményekkel, illetve Család- és Gyermekejélési Központtal/szolgálattal, Gyámhivatallal, BAZ. Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával
- kapcsolatot tartunk egészségügyi és kulturális intézményekkel, valamint civil szervezetekkel. A kapcsolattartás a kölcsönös tájékoztatásra, információ cserére, ellátást igénybe vevő érdekében történő együttműködésre, konzultációra, valamint a célcsoport számára szervezett rendezvények, közösségi programok lebonyolítására terjed ki, melyek gyakorisága a kliens szükségleteihez igazodik.

IV. Az ellátandó célcsoport

Célcsoport jellemzői:

- Elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek ambuláns szakellátás mellett állapota egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.
- A nappali ellátást igénybe vevők 18. életévüket betöltő, önmaguk ellátására részben képesek, nem fekvő betegek, pszichiátriai ambuláns ellátásban részesülnek.
Az ellátást igénylők szociális helyzete várhatóan nagyon rossz, a társadalom peremére szorultak, társas kapcsolataik nagyon szegényesek. Családi kapcsolataik, rossz mentális állapotuk miatt részben vagy teljesen megromlottak, konfliktusokkal terheltek. Többségük munkaviszonnyal nem rendelkezik vagy rokkantnyugdíjas, emiatt anyagi helyzetük rossz. Életvezetési problémáik és társuló más betegségek és problémák miatt helyzetükre megoldást találni önállóan képtelenek. Sokan közülük több pszichiátriai kezelésen estek át. A pszichiátriai betegségek gyakran együtt járnak a képességek átmeneti vagy tartós csökkenésével, az életminőség romlásával. Funkcionális zavarral, amely a mindennapos

feladatok megoldásának problémáját jelenti. A pszichiátriai betegek körében magasabb a halálozási arány, öngyilkosság, illetve annak kísérlete.

Kliensek körében jelentkező lelki problémák:

- az elvesztett egészség,
- a korábbi önmagának és lehetőségeinek elvesztése miatt érzett gyász, a düh,
- a bűntudat érzelmi feldolgozásának nehézségei, az úgynevezett lelki regresszió kialakulása,
- nehezen kontrollálható halálfélelem, megtört önbizalom, testkép-, önkép változás
- érzelmi okok miatt bekövetkező intelligencia gátlás,
- hanyatlás fantomérzésekkel való küzdelem,
- ambivalens érzések önmaga, hozzátartozói iránt,
- szexuális nehézségek, problémák

Ellátottak köre:

Pszichiátriai betegek részére nyújtott nappali ellátás esetén a külön jogszabályban meghatározott a BNO 10 kódkönyv F 20-48, diagnózisba tartozó ellátott:

F20 Schizophrenia

F21 Schizotypiás rendellenességek

F22 Perzisztáló delusionális rendellenességek

F23 Akut és átmeneti pszihotikus rendellenességek

F24 Indukált delusionális rendellenességek

F25 Schizoaffektív rendellenességek

F28 Egyéb nem-organikus pszihotikus rendellenességek

F29 Nem organikus psychosis k.m.n.

F30 Mániás epizód

F31 Bipoláris affektív zavar

F32 Depressziós epizód

F33 Ismétlődő depressziós rendellenesség

F34 Preisztáló hangulati (rendellenesség) zavar

F38 Egyéb hangulat- (affektív) zavarok

F39 Nem-meghatározott hangulat- (affektív) zavar

F40 Fóbiás szorongásos rendellenességek

F41 Egyéb szorongásos rendellenességek

F42 Obsessiv-compulzív zavar

F43 Súlyo sztrész által kiváltot reakció és alkalmazkodási rendellenességek

F44 Disszociatív (konverziós) zavarok

F45 Somatoform rendellenességek

F48 Egyéb neurotikus rendellenesség

Az ellátás rendszeressége

A pszichiátriai betegek nappali intézménye általános nyitvatartási ideje:
hétfő – péntek 8.00 – 16.00 óra között.

A szolgáltatást úgy kell megszervezni, hogy az igénybevevők szükségleteinek megfelelően, a nyitvatartás ehhez rugalmasan alkalmazkodik. Az egyes programok nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek.

V. Az ellátás igénybevételének módja

A pszichiátriai betegek nappali ellátása önkéntesen, térítésmentesen vehető igénybe a szolgáltatást igénylő kérelmére. Amennyiben az igénybe vevő az ellátás keretében étkezést is igényel az étkezésért térítési díjat kell fizetni. Az étkezés intézményi térítési díj mértékét Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának helyi rendelete évente állapítja meg.

A kérelem előterjesztése az igénylő cselekvőképessége függvényében az alábbiak szerint történik:

- ha az ellátást igénylő cselekvőképes a kérelmet maga nyújtja be
- ha a személy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő az érintett személy véleményének figyelembe vételével
- ha a cselekvőképességében részlegesen korlátozott a személy, akkor törvényes képviselője beleegyezésével vagy – amennyiben ilyen tekintetben a bíróság cselekvőképességét nem korlátozza – önállóan terjeszti elő.

Az ellátás igénybevételéről a szolgáltatást nyújtó illetve az ellátást igénybevevő, valamint az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője megállapodást köt.

A kérelmezés írásban történik intézményünknel. A nappali ellátás az ellátást igénybevevő írásos kérelmére, pszichiáter vagy neurológus szakorvosának javaslata alapján történik. A kérelemhez csatolni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos véleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. A Kérelem iktatása a hatályos jogszabályoknak megfelelően történik. A működési engedélyben, jogszabályban maximálisan ellátható meghatározott létszámot meghaladó igény esetén az igénylőt 8 napon belül írásban értesítjük.

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának igénybevételére, biztosítására vonatkozó dokumentumok

- kérelem (intézményünknel írásban)
- pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleménye a pszichiátriai betegség fennállásáról
- egyszerűsített előgondozás
- megállapodás (Szt. 94/C. §)
- értesítés
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015.(XII.23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának szakmai dokumentumai

- látogatási és eseménynapló

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, illetve szüneteltetését kéri)
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén
- az ellátást igénybe vevő halálával

- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt
- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- a szolgáltatás vezetője/ vezetői az Szt. 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartást
- a szolgáltatásra vonatkozó igényt érkezésének napján nyilvántartásba veszi
- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartásban rögzített adatokat kiegészíti az Szt. 20. § (4) bekezdésében meghatározott adatokkal
- amennyiben az ellátásra vonatkozó igény a teljesítést megelőzően megszűnt a nyilvántartásból az adatok törlésre kerülnek.

Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása a 2016.01.02-től hatályos 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint történik

Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.

- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs).
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás a rendeletben foglaltak szerint történik.
- A rendelet értelmében várólistát is rögzítjük a felületen.

VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

1. Általános tájékoztatás

- **közvetett megkeresés:** egészségügyi, szociális, oktatási, közművelődési, nevelési intézmények, gyámhivatal, munkaügyi kirendeltség, pszichiátriai/addiktológiai szakrendelés, háziorvosok, védőnők, szociális szakemberek,
- **közvetlen megkeresés:** a potenciális célcsoport tartózkodási helyszínein – szórakozóhely, grund,
- honlap, e-mail, interneten keresztül
- helyi lakosság tájékoztatása szórólapon
- helyi médiában hirdetés
- az elégedett ügyfél ajánlása

2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- a pszichiátriai betegek közösségi ellátásának feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a közösségi ellátás koordinátora végzi
- az ellátás megkezdésekor legkorábbi időpontjáról a nappali ellátás koordinátora a jogosultat, illetve hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti
- A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatást készít. A tájékoztatók a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házirendjét, az ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon-lap)
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Ellátottak jogai:

- Az ellátottnak joga van tájékoztatást kérni és kapni a szolgálat által nyújtott szolgáltatások jellemzőiről, azok elérhetőségéről és az igénybevétel rendjéről, valamint az ellátottakat megillető jogokról és azok érvényesítéséről,
- Joga van arról nyilatkozni, hogy kiket zár ki adatai részleges vagy teljes megismeréséből. (A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól a beteg felmentést adott vagy jogszabály az adat szolgáltatásának kötelezettségét írja elő)
- Az ellátott jogosult az ellátással kapcsolatban a szolgáltatónál, az ellátottjogi képviselőnél, illetve a szolgálat fenntartójánál panaszt tenni.
- Az ellátott a szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani a vonatkozó jogszabályokat és a szolgáltató működési rendjét.
- Az ellátott – amennyiben ezt egészségi, pszichés állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásban közreműködőkkel képességei és ismeretei szerint együttműködni, tájékoztatni őket mindarról, amely a megfelelő gondozási terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez szükséges.
- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szolgáltatás által biztosított valamennyi ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátást igénybe vevőknek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét kell tartani.
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz,
  - a testi épséghez,
  - a testi-lelki egészséghez való jogra.

- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátottjogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől, (elérhetőségeik kifüggesztésre kerültek).

A szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személynek biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzettséggel kapcsolatos megbecsülést megkapja
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyes jogaikat
- munkájukat elismerjék
- munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra
- a pszichiátriai betegek közösségi ellátását végző személy közfeladatot ellátó személynek minősül.

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Ikt.sz:

Megállapodás

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Mely létrejött egyrészt az **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény 3530 Miskolc, Arany J.u.37.,**

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve:

Szolgáltatási központ címe:

másrészről az

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/ elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A ..... számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom.
 étkeztetés étkeztetés nélkül

Az ellátás kezdő időpontja:

20.....év.....hó.....nap

Határozott idő esetén:..... év ..... hó .....nap

2.Szolgáltatás tartalma

- pszicho-szociális rehabilitáció,
- szociális esetkezelés, családgondozás, családterápia,
- szabadidős programok szervezése,
- önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése,
- terápiás foglalkoztatás,
- egészségügyi alapellátás megszervezése (felvilágosító előadás, tanácsadás, mentális gondozás), szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- személyi tisztálkodás és személyes ruházat tisztításának biztosítása
- igény szerinti meleg étel biztosítása

3.Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre.

Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj:

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét
- nem haladhatja meg a Szt.116§ (1) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének nappali ellátás esetén a 15%-át

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez írásban fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül.

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató a szociális igazgatásról és szociális igazgatásról szóló 20.§ szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezsége törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

7. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- az ellátást igénybe vevő halálával
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartalma meghosszabbítható
- Megállapodás felmondásával

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti:

- az Ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn
- az Ellátott számára másik intézménybe történő elhelyezése indokolt
- az Ellátott a házirendet súlyosan megsérti

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik.

Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc,   év   hó   nap

Ph.

.....
**ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője**

.....
ellátást nyújtó intézmény

.....
**szolgálatvezető/
szolgáltatási központ
vezető**

Értesültek: ellátott (törvényes képviselője) vagy a fizetésre kötelezett
Szolgáltatási központ vezető

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Támogató Szolgáltatás

SZAKMAI PROGRAM

2018.

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Támogató Szolgálat

Intézmény neve: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Intézmény címe: Miskolc, Arany János u. 37.

A szolgáltatás helye: székhelyen

A szolgáltatás ellátási területet: Miskolc, Bükk-szentkereszt, Répáshuta közigazgatási területe

A szolgáltatás célcsoportja: szakmai programban az Szt. által előírt szociális rászorultságot igazoló dokumentummal rendelkezők.

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központba olvadnak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változik.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 11/2013. (XI.27.) számú Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXII. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásának módosításáról, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01. 01-től kiterjed a Társulás településeire).

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A javasolt szervezeti felépítés biztosítja a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozza az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerülnek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 2014. január 1-től 5 szakmai igazgatóság (4 szakterületi és 1 stratégiai) biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő gazdasági igazgatóságon kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap és szakosított ellátások, valamint az egészségügyi szolgálat.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kisegítő feladatok ellátása, stb.).

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

I. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága (Miskolc, Kabar u. 4.)

I.1 Idősek ellátását biztosító szervezeti egységek

- Székhelyen (Miskolc, Arany J. u. 37.) nyújtott ellátások (Derús Alkony Szolgáltatási Központ)
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Segítő Kezek Szolgáltatási Központ – Miskolc, Szondy Gy. u. 50.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Szépkor Szolgáltatási Központ – Miskolc, Mátyás király u. 15.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Újgyőri Szolgáltatási Központ – Miskolc, Andrassy u. 10.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Vársétány Szolgáltatási Központ – Miskolc, Bartók B. u. 7.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Hámori Szolgáltatási Központ – Miskolc, Palota u. 16.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása

- Hejőcsabai Szolgáltatási Központ – Miskolc, Sütő J. u. 6.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Arany Alkony Szolgáltatási Központ és Gondozóház– Miskolc, Kabar u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek átmeneti elhelyezése
- Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Gondozóház – Miskolc, Fazola H. u. 4.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ és Gondozóház– Miskolc, Kacsóh P. u. 8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése
- Avasi I. Idősek Klubja - Miskolc, Testvérvárosok u. 6.
- Avasi II. Idősek Klubja Miskolc, Klapka Gy. u. 6-8.
étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása
- Települési feladatellátás Munkacsoport (hs.)

1.2 Fogyatékos Személyek szociális ellátásai

- Támogató Szolgálat – Miskolc, Arany J. u. 37.

1.3 Pszichiátriai betegek ellátása

- pszichiátriai betegek közösségi ellátása – Miskolc, Arany J. u. 37.
- pszichiátriai betegek nappali intézménye – Miskolc, Arany J. u. 37.

II. Megvalósítani kívánt program bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

1. Megvalósítani kívánt program bemutatása, létrejövő kapacitása

A Támogató Szolgálat munkájának szervezésével az volt a cél, hogy megismerjék és elfogadják tevékenységünket és az általunk nyújtott szolgáltatásokat. Szórólapokkal, plakátokkal, igyekeztünk mind szélesebb körben felhívni a célcsoport figyelmét, az általuk igénybe vehető lehetőségekre. A helyi média segítségét is igénybe vettük, ezáltal is ismertebbé téve a Szolgálat munkáját. Honlapunk bárki számára hozzáférhető, könnyen kezelhető, az interneten keresztül. A célcsoporttal foglalkozó nevelési, oktatási, és szociális intézményekben, a szociológia egyik módszerét, a kérdőíves felmérést alkalmazva mértük fel az egyéni szükségleteket.

Ezen kérdőívek értékelésénél a következő konklúziót vontuk le:

- problémát jelent fogyatékos gyermeket nevelő családoknál, az oktatási intézménybe való eljutás, mert a tömegközlekedés nem jelent számukra megoldást.
- a szülők elfoglaltsága esetén nem megoldható a gyermek felügyelete, de ez sokszor gond, a felnőtt korú fogyatékos esetében is.
- szükségletként merült fel, a szakorvosi vizsgálatra történő eljutás, illetve kísérő jelenléte.
- mozgássérültek körében jelentkezett, hogy igénylik nagybevásárlás alkalmával a szállítást, illetve személyi segítő jelenlétét.
- a mozgássérülteknél igen sok a magányosan, egyedül élők száma. A természetes környezet támasza is sok esetben hiányos. Az ember lelki egyensúlyának

fenntartásában igen fontosak a kapcsolatai, melyek összességükben kielégítik alapvető érzelmi szükségleteit.

- következtetésül vontuk le, hogy ezeknek a személyeknek igényük lenne, szabadidős, kulturális, közösségi programokra, illetve öngyógyító, támogató csoportokra.
- a megkérdezettek válaszai alapján nagy segítséget jelentene öngyógyító csoportok szervezése, ahol a hasonló helyzetben lévő emberek egymást segítik problémáik megoldásában.

Támogató Szolgálatunk a fogyatékoság jellegének megfelelő személyre szabott szolgáltatást nyújt **speciális szállítószolgálat** és **személyi segítő szolgálat** működtetésével.

- **Szállítószolgálat működtetésével** segíti a fogyatékos embereket alapvető szükségleteiket kielégítő szolgáltatásokhoz, ill. közszolgáltatásokhoz való hozzájutásban.
- **Személyi segítő szolgálat működtetésével** segítséget nyújt – a fogyatékos ember személyi higiénés, életviteli, életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez.

Alapvető gondozási feladatok ellátása során az igénybe vevő speciális szükségleteihez igazodva:

- otthoni felügyeletet biztosít,
- segítséget nyújt a személyi és lakókörnyezeti higiénia megtartásában,
- közreműködik az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében.

- **A személyi és eszközfeltételek komplex biztosítása révén**

- segíti az ellátást igénybe vevőt – egészségi állapotának, életkorának, élethelyzetének és a fogyatékoság jellegének megfelelő – egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint fejlesztőtevékenységekhez való zökkenőmentes hozzájutásban,
- információnyújtással, ügyintézással, tanácsadással, valamint személyi segítséssel és szállítással biztosítja a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutást,
- segítséget nyújt a fogyatékos emberek kapcsolat-készségének javításában, családi kapcsolatainak erősítésében, speciális öngyógyító csoportokban való részvételükhöz,
- segíti az igénybe vevő közoktatási, felsőoktatási, felnőttképzési intézménybe való eljutását,
- segíti a fogyatékos emberek munkaerő-piaci integrációját, munkahelyre való eljutását, munkavégzését, a munkavállalást segítő szolgáltatások elérhetőségének megteremtésével,
- jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségét, igénybe vételét biztosítja.

A támogató szolgálat szolgáltatásai révén segíti a fogyatékos emberek társadalmi integrációját, valamint családi, közösségi, kulturális, szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételüket.

Nyújtott szolgáltatáselemek:

A személyi segítő szolgálat keretében:

A segítség nyújtás a háziorvos javaslatának figyelembevételével - az egyéni szükségletekhez igazodik. Minden esetben személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik. A szolgálat vezetője és a személyi segítők a fogyatékos személlyel, vagy a hozzátartozójával, törvényes képviselőjével közösen, a fogyatékos személy állapotának és igényeinek megfelelően állapítják meg az ellátás módját és tartalmát.

A támogató szolgálat vezetője szükség szerint, de legalább két hetente esetmegbeszélést tart.

Gondozás

Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szolgáltatási elem biztosításakor fontos szempont a tervezésen alapuló célzott segítségnyújtás. A célzott segítségnyújtásból végzett tevékenység során törekedni kell az igénybe vevő meglévő képességeinek, önellátásának és társadalmi státuszának megtartására. A szolgáltatási elemet az ellátást igénybe vevő lakásán, lakókörnyezetében és ezen kívül is biztosítani szükséges.

Készségfejlesztés

Az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

A készségfejlesztés célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre, kapcsolatai és közösségi részvétele erősödjön, mindezek segítségével az önálló élet kialakításának, illetve a társadalomba való re/integrációjának esélye megteremtődjön. A szociális készségek és kompetenciák négy résztevékenység területei lehetnek:

- Önkiszolgálási képességek fejlesztése,
- Személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának fejlesztése,
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- Döntéshozatali képességek és a közösségi tudat fejlesztése.

Ezen résztevékenységek fejlesztése során a meglévő kompetenciák megőrzése, fenntartása, lehetőség szerint bővítése a cél, a minél nagyobb önállóság érdekében.

Tanácsadás

Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Az igénybevevő önrendelkezését megtartva biztosítja a szükséges tájékoztatást, általános információnyújtást.

A tanácsadás személyesen a szolgáltatási központban vagy az igénybevevő otthonában, szükségletekhez igazodóan papír alapon levélben és e- mail-ben is biztosított a szükséges információ átadása.

Szállítás

Javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

A szolgáltatás biztosításához a jogszabályban előírt-1/2000.(I.7.)SZCSM rendelet 39/C§ (2)-gépjárművel rendelkezik az intézmény. A szállítás biztosított formái: eseti és rendszeres szállítás.

Felügyelet

Az igénybe vevő lakó vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes, vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

A szolgáltatási elem személyi felügyelettel biztosított a lakókörnyezetben és azon kívül. Minden esetben törekedni kell a fizikai, lelki biztonság fenntartására.

Háztartás vagy háztartás pótló segítségnyújtás

Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

A háztartás vezetéséhez szükséges közüzemi ügyintézés, háztartásvezetés, pénzgazdálkodás, fizikai alapszükségletek biztosítása.

Esetkezelés

Az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A szolgáltatás elem biztosítása során fontos a szakember és az igénybe vevő együttműködése, a segítségbe bevonható személyek és szakemberek ismerete.

A probléma meghatározása és megoldásához a szükséges kompetencia határok ismerete a szakember részéről.

3. A támogató szolgáltatás megszervezésének módja

Az Intézmény a támogató szolgáltatást önálló szervezeti egységben, de a fogyatékos személyek számára nyújtott más ellátási formákkal szoros együttműködésben biztosítja.

A szervezeti egység elnevezése:

Támogató Szolgáltatás

A szervezeti egység működési helye:

Miskolc, Arany János u. 37.

A szervezeti egység vezetői feladatait:

intézményvezető/szolgálatvezető látja el.

A Támogató Szolgáltatás személyi feltételei:

munkakör megnevezése	létszám	szakképesítés
intézményvezető/ szolgálatvezető	1	szociálpedagógus támogató szolgálatvezető képzés
gondozó	2	1 fő szociális gondozó ápoló személyi segítő képzés
		1 fő ált. ápoló és asszisztens, gyermekápoló, személyi segítő képzés
gépkocsivezető	1	B.kat.jogosítvány, személyi

III. Más intézményekkel való együttműködés módja

A támogató szolgáltatás kapcsolatot tart, Miskolc város közigazgatási területén belül:

- oktatási intézményekkel
- személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokkal, illetve szakosított ellátást nyújtó, intézményekkel, gyermekjóléti-gyermekvédelmi intézményekkel,
- egészségügyi intézményekkel,
- gyógyászati segédeszközök gyártójával, forgalmazójával,
- fogyatékos személyek érdekképviselőivel, civil szervezetekkel.
- az ellátási területen működő más támogató szolgálatokkal.

A kapcsolattartás a kölcsönös tájékoztatásra, információ cserére, ellátást igénybe vevő érdekében történő együttműködésre, konzultációra, valamint a célcsoport számára szervezett rendezvények, közösségi programok lebonyolítására terjed ki.

IV. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az Intézmény, a miskolci járásban három településen – Miskolcon, Bükkzentkereszten és Répáshután biztosít támogató szolgáltatást.

Fogyatékosagra, életkorra vagy nemzetiségre való tekintet nélkül, minden ember számára fontos, hogy hétköznapjait irányítani és befolyásolni tudja, illetve környezetének és a társadalomnak aktív tagja legyen, önállóan dönthessen, meghallgassák, és tisztelettel bánjanak vele.

Ellátottjaink a következő fogyatékosági típusokból kerülnek ki:

- látás-,
- hallás-,
- mozgás-,
- értelmi-,
- autizmussal élő, pervazív fejlődési zavar
- súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek

A szegénység által leginkább sújtott, a társadalmi-gazdasági változásokkal szemben leginkább kiszolgáltatott csoportok közé sorolhatóak a fogyatékkal élő személyek.

A fogyatékkal élő emberek helyzete, integráltságuk foka és milyensége a társadalom egészének milyenségét is jellemzi. A népességfogyás folyamatosan, de mérséklődő ütemben ment végbe, analóg módon az Észak-Magyarországi régióban zajló népességszám csökkenéssel.

Ellátottaink szociális helyzetére többnyire az a jellemző, hogy magányosan egyedül élnek, lakás körülményeik megfelelőek. Kevés jövedelemmel rendelkeznek. Társas kapcsolataik gyengék, kivéve a bentlakásos intézményekben élőkét.

Ezeknek a rendkívüli nehézségekkel küzdő személyeknek további gondot okoz, hogy a társadalom a foglalkoztatás, a tömegkommunikáció, a közlekedés, a tanulás, az egészségügyi szolgáltatások, a sport, a pihenés területén hátrányos megkülönböztetésben részesíti őket. Velük szemben a társadalom legfőbb célja az lehet, hogy hátrányaik kompenzálásával

biztosítsa számukra a jogérvényesítés valódi egyenlőségét, és hozzájáruljon esélyeik kiegyenlítéséhez.

A biztosított szolgáltatások rendszeressége:

A **személyi segítő szolgálat** az ellátási területén élő valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személy ill. hozzátartozójuk részére szükség szerinti rendszerességgel, hétfőtől-péntekig 8.00-16.00-ig biztosítja az ellátást.

A **szállító szolgálat** valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személy részére, igény szerinti rendszerességgel, hétfőtől-péntekig 7.30-15.30. biztosítja az ellátást.

Előre egyeztetett időpontok, és egyéni igények megvalósítása rugalmasan működik.

V. Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik intézményünkben.

Ha az ellátást igénybevevő személy cselekvőképességében teljesen korlátozott, a kérelmet, illetve indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével – ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta - önállóan terjesztheti elő.

Az alapszolgáltatások iránti kérelmet a területileg illetékes szolgáltatási központ vezetőjéhez kell benyújtani. Szállító szolgálat és személyi segítő szolgáltatás esetén a kérelem mellé csatolni kell a szociális rászorultságot igazoló dokumentumokat illetve azok másolatát. Támogató Szolgáltatás keretében nyújtott tanácsadás, információs szolgáltatás esetében nem kell kérelmet benyújtani.

Nyilvántartásba vétel után az ellátási formának megfelelő egyszerűsített előgondozás történik. Az ellátás biztosításáról a támogató szolgálat vezetőjének javaslata alapján az intézmény vezetője dönt.

Az intézmény vezetője az ellátás biztosításáról és a megállapított térítési díjról – jövedelem vizsgálatot követően - értesítést küld az ellátottnak, ill. törvényes képviselőjének, a nyújtandó szolgáltatásokról megállapodást köt az igénybevevővel, vagy törvényes képviselőjével. Amennyiben az ellátást igénylő, ill. törvényes képviselője az intézményvezető döntését vitatja, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ilyen esetben a fenntartó határozattal dönt. Az előgondozást végző személy szükség esetén információt nyújt az ellátást igénybe vevőnek az előgondozás során észlelt és hatáskörébe nem tartozó probléma megoldásához.

Az ellátás megszűnik, illetve szünetel ha:

- ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője kérésére (ha az ellátás megszüntetését, ill. szüneteltetését kéri)
- az ellátást igénybe vevő más ellátásba történő kerülése esetén
- az ellátást igénybe vevő halálával
- határozott idejű ellátás esetén a határidő lejártával
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével

Az ellátást az intézmény igazgatója megszünteti, ha

- ha az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt

- ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti
- ha az ellátás biztosításának jogszabályi feltételei már nem állnak fenn
- az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj kötelezettségének nem tesz eleget.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetésről az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételekkel kell biztosítani, amíg a fenntartó, illetve bíróság jogerős döntést hoz.

A támogató szolgálat igénybevételére, biztosítására vonatkozó dokumentumok

- Kérelem (meghatározott esetekben intézményünkönél írásban)
- 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 1. sz. melléklet I. része szerinti orvosi igazolás
- Szociális rászorultság megállapításához – a szolgáltatás igénybevételéhez – előírt igazolás (9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 22.§-a szerint)
- Egyszerűsített előgondozási adatlap
- Megállapodás (Szt. 94/C. § szerint)
- Értesítés
- a szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselőjének jognyilatkozatát az Szt. 94/C. § (2a) bekezdése és a 415/2015.(XII.23.) Kormányrendelet szerinti nyilvántartáshoz szükséges személyi adatot tartalmazó személyazonosító okmányokról készült fénymásolatot.

A támogató szolgálat szakmai dokumentációja

- Személyi segítség esetén
  - gondozási napló
  - havi összesítő adatlap a személyi segítség idejéről
- Szállítás esetén
  - menetlevél
  - szállítási elszámoló adatlap
- Havi nyilvántartás a tényleges feladatmutató számításról

Az ellátást igénylők és igénybe vevők nyilvántartása

- a szolgáltatás vezetője vezeti az Szt. 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartást,
- a szolgáltatásra vonatkozó igényt érkezésének napján nyilvántartásba veszi,
- a szolgáltatás megkezdésekor az Szt. 20. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban rögzített adatokat kiegészíti az Szt. 20. § (4) bekezdésben meghatározott adatokkal,
- amennyiben az ellátásra vonatkozó igény a teljesítést megelőzően megszűnt a nyilvántartásból az adatok törlésre kerülnek.
- Igénybevevői nyilvántartás vezetése – napi adatszolgáltatás biztosítása 2016.01.02-től hatályos 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint történik
- Az intézményben e-képviselő koordinálja – intézményi szinten – az igénybevevői nyilvántartás vezetését, a TAJ alapú napi adatszolgáltatás biztosítását.

- A jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség biztosítása érdekében telephelyenként/szakmai-szervezeti egységenként 2 fő adatszolgáltató munkatárs kijelölésére került sor (szervezeti egység vezetője + 1 fő szakmai munkatárs).
- Az igénybevevői nyilvántartás vezetése az adatszolgáltatás a rendeletben foglaltak szerint történik.
- A rendelet értelmében várólistát is rögzítjük a felületen

VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

1. A szolgáltatás közzétételének helyi módjai

- helyi újságok
- rádió, internet
- hirdetmény
- személyes tájékoztatás (házi orvosok, civil szervezetek)
- szociális kerek asztal,
- fogyatékos ügyi szakmai műhelyek

2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- a támogató szolgálat ellátásának feltételeiről, az ellátás tartalmáról a kérelmezőt – a kérelem benyújtásakor – tájékoztatni kell. A tájékoztatást a támogató szolgálat vezetője végzi
- az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról a támogató szolgálat vezetője a jogosultat, ill. hozzátartozóját vagy törvényes képviselőjét értesíti
- az Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról évente tájékoztatót készít. A tájékoztatók a szolgáltatás telephelyén jól látható helyen ki kell függeszteni
- a szolgáltatás telephelyén ki kell függeszteni az intézmény házi rendjét, az ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyilvántartási rendjét, elérhetőségének formáit (telefonszám, e-mail cím, hon lap)
- a panaszkezelés rendjét, szabályait az intézmény eljárásrendje tartalmazza

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A fogyatékkal élőszemélyt megillető jogok

Általános jogai:

- az ellátottnak joga van szociális helyzete, egészségi állapota, speciális helyzete és egyéni szükségletei alapján az egyéni szolgáltatás vagy a teljes körű ellátás igénybevételére,
- a fogyatékkal élő személyt fogyatékoságából kifolyólag semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti az ellátás során,
- a Szolgálatnak a szolgáltatásait oly módon kell végeznie, hogy figyelemmel legyen a fogyatékos személyeket megillető alkotmányos és emberi jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására,
- az ellátást igénybevevőt megilletik a személyes adatainak védelme, az ellátott személyes adatai, élettörténete, egészségi állapota, szociális és anyagi helyzete az intézményi ellátás során (adminisztráció és esetmegbeszélés) bizalmasan kezelendő,

- a szolgálatnak biztosítani kell az ellátott személy önrendelkezési jogát, mert a fogyatékos személy saját szükségleteinek meghatározója, döntési joga van az életminőségét befolyásoló kérdésekben,
- az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez,
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátott jogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől, (elérhetőségeik kifüggesztésre kerültek).

Speciális jogok:

A szolgáltatás igénybevevőjének joga van ahhoz, hogy:

- a szolgáltatást másokkal egyenrangú módon, bármilyen hátrányos megkülönböztetés nélkül igénybe vegye,
- a fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes környezetre,
- egyéni szükségleteihez, igényeihez és elvárásaihoz igazodó szolgáltatást kapjon, a tárgyi és személyi feltételek megfeleljenek a kért szolgáltatásnak,
- a szolgáltatásról megfelelő tájékoztatást kapjon, véleményét a szolgáltatásról nyíltan, hátrányos következmények nélkül elmondja, szolgáltatással kapcsolatos kérését, visszajelzését, esetleges panaszát megfelelő módon, tisztelettel kezeljék,
- a kapott szolgáltatáshoz kapcsolódó döntésekbe bevonják, a döntéshez szükséges információkat megkapja, döntését nyomásgyakorlással, valótlan információkkal és egyéb módon ne befolyásolják, döntését szabadon nyilváníthatja, és döntését tiszteletbe tartásuk,
- személyes véleményét, adatait, a gondozáshoz kapcsolódó információkat a szolgálat bizalmasan kezelje, mások számára ne adja ki, azokkal vissza ne éljen,
- a társadalmi integrációra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételére, elérésére,

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A támogató szolgáltatást végző személy közfeladatot ellátó személynek minősül (Szt. 94/L. § (2) bekezdés).

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Megállapodás

Támogató Szolgáltatás

Mely létrejött egyrészt a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény**
3530 Miskolc, Arany J.u.37.

Ellátást nyújtó szolgáltatási központ:

Szolgáltatási központ neve:

Szolgáltatási központ címe:

Ellátást igénybe vevő adatai:

Neve:

Születési név:

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője/ legközelebbi hozzátartozója, tartásra, gondozásra köteles személy

Neve:

Születési neve:

Lakóhelye:

Tartózkodási helye/elérhetősége:

1. Megállapodás tárgya

A ..... számon nyilvántartásba vett személyes gondoskodást nyújtó kérelme alapján a következő alapellátást biztosítom.

Támogató szolgáltatás

személyi segítség: eseti rendszeres szállító szolgálat: eseti rendszeres

szociálisan rászorult szociálisan nem rászorult

Az ellátást határozott határozatlan időre biztosítom.

Az ellátás kezdő időpontja:

év hó nap

Az ellátás időtartama:

Határozott idő esetén: év. hó nap

2. Szolgáltatás tartalma

- Személyi segítő szolgálat működtetése:
  - fogyatékos ember személyi szükségleteinek kielégítése
  - társadalmi életben való teljes jogú részvétel
  - munkavégzéshez, oktatási intézményekhez, egészségügyi és szociális szolgáltatáshoz, kulturális, sport, szabadidős tevékenység végzéséhez segítségnyújtás.
- Szállító szolgálat biztosítása:
  - alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz hozzájárulás

- közszolgáltatásokhoz való hozzájutás.
- Tanácsadás, információnyújtás, ügyintézés

3. Térítési díj

Az ellátást igénybe vevő, bírósági határozat alapján a köteles és képes személy az intézmény által nyújtott ellátásokért az igénybevétel napjától havonként tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig térítési díjat köteles fizetni személyi segítség, szállító szolgáltatás rendszeres igénybevétele estén. A személyi térítési díj összege és ennek módosítása az –Értesítésen- kerül feltüntetésre.

Az intézményi térítési díj teljes összegét az ellátást igénybe vevő tartását és gondozását tartási vagy öröklési szerződésben vállaló személy fizeti meg.

Az intézményi térítési díjat az intézmény fenntartója konkrét összegben állapítja meg, melynek módosítására évente két alkalommal jogosult.

Az ellátást igénylő - vagy a térítési díjat megfizető más személy - írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj:

- nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét

- nem haladhatja meg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 116§ (3) bekezdése szerinti rendszeres havi jövedelmének
- 30% támogató szolgáltatás
- 20% kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás

Jogorvoslat a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban

- az Intézmény vezetőjéhez fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől nyolc napon belül
- az Intézmény fenntartójához fordulhat az ellátott, törvényes képviselője, térítési díjat megfizető személy az Értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül

4. Panasztétel joga

Az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselője / hozzátartozója panasszal élhet a megállapodásban foglalat, az Intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban, így különösen

- az intézmény vezetőjének, dolgozóinak szakmai, titoktartási valamint érték és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése
- személyiségi jogainak, kapcsolattartási jogának sérelme
- ellátás körülményeit érintő kifogások esetén

A panasz kivizsgálása az Intézményvezető feladata, 15 napon belül írásban értesíti a panaszt tevőt, a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az Intézményben ellátott jogi képviselő működik, elérhetősége minden szolgáltatási központban megtalálható.

5. Tájékoztatás

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy a szolgáltatások tartalmáról, módjáról, köréről, az ellátotti jogok és a panaszjog gyakorlására vonatkozó szabályokról tájékoztatást, ezzel kapcsolatos valamennyi kérdésére választ kapott.

Szolgáltatást Igénybe vevő/Törvényes képviselője nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a Szolgáltató Szoc. Tv. 20.§ szerinti nyilvántartási és egyéb jogszabályokban meghatározott szakmai dokumentációs kötelezettségét, adatainak kezeléséhez hozzájárul.

6. Megállapodás módosítása

7.

Megállapodás módosítása csak az intézmény vezetője és az ellátást igénybe vevő/ törvényes képviselője közös megegyezése alapján kerülhet sor.

A megállapodást érintő jogszabályok módosulnak, a felek közös megegyezésével módosítják a jogszabályi változásoknak megfelelően.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodásból eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket elsődlegesen tárgyalás útján, egyezségre törekedve kívánják rendezni.

Az ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben, jövedelmi viszonyaiban beállott változásról 15 napon belül az intézményvezetőt értesíteni.

8. Intézményi jogviszony megszűnése

Intézményi jogviszony megszűnése:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- határozott idejű intézményi elhelyezés esetén, kivéve, ha az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

Az intézményvezető a megállapodást írásban felmondhatja, ha:

- az ellátott részéről a jogosultsági feltételek nem állnak fenn,
- az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidő-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.

Befejező rendelkezések

A felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a szociális ellátásokra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen békésen, tárgyalás útján kívánják rendezni. A panaszjog gyakorlása a Házirendben foglaltak szerint történik. Jelen Megállapodás öt (5) számozott oldalból áll.

Jelen Megállapodás két (2) db egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Kelt: Miskolc,   év   hó   nap

Ph.

.....
.....

.....

.....

**ellátást igénybe vevő/
törvényes képviselője**

ellátást nyújtó intézmény

**szolgálatvezető/
szolgáltatási központ vezető**

Értesültek: ellátott (törvényes képviselője) vagy a fizetésre kötelezett
Szolgáltatási központ/ Szolgálatvezető, Irattár

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Gyermekek Átmeneti Otthona

Szakmai program

2018.

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Gyermekek Átmeneti Otthonának adatai

Intézmény neve:	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Átmeneti Otthona (továbbiakban: GYÁÓ)
Az intézmény székhelye:	3530 Miskolc, Arany János u. 37.
Az intézmény telephelye:	3515 Miskolc, Egyetem u. 1.
Az intézmény ellátási területe:	Miskolc város közigazgatási területe
Ellátásra jogosult:	3-18 év kor közötti gyermekek
Az átmeneti gondozás idő - ellátás időtartama:	az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, az elhelyezés hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható
Engedélyezett férőhelyszám:	24 fő (2x12fő)

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban MESZEGYI) intézményi környezetének bemutatása

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Megyei Módszertani Központba olvadtak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változott.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján a Közgyűlés hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 11/2013. (XI.27.) sz. Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCV. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásnak módosításairól, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01.01-től kiterjed a Társulás településeire.)

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja az volt, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A szervezeti felépítés biztosította a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozta az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerültek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

A 2016-os év országosan struktúraváltást hozott a család- és gyermekjóléti szolgáltatás átalakítása és a gyermekjóléti alapellátások megerősítése által.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény érintette az Szt. és a Gytv. szabályait.

Ennek értelmében a MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások Alapellátásának Igazgatósága szakmai struktúrája is átalakításra került 2016. január 1-jével. Új önálló szakmai egység jött létre Család-és Gyermekjóléti Központ néven az igazgatóságon belül.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IV-38/314.195/2016 sz. határozata értelmében a védőnői és iskola egészségügyi ellátást önálló intézmény (MEFI) keretében biztosítja, így a szakterületi igazgatóságok száma 2016.05.01-től csökkent az intézményben.

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszűntetéséről döntött.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) sz. határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást a Miskolc város közigazgatási területén élők számára, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és az egyes települések önkormányzatai között létrejött feladat-ellátási szerződés alapján Berzék, Bükk-szentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr és Sajósenye települések lakosai számára biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Miskolc város és a Miskolci Járás további 38 településére terjed ki.

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Az ellátottak: családban nevelkedő, de onnan átmenetileg kikerülő, 3-tól 18 éves korú gyermekek 24 férőhelyen.

Ellátási területünk: Miskolc város közigazgatási területe.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében annak a gyermeknek kell ideiglenes jelleggel teljes körűen biztosítani az ellátását, akinek nevelését a családban a szülő egészségi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt nem lehet megoldani.

A Gyermek Átmeneti Otthonában az a családban élő gyermek helyezhető el, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett.

A Gyermek Átmeneti Otthona célja, nevelési-gondozási feladatai, alapelvei

Cél preventív jellegű tevékenységként megelőzni a gyermek családból történő tartós kiemelését, valamint elősegíteni, hogy a krízis rendezése után a gyermek visszakerüljön családjába.

A GYÁO-ban eltöltött idő alatt az egyéni gondozási- nevelési tervben foglaltaknak megfelelően, tervezetten és célzottan történik a nevelés.

A GYÁO folyamatos munkarend szerint működve biztosítja a gyermekek gondozását, nevelését.

A GYÁO-ban gondozott gyermekek számára biztosítani kell a Gyvt. és végrehajtási rendeletei által meghatározott feladatokat:

- adekvát ellátást;
- személyiségközpontú gondozást, nevelést, oktatást;
- az önmegvalósító, életre felkészítő szocializációt;
- a családi értékek lehetséges elsajátítását;
- önállóságukat, családba történő visszahelyezésüket.

Szemlélet és eszközrendszer tekintetében, mint alapvető értékek kell, hogy szerepeljenek az elfogadás, hitelesség, következetesség, bizalom, szeretet, megértés, biztonság.

Alapelvek:

1. Humanisztikus szemlélet:

- a gyermekhez való viszonyban domináljon a személyközpontú alapállás;
- a gyermek és környezete változó, csak a környezetével együtt, abba beágyazottan szemlélhető, s érthető meg helyzete, viselkedése

- a gyermek megközelítése a mentálhigiéné eszközeivel, módszereivel, tanításaival történjen;
- a szociális hatóerő meghatározza személyiségüket, egészségüket az ellátottnak, ezért fontos elem a felnőtt-gyermek sokszínű kapcsolatrendszer;
- alapvetően fontos tétel az önmaga és másik megbecsülésére nevelés, a nevelésbe és az emberbe vetett hit kérdése;
- a humanisztikus szemlélet egyik alappillére az empatikus, elfogadó attitűd, amely feltételezi a kommunikáció nyílttá válását, az együttműködést;
- a jó légkör megtalálása, melyben mindenki fontosnak, értékesnek, boldognak érezheti önmagát;
- fontos kialakítani a mentálhigiéné alapfogalmai szerint az önmagukért való felelősség érzetét és gyakorlatát, az életkornak megfelelően, az önmegvalósító szocializációhoz;
- a személyiség fogalma szerint: minden ember egyedi, megismételhetetlen, így fejlődése – üteme, elakadásai, zavarai – is egyedileg érthető meg és segíthető, változtatható

2. **A kisközösségre az individumra ható nevelés alapelve:**

- a személyiség lehetőség szerinti teljes körű ismeretét, beleértve a gyermek anamnéztikus adatait, családi hátterét;
- személyiségfejlesztő – nevelőmunka alapjaként kell kezelni a gyermek pozitív tulajdonságainak kiemelését, megerősítését, melyekre lehet az egyéni fejlesztési tervet építeni
- az egyéni fejlesztési tervek, programok együttműködve készüljenek a gyermekkel, közösen kerüljenek meghatározásra a fejlesztendő területek, a fejlesztés üteme, az elérendő cél;
- az invidium fejlesztése feltételezi a rövidebb és hosszabb távú programok készítését, a megfelelő motivációs rendszerek beépítését, az eredmények, sikerek értékelését, elismerését; a közös és egyéni pozitív visszajelzést;
- e feladatoknak be kell épülnie a családcsoporthoz mindennapi pedagógiai – család szocializációs munkájába.

3. **Gyermekek személyiségfejlesztése:**

- a kapcsolatteremtő és megtartó képesség;
- alapvető szükségletek, vágyak azonnali kielégítésének időbeni elhalasztása (ne csak az aktuális élmény vezérelje a gyereket!)
- a tanuláshoz, a tartós munkavégzéshez szükséges pszichés és fizikai teherbíró képességek kialakítása;
- alacsony, de állandó feszültség szint elviselése;
- önismeret, önbecsülés, önmagáért való felelősségtudat kialakítása, fejlesztése, aktuális szinten tartása.

4. **Bánásmód a gyermekekkel**

- Egyénként és nem típusként foglalkozunk velük
- Pozitív és negatív érzéseit egyaránt kifejezheti
- Elfogadjuk őket, mint méltósággal bíró embert
- Amikor kifejezik érzéseiket, megértő fogadtatásra és válaszra találnak
- Sem meg, sem el nem ítéljük őket azokért a problémákért, amelyekkel küzdenek

- Saját maga választhat és hozhat döntéseket saját életére vonatkozóan
- Biztos lehet benne, hogy a róla szóló bizalmas információt olyan bizalmasan kezeljük, ahogyan csak lehet

5. A Gyermek Átmeneti Otthona nevelés filozófiája

- A gondozottak testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése
- Az érzelmi fejlődés biztosítása, egymás megbecsülése, tisztelete
- Kommunikációs nevelés, tárgyi tudás fejlesztése
- A gyermekek életkorának megfelelő kultúra és viselkedési normák átadása
- Az alapvető emberi erkölcsi normák és értékrend alakítása
- Gyermekközpontú, családi nevelés
- A társas kapcsolatok, életviteli stratégiák megszervezése
- Énkép tudatos fejlesztése, motivációk, pszichoszexuális identitás kialakítása
- Személyiségfejlesztés – egyéni bánásmód, korrekciós nevelés elve
- Nyitottság elve, demokratizmus elve

A Gyermek Átmeneti Otthona feladatait megvalósító tevékenységformák, szolgáltatáselemek, személyi és tárgyi feltételek

Környezeti feltételek

- a Miskolci Egyetem és Tapolca között, zöld övezetben, jó levegőjű, kirándulásra, sétára, kikapcsolódásra alkalmas helyen található a Gyermek Átmeneti Otthona;
- a városközponttól 5 km-re, jó infrastruktúrában, közvetlen helyi buszjáratokkal rendelkezik.

Kapacitás

A jelenlegi fiú- és lánycsoportok 24 gyermek befogadására alkalmasak / 12 lány, 12 fiú / és az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (továbbiakban: NM Rendelet) értelmében a Gyermek Átmeneti Otthona szakmai vezetését, irányítását intézményvezető/szakmai vezető látja el.

Intézményvezető / Szakmai vezető:

Feladata: vezeti, szervezi és irányítja az otthon pedagógiai munkáját, a jóváhagyott költségvetési kereteken belül biztosítja a gondozott gyermekek teljes körű ellátását, gondozását, nevelését, oktatását, a gyermeki jogok érvényesítését.

Pszichológiai tanácsadó:

Feladata: az átmeneti otthonba került gyermekek személyiségvizsgálata, aktuális személyiségállapotának feltérképezése, a gyermekekkel való bánásmód meghatározása, terápiák, személyiségfejlesztő tréningek tartása.

Családgondozó:

Feladata: a gyermek és a szülő gondozása azzal a céllal, hogy a gyermek minél hamarabb visszakerüljön a családjába, életviteli stratégiák kidolgozása és átadása, kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálatokkal, iskolák gyermekvédelmi felelőseivel.

Gyermekvédelmi ügyintéző.

Feladata: a gyermekekkel és az átmeneti otthonnal kapcsolatos adminisztrációs és szervezési ügyek intézése.

Nevelő:

Feladata: a csoportban gondozott gyermekek életvitelének szervezése, a megfelelő gondozás és nevelés biztosítása, kapcsolattartás a szülővel, iskolákkal, más intézményekkel, a gyermekek ügyeinek intézése, nevelés-oktatás biztosítása. Szabadidős tevékenység szervezése, családi életvitel biztosítása

Gyermekfelügyelő:

Feladata: részben szabadidős tevékenységek szervezése, gyermekvédelmi ügyintézés, családi életvitel biztosítása, ruházat és a csoportfelszerelések rendben tartása. Éjszakai gyermekfelügyelet, gyermekkísérés. A csoport helyiségeinek tisztán tartása, takarítása.

Tárgyi feltételek

- mind két gyermekcsoportban 5 – 5 szoba (2-3 ágyas), fürdőszoba, WC, konyha, étkező, társalgó-nappali, nevelői szoba, megfelelő mennyiségű ruházat, textília áll a gondozottak rendelkezésére;
- egyéni élettérre alakított környezet biztosítja a gyermekek egyéni tevékenységeinek biztonságérzetét, otthonérzetét;
- a GYÁO felszereltsége, műszaki állapota alapján megfelel az B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Népegészségügyi Főosztály előírásainak.

A Gyermekek Átmeneti Otthona törvényben, rendeletben szabályozott feladatai, a biztosított feladatellátások szakmai tartalma, módja

1. Differenciált gondozás

- a csoportban való elhelyezés korra, kapcsolatokra, állapotra figyelve történik
- az együttműködésre vonatkozó motivációs bázis kialakítása
- házirend betartása /a rendszeresség megnyugtató/

2. Szabadidős tevékenység

- személyiségkorrekcióra,
- fejlesztésre,

- pihenésre, regenerálódásra,
- kompenzálásra nyújt lehetőséget

3. Teljes körű ellátást biztosítása

- Naponta, az életkornak megfelelő, legalább ötszöri, egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetés biztosítása. Ha a gondozott gyermek egészségi állapota indokolja, az orvos előírásainak megfelelő étkeztetésben való részesítés.
- A gyermekek ruházata tartalmazza a fehérneműt, hálóruhát, az évszaknak megfelelő hétköznapi felsőruhát és cipőt, valamint alkalmi és sportruházatot.
- Ezek tisztításáról, javításáról, pótlásáról, cseréjéről az átmeneti otthon gondoskodik, amelybe olyan mértékben vonja be a gondozott gyermeket, amely életkorának megfelelően tőle elvárható.
- A személyi higiénia, a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételek, tisztálkodási és testápolási szerek, valamint textíliák biztosítása.
- Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő gyermek számára, az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tankönyvek, tanszerek, egyéb iskolai felszerelések, utazó- és kézitáska, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségek biztosítása.

4. A szabadidő hasznos eltöltése érdekében gondoskodik a kulturálódáshoz, játékhoz, sportoláshoz szükséges eszközökről, kirándulás, táborozás költségeiről.

5. Utazásokhoz szükséges jegyet, bérletet, postai költségeket, telefonköltségeket biztosít a kapcsolattartás érdekében.

6. A gyermek személyes szükségletének kielégítését szolgáló zsebpénz biztosítása differenciáltan, a mindenkorai rendeletben előírt összegnek megfelelően.

7. Beilleszkedési zavar, betegség vagy fogyatékoság miatt speciális ellátásra szoruló gyermek számára a gyógyuláshoz, rehabilitációhoz, terápiákhoz szükséges eszközök biztosítása.

8. Ellátja a gondozott iskolai oktatását oktatási-nevelési intézményben

- lehetőleg iskolaváltás nélkül vagy szülői kérelemmel iskolaváltással,
- az egyes gyermekek részére felzárkóztatás, tehetséggondozás biztosítása, terápiát, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükségesek.

9. A gyermekek részére biztosítani kell:

- megfelelő mentális és egészségügyi ellátást;
- megelőző-gyógyító egészségügyi ellátást;
- fogyatékoságának megfelelő ellátást (szakértői vélemény alapján);

- oktatáshoz szükséges szakmai segítséget.

10. A megfelelő nevelés-oktatás érdekében folyamatos kapcsolattartás:

- a gyermek törvényes képviselőjével;
- oktató-nevelő intézményekkel, szülői értekezleteken, tanári fogadóórákon;
- gyermekjóléti szolgálatokkal.

11. A személyiség megfelelő fejlesztése érdekében egyéni nevelési-gondozási terv készítése:

- anamnézis
- aktuális személyiségállapot
- fejlesztési területek
- korrigálási feladatok
- egyéni érdeklődés
- családi kapcsolatok
- pályaorientáció
- meghatározásával, speciális szakemberek bevonásával.

12. A gyermeki jogok és általános emberi jogok, szabad vallásgyakorlás biztosítása:

- a hozzátartozók részére lehetőség biztosítása a rendszeres látogatásra;
- telefonkapcsolat elősegítése, levelezés segítése, figyelemmel kísérése;
- folyamatosan tájékoztatja a szülőt, törvényes képviselőt a gondozott gyermek fejlődéséről, neveléséről.

13. Az otthont nyújtó intézmény családgondozója kapcsolatot létesít a szülő lakhelyén lévő gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével a családba történő visszahelyezés előkészítése, az otthoni teendők, életvitel, feladatok közös megtervezésére a szülőkkel.

14. A gyermek személyiségállapotának megfelelő felzárkóztatás, fejlesztés. Alapvető cél az oktatás szükségességének elfogadtatása. A bekerülő gyermekekre gyakran jellemző az alapképzettség hiánya, túlkorosság, kialakulatlan feladattudat, alacsony teherbírás, elégtelen belső készítés a tanulásra.

15. A jelenlegi aktuális személyiségállapotú gyermekek személyiségfejlesztése terén a következő területeken nyújtunk segítséget a rászoruló gyermekeknek:

- a szellemi élet területén: tanulási nehézségek, figyelmi- emlékezeti zavar, lassú tempó, enyhe fokban értelmi fogyatékoság
- érzelmi-indulati élet területén: hangulati labilitás, gátlásosság, félelmek, szorongás, dühkitörések, önértékelési zavarok esetén
- akarati élet zavarai terén: lustaság, rendetlenség, dac, szófogadatlanóság
- szociális adaptáció zavarai esetén: beilleszkedési, kapcsolatteremtési nehézségek, szabályok figyelmen kívül hagyása, szökés
- vegetatív funkciók zavara területén: étvágytalanság, bevizelés, fokozott fáradékonyság

- a személyiség éréseinek zavarai terén: iskolaéretlenség, beszédzavar, fantáziálás hazugságok
- disszocialitás terén: hazudozás, lopás, csavargás, alkoholizmus, narkománia

16. Pszichológiai és logopédiai kezelés

17. Tehetség gondozás

18. Egyéni és csoportterápia, szükség esetén családterápia

19. Sürgősségi orvosi ellátás

A Gyermek Átmeneti Otthonában az átmeneti gondozás igénybevételének módja, az elhelyezés megszüntetése

1. Önkéntes alapon:

2.

- cselekvőképességében teljesen korlátozott személy esetén törvényes képviselő kérelmére
- cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy esetén kérheti:
  - a törvényes képviselő
  - a gyermek a törvényes képviselő beleegyezésével

3. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gondozás elrendelése a Gyvt. szabályai szerint történik.

4. Kérelem a MESZEGYI – Gyermek Átmeneti Otthonának vezetőjénél terjeszthető elő.

5. A kérelmezőt a kérelem benyújtásakor tájékoztatni kell:

- az ellátás várható időtartamáról,
- az ellátás feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az otthon házirendjéről,
- a fizetendő térítési díjról.

A tájékoztatás tudomásul vételéről az ellátásra jogosult és törvényes képviselője nyilatkozni köteles.

6. Az ellátást nyújtó intézmény vezetője/szakmai vezetője gondoskodik a jogosult elhelyezéséről és vele megállapodási szerződést köt.

7. Az ellátásokért személyi térítési díjat kell fizetni az intézmény részére:

- a szülőknek vagy más törvényes képviselőnek

8. Az ellátás megszűnésének esetei, módja:

- a) Az átmeneti gondozást meg kell szüntetni:
  - ha a szülő vagy a törvényes képviselő kéri
  - ha a gyermek súlyos magatartási problémái miatt az intézmény az ellátás megszüntetését javasolja
  - ha a gondozás alapjául szolgáló ok már nem áll fenn
- b) Az átmeneti gondozás megszűnik: ha a gondozás időtartama eltelt.

9. Teendők felvétel, befogadás alkalmával

- a) Felvételi adatlapok kitöltése
- b) Gondozási teendők:
  - tisztálkodás, tiszta öltözet biztosítása
  - orvosi vizsgálat, szükség esetén elkülönítés
- c) Pedagógiai vonatkozású teendők:
  - a csoport felkészítése az új társ érkezésére
  - kiegyensúlyozott pedagógiai légkör megteremtése
  - bizalom kialakítása
  - értő figyelem kialakítása
  - egyéni foglalkozások

Térítési díj

A térítési díj meghatározása a hatályos és érvényben lévő jogszabályok, valamint a Miskolc Város Önkormányzata Közgyűlésének [a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 12/2014. \(V.12.\) önkormányzati rendelete alapján történik.](#)

Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja, az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja

A gyermekvédelemi törvény 17. §-ának (3) bekezdése előírja az illetékes intézmények együttműködését a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Az átmeneti gondozás egyik alapelve, hogy a megoldás kulcsa nem egy személy kezében van, hanem mindazokéban, akik érintettek egy adott esetben. Annak érdekében, hogy hatékonyan működjön az átmeneti gondozás, nélkülözhetetlen az együttműködés.

Az együttműködés formái

a) Teammegbeszélés

A teammegbeszélés az intézményen belül szervezett rendszeres megbeszélés, amit a szakmai vezető tart. A résztvevők kizárólag az otthon munkatársai.

Tematikája:

- Az aktuális feladatok meghatározása
- Az aktuális napi ügyek megbeszélése
- Az új, gondozásba vett gyermekekről, illetve családokról való tájékoztatás
- Az elkövetkezendő műszakbeosztás meghatározása
- Az intézmény életét meghatározó témák megbeszélése
- A távlati programok beosztása
- Ötletbörze
- Kötetlen beszélgetés

b) Estemegbeszélés

Az intézményen belül a team tagjai tájékoztatják egymást a család aktuális helyzetéről.

Tematikája:

- A gyermekekkel kapcsolatok információátadás
- Az egyes gyermekek helyzetének definiálása
- Közös gondolkodás
- A gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok meghatározása és a felelősök kijelölése
- A gyermekek iskolai ügyeinek, a család problémáinak, a gyermek és a szülő teendőinek megbeszélése.

c) Esetkonferencia az otthonon kívüli munkatársakkal

- Résztvevői a gyermekkel kapcsolatban lévő egyéb intézmények szakemberei, pl.: a Család és - Gyermekjóléti szolgálat családsegítő munkatársa, oktatási intézmény pedagógusa, a jelzőrendszer egyéb érintett tagjai.
- Célja az erőforrások feltérképezése, a hatékony családgondozás megtervezése.

Az intézmény kapcsolatrendszere

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó

- MMJV. Polgármesteri Hivatala Lakosságügyi Főosztály Szociális Osztály

Hatóságok

- **B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (szakmai ellenőrző, másodfokú hatóság)**
- **B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály**
- **B.A.Z. Megyei és Miskolc Városi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály (bűnmegelőzési tevékenység, ifjúságvédelem)**

- **B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Népegészségügyi Főosztály (egészségügyi és higiénés ellenőrző szerv)**
- **B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Gyámhivatala.**

Állami, megyei és városi intézmények

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet
- Család- és Gyermekjóléti Központok
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- B.A.Z. Megyei Kórház és Rendelőintézet Gyermek Egészségügyi Központ
- Miskolci Drogambulancia
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása

Városi, megyei civil szervezetek

- B.A.Z. Megyei Bünmegelőzési Alapítvány
- Magyar Vöröskereszt B.A.Z. Megyei Szervezete

Egyházak, egyházi szervezetek

- Római Katolikus Egyház
- Református Egyház
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

Oktatási-nevelési és közművelődési-sport intézmények

- Városi köznevelési intézmények
- Városi közművelődési intézmények
- Városi Sportközpont
- B.A.Z. megyei gyermekotthonok

Egyetemek, főiskolák, képző intézmények

- Miskolci Egyetem
- Nyíregyházi Főiskola
- Eszterházy Károly Egyetem, Eger
- Jakab Oktatási Kft.
- MSZC Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakgimnáziuma

A Gyermekek Átmeneti Otthona szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

- napi telefonos kapcsolat a család és - gyermekjóléti szolgálatok családsegítő munkatársaival, család és – gyermekjóléti központ esetenedzsereivel
- havonta személyes kapcsolattartás a család és - gyermekjóléti szolgálatok családsegítő munkatársaival
- Miskolc Megyei Jogú Város alap- és középfokú oktatási intézményeinek, gyermekjóléti- gyermekvédelmi társintézményeinknek a gyermekek átmeneti otthona szolgáltatásairól nyújtott információk, szórólapok terjesztése
- a gyermekek átmeneti otthona szolgáltatásról a helyszínen, személyesen és a faliújságra kitett információk, szórólapok, házirend alapján tájékozódhatnak az érdeklődők
- telefonon a hét minden napján, egész nap elérhetőek vagyunk
- Miskolc város és az intézmény honlapján is találhatóak információk
- az ellátás alatt a szülőkkel kapcsolatban vagyunk, az esetleges problémák, észrevételek azonnal megbeszélésre kerülnek
- a bekerüléskor a szülő egy tájékoztató formájában megismeri az GYÁÓ nyújtotta szolgáltatásokat, a tájékoztatás tudomásul vételét aláírásával igazolja

A gondozottak és a személyes gondoskodást végzők jogvédelme és szakmai felkészültségük biztosítása

Érdekképviseleti fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- a gyermekönkormányzat képviselői,
- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei kormányhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumánál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,

- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője/igazgatója, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a járási gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője/igazgatója vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Gyermekönkormányzat

Az intézményben elhelyezett gyermekek érdekeik képviselőtére gyermekönkormányzatot hoztak létre, mely rendszeres működését a segítő nevelő támogatja.

A Gyermekönkormányzat célja hármas; érdekképviselőt ellátó, a gyermekotthon életével kapcsolatban véleménynyilvánító, programszervező-segítő és a gondozottak közötti konfliktus ügyekben állásfoglaló, békítető. Hatékonyan fellép az agresszív megnyilvánulásokkal, bántalmazással szemben, védelmezi a gyengébbeket.

A gyermekönkormányzat – az intézményvezető véleményének kikérésével – dönt saját működéséről. Szervezeti és működési szabályzatát a választó gyermekközösség fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

A gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a bentlakásos gyermekintézmény működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézmény vezetője figyelembe vesz.

A Gyermekönkormányzat a gyermekotthon növendékeinek céltudatosan szervezett és irányított demokratikus és öntevékeny szervezete. Célunk, hogy - a többségében már serdülőkorú - gyermekeink minél nagyobb mértékben váljanak saját életük irányítójává. Bontakozzon ki a demokratizmus, a gyermekek legyenek tisztában jogaikkal és kötelezettségeikkel.

Továbbképzési lehetőségek

A személyes gondoskodást nyújtók továbbképzési rendszere és a pedagógus továbbképzés rendszere gazdag továbbképzési formákat nyújt konferenciák, tanácskozások, szakmai napok, tréningek formájában.

Dolgozók szupervíziója

A gyermekotthoni nevelők és gondozottak egymás közötti kapcsolat-minőségének javítása a nevelők szakmai személyiségének fejlesztésén keresztül

Vezeti: Szakképzett szupervízor

A szupervíziós tanulás célja a szakmai problémák és elakadások reflektív feldolgozásán keresztül a szakmai hatékonyság fejlesztése. A gyermekotthoni nevelők munkájában felmerülő problémák nagyon igénybe veszik a dolgozók problémamegoldó-képességét. A nevelt gyerekek folyamatosan jelenlévő gondjai erős pszichés megterhelést jelentenek. Ugyanakkor a gondozott gyerekek élethelyzetéből adódó érzékenységük és a megfelelő körülmények biztosítása miatt folyamatos magas szintű munkát várnak el a nevelőktől. A pszichés megterhelés kezelésére és a problémamegoldó készség fejlesztésére alkalmazzunk a korábbi tapasztalatok reflektív feldolgozását. A feldolgozandó problémák lehetnek: a nevelő munka szervezeti háttere, a nevelők

szakmai identitása, sajátos szakmai problémák, mint szakképesítés problémás gyerekek nevelése devianciák, drogok kezelése, normaszegő gyerekeknél a normák kialakítása, kommunikáció az agresszív gyerekekkel, együttműködés a neveltekkel és a kollegákkal.

Kapcsolatfejlesztés, csapatépítés

A csapatépítés egy tudatosan kialakított tréninghelyzetben való közös együttműködés fejlesztést jelent. Bizonyos gyakorlatokat, amelyek lehetnek kritikus szituációk, vagy éppen az együttműködést fejlesztő helyzetek a teljes nevelői-gondozói csoportnak közösen kell elvégeznie. A gyakorlatok után a megbeszélések során a tréner, moderátor segítségével elemezik és megértik a saját működésüket.

A csapatépítés célja, hogy a nevelői munkacsoport közösségként erősödjön, a kritikus és nehéz helyzetekben is képes legyen konstruktív és egymást támogató módon működni. Kiemelten fontos cél, a nevelői közösségben tudatosítani a közös szakmai célt, a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésének és növekedésének a segítségét. Ahhoz, hogy a nevelők a gyermekek csoportjából közösséget tudjanak kovácsolni, ennek előfeltétele, hogy ők maguk is megtapasztalják a saját munkaközösségük létét, annak támogató és teremtő erejét.

Munkahelyi kiégés elleni tréning

A stressz, a szorongás, a túlfeszített munkatempó mindennapos jellemzői. A professzionális segítő egyik legfontosabb eszköze, hogy képes önmaga folyamatos monitorozására és lélektani értelemben a karbantartására. Ahogyan korábban említettük ennek a megtanulása is folyamat, és folyamatos képzésre van hozzá szükség.

Általános tematika:

- A segítés, mint professzió
- A segítő kapcsolat, mint rendszer
- A segítés diszfunkcionális típusai
- A stressz tünetei
- Burn Out ciklus
- A stressz kezelési módjai

Miskolc,.....

.....

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018. ....

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Megállapodás

Mely a mai napon létrejött a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermek Átmeneti Otthona, valamint ..... ellátásra jogosult szülő (gondviselő, gyám) között.

A Gyermek Átmeneti Otthona, mint az átmeneti gondozást biztosító intézmény átmeneti ellátást biztosít .....év.....hó.....naptól - .....év.....hó.....napig.

Az ellátás időtartama .....hónap, amely szükség esetén további.....hónappal illetve az iskolai év végéig meghosszabbítható.

A Gyermek Átmeneti Otthona a gondozottak számára biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, iskolai tanulmányainak folyamatosságát, életkori sajátosságainak megfelelő gondozást, szabadidős tevékenységet, szükség esetén egészségi állapotának megfelelő egészségügyi ellátást, napi ötszöri étkezést, megfelelő ruházatot, taneszközt, zsebpénzt.

A teljeskörű ellátás feltételeinek biztosítása mellett segítséget nyújtunk pszichológiai, szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához.

Az ellátás időtartama alatt a szülő (gondviselő, gyám) felügyeleti joga fennmarad, a gyermekekre vonatkozó ellátási kötelezettsége fennáll, *munkarendjébe igazodóan részt vesz a gyermeke nevelésében.*

A szülő (gondviselő, gyám) köteles együttműködni a Gyermek Átmeneti Otthonával, kapcsolatot tartani a gyermek oktatási-, nevelési intézményével és a területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálattal.

Az ellátás időszakára a Gyermek Átmeneti Otthona nevelési-gondozási tervet készít, melynek elkészítésekor a szülő köteles együttműködni.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) és a gondozott köteles betartani a Gyermek Átmeneti Otthona Háziarendjét.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) köteles térítési díjat fizetni, melyet az Otthon vezetője az érvényes önkormányzati rendelet alapján, 30 napon belül, állapít meg.

A térítési díj megállapításához, 15 napon belül, a szülő igazolásokat köteles hozni a jövedelmi viszonyairól. Amennyiben ezt nem teszi meg, a térítési díj összegének maximális mértéke kerül megállapításra, térítési díj előlegként, mely utólag, a bizonyítékok ismeretében jóváírásra kerül.

A szülő tudomásul veszi, hogy a gyermeke átmeneti gondozásban eltöltött ideje alatt, a gyermeke után járó rendszeres gyermekvédelmi támogatás megvonásra kerül.

A fizetésre kötelezett adatai:

Név: .....

Lakcím: .....

A térítési díj összege: .....

A szülő (gondviselő, gyám) a gyermeke által okozott kárért teljes kártérítési felelősséggel tartozik, amit legkésőbb az Otthonból való távozáskor köteles megtéríteni.

A Gyermek Átmeneti Otthonában elhelyezett gondozott saját ruháiról személyi ruhaeltár készül. Ezekért a ruhákért, valamint egyéb személyes tulajdonú érték és vagyontárgyakért az Otthon felelősséget nem vállal.

A gondozott gyermek köteles együttműködni az Otthonban dolgozó felnőttekkel, megóvni az Otthon tisztaságát, rendjét, berendezési és használati tárgyait, illetve azokat rendeltetésszerűen használni.

A szülő (gondviselő, gyám) írásban nyilatkozik, hogy gyermeke kivel tarthat kapcsolatot.

A szülő vállalja, hogy gyermekét az átmeneti gondozás megkezdése előtt a házi orvos megvizsgál annak érdekében, hogy a gyermeknek nincs fertőző betegségbe, közösségbe mehet. Erről igazolást hoz, melyet a felvételi adatlapok aláírásakor bemutat.

Az átmeneti gondozás idejére a szülő, a szükséges orvosi ellátás érdekében, a gyermek orvosi kártyáját, az intézmény házi orvosára rendelkezésére bocsátja.

A gyermek engedély nélküli eltávozása, szökése esetén a Gyermek Átmeneti Otthona értesíti az illetékes gyermekjóléti szolgálatot, illetve a szülőt. Ha ez többször megtörténik az Átmeneti Otthon az ellátást megszünteti.

Amennyiben a szülő (gondviselő, gyám), illetve a gondozott gyermek adataiban változás történik, úgy a szülőnek (gondviselőnek, gyámnak) 15 napon belül kötelessége ezt jelezni a Gyermek Átmeneti Otthona vezetőjének.

A gyermek távozási szándékát az esedékesség előtt legalább 3 nappal köteles bejelenteni, hogy az Otthonból való távozás zökkenőmentes legyen.

Az ellátás feltételeiről a szülő véleményt nyilváníthat írásban az intézmény igazgatója valamint a polgármesteri hivatal felé.

Ezt a megállapodást a szülő (törvényes képviselő, gyám) aláírásával hitelesíti.

Miskolc, ...év.....hó.....nap

_____
Az ellátásra jogosult törvényes

_____
szakmai vezető

képviselője (szülő, gondviselő, gyám)

Szem ig. szám:.....

Tel .szám:.....

Lakcím:.....

.....

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Családok Átmeneti Otthona

Szakmai program

2018.

1 A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Családok Átmeneti Otthonának adatai

Intézmény neve:	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Családok Átmeneti Otthona
Az intézmény székhelye:	3530 Miskolc, Arany János u. 37.
Az intézmény telephelye:	3515 Miskolc, Egyetem u. 1.
Az intézmény ellátási területe:	Miskolc város közigazgatási területe
Ellátásra jogosult:	átmeneti gondozása keretein belül ellátható szülő (édesanya) és gyermeke
Az átmeneti gondozás idő - ellátás időtartama:	az alapul szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart. Az elhelyezés hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható.
Engedélyezett férőhelyszám:	40 fő

I.

2 A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban MESZEGYI), intézményi környezetének bemutatása

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Megyei Módszertani Központba olvadtak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változott.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján a Közgyűlés hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 11/2013. (XI.27.) sz. Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCV. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásnak módosításairól, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01.01-től kiterjed a Társulás településeire.)

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.

A struktúra átalakítás elsődleges célja az volt, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A szervezeti felépítés biztosította a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozta az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerültek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

A 2016-os év országosan struktúraváltást hozott a család- és gyermekjóléti szolgáltatás átalakítása és a gyermekjóléti alapellátások megerősítése által.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény érintette az Szt. és a Gytv. szabályait.

Ennek értelmében a MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatások Alapellátásának Igazgatósága szakmai struktúrája is átalakításra került 2016. január 1-jével. Új önálló szakmai egység jött létre Család-és Gyermekjóléti Központ néven az igazgatóságon belül.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IV-38/314.195/2016 sz. határozata értelmében a védőnői és iskola egészségügyi ellátást önálló intézmény (MEFI) keretében biztosítja, így a szakterületi igazgatóságok száma 2016.05.01-től csökkent az intézményben.

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII.31.) sz. határozata értelmében a Miskolc Környéki Társulás megszüntetéséről döntött .

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 179/2017. (X.19.) sz. határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást a Miskolc város közigazgatási területén élők számára, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és az egyes települések önkormányzatai között létrejött feladat-ellátási szerződés alapján Berzék, Bükkszentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr és Sajósenye települések lakosai számára biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Miskolc város és a Miskolci Járás további 38 településére terjed ki.

3 A Családok Átmeneti Otthona célja, nevelési-gondozási feladatai, alapelvei

3.1 Célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Vannak olyan személyek, családok, akik egyedül nem elég erősek ahhoz, hogy megbirkózzanak az élet nehézségeivel. Ez vagy abból származik, hogy nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy megoldják problémáikat, vagy abból, hogy nincsen mögöttük megfelelő támogató háttér.

Nem rendelkeznek elegendő információval ahhoz, hogy problémáik megoldásához milyen segítséget kaphatnak, hova fordulhatnak tanácsért. Lelki problémáik, kapcsolati problémáik vannak, életüket nem tudják eredményesen megszervezni, nem tudnak eljárni saját ügyekben. Kiszolgáltatott emberek, akik életük történelmi miatt perifériára kerültek, kilátástalan jelen és jövőképpel rendelkeznek.

A szűkebb környezet, amelytől segítséget kaphatnak, hiányzik: nem akar, vagy nem tud segíteni, esetleg maga is funkciózavarral küszködik. Rokoni, baráti kapcsolatai nincsenek, vagy nem vehető igénybe. Az egyén, a család segítség nélkül magára marad, kapcsolatai leépülnek. Ebben a végső esetben van szükségük arra, hogy külső segítség felé forduljanak.

Az ellátottaink, gondozottaink olyan családok, anyák és gyermekeik, akik problémájukat külső segítség nélkül megoldani nem képesek. A családok nincsenek birtokában azon erőforrásoknak (anyagi, szellemi, mentális), amelyekkel az életben fellépő váratlan, kedvezőtlen események kivédésére alkalmassá tennék. Ebből adódóan támaszra, segítségre szorulnak.

Gondozotti célcsoportunk másik részét a bántalmazott anyák és gyermekeik képezik.

Olyan anyák és gyerekek, akik több éve fennálló agresszív, elhanyagoló, erőszakos kapcsolatból menekülnek egy nyugodtabb, félelem nélküli élet felé.

Az önkormányzati törvény, valamint a szociális és gyermekvédelmi törvény alapján jogot formálnak ahhoz, hogy a felnőttek, a gyermekek és családjaik:

- megfelelő és alkalmas tanácsokat, törődést és támogatást kapjanak ahhoz, hogy az életüket

eredményesen éljék

- tanácsot és támogatást kapjanak ahhoz, hogy ne legyenek bántalmazva, és érdekeiket képviselni tudják,
- kapjanak megfelelő ételt, ruházatot és fedelelet,
- kapjanak olyan jól megtervezett szolgáltatásokat, amelyek erősítik a családot és a családi életet,
- kapjanak szolgáltatásokat, amelyek megelőzik a család összeomlását,
- kapjanak segítséget ahhoz, hogy a szétszakadt család újra egyesülhessen, amilyen gyorsan csak lehetséges,
- kapjanak segítséget ahhoz, hogy ne legyen fizikai bántalmazás és antihumánus viselkedés a családokban,
- kapjanak olyan szolgáltatásokat, amelyek fejlesztik egyéni felelősségüket és önérzetüket.

A MESZEGYI Családok Átmeneti Otthona Alapító okiratában alaptevékenységi feladatként felvállalta a családok átmeneti elhelyezését. A Családok Átmeneti Otthona alapellátás keretein belül fogadja a krízis helyzetbe került, otthontalanná vált vagy bántalmazott miskolci illetőségű családokat (anya és gyermeke).

3.2 A Családok Átmeneti Otthon szolgáltatásának célja és feladata

Az alapellátás célja, hogy:

- hozzájáruljon a gyermek testi, lelki, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez
- segíteni és támogatni azokat a családokat, gyermekeket és felnőtteket, akik nem képesek arra, hogy megvédjék magukat a fizikai és érzelmi bántalmazásoktól, és akik nem képesek önmaguktól eredményesen funkcionálni és hozzájutni a különböző juttatásokhoz, biztosítani a családot a helyettesítő környeztet a gyermekek és felnőttek számára, közreműködni a családok felvilágosításában, foglalkoztatásában és oktatásában
- elősegítse a gyermekek családban történő nevelését
- a családot alkalmassá kell tenni arra, hogy a gyermeket fel tudja nevelni.
- hozzájáruljon veszélyeztettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez
- a szülők és gyermekeik közötti kapcsolat, kötődés erősítése annak érdekében, hogy akarják és tudják is megoldani segítséggel a krízishelyzetüket
- a család összetartásának erősítése a válsághelyzet, krízishelyzet megoldása érdekében
- segítséget nyújtson a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez
- minden gyermeknek joga van arra, hogy családban nőjön fel

Cél: a szülők és gyermekek egyben tartása.

A szolgáltatás feladatai

Az otthontalanná vált szülő kérésére a Családok Átmeneti Otthona:

- biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti további ellátást

- az ellátottak, gondozottak környezetének higiénikus kialakítása
- segítséget nyújt a szülőnek a gyermek teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez
- segítségnyújtás az ellátottak, gondozottak helyes életvitelének kialakításában
- otthont nyújtó, szükség szerint teljes körű ellátást biztosít a válsághelyzetbe jutott szülő és gyermeke(i) számára:
  - A szülők számára napi háromszori étkezést biztosítunk (kismamák részére napi ötszöri étkezés).
  - A gyermekek számára naponta ötszöri étkezés az egészséges táplálkozásnak megfelelően (szükség esetén diéta), főzési lehetőség biztosítása.
  - Szükség szerinti ruházat biztosítása, tisztítása, esetenként beszerzése, cseréje.
  - A szükséges textíliával történő ellátás biztosítása.
  - Az életkornak megfelelő személyi higiéné, a tisztálkodás, a testápolás feltételeinek biztosítása.
  - Elsősegélyhez szükséges felszerelések biztosítása.
- Közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében
- Az ellátottakkal, gondozottakkal és családtagjaival segítő kapcsolat kialakítása.
- Információszerzés és ~nyújtás a család helyzetének javítása érdekében a jogszabályok betartásával a törvényességet közvetítve.
- A család összetartásának erősítése a „válsághelyzet”, „krízishelyzet” megoldása érdekében.
- Segítségnyújtás a krízis – és vészhelyzetek megoldásához.
- Segítségnyújtás a szociális helyzet megoldásához.
- Gondoskodik a szülő és gyermekei szabadidejének hasznos eltöltéséről, az egészséges életmód szempontjainak figyelembe vételével (kulturálódás, sport)
- Segítségnyújtás az egészségesebb életvitel, az egészségi állapot megőrzéshez.
- Segítségnyújtás és aktív részvétel a szabadidős, a rehabilitációs és egyéb programokban.
- A speciális ellátásra szoruló szülő és gyermeke számára a gyógyuláshoz, rehabilitációhoz, terápiához szükséges eszközöket lehetőségekhez mérten biztosítja
- Biztosítja a gyermekek iskolai oktatását az eredeti oktatási-nevelési intézményben lehetőleg iskolaváltás nélkül
- Családgondozást, pszichológiai segítséget, jogi tanácsadást, szociális és mentálhigiénés munkát biztosít:
  - az önálló életvezetésre történő felkészítés
  - a szülő-gyermek kapcsolat erősítése
  - a megfelelő gyermeknevelési minták átadása céljából.
- Közreműködés az ellátottak, gondozottak és családja harmonikus kapcsolatának kialakításában.
- A szülők iránti bizalom és a felelősségérzet hangsúlyozása, növelése.
- A szülők gyermekeikkel szembeni felelősségérzetének növelése.
- A védelmet kereső szülő és gyermekei számára:
  - kríziskezelést
  - családi konzultációt
- A szociális krízis miatt bekerülő anya és gyermeke(i) számára:
  - a szociális háttér megteremtésének segítése
  - a szociális ellátásokhoz jutás segítése

3.3 A gyakorlati munkát támogató alapfogalmak, alapelvek, módszerek

A problémamegoldás alapelvei, alapfogalmai:

- szabad akarat
- képessé tevés
- erővel való felruházás
- ambivalencia
- hálózatépítés
- források fejlesztése, mobilizálása
- nagyhatalom, kis hatalom, semmi hatalom
- empátia
- ösztönző és visszahúzó erők
- áldozat okolása
- határvillongások
- formális, informális szervezetek
- megfigyelhetőségi fok, rejtőzködés fok

Szemlélet, eszközrendszer:

- előítélet-mentes, feltétel nélküli, „elfogadó, megengedő”, szemléletmód
- empátia, beleérző képesség
- megértés, együttérzés, szolidaritás
- problémaérzékenység, problémamegoldó képesség
- segítség, támogatás, nagylemezűség, támogatók, szövetségesek keresése
- felvilágosítás, információnyújtás, mintaadás
- tisztelet, korrektség, udvariasság
- őszinteség, bizalom, nyíltság
- biztonság
- változtatni akarás, kompromisszumkészség
- egyetértés, megállapodás, feladatmegosztás, együttműködés
- hitelesség, következetesség
- felelősségérzetet, kötelesség-feladattudat
- elkötelezettség
- nagyfokú humánus, tolerancia ember és gyermekszertet

Humanisztikus szemlélet, gondolkodás, alkalmazott pedagógiai cselekvéssor:

- A gyermekekhez és felnőttekhez viszonyuló kontaktus dominanciája a személyiség-központúság.
- A gyermek és a felnőtt környezete változó, ezért csak a környezetével együtt, abba beágyazottan szemlélhető, kezelhető helyzete, viselkedéskultúrája.
- Szociális hatásrendszer alkalmazása a gyermekek és a felnőttek személyiségjegyeinek pozitív kibontakoztatásában. A gyermek és a felnőtt megközelítése a mentálhigiéné eszközeinek felhasználásával.

- Az önbecsülésre és a másik felnőtt illetve gyermek értékeinek megbecsülésére alapozott nevelés, az ön és másik emberbe, gyermekbe vetett hit erősítése.
- A humanista szemléletmód, a megengedő attitűd, az empátia, mely feltételezi a kommunikációs nyitottságot és az együttműködés szemléletét.
- A pozitív légkör kialakulásának segítése, melyben a gyermek és a felnőtt fontosnak, kiegyensúlyozottnak, értékesnek és relatíve boldognak érzi magát.
- A felelősségérzet fontosságának fókuszálása a nevelésben, az önmagáért és másokért felelős személyiség (gyermek és felnőtt) modelljének erősítése.
- A személyiség egyszeri és megismételhetetlenségének hangsúlyozása mellett a fejlődés akadályainak, zavarainak együttműködő elhárítása egyénenként, pozitív pedagógiai eszközökkel.

Kisközösségi, individuális nevelésben

- A személyiségjegyek teljes körű feltárása, megismerése családi háttérrel együtt, anamnézis ismerete.
- Személyiségfejlesztés a nevelőmunkában a pozitív erőpontok felhasználásával, egyéni fejlesztő nevelési tervek kidolgozásával.
- A fejlesztési tervek kidolgozása a felnőttel, illetve a gyermekkel közösen, a cél meghatározásától a cselekvés meghatározásáig, feladatokra bontásáig.
- Az egyéniség, a személyiség pozitív motivációs programjának elkészítése eredmény és sikerorientált módon.
- A családcentrikus szocializáció szemlélet erősítése.

A személyiség fejlesztés gyakorlati teendői:

- a kontaktusteremtő erő és a megtartó képesség realizálása
- alapvető szükségletek és vágyak azonnali kielégítésének időbeni reális halasztása
- a tanuláshoz és a munkavégzéshez szükséges helyes viszonyulás kialakítása
- a pszichés és fizikai teherbíró képesség kialakítása
- az önismeret, önbecsülés tréningek által történő erősítése, a felelősségtudat kialakítása, fejlesztése, a feszültségmegoldás és levezetés helyes mentális eszközeinek megválasztása

Ennek érdekében:

- cselekvés orientált személyiségfejlesztés
- a cselekvés színtereinek biztosítása az „Otthonon” kívül és belül
- az értékteremtő munka és szellemiség az innovatív gondolkodásmód fejlesztése
- a helyes gazdálkodó, takarékos szemlélet és vállalkozó szellemű magatartás modellezése
- az önálló, önkiszolgáló munkavégzés öröme, a helyes munkamegosztás sikerélményének és kötelességének hangsúlyozása.

Szakmai, szemléletbeli változások területei:

- heti team-megbeszélések

- esetanalízisek
- belső és külső kapcsolatrendszerek kialakítása és működtetése
- a gyermekek és felnőttek jogainak biztosítása a Gyermeki Jogok és az emberi Jogok deklarációi alapján.

Együttműködési szerződés tartalma:

- a szülő gyermekeivel kapcsolatos kötelezettségei,
- az Otthon és környezete elvárásait, feladatait,
- saját maga személyiségfejlődésével és krízishelyzetének megoldásával kapcsolatos feladatok.

Módszerek:

- A szülő segítése gyermekei gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében.
- A szülő tájékoztatása az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségeiről.
- Segítségnyújtás a szülőnek hivatalos intézésében.
- Közreműködés a különféle támogatások, ellátások igénylésében, a kérelmek előterjesztésében.
- Segítségnyújtás a szülőnek a támogatás célszerű felhasználására
- A krízishelyzet megoldása érdekében segítségnyújtás albérlet és munkahely kereséséhez, lakáspályázatok megírásához, átképzések, iskolarendszerű képzések megszervezéséhez.
- A szülő támogatása az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük helyes irányú fejlődésében.
- A szülő tájékoztatása mindazokról a jogokról, támogatásokról, ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a testi, lelki egészség biztosításával, a családban történő nevelkedés elősegítésével.
- A szülők személyiségének megismerése, fejlesztése. Fejlesztési program, fejlesztési terv készítése.
- Családterápia a családi konfliktusok megoldása érdekében.

4 A Családok Átmeneti Otthona feladatait megvalósító tevékenységformák és szolgáltatáselemek

Az Átmeneti Otthon teljes körű, komplex családgondozási tevékenységet folytat. Figyelembe veszi az egyén és a család szükségleteit, mozgósítható erőforrásait. Feltérképezi a támogató háttérrel és a család kapcsolatrendszerét.

A családgondozási folyamat szakaszai:

1. Beilleszkedési és felmérési szakasz:

- A család beilleszkedésének elősegítése
- Személyiségük megismerése
- Szociális helyzetfelmérés

- Krízis feldolgozás
- Személyiség-feltárás
- Együttműködési formákban, tartalmakban való megegyezés.

2. Felmérési szakasz:

Családgondozási terv készítése, melynek célja:

- A szülő és gyermeki kapcsolat érzelmi megalapozása
- A szülő felkészítése a helyes életvezetésre
- A családi erőforrások aktivizálása
- Probléma-megoldási és konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése
- Szülő szerep erősítése
- Önismeret fejlesztése
- Viselkedési módosítások
- Családtervezési, fejlődés-lélektani és gyermeklélektani ismeretek nyújtása
- Önálló életre való felkészítés
- A mindennapi élet területein adódó feladatok meghatározása, kezelése
- Gyermeknevelési kérdések tisztázása.

3. Reszocializációs időszak:

Célja:

- A családi kapcsolatrendszerbe való visszailleszkedés
- Életcélok és perspektívák megfogalmazása.

Feladatai:

- Családi életvezetési minták felismertetése
- Konfliktushelyzetek, megoldási készségek javítása
- A szülő és gyermekei háttérben lévő család felkutatása, a hiányzó kapcsolatok kiépítése
- A meglévő kapcsolatok erősítése
- Családgondozás: életvezetési tanácsok, tervek készítése, megvalósításának elősegítése, gyermekgondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok, gondozási, nevelési elvek kidolgozása
- A családnak az önálló életbe való visszavezetése
- A családgondozás egyéni esetkezelés formájában történik, melyben a család saját erőforrásait és kapacitását aktivizáljuk.

5 A Családok Átmeneti Otthona törvényben, rendeletben szabályozott feladatai, a biztosított feladatellátások szakmai tartalma, módja

5.1 A Családok Átmeneti Otthonában biztosított ellátások, szolgáltatások

- tanácsadás a támogatási lehetőségekről
- segítségnyújtás:
  - hivatalos ügyek intézéséhez
  - szálláshely, albérletkereséséhez
  - családi kapcsolatrendszer felkutatásához, kiépítéséhez
- családsegítés
- családterápia
- családgondozás
- személyiségfejlesztő tréningek
- pszichológiai kezelés
- egyéni és csoportterápia
- a szabadidő tartalmas eltöltése
- sürgősségi egészségügyi orvosi ellátásokhoz.

A lakhatásért és egyéb szolgáltatásokért nem, csupán az étkezésért kell a szülőnek személyi térítési díjat fizetni az intézmény részre.

5.2 Biztosított szolgáltatások formái

Családgondozás: egyéni esetkezelés formájában a kliens igényeinek, szükségleteinek figyelembevételével családgondozó bevonásával történik.

Gondozás: egyéni és csoportos formában történik. A mindennapi élet színterein adódó feladatkörök elsajátítását jeleneti szakgondozó/gondozó bevonásával.

Mentálhigiénés foglalkozás: egyéni és csoportos formában a az Otthonban dolgozó pszichológiai tanácsadó közreműködésével.

5.3 A Családok Átmeneti Otthonának nevelés filozófiája és nevelési elve

- Az elhelyezettek, gondozottak fizikai szükségleteinek maradéktalan kielégítése
- Az érzelmi fejlődés biztosítása, egymás megbecsülése, tisztelete
- Kommunikációs nevelés, tárgyi tudás fejlesztése
- A beutaltak életkorának megfelelő kultúra és viselkedési normák átadása
- Az alapvető emberi erkölcsi normák és értékrend alakítása
- Gyermekközpontú, családi nevelésben
- A társas kapcsolatok, életviteli stratégiák megszerzése
- Énkép tudatos fejlesztése, motivációk, pszichoszexuális identitás kialakulása
- Személyiségfejlesztés-egyéni bánásmód, korrekciós nevelés elve
- Nyitottság elve, demokratizmus elve.

6 Térítési díj

A térítési díj meghatározása a hatályos és érvényben lévő jogszabályok, valamint a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének [a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 12/2014. \(V.12.\) önkormányzati rendelete alapján történik.](#)

7 A Családok Átmeneti Otthonában az átmeneti gondozás igénybevételének módja, az elhelyezés megszüntetése

7.1 Az átmeneti ellátás igénybevételének módja

Önkéntes alapon a szülő kérésére

A kérelem a B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályánál, vagy a Családok Átmeneti Otthona intézményvezetőjénél/szakmai vezetőjénél terjeszthető elő.

A kérelmezőt a kérelem benyújtásakor tájékoztatni kell:

- az ellátás feltételeiről
- az ellátás várható időtartamáról
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az Otthon Házirendjéről, napirendjéről
- a fizetendő térítési díjról.

A tájékoztatás tudomásul vételéről az ellátásra jogosult és a törvényes képviselője nyilatkozni köteles.

Az ellátás igénybevételéről, a befogadásról az Otthont a Gyvt-nek megfelelően értesítési kötelezettség terheli.

Az ellátást nyújtó intézmény, vagyis az Otthon intézményvezetője/szakmai vezetője gondoskodik a jogosult elhelyezéséről és vele Megállapodást köt.

7.2 A Családok Átmeneti Otthonában az ellátandók köre

- az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált anya és gyermeke,
- a védelmet kereső anya és gyermeke
- a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anya
- a szülészetről kikerülő anya és gyermeke.

Létszám szerint: 40 fő

7.3 Az ellátás megszűnésének esetei, módja

Az alapellátást meg kell szüntetni:

- ha a szülő kéri
- ha a szülő, vagy a gyermek súlyos magatartási problémái miatt az intézmény az ellátás megszüntetését javasolja
- ha az elhelyezés, ellátás alapjául szolgáló ok már nem áll fenn.

Az alapellátás megszűnik: ha az elhelyezés időtartama letelt.

8 Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja, az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja

A Gyvt. 17. §-ának (3) bekezdése együttműködésre készíti az illetékes intézményeket a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Az átmeneti gondozás egyik alapelve, hogy a megoldás kulcsa nem egy személy kezében van, hanem mindazokban, akik érintettek egy adott esetben. Annak érdekében, hogy hatékonyan működjön az átmeneti gondozás, nélkülözhetetlen az együttműködés.

Az együttműködés formái:

a) Team-megbeszélés

A team-megbeszélés az intézményen belül szervezett rendszeres megbeszélés, amit a szakmai vezető tart. A résztvevők kizárólag az otthon munkatársai.

Tematikája:

- Az aktuális feladatok meghatározása
- Az aktuális napi ügyek megbeszélése
- Az új, gondozásba vett gyermekekről, illetve családokról való tájékoztatás
- Az elkövetkezendő műszakbeosztás meghatározása
- Az intézmény életét meghatározó témák megbeszélése
- A távlati programok beosztása
- Ötletbörze
- Kötetlen beszélgetés

b) Estemegbeszélés

Az intézményen belül a team tagjai tájékoztatják egymást a család aktuális helyzetéről.

Tematikája:

- A gyermekekkel kapcsolatok információátadás
- Az egyes gyermekek helyzetének definiálása
- Közös gondolkodás
- A gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok meghatározása és a felelősök kijelölése
- A gyermekek iskolai ügyeinek, a család problémáinak, a gyermek és a szülő teendőinek megbeszélése.

c) **Esetkonferencia az otthonon kívüli munkatársakkal**

Résztvevői a gyermekkel kapcsolatban lévő egyéb intézmények szakemberei, úgymint a család – és gyermekjóléti szolgálat családsegítő munkatársa, oktatási intézmény pedagógusa, a jelzőrendszer egyéb érintett tagjai. Célja az erőforrások feltérképezése, a hatékony családgondozás megtervezése.

A Családok Átmeneti Otthona fontosnak tartja az ellátási területen a minél magasabb férőhelykihasználtság elérése érdekében a széleskörű folyamatos felvilágosító propagandamunkát.

Ennek érdekében a következő lépéseket tesszük:

- napi telefonos kapcsolat a család – és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőjével
- havonta személyes kapcsolattartás a család – és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőjével
- Miskolc Megyei Jogú Város alap és középfokú oktatási intézményeinek, gyermekjóléti-gyermekvédelmi társintézményeinknek a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatásairól nyújtott információk, szórólapok terjesztése

9 A gondozottak jogainak védelme, a személyes gondoskodást végzők jogvédelme és szakmai felkészültségük biztosítása

9.1 Érdekképviseleti fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- bentlakó gyermekek képviselői,
- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei kormányhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény igazgatójánál, vagy az érdekképviseleti fórumánál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény igazgatója, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

9.2 Továbbképzés

A törvényi előírásoknak megfelelően a továbbképzéseken, tanfolyamokon, konferenciákon való részvétel folyamatossága kiemelkedő feladat.

9.3 Dolgozók szupervíziója

A munkatársak és gondozottak egymás közötti kapcsolat-minőségének javítása a nevelők szakmai személyiségének fejlesztésén keresztül

Vezeti: Szakképzett szupervízor

A szupervíziós tanulás célja a szakmai problémák és elakadások reflektív feldolgozásán keresztül a szakmai hatékonyság fejlesztése. A munkatársak munkájában felmerülő problémák nagyon igénybe veszik a dolgozók problémamegoldó-képességét. A nevelt gyerekek folyamatosan jelenlévő gondjai erős pszichés megterhelést jelentenek. Ugyanakkor a gondozott gyerekek élethelyzetéből adódó érzékenységük és a megfelelő körülmények biztosítása miatt folyamatos magas szintű munkát várnak el a nevelőktől. A pszichés megterhelés kezelésére és a problémamegoldó készség fejlesztésére alkalmaznánk a korábbi tapasztalatok reflektív feldolgozását. A feldolgozandó problémák lehetnek: a nevelő munka szervezeti háttere, a nevelők szakmai identitása, sajátos szakmai problémák, mint szakképesítés problémás gyerekek nevelése devianciák, drogok kezelése, normaszegő gyerekeknél a normák kialakítása, kommunikáció az agresszív gyerekekkel, együttműködés a neveltekkel és a kollegákkal.

9.4 Kapcsolatfejlesztés, csapatépítés

A csapatépítés egy tudatosan kialakított tréninghelyzetben való közös együttműködés fejlesztést jelent. Bizonyos gyakorlatokat, amelyek lehetnek kritikus szituációk, vagy éppen az együttműködést fejlesztő helyzetek a teljes munkatársi csoportnak közösen kell elvégeznie. A gyakorlatok után a megbeszélések során a tréner, moderátor segítségével elemzik és megértik a saját működésüket.

A csapatépítés célja, hogy a munkatársak közösségként erősödjenek, a kritikus és nehéz helyzetekben is képesek legyenek konstruktív és egymást támogató módon működni. Kiemelten fontos cél a dolgozóknál tudatosítani a közös szakmai célt, a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésének és növekedésének a segítségét.

10 A Családok Átmeneti Otthona személyi feltételei és szervezeti felépítése

Személyi feltételek:

A törvényi előírásnak megfelelően:

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM Rendelet) értelmében a Családok Átmeneti Otthona szakmai vezetését, irányítását az intézményvezető/*szakmai vezető* látja el.

Intézményvezető/Szakmai vezető: szervezi és irányítja az Otthonban élő családok ellátását, felügyeli az ellátáshoz szükséges feltételek fenntartását. Irányítja és felügyeli az Otthon alkalmazottainak munkáját valamint a szakmai munkát. Felelős a szakmai egységen belül az NM Rendelet, a szakmai programban, éves munkatervben meghatározott feladatok eredményes, minőségi megvalósításáért. Biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését, lehetőséget ad az otthon lakóinak vélemény nyilvánítására, panaszaik kivizsgálására, igazgató felé továbbfordítására.

Családgondozó: egyéni esetkezelést folytat, segítő kapcsolatot létesít, fenntart és lezár.

A gondozottakkal végzett esetgondozást a vezető családgondozó irányításával és a szakmai vezető jóváhagyásával végzi. Felméri a gondozottak szükségleteit, igényét, ennek megfelelően célzott programokat szervez. Adminisztratív munkát végez. Külső támogató kapcsolatokat épít.

Gondozó: felelős az Otthon külső-belső környezetének rendjéért. Az Otthon gondozottainak segítséget nyújt fizikai és szociális szükségleteik kielégítéséhez. Segítő kapcsolatot tart fenn. Prevenációs munkát végez. Nyilvántartásokat vezet, részt vesz a bevásárlásokban, beszerzésekben. Koordinálja a mindennapi munkát, életvezetést.

A munkatársak szakmai fejlődése érdekében továbbképzéseken vesznek részt.

11 A Családok Átmeneti Otthonának tárgyi feltételei

Külső környezet:

- a Miskolci Egyetem és Tapolca között, zöld övezetben, jó levegőjű, kirándulásra, sétára, kikapcsolódásra alkalmas helyen található,
- a városközponttól 5 km-re, jó infrastruktúrában, közvetlen helyi buszjáráttal rendelkezik.
- A lakóotthon 40 fő befogadására-alkalmas.

Jelenlegi feltételek:

- Az Otthonban 15 lakószoba (2-3-4 ágyas), 4 fürdőszoba, 4 WC előtérrel, kézmosóval, 4 konyha étkezővel, 1 tálaló konyha, 2 nappali, 2 folyosó, 1 ügyeletesi szoba áll a gondozottak rendelkezésére.
- A családok részére külön lakószobát biztosítunk, kivéve a válsághelyzetben lévő várandós anyát, vagy a krízishelyzetbe került 1 gyermekes anyák esetében.
- Az egyre jobban humanizált, egyéni léttérre alakított környezet biztosítja az anyák és gyermekek egyéni tevékenységét, biztonságérzetét, erősíti otthonérzetét.
- Az Otthon felszereltsége, műszaki állapota az ÁNTSZ és a törvényi előírásoknak megfelel.

12 Az intézmény kapcsolatrendszere

- B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
- MMJV. Polgármesteri Hivatala Lakosságszolgálati Főosztály Szociális Osztály
- B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala
- B.A.Z. Megyei és Miskolc Városi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály (bűnmegelőzési tevékenység, ifjúságvédelem)
- B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Népegészségügyi Főosztály (egészségügyi és higiénés ellenőrző szerv)

12.1 Városi, megyei intézmények

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet
- Család- és gyermekjóléti Szolgálat
- Család- és gyermekjóléti Központ
- Kórházak, Szakrendelések és háziorvosi rendelők, védőnői szolgálat

12.2 Oktatási-nevelési intézmények

- a városban működő köznevelési intézmények
- városi közművelődési intézmények

12.3 Városban működő egyéb-, átmeneti gondozást biztosító intézmények

- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Átmeneti Otthona
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona
- Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaház

12.4 Egyházak, egyházi szervezetek

- Római katolikus Egyház
- Református Egyház
- Baptista Szeretetszolgálat

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Megállapodás

Mely a mai napon létrejött a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény** **Családok** **Átmeneti Otthona,** valamint ..... ellátásra jogosult szülő (gondviselő, gyám) között.
 A Családok Átmeneti Otthona, mint az átmeneti gondozást biztosító intézmény átmeneti ellátást biztosít .....év.....hó.....naptól - .....év.....hó.....napig.

Az ellátás időtartama 12 hónap, amely szükség esetén további 6 hónappal illetve az iskolai év végéig meghosszabbítható.

A Családok Átmeneti Otthona a gondozott gyermekek számára teljes körű ellátás keretébe biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, iskolai tanulmányainak folyamatosságát, életkori sajátosságainak megfelelő gondozást, szabadidős tevékenységet, szükség esetén egészségi állapotának megfelelő egészségügyi ellátást, napi ötszöri étkezést, megfelelő ruházatot, taneszközt, zsebpénzt.

A szükség szerinti teljes körű ellátás feltételeinek biztosítása mellett segítséget nyújtunk pszichológiai, szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához.

Az intézmény a szükség szerinti teljes körű ellátás keretében a következő ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtja, illetve biztosítja a szülővel közösen (sz: szülők, Int: Intézmény, k: közösen) :

Szolgáltatás:	sz	Int	k	Szolgáltatás:	sz	int	k
Jogi tanácsadás			x	Személyi higiéné biztosítása	x	x	
Pszichológiai tanácsadás		x	x	Textíliával való ellátás	x	x	
Családgondozás		x	x	Ágynemű	x	x	
Tisztálkodási, mosási, főzési lehetőség	x	x		Bútorzat		x	
Életvitelszerű tartózkodás		x		Edények, étkezészet, pohár ...	x	x	
Elsősegély	x	x		Tanszerek, iskolaszerek	x	x	

Étkezés Reggeli, Ebéd, Vacsora		x		Iskolába járás költségei (bérlet, buszjegy)		x	
Speciális étkezést				Korrepetálás, készségfejlesztés	x	x	
Gyermek ruházatát	x	x		Iskolai óvodai térítési díj	x		
Szülők ruházatát	x	x		Szabadidős tevékenységek	x	x	x
Ruházat tisztítása, javítása	x	x		Zsebpénz		xB	

A szülő számára biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét (az átmeneti gondozást) egy különálló, zárható lakoszobában, és a kiszolgáló közösségi helyiségekben. A várandós anyák számára csak együttes elhelyezésre van lehetőség.

Az ellátás időtartama alatt a szülő (gondviselő, gyám) felügyeleti joga fennmarad, a gyermekekre vonatkozó ellátási kötelezettsége fennáll.

A szülő a munkavégzése, vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén is köteles gondoskodni gyermeke felügyeletéről, az otthon gondozói csak rendkívüli esetben tudnak részleges segítséget nyújtani.

A szülő (gondviselő, gyám) köteles együttműködni a Családok Átmeneti Otthonával, kapcsolatot tartani a gyermek oktatási-, nevelési intézményével és a területileg illetékes Gyermejköltségi Szolgálattal.

Az ellátás időszakára a Családok Átmeneti Otthona nevelési-gondozási tervet készít, melynek elkészítésekor a szülő köteles együttműködni.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) és a gondozott köteles betartani a Családok Átmeneti Otthona Háziarendjét.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) köteles térítési díjat fizetni, melyet az Otthon vezetője az érvényes önkormányzati rendelet alapján, 30 napon belül, állapít meg.

A térítési díj megállapításához, 15 napon belül, a szülő igazolásokat köteles hozni a jövedelmi viszonyairól. Amennyiben ezt nem teszi meg, a térítési díj összegének maximális mértéke kerül megállapításra, térítési díj előlegként, mely utólag, a bizonyítékok ismeretében jóváírásra kerül.

A fizetésre kötelezett adatai:

Név: .....

Lakcím:

A térítési díj összege:.....

A szülő (gondviselő, gyám) a gyermeke által okozott kárért teljes kártérítési felelősséggel tartozik, amit legkésőbb az Otthonból való távozáskor köteles megtéríteni.

A Családok Átmeneti Otthonában elhelyezett gondozott saját ruháiért valamint egyéb személyes tulajdonú érték és vagyontárgyakért az Otthon felelősséget nem vállal.

A gondozottak kötelesek együttműködni az Otthonban dolgozókkal, megóvni az Otthon tisztaságát, rendjét, berendezési és használati tárgyait, illetve azokat rendeltetészerűen használni.

A szülő vállalja, hogy gyermekét az átmeneti gondozás megkezdése előtt a háziorvos megvizsgál annak érdekében, hogy a gyermeknek nincs fertőző betegségbe, közösségbe mehet. Erről igazolást hoz, melyet a felvételi adatlapok aláírásakor bemutat.

Amennyiben a szülő (gondviselő, gyám), illetve a gondozott gyermek adataiban változás történik, úgy a szülőnek (gondviselőnek, gyámnak) 15 napon belül kötelessége ezt jelezni a Családok Átmeneti Otthona vezetőjének.

A család távozási szándékát az esedékesség előtt legalább 3 nappal köteles bejelenteni, hogy az Otthonból való távozás zökkenőmentes legyen.

Az ellátás feltételeiről a szülő véleményét nyilváníthat írásban az intézmény igazgatója valamint a polgármesteri hivatal felé.

Ezt a megállapodást a szülő (törvényes képviselő, gyám) aláírásával hitelesíti.

Miskolc, 2018.....év.....hó.....nap

Az ellátásra jogosult törvényes

---

szakmai vezető

képviselője (szülő, gondviselő, gyám)

Szem ig. szám:.....

Tel .szám:.....

Lakcím:.....

.....

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátó
Család- és Gyermekjóléti Központ

Szakmai programja

2018.

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János u. 37.

Gyermekjóléti Központ/szolgálat feladatait ellátó szakmai szervezeti egységek

- Család- és Gyermekjóléti Központ
címe: 3530 Miskolc, Szemere u. 5.
- Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Arany J. u. 37.
- Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Kassai u. 19.
- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Jedlik Á. u. 3/a.
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Szentgyörgy utca 42-44.
- Perecesi Szolgáltatási Központ
címe: Miskolc, Bollóalja u. 115.
- Települési Feladatellátási Munkacsoport (Miskolc, Arany J. u. 37.)

Szolgáltatási helyek:

Berzék	3575 Berzék, Rákóczi F. u. 55/a.
Bükkszentkereszt	3557 Bükkszentkereszt, Kossuth u. 24.
Harsány	3555 Harsány, Hunyadi u. 2.
Köröm	3577 Köröm, Rákóczi F. u. 11.
Mályi	3434 Mályi, Botond u. 5.
Nyékládháza	3433 Nyékládháza, Kossuth L. u. 47.
Ónod	3551 Ónod, Rákóczi u. 51.
Répáshuta	3559 Répáshuta, Kossuth L. u. 2.
Sajóbábony	3792 Sajóbábony, Arany J. u. 5.
Sajóecseg	3793 Sajóecseg, Széchenyi u. 27.
Sajóhidvég	3576 Sajóhidvég, Forgács u. 33.
Sajókeresztúr	3791 Sajókeresztúr, Rákóczi u. 40.
Sajósenye	3712 Sajósenye, Petőfi u. 14.

I.

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: MESZEGYI) által működtetett Család- és Gyermekjóléti Központ intézményi környezetének bemutatása

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.), és az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme szerint meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális, gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család – és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Szolgálat, Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Megyei Módszertani Központba olvadtak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változott.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján a Közgyűlés hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 11/2013. (XI.27.) sz. Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCV. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásnak módosításairól, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01.01-től kiterjed a Társulás településeire.)

2014. január 1-től az intézmény elnevezése: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

A struktúra átalakítás elsődleges célja volt, hogy átláthatóbb, tervezhetőbb és hatékonyabban működtethető szolgáltató rendszer jöjjön létre. A szervezeti felépítés biztosította a szakszerűbb és magasabb színvonalú szakmai munka keretfeltételeit és megalapozta az egységes minőségirányítási rendszer bevezetését.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerültek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

A 2016-os év országosan struktúraváltást hozott a család-és gyermekjóléti szolgáltatás átalakítása és a gyermekjóléti alapellátások megerősítése által.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény érintette az Szt. és a Gyvt. rendelkezéseit.

Ennek értelmében a MESZEGYI Család és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága szakmai struktúrája is átalakításra került 2016. január 1-jével új önálló szakmai egység jött létre Család-és Gyermekjóléti Központ néven az igazgatóságon belül.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének IV-38/314.195/2016 sz. határozata értelmében a védőnői és iskola egészségügyi ellátást önálló intézmény (MEFI) keretében biztosítja, így a szakterületi igazgatóságok száma 2016.05.01-től csökkent az intézményben.

A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa a 18/2017. (VIII. 31.) sz. határozata értelmében döntött a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás megszüntetéséről.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 179/2017. (X. 19.) sz. határozata értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény fenntartója 2018. január 1-től Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást Miskolc város közigazgatási területén élők számára, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és az egyes települések önkormányzatai között létrejött feladat-ellátási szerződés alapján Berzék, Bükk-szentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr és Sajósenye települések lakosai számára biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási körzete Miskolc város és a Miskolci Járás további 38 települése.

Család- és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Család- és gyermekjóléti szolgálat és Központ feladatait ellátó szervezeti egységei

- Család- és Gyermekjóléti Központ
(Miskolc, Szemere u. 5.)
- Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Arany János u. 37. – székhely)
- Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Kassai u. 19. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Jedlik Á. u. 3/a. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Perecesi Szolgáltatási Központ
(Miskolc, Bollóalja u. 115. – szolgáltatás céljára nyitva álló helyiség)
- Települési Feladatellátási Munkacsoport-CSGYJSZ

II.

Az ellátandó terület és célcsoport bemutatása

Miskolci járás demográfiai, statisztikai jellemzői, főbb társadalmi, szociális és gyermekvédelmi mutatók

A természeti erőforrásokban gazdag Északi – középhegység területén belül elhelyezkedő Miskolci járás éghajlati viszonyai, földrajzi és természeti adottságai alapján az ország egyik legváltozatosabb része. Itt egyaránt megtalálhatóak az érintetlen természeti tájak és a nehézipar (egykori) központjai. Az elmúlt évtizedekben a borsodi iparvidék – és így kiemelten Miskolc – a gazdaságpolitika kiemelt támogatását élvezte, azonban ebből az előnyből mára hátrány lett, ma az Észak-magyarországi régió és benne a Miskolci járás az ország egyik válsággal küszködő területe.

A **Miskolci járás** Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található, székhelye Miskolc város.

Ellátási terület

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Magyarország legnépesebb járása 255 042 fő lakosságával. A járás területén 55 377 fő a 0-18 éves korosztály száma a 2015 év végi adatok szerint.

A Miskolci Járásban 1 megyei jogú város, 6 város, 1 nagyközség és 31 község található. A járás lakosságának közel 2/3-a Miskolc városban él.

Járási székhelye: Miskolc

Járási illetékességi területe: Alsózsolca, Arnót, Berzék, Bócs, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Emőd, Felsőzsolca, Gesztely, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kisgyőr, Kistokaj, Kondó, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Onga, Ónod, Parasznya, Radostyán, Répáshuta, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajólászlófalva, Sajópálfala, Sajópetri, Sajósenye, Sajóvamos, Sóstófalva, Szirmabesenyő, Újcsanáros, Varbó

A Miskolci Járásra jellemző főbb statisztikai mutatók:

Járáshoz tartozó települések száma:	39
Terület, km ² :	972.8
Népsűrűség, fő/km ² :	257 fő
Lakónépesség 2015 év végén, fő:	255 042
Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú népességből, %:	11.6
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem, ezer Ft:	1843
Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma ezer lakosra:	293.5
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma ezer lakosra:	5
Óvodával rendelkező települések aránya, %:	94.9
Általános iskolával rendelkező települések aránya, %:	79.5
Középiskolával rendelkező települések	23.1

aránya, %:

Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra: 121

14 év alattiak aránya, %: 14.7

15-64 évesek aránya, %: 68.7

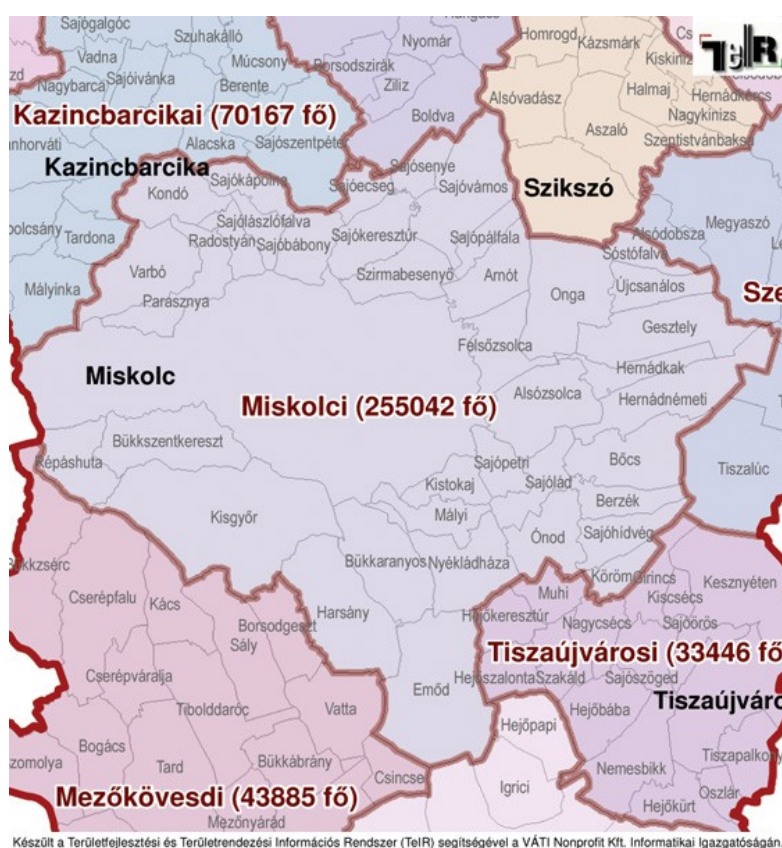
65 év feletti aránya, %: 16.6

Óvodával rendelkező települések aránya, %: 94.9

Általános iskolával rendelkező települések aránya, %: 79.5

Középiskolával rendelkező települések aránya, %: 23.1

A járásban az **élve születések** száma 1000 lakosra vetítve 9 fő átlagosan, a **halálozások** száma pedig 13 fő, szintén 1000 főre vetítve. A járásban tehát a természetes fogyás jelensége figyelhető meg, ami éves viszonylatban 1000 lakosra vetítve -4 főt jelent.

A miskolci járásban a népesség **korösszetétele** többé - kevésbé megfelel az országos átlagnak, azonban mind a 0-14 éves lakosság, mind pedig a 60 év feletti aránya kissé meghaladja az országos átlagot. A nemek aránya csupán kis mértékben tér el az országos átlagértékektől, a lakosság 52.5 %-a nő, 47.5 %-a férfi.

A Miskolci járásban a lakosság kb. fél százaléka részesül **települési támogatásban**. A **nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban** részesülők száma 73.246 fő, továbbá a **nyilvántartott**

álláskeresők népességből számított aránya – az országos átlagot meghaladóan - 11.3 %-ot mutat. Kiemelkedően magas a járásban a tartós munkanélküliek száma, a 180 napon túl munka nélkül élők aránya 56.3 %-os értéket jelöl a munkanélküliek körében. Jellemző még továbbá, hogy a munkanélküliek közt legnagyobb arányban a 8 osztályt végzettek, valamint a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek találhatók.

A **migrációt** tekintve országos, valamint megyei viszonylatban is kiemelkedő a járásban az elvándorlási arány.

Arányaiban nem jelentősen, de szám szerint növekszik a szülő pszichiátriai betegségéből származó veszélyeztetettség a járásban.

Az ellátási területen a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak aránya magasan felülreprezentált az országos átlaghoz képest. A gyermekek jelentős része anyagi és környezeti okból, lakáskörülmények miatt veszélyeztetett, magas az elhanyagolás, az iskolai hiányzások, iskolaelhagyások száma és a szenvedélybetegség jelenléte is egyre erőteljesebb.

Gyermekvédelmi helyzetkép

A Miskolci Járásban nem egyenlően oszlik el a veszélyeztetett kiskorúak száma. A település elhelyezkedéséből fakadóan, összetételétől függően, és a település várostól való távolsága szerint is változik a veszélyeztetett gyermekek száma. A veszélyeztetettség száma egyenes arányban magasabb azokon a településeken, ahol magasan reprezentált a mélyszegénységben élők száma, az alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlenek és munkanélküliek aránya.

A súlyos veszélyeztetettség, mely hatósági intézkedést von maga után, több okból következik be. Jelenleg a gyermekvédelmi hatósági intézkedés vezető oka az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás, mely esetben 16 év alatti kiskorút érintően nincs mérlegelési lehetőség a védelembe vétel tekintetében. Ezeknél az eseteknél nincs idő a megfelelő beavatkozásra a család-és gyermekjóléti szolgálatok részéről, mert az első jelzés általában már az 50 órát meghaladó hiányzásokról érkezik.

Más esetekben a súlyos veszélyeztetettség elhanyagolásból, nevelési hibákból és a család együttműködési készségének hiányából fakad. Egyre magasabb azon esetek száma, ahol a család az állandó lakóhely hiányában költözködő életmódot folytat és életkörülményeik egyre romló tendenciát mutatnak. Az állandóság és a megfelelő lakóköörülmények, az oktatási, nevelési intézmények hiánya a családban élő gyermekeket válságos helyzetbe sodorja, ami az ideiglenes hatályú elhelyezések vezető okaként szerepelt statisztikánkban.

Miskolc megyei jogú városban a legmagasabb a veszélyeztetett kiskorúak száma a járásban, de az itt élő kiskorúak számát figyelembe véve egyértelműen látszik, hogy az átlagnak megfelelő arányban jelenik meg a veszélyeztetettség a járás többi településéhez viszonyítva. Elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűek által lakott, szegregált területeken jellemző a védelembe vett és nevelésbe vett kiskorúak magas száma, emellett a város lakótelepi övezeteiben is megjelennek a

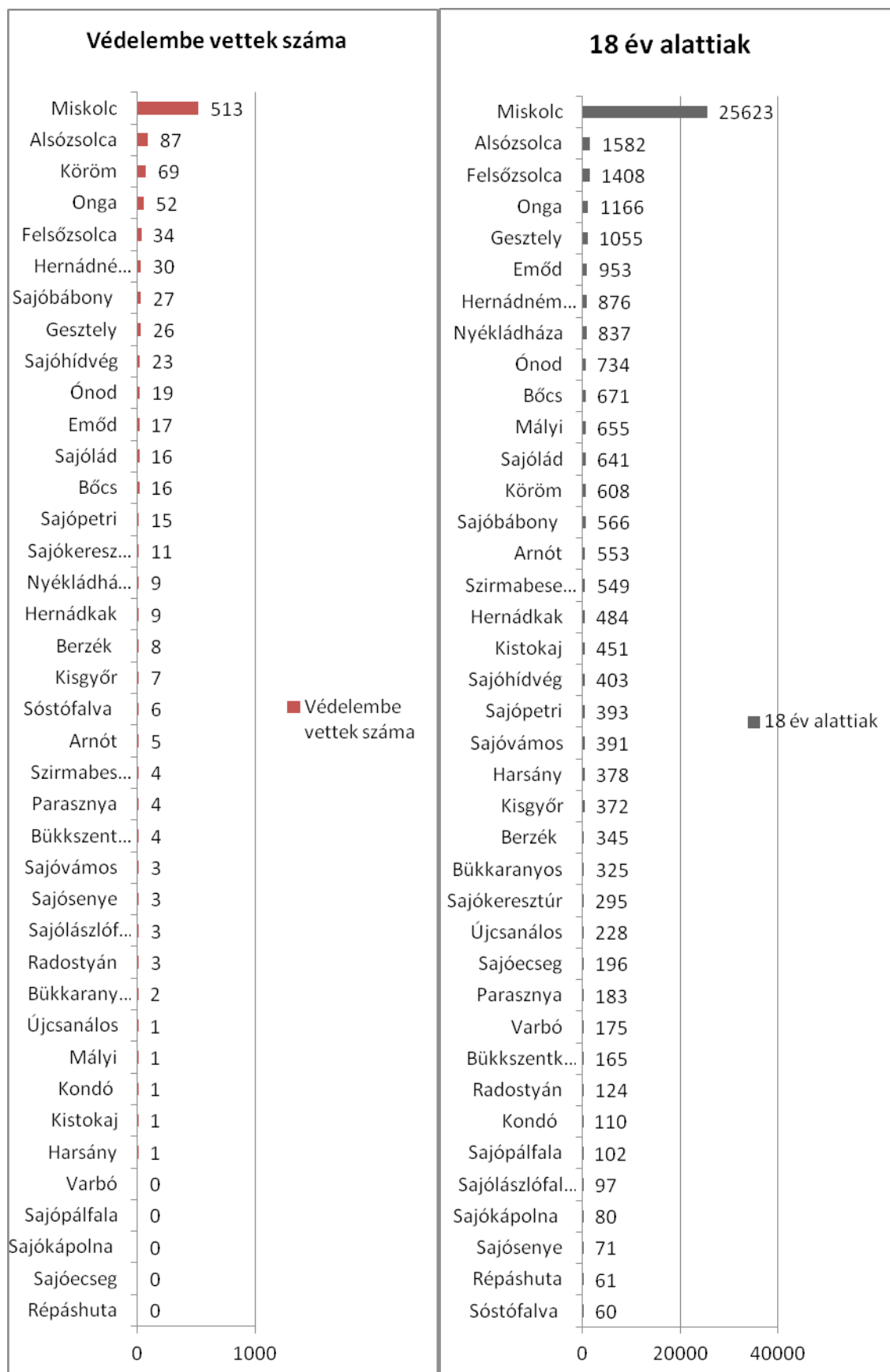
hatósági intézkedéssel érintett 0-18 évesek. A város egyéb területei is érintettek a gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel, de arányaiban jóval alacsonyabb számban.

A Miskolci járásban átlagosan 2% körül mozog a védelembe vételek száma a településeken az ott élő 0-18 éves lakosság számának viszonylatában.

A járás tekintetében egyértelműen a legveszélyeztetettebb a kiskorú lakosság Köröm településen, ahol 11.3% a védelembe vettek aránya a kiskorú lakosság számához képest. Arányaiban szintén nagyon magas a védelembe vételek száma Sóstófalva településen (10%). Az átlagtól magasabb a súlyosan veszélyeztetettek aránya Sajóhidvég (5.7%), Alsózsolca (5.5%), Sajóbábony (4.7%), Sajósenye, (4.7%) és Onga (4.45%), településeken.

A tapasztalatok szerint ezeken a településeken vannak olyan településrészek, ahol egyértelmű a mélyszegénység. Az ott lakók környezete súlyosan veszélyezteti gyermekeik testi épségét, ingerszegény életmódjuk a kiskorúak lelki fejlődését akadályozza. A védelembe vételre több okból kerül sor ezeknél a családoknál. A kiskorúak számára nem érték a tanulás, mivel családjuk a mindennapi létfenntartást is nehezen tudja megoldani, így az igazolatlan iskolai hiányzások száma a 10 év feletti gyermekek esetében rendszeresen megjelenik ezeknél a családoknál. A védelembe vételek okaként a szegregátumokban az óvodai - iskolai hiányzások mellett az elhanyagolás, a nem megfelelő higiéniai körülmények, a gyermekek nem megfelelő ellátása, táplálása, téli időszakban a tüzelő hiánya, illetve a szerhasználat jelenik meg elsősorban.

Az iskolai hiányzások egyenes következménye a család – sokszor egyetlen - bevételeinek, a családi pótléknak a szüneteltetése, a család anyagi ellehetetlenülése, nélkülözése. A védelembe vétel a 16 év alatti gyerekeknél az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzások esetében kötelező.

A **csecsemőhalandóság** aránya - ezer élve születésre jutó 1 éven aluli elhunyt csecsemők száma – járásunkban kissé meghaladja a hazai átlagot, ugyanakkor a csecsemőhalandósági mutató idősoros alakulásában javulás figyelhető meg az utóbbi években.

A **nevelési, oktatási helyzet** vonatkozásában a Miskolci járásban megállapítható, hogy az utóbbi időben a bölcsőde és az általános iskola alsó tagozatán emelkedést mutat a hátrányos helyzetű - ezen belül a halmozottan hátrányos helyzetű - gyermekek száma.

A társadalmi devianciák közé tartozó **bűnelkövetés** alakulása komoly problémát okoz a járásban. A bűncselekmények nagy részét (80-85%-át) az anyagi haszonszerzés motiválja, de a kisebb súlyú jogsértések is jellemzők.

A Miskolci járásban élő, ellátott személyek és családok helyzetének jellemzői

A járásunkban élő, a célcsoportunkba tartozó családok döntő többsége **bevételeinek** szinte egészét a gyerekek nevelésére, illetve a legegyszerűbb szükségletek fedezésére fordítja. Súlyos problémát jelent a hátrányos helyzetű családoknak a lakás fenntartása, valamint a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába vagy iskolába járás is nehézségeket okoz a szegény gyerekeknek.

Újra megjelent az alultápláltság, gyakran csak az óvodában vagy iskolában jutnak meleg ételhez a gyermekek.

A közműtartozás az egyik legerősebb kényszerítő tényező arra, hogy a szülők **uzsorakölcshöz** folyamodjanak. A szegény gyerekes családoknak már negyede vett fel ilyen kölcsönt.

A járásban egyre több olyan település van, ahol semmiféle munkalehetőség nincs. A szegények többsége ugyanazokban a lemaradó térségekben él, gettószóval környezetben lakik.

A **tartós munkanélküliség** mentálisan tönkreteszti a perifériszálta nagy többségét. Néhány év után nehéz, szinte lehetetlen visszavezetni őket a munkához; a foglalkoztatottság jelenlegi szintje mellett ez törvényszerű. Erőteljesen megjelennek az alkoholproblémák a térségben, nőtt az öngyilkosságok száma az utóbbi években.

A szegény gyerekek között a nagycsaládban élők aránya 45 százalék. Továbbá a gyermekes családok 41%-a, nagycsaládosok 60%-a, az egyszülős csonka családok 45%-a **szegény**.

A jövedelmek egyenlőtlen elosztása azt is jelenti, hogy a gyermekes családokban élők 32 százaléka a legkisebb jövedelmű ötödben él, és csak 12 százalékuk jut el a legmagasabb jövedelmi ötödig. Ha csak a gyermekeket nézzük, az arányok még szélsőségesebbek: a gyerekek 60 százaléka él a két alsó ötödben, a **legszegényebbek** között. A szegénység tehát első renden jól érzékelhető jövedelemhiány, amely a 2, de főként a 3 és több gyerekesek családjaiban válik súlyossá.

Ehhez adódik az **elszegényedő „alsó középosztály”**, amelynek tagjai minden erővel igyekeznek elkerülni a szegénységet, de a pénzübeli jövedelem szűkössége miatt egyre több napi gonddal küzdenek, tartozásaik keletkeznek a közüzemi díjak és a bankrészletek fizetésénél is.

Jellemző a járásra, hogy átlagosan egy családból két gyermek került valamilyen formában kapcsolatba a **gyermekvédelmi alap- és szakellátással, valamint a gyámhatósággal**. Egyre fiatalabb korban és egyre nagyobb számban kerülnek **deviáns** szubkultúrába a fiatalok. A gyermek- és fiatalokorúak bűnözése társadalmi és pszichológiai okokra vezethető vissza. A fiatalok bűnözésének hátterében személyiségük fejlődési irányát meghatározó okok állnak, melyek

leggyakrabban a szülők munkanélkülisége, alkoholizmusa, bűnöző életmódja, eltartási problémák, a helytelen és következetlen nevelés, valamint az érintett rossz baráti környezete illetve alacsony műveltségi színvonala. A gyermekkorú jogsértők túlnyomó hányada továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó lopások, kisebb körűk a közbiztonságra veszélyt jelentő személy elleni bűncselekmények elkövetésében vett részt. Ezek a gyerekek az általuk elkövetett cselekmények súlyával sokszor nincsenek tisztában, azokat gondolkodás nélkül, ösztönszerűen követik el.

Továbbá jellemző, hogy sok esetben erőteljes a **családi kapcsolat** sérülése, a család diszfunkcionális működése. Elmondható, hogy az ellátott célcsoport jelentős részének családi élete dezorganizált, nem teljes családban nevelkednek ezeknek a gyerekeknek a többsége. Ha mégis teljes a családmodell, akkor jellemzően nem megfelelő nevelési módszereket alkalmaznak a szülők, sokszor nincsenek is megfelelő eszközeik a gyerekek neveléshez, nem állítanak megfelelő modellt, sok esetben sérült, torz normarendszert adnak át gyermekeiknek (ahogy annak idején nekik is a szüleik), ezzel újratermelve a problémát.

A fiatalkorúak esetében a kortárs kapcsolatok minősége döntően befolyásolja a társadalmi beilleszkedést. A másodlagos szocializációs közeg az utóbbi évek értékvesztett, rohanó társadalmában egyre nagyobb teret nyer, főleg az alacsony szociokulturális közegben, szegregált, telepszerű lakókörnyezetben, ahol a család nem tud megfelelő mintát állítani a fiatalkorúak elé, az oktatási rendszer pedig nincs felkészülve a hátrányos helyzetűek integrációjának elősegítésére. A fiatalok a negatív mintát követve válnak felnőtté. Az alapvetően rossz érvényesülési technikájuk következtében felnőttkorban a rossz baráti környezet második helyen áll a kriminogén tényezők vizsgálatánál.

Területenkénti jellemzők

Miskolc- Északi városrész

Bábonyiérc, Rózsás dűlőtől - Bandzsalgó dűlőig behatárolt külterület, Jókai lakótelep, Martin Kertváros, Selyemrét, Szondi György telep - Csorbatelep, Szentpéteri kapu, Szirma, Vologda, Víkendtelep, Zsarnai telep - Repülőtér;

Az esetek jelentős hányada a külterületi részekből (Ágazat dűlő, Forrásvölgy, Bábonyiérc, Rózsás dűlő) kerülnek ki. Az ott élő emberek jelentős része mélyszegénységben él. Ezek a családok általában nagycsaládosok, több gyermeket nevelnek, fő bevételi forrásuk a gyermekek után járó családi pótlék. A szülők aluliskolázottak, bejelentett munkaviszonnyal általában nem rendelkeznek, ha dolgoznak is azt nem hivatalos módon teszik. Tanulásra nem ösztönzik gyermekeiket, mivel számukra nem érték a tanulás, a képzésen való részvétel. Az adott külterület élesen elválik a település többi részétől, területet és az itt élő családokat a többségi társadalom negatív jelzőkkel illeti, az itt élő családok nem saját döntésük alapján, hanem valamiféle (gazdasági, adminisztratív, anyagi) kényszer hatására költöztek ide. Többségében roma származásúak. Megélhetésük: Családi pótlék, gyes, közmunka.

Problémák: igazolatlan iskolai hiányzás, nem megfelelő lakókörülmények, bűncselekmény elkövetése, szabálysértés, drog használat magatartásproblémák, nevelési probléma, kortárs csoport negatív hatása, a szülők életvitele

Megjelenő új probléma:

Egyre több 16 éven aluli grávida megjelenése

Miskolc – Belváros

Belváros, Győri kapui városrész, Békeszálló-üveggyár, Tetemvár,

A **belváros** sűrűn lakott terület, lakótelepekkel, családi házas övezettel tarkítva. Gyermekvédelmi szempontból legkritikusabb terület a **Tetemvár**. A szennyvíz az utcán csordogál, az épületek dűledezettek, romosak, nagy többsége borospincére- borháznak épült. Jellemző, hogy egy 90nm-es udvarban álló 2-3 pici épületben 12-15 fő is lakik. Nem jobb a helyzet a **Bodótetőn** sem. A házak távol esnek a tömegközlekedési eszközök útvonalától, orvosi rendelőktől, iskoláktól, óvodáktól.

Az esetek nagy többségében a veszélyeztető tényezők, a szülők magatartása, alkoholfogyasztása, a gyerekek fizikai- lelki bántalmazása, a gyerek testi – lelki elhanyagolása, a lakáskörülmények, csavargás, bűnelkövetés, és egyéb rendbontás vezet a hatósági intézkedésekhez.

Előfordul még magas iskolai igazolatlan hiányzás, iskolai kirekesztés, erőszak, nem megfelelő higiéniai körülmények, illetve testi, lelki, fizikai, és szexuális bántalmazás.

Az esetek számához viszonyítva elenyésző alkalommal, de esetmenedzselés szempontjából legnehezebben megszüntethető veszélyeztetésként jelennek meg a kapcsolattartási konfliktusokból adódó súlyos helyzetek.

Megjelenő új problémák:

Egyre fiatalabb korosztály követ el szabálysértést, illetve bűncselekményeket.

Lányok által elkövetett fizikai erőszak, ami eddig inkább a fiukra volt jellemző.

Miskolc – Déli városrész – Avas

Tapolca, Pingyom, Avas, Csermőke

A területen élő, hatósági intézkedéssel érintett családok többsége egy-két gyermeket nevel, kevés számban fordulnak elő a kliensek között többgyermekes családok. A hatósági intézkedések okai a terület gyermekvédelmi jellemzőit képezik le. Ezek között az alábbi problémátípusok jelennek meg főként:

- a gyermekek fizikai, lelki elhanyagolása, amely a szülők, család életvitelében jelentkező devianciák miatt keletkeztek.
- anyagi problémák, amelyek megélhetési és lakhatási krízissel, munkanélküliséggel párosulnak
- a tankötelezettség elmulasztása, mint leggyakrabban megjelenő problémátípus, egyrészt a gyermekek deviáns viselkedéséből, másrészt nevelési problémákból adódik
- új problémátípusként jelennek meg a kapcsolati és a kapcsolattartásból adódó konfliktusok, fenyegetések, amelyek a gyermekeket, komoly lelki bántalmazásnak teszik ki.
- kiskorú általi bűnelkövetések

Megjelenő új probléma:

a családi kapcsolatokon belüli erőszakos viselkedés, valamint a kapcsolattartási problémák, amelyek következtében a kiskorúak lelki bántalmazásnak vannak kitéve.

Miskolc – Diósgyőr – Vasgyár

Vasgyár – Számozott utcák- Lyukó - Őzugró- Gulyakút- Kishajtás- Herceghajtás- Pocem – Császázhegy

Lyukó - Vasgyári szegregátum Miskolc legnagyobb telepi, illetve külterülete. A családok Lyukóban főként hétvégi házakban, a Vasgyárban pedig az egykori munkáskolónia ingatlanjaiban élnek. A mélyszegénységben élő, több szempontból hátrányos helyzetben lévő családokra munkanélküliség jellemző, alkalmi munkavállalásból valamint a gyermekek után járó támogatásokból GYES, családi pótlék) tartják fent magukat.

Az esetek nagy többségében lelki elhanyagolás volt a jellemző (megfelelő nevelés hiánya, szocializációs hiányosságok, iskolai, óvodai hiányzások, nemtörődömség). A szegénység, mint meglévő probléma szinte minden esetenél fent áll. Fizikai bántalmazások főleg közvetett szerepben jelentek meg a gyermekek életében (szülői konfliktusok, verekedések). Jellemzőek még szülői deviáns viselkedések (alkohol, drog, bűnözés), illetve a vándorló életmód, mely a gyermekek hajléktalanságának kockázatával jár.

Megjelenő új problémák:

a meglévő problémák halmozódása

Miskolc - Perces – Diósgyőr-Lyukóvölgy

Perces- Kilián-, Diósgyőr – városrész, Alsó-, Felsőhámor, Lillafüred, Lyukó – Pünkösdhegy – Gulyakút – Jónáshegy -Koncsorgó - Szarkahegy

Lyukóvölgy a város egyik legszegényebb külterülete, egy része tömegközlekedéssel (busszal jól megközelíthető), egy része viszont nehezen megközelíthető (csak gyalogos, illetve gépkocsival, amit az intézmény biztosít számunkra). A családoknak, illetve a gyerekeknek sok esetben több kilométert kell gyalogolniuk a buszmegállóba a nem megfelelő útviszonyokban (zúzott kő, sár). Iskolákból sok esetben kapunk jelzést, hogy a gyerek késett, sárosan megy be iskolába, ilyenkor felhívjuk a pedagógusok figyelmét, hogy milyen körülmények között jut el az iskolába.

A családok nagyon nehéz anyagi körülmények között élnek. A házakban vezetékes vízhálózat nagyon kevés helyen van, kútról hordják a vizet.

A családok többsége a gyermekek után járó ellátásokból élnek (GYES, családi pótlék). A legtöbb munkahelyet biztosító munkavállaló a Városgazda.

Legjellemzőbb problémák főleg Lyukóvölgyben a környezeti és lakásviszonyokból fakadó problémák. Súlyos gondot jelent, hogy a térségben nincs megoldva mindenhol a megfelelő szemétszállítás, ezért a gondozott családok nem tudják hova tenni a sok szemetet. Emiatt az út mellett lévő bokrok sok helyen szemetesek, ill. a családi házakhoz tartozó udvarokon is halomban áll a szemét.

Minden évben jellemző probléma szokott lenni az 50 óra feletti igazolatlan hiányzások száma, ami többnyire nevelési problémák miatt szokta felütni a fejét. Hiányzik a kellő szülői kontroll és a tanulás pozitív értéként való elfogadása. A gondozott családok, nem gondolják, hogy kitörési lehetőség rejtőzne a tanulásban, ezért a gyermekeiket nem járatták megfelelő módon iskolába.

Megjelenő új problémák:

Egyre több az olyan eset, amikor valaki a rokonok közül jelzést tesz a gyámhivatalba, többnyire alaptalanul megvádolva különböző féle veszélyeztetésekkel a gyermekeket nevelő anyát. Az is előfordul, hogy elvált szülők közötti konfliktus miatt egymás ellen indítanak eljárásokat, többek között a gyámhivatalnál is védelembe vételi eljárást.

Bükkszentkereszt – Rápáshuta

Bükkszentkereszt – Rápáshután jelenleg nincs eset, tavalyi év folyamán voltak védelembe vettek, de lezárásra kerültek.

Pitypalatty völgy - Sajóbábony

Sajóbábony, Parasznya, Varbó, Radostyán, Kondó, Sajólászlófalva, Sajókápolna

A völgy településein minimális a hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak száma, az esetek jelentős része Sajóbábony településen jelenik meg.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

- szülők, család életvitele: antiszociális viselkedés, negatív példa mutatása, szenvedélybetegségek, megromlott párkapcsolatok, verbális agresszió
- nevelési probléma: nem állítanak fel szabályokat, nincsenek elvárások, a gyermekeknek mindent szabad! Sajnos előfordul, hogy a gyermek képzetesebb, mint szülei, így a gyermek „neveli” a szülőt.
- Elhanyagolás: súlyos testi, lelki elhanyagolás. Ezekre a szülőkre jellemző, hogy gyermekeikkel nem töltenek minőségi időt, érzelmileg távol maradnak tőlük, nem mutatják ki szeretetüket feléjük ezáltal a gyermek sérül. Együtt vannak mégis távol egymástól, hiszen nincs megfelelő kommunikáció közöttük. A gyermeket nem dicsérik, nem biztatják, nincs pozitív megerősítés, mindez egészséges fejlődésükre negatív hatással van. Testi higiéniájuk nem megfelelő, nem tisztálkodnak, ruházatuk hiányos, piszkos.
- Iskolai hiányzás, ami Sajóbábonyban többször azért gyűlt össze, mert kirekesztették, bántalmazták a gyermeket.
- Bűnelkövetés: Sajóbábonyban a 12-16 éves korosztályra jellemző viselkedés. Mélyszegénységben élő családok gyermekei bűncselekmények elkövetésével (lopás) próbálnak maguknak jobb élethelyzetet teremteni.

Megjelenő új problémák:

Óvodáskorú gyermek védelembe vétele igazolatlan hiányzás miatt. Még nem fordult elő, hogy óvodából hiányzás miatt jeleztek volna.

Bőcs – Ónod- Sajólád

Bőcs 2863 lakossal rendelkezik, ennek 8 %-a tartozik roma kisebbségi csoporthoz a statisztika szerint. Ők többnyire a település szegregált utcáiban élnek. Bőcs településen hat védelembe vett család volt a tavalyi évben, ez hét gyermeket érint. A legfőbb veszélyeztető tényező, védelembe vétel oka négy esetben családon belüli, vagy egyéb erőszak volt:

- az édesapa megütötte lányát
- a nagyobbik testvér bántalmazta öccsét, két esetben
- az egyik fiatalok az iskolában inzultálta lány osztálytársát
- családapa az édesanyát tettelesen bántalmazza kiskorú gyermekei előtt

Sajólád lakossága 2800 fő körül van, ebből 5 % vallja magát roma származásúnak. Három egymás melletti utcában rendeződik a kisebbségi lakosság, házaik, portáik viszonylag rendezettek.

A veszélyeztetett gyermekek száma 9 fő, akik a tavalyi évben védelemben voltak. A legjellemzőbb probléma, a védelemben vétel oka az iskolai hiányzás volt. Meglepő módon ezek a hiányzások a helyi általános iskolában történtek. Gyakran a szülő nem tudott ezekről a hiányzásokról, mert a gyermek elmegy az iskolába, de lehetőség adtán elszökik. Egy kirívó eset van, ahol a már 15 éves gyermek még alsó tagozat 3. osztályába jár, jelenleg már magántanulóként. Ebben az esetben eszköztelenség mutatkozik mind az esetmenedzser, mind a gyámhivatal felől, mivel a szülőnél nem értünk el eredményt a gyermek iskolába járásával kapcsolatban.

Ónod település lakossága közel 2400 fő, ebből 4% vallja roma nemzetiségűnek magát. A kisebbségi lakosság itt sem szórta el, két hosszabb, a településhez képest, szélén elhelyezkedő utcában laknak. A két utca rendezettségű, nincs közöttük kimagaslóan elhanyagolt porta. Az itteni lakosok alacsony szociokulturális háttérrel rendelkeznek az iskolázottságukat, foglalkoztatottságukat tekintve.

Ónodon a veszélyeztetettség legfőbb okai:

- az iskolai hiányzás, ez leginkább már a szakiskolákban jellemző,
- előfordult három esetben a bevásárló központokból történő lopás
- a legújabb, garázdaság vétségű elkövetés miatti jelzés, itt is a kivilágítatlan kerékpáros közlekedés volt, ez két esetben fordult elő Ónodon.
- családon belüli erőszak két esetben történt, a családfő az anyát fizikailag bántalmazta gyermeke előtt
- egy esetben az élettárs felgyújtotta a család házát
- egy alkalommal az iskolában akadtak súlyos magatartási gondok, amikor a tanárral szemben lépett fel agresszívan két testvérpár.

Megjelenő új problémák:

Sajóladon (de más településen is), a súlyos magatartási gondok az iskolában.

Sajóhidvég – Hernádkak

Sajóhidvég község infrastrukturális ellátottsága, közművesítése folyamatosan gyarapodott az évek során, mára már teljesen ellátott. Sajóhidvég lakosságának 86%-a magyar, 14%-a cigány nemzetiségűnek vallja magát.

Sajóhidvég településen a hatósági esetek egy területre koncentrálnak, a település szélén lévő régi "szocpol-os" lakásokból álló szegregált területre. Itt nincs vezetékes víz, a lakók a kútról hordják a vizet.

Hernádkak település Miskolctól 12 km-re található Szerencs irányában a 37. számú főút mellett. A Hernád folyó választja ketté. A kisebb településrész ún. Belegrad néven ismert. Az itt élők előnyösen ötvözhetik a városi és falusi élet előnyeit. A település infrastruktúrája jó, a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz-, az internet-, a kábeltévé- és a gázhálózat kiépített. Önálló nyolc osztályos általános iskolával és 3 csoportos óvodával, orvosi rendelővel és védőnői körzettel rendelkezünk. Mindkét településen probléma az iskolakerülés, jellemzőbb Sajóhidvégen a mélyszegénység, a szülői elhanyagolás, a szerhasználat mind a fiatalok, mind a szülők esetében, továbbá felmerült még a fizikai bántalmazás is, mint veszélyeztető tényező.

Egyre gyakoribb a gondozatlan várandósság, illetve az újszülött nem haza adhatóvá nyilvánítása, valamint a fiatalok várandósság.

Onga – Arnót – Újcsanáros

Onga és Arnót települések Miskolchoz közeli jó infrastruktúrával rendelkező népszerű lakóhelyek, mely a vidéki környezetre vágyó városból kiköltöző családok körében népszerű váltak az elmúlt évtizedekben. A gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak a települések külső, szegregált részein élnek, ahol nincs bevezetve a víz, illetve a gázszolgáltatás. Újcsanáros település maga is szegregált zsáktelepülés.

2017-ben Ongán leginkább veszélyeztető tényező a magas óraszámú igazolatlan iskolai hiányzás, mely inkább a 14 életévüket betöltött, de még általános iskolába járó kamaszok körében jellemző. A másik veszélyeztető tényező a kliensek tekintetében a sok kiskorú gyermek neveléséből, ellátásából, gondozásából adódó nehézségek. A családok nem tudják megfelelő körülmények között nevelni gyermekeiket. Sok családban 5-9 kiskorú gyermek is van, az újszülött kortól egészen a kamaszkorig, ennyi korosztállyal a szülők nem tudnak lépést tartani, ezért a gyerekek szinte magukat nevelik, vagy egymást. A szülők Ongán jellemzően a közmunkaprogramban dolgoznak, azok nem, akik valamilyen oknál fogva egészségkárosodásuk miatt nem tudnak dolgozni, de ezek a szülők is alkalmi munkát vállalnak. Az is bevett szokás, hogy a település szegregált részén élő főként férfiak, Dunántúlon vállalnak építkezéseken munkát, hogy nagycsaládjukat el tudják tartani. Ilyenkor a fiatal anyákra marad a sok gyerek ellátása, besegít a rokonság, de sok esetben ez sem elég.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

1. Fizikai elhanyagolás, anyagi-megélhetési nehézségek
2. tankötelezettség elmulasztása
3. életviteli problémák
4. nevelési problémák, beilleszkedési nehézségek, lelki elhanyagolás, elégtelen lakáskörülmények

Megjelenő új problémák:

Általános iskolás gyermeknél folyamatos iskolakerülés, 2016. évben nem volt szabálysértés (lopás) miatt védelemben vett fiatalok, 2017. évben 3 esetben is indult eljárás.

Felsőzsolca

Három folyó, a Bódva, a Sajó és a Hernád völgyeinek metszéspontjában fekszik, Miskolctól 4 km-re. 45

A családi házas, kertvárosi jelleg, folyamatosan vonzza a letelepedni szándékozók. A város fejlődésének záloga a mindenkori nyitottsága volt, mellyel befogadta a közeli és távolabbi településekről ide költöző családokat, akik rövid idő alatt beilleszkedtek. A település lakosságának 91%a magyar, 9%, a roma nemzetiségűnek vallja magát.

Oktatás

A település közoktatási intézményei egyházi és önkormányzati fenntartás keretében találhatóak. Az általános iskolai feladatellátás 2013. január 1-jétől állami fenntartásba került. Felsőzsolcán

azonban az általános iskolai feladatokat egyházi fenntartású intézmények látják el. Ez sokszor okoz gondot az iskolai beiratkozásnál, hiszen az egyházi iskolák kötelező felvétele a körzetben lakók tekintetében minimális. Így sok esetben történik diszkriminatív intézkedés egy-egy nehezebben kezelhető gyermekkel és családjával szemben. Az egyébként is nehéz helyzetben lévő családok még nehezebb helyzetbe kerülnek egy távoli miskolci iskola kijelölésével gyermekük számára.

Ez nem segíti az iskolai hiányzások megszüntetését és az iskolai lemorzsolódást is növeli.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák a gondozott esetek tekintetében:

- Fizikai elhanyagolás, anyagi-megélhetési nehézségek
- tankötelezettség elmulasztása
- életviteli problémák
- nevelési problémák, beilleszkedési nehézségek, lelki elhanyagolás, elégtelen lakáskörülmények

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedések fő okai:

Fizikai elhanyagolás, illetve tankötelezettség elmulasztása.

Sóstófalva – Gesztely – Újharangod

Sóstófalva településen a védelembe vett gyermekek kivétel nélkül mind óvodáskorúak, településen nagy a szegénység, munkanélküliség, szülők alacsony intellektusúak így gyermeknevelési problémákkal küzdenek. Két család esetében áll fenn a nevelésbe vétel, ők már régóta vannak a rendszerben, kapcsolattartás zökkenőmentes, de nagyfokú szegénység, lakás és életviteli problémák miatt hazagondozásról egyik esetben sem beszélhetünk. Ideiglenes hatállyal elhelyezve két 16-17 éves fiú van, ők 1 éve szökésben vannak. **Újharangod** településen a védelembe vett gyermekek kamaszkorúak, iskolai hiányzás dominál. Ennek oka, hogy a zárt közösségből kikerülve nem tudnak beilleszkedni egy új közösségbe, továbbá az elzárt településről nehezen tudnak Miskolci iskolába utazni. Szintén nagyfokú a szegénység, munkanélküliség és minden családban jelen van a lakásprobléma is. (több család egy házban szűkösen). 2017 januárjában egy családnál volt azonnali intézkedés, 4 gyermeket érintett. Az egy év alatt 3 gyermek családba fogadással nagyszülőkhöz került, egy gyermek nevelőszülőnél lett elhelyezve. **Gesztelyben** szintén a kamaszkorú védelembe vettek vannak túlsúlyban, iskolai hiányzás miatt. Ebben a körben lányoknál gyakori a várandósság. Ezekben az esetekben egy-két kivételtől eltekintve az újszülöttek nevelőszülőkhöz kerültek. Összességében iskolai hiányzás, csavargás, fiatalkorú lányok elhanyagolt terhessége, szegénység és elhanyagolás, ami jellemző az ellátott településeken.

Emőd – Bükkaranyos – Kisgyőr - Harsány

Emőd lakosságának 98%-a magyar, 2%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát a 2001-es népszámlálás adatai szerint. Ma 10 %-ra tehető a roma nemzetiségű lakosok aránya. Etnikailag szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs a településen, de kolóniák vannak, ahol összpontosul a nemzetiségi lakosság.

Bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet nincs a településen, így a munkaerő-piacra visszatérő nőknek nincsen lehetőségük három év alatti gyermekük helyben történő elhelyezése.

Bükkaranyos, Kisgyőr és Harsány a megyeközponthoz közel eső bükki települések, melyek gyönyörű természeti környezetben helyezkednek el. Gyermekvédelmi szempontból nem tartoznak a veszélyeztetett települések közé, bár Kisgyőr településen a védelembe vett kiskorúak száma a lakosság arányához viszonyítva átlagosnak vagy annál magasabbnak mondható.

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedések fő okai a településeken:

Kiskorú bűnelkövetése, igazolatlan hiányzás, szülői együttműködés hiánya, higiénés probléma, alkoholprobléma, bántalmazás, szexuális erőszak, anyagi problémák, kiskorúak felügyelet nélkül hagyása, kábítószer használat, igazolt hiányzások magas száma, párkapcsolati probléma, nem megfelelő lakhatás, kiskorú gravida, egy esetben nevelésbe vett (szökött) kiskorú gravida ott tartózkodik az egyik családnál.

Megjelenő új problémák:

Kiskorúak bűnelkövetése, ami egy esetben kiskorú sérelmére elkövetett szexuális kényszerítés. A családon belül megjelenő alkoholprobléma és ennek következményeként a szülők közötti bántalmazás, gyermekek fizikai elhanyagolása. Az alkoholprobléma több esetben felmerült az anya illetve mindkét szülő vonatkozásában.

Szirmabesenyő, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajósenye, Sajóvámos, Sajópálfala

Szirmabesenyő Sajópálfala vonalon az igazolatlan iskolai hiányzáson túl, inkább a gyermekek deviáns viselkedéséből adódó okok miatt kellett hatósági intézkedést kezdeményezni, megélhetési nehézségek csekély esetben voltak az okok között.

Megjelenő új problémával nem jelentkezett, de a 15 éves korosztálynál aggasztó, hogy a kamaszkorukból adódó problémák kezelésében („öntörvényűek”) és megoldásában a szülők teljesen felkészületlenek, tehetetlenek és a gyermekvédelmi rendszer sem tud hatékony segítséget nyújtani a gyermekek és a szülők részére.

A 2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők szempontjából, egy nagyon széles skálán mozgó problémák jelentek meg. A teljesség igénye nélkül a leggyakoribbak voltak:

- A mélyszegénységből adódó anyagi problémák, amik a gyermekek ellátását és gondozását befolyásolták, ügyintézéshez szükséges utazások megoldását.
- Kiskorú terhesség és/vagy az anyaszerep kialakulatlansága.
- Problémás gyermekek (SNI, pszichés zavarok stb.) gondozása és nevelése.
- Iskolai hiányzások, nagyrészt a 13-15 éves korosztálynál.
- Szülők szenvedélybetegségéből adódó gyermekek elhanyagolása.
- Szülők felkészületlensége a kamasz gyermekük kezelésében.
- A család élethelyzetében történt változások, amelyek krízishez vezettek.
- Szülő mentális betegsége.
- Folyamatos költözésekből, a vándorló életmódból adódó problémák.

Alsózsolca

Alsózsolcára jellemző probléma: tömeges, generációk óta tartó munkanélküliség, a közmunkaprogram kudarca, spontán szegregáció. A helyi „cigány iskolaként” ismert intézmény volt igazgatója szerint a városban „szétesett a társadalom”, ezért érzik úgy sokan, hogy ők senkire nem számíthatnak, senkitől sem függenek és így „gátlástalanná válnak”. Elsősorban „5-6 problémás családdal van gond”, akik nagyrészt nem is tősgyökeres alsózsolcaiak, hanem a 2010-es árvíz idején költöztek a városba.

A „tanyában” és a telepen („Citromsziget”) élő családokat a főút választja el egymástól. Vízet a közkútról hoznak, általában sparhelt-el fűtenek és azon is főznek. Nagyon sok családnak még kinti WC-je sincs. Téli időszakban problémát okoz a tűzifa beszerzése. Jellemzően nem vesznek sok tűzifát, mert a szomszédok ellopják egymástól. Nagyon kevesen dolgoznak, általában a GYES és a családi pótlék a fő bevételi forrás. Egyre több a családok közötti viszály, a tanyában élő családok elmondása alapján az irigység a fő indítéka annak, hogy összeverekednek, macheta-val, baltával mennek egymásnak.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák:

- Anyagi, nevelési problémák, szülők, család életvitele, magatartási problémák. Családi konfliktusok is egyre gyakrabban fordulnak elő.
- kortárs csoportok negatív hatásai egymásra
- iskolai hiányzás
- szabálysértések elkövetése (garázdaság, lopás)

Megjelenő új problémák:

A kamaszoknál előfordulnak csavargások, ismeretlen helyen tartózkodnak, a szülők beleegyezése, tudta nélkül mennek el otthonról.

Hernádnémeti

Az Északi-középhegységben, a Hernád folyó bal partján, Miskolctól 14 km-re kelet-délkeletre található. A település lakosságának 86%-a magyar, 14%-a cigány nemzetiségűnek vallja magát. Hernádnémeti kertvárosi jellegénél fogva népszerű a városból kiköltözők körében. Szolgáltatásokkal bőségesen ellátott település a lakosságszámához képest.

A hatósági intézkedésekkel érintett kiskorúak a település ugyanazon részén laknak, a település peremén pár utcányi területen. Ezekre a családokra is jellemző a vándorló életmód, több generáció együttélése, a fekete munkavállalás. Lakóhelyükön a víz nincs bevezetve, problémát jelentett a területen az áram illegális vételezése.

2017-ben megjelenő veszélyeztető tényezők, gyermekvédelmi problémák közül a nevelési, életviteli problémákat, családi konfliktus, lelki-fizikai elhanyagolás, iskolai hiányzás, drogfogyasztás, fogyatékoság, magatartás - viselkedési problémát és tanulási zavart kell megemlíteni.

Legjellemzőbb problémátípusok, hatósági intézkedés fő okai:

- drogfogyasztás
- fizikai-lelki elhanyagolás
- bűncselekmények
- magatartás-tanulási zavar
- iskolai hiányzás

Köröm - Berzék

A két település közül egyértelműen Köröm településen jelennek meg a gyermekvédelmi hatósági esetek jóval nagyobb százalékban. A község helyzete jelenleg igen nehéznek mondható, sem helyben, sem a környéken nincs munkalehetőség, a munkanélküliek száma egyre emelkedik. A település legnagyobb foglalkoztatója az Önkormányzat és intézményei. Köröm településen

gyermekvédelmi szempontból nagyon súlyosan veszélyeztető körülmények között él számtalan család a település szegregált telepi környezetében.

A telepen jellemzőek az elégtelen lakáskörülmények, több generáció együttélése minimális m²-en, ezáltal a testi higiénia hiánya, fertőzések megjelenése.

Hatósági intézkedésekre korábban még főleg az 50 órás hiányzás miatt tettünk javaslatot, ez ebben az évben lecsökkent. Az iskola és óvoda jobban odafigyel a családokra, hogy ne vonják meg a nehéz anyagi körülmények között élő családoktól az iskoláztatási támogatást. Továbbá a kiskorúak többsége betöltötte a 16. életévét, ezért az ő esetükben folyamatosan a megszüntetésre történt javaslatétel.

Anyagi problémák miatt is jelentős számú család került be látókörünkbe. Többször jelenik meg a névtelen levelek tartalmában a szülők drogfogyasztása, alkoholfogyasztása. Berzék településen arányaiban kevesebb az eset, de a település lakosságához képest itt is átlagos a hatósági intézkedéssel érintett száma. Itt is jellemzően az elhanyagolás és az elégtelen lakáskörülmények okozzák a veszélyeztetettséget.

Megjelenő új problémák:

Az elégtelen táplálás. Egy pici baba csökkenő súlya hívta fel a védőnő figyelmét arra, hogy a negyedik gyermekét vállaló anya észre sem vette, hogy nincs elég anyateje Berzéken.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a családok és gyermekek helyzetének javítását, melyet a MESZEGYI, Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátó Család- és Gyermejjóléti Központjának működtetésével biztosít.

III.

A Család- és Gyermejjóléti Központ/Család- és gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladatai

A 2016. január 1-jével hatályba lépett Szt. és Gyvt. módosítás, valamint a szakmai tartalmak – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (továbbiakban: NM Rendelet) történő – újraszabályozása megteremtette annak keretfeltételeit,

hogy a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal működjön.

Az integrált szervezeti struktúra és a szakmai tartalmak összehangolására való törekvés utat nyit a rendszerszemléletű gondolkodásnak és biztosítja a rendszerszemléletű szolgáltatás keretfeltételeit.

Célunk, hogy egymásra épülő szolgáltatási struktúránk biztosítsa a hozzánk forduló személyek hatékony szakmai segítségét hosszú távon, illetve - a jelzőrendszer által továbbított - a szolgáltatást igénybe vevő veszélyeztetett gyermekek és családok helyzetére minél rövidebb időn belül megoldás szülessen a szociális munka eszközeinek alkalmazása által.

Működést meghatározó alapelvek

Subszidiaritás elve: Az intézmény szolgáltatásait a helyi igényekre reagálva, az ügyfelek életteréhez lehető legközelebb nyújtja. A szolgáltatás nyújtásakor figyelembe veszi az egyes területeken élők szükségleteit, igényeit.

Nyitottság elve: az egyének, csoportok, közösségek közvetlenül kereshetik fel vagy a területen működő intézmények/szervezetek javasolhatják a kapcsolatfelvételt. Az intézmény szolgáltatását bárki igénybe veheti.

Önkéntesség elve: az intézmény az ellátottakkal, az önkéntesség elvével alakít ki kapcsolatot. Működése szolgáltató jellegű. Az együttműködés és a szolgáltatás igénybevételének alapja az ellátottakkal közösen meghatározott célok elérése, megvalósítása. A munkatársak az ellátottak érdekeit képviselve tevékenykednek, az érintett személy, illetve törvényes képviselője hozzájárulásával és együttműködésével intézkednek, kivéve, ha súlyos veszélyeztetettség, elháríthatatlan akadály, vagy sürgős szükség áll fenn.

Egységes szakmaiság elve: az intézmény a hozzá önként, jelzőrendszeren vagy hatósági megkeresés útján kerülő ellátottakkal lehetőség szerint a probléma és az azt fogadó segítő, szakmai kongruenciája alapján foglalkozik. A családgondozás, tanácsadás, illetve a nevelésgondozás egységes szakmai alapelvekkel történik, a különböző típusú ügyekre érvényes visszajelzési és adminisztrációs kötelezettségek figyelembevételével.

A személyiségi jogok védelmének elve: a munka során a munkatársak tudomására jutott – az ellátottak személyiségi jogait érintő – adatok és tények nyilvántartására és kezelésére vonatkozóan, kötelező az adatok védelméről szóló törvényben és a Szociális Munka Etikai Kódexében megállapított alapelvek betartása. Minden **ember méltóságának**, értékeinek, jogainak, céljainak, szándékainak tiszteletben tartása.

Amennyiben a társadalmi felelősség vagy egyéb kötelezettségek ezt a felelősséget módosítják, a kliens tájékoztatása szükséges.

Esélyegyenlőség és egyenlőség elve: az intézmény munkatársai minden ellátott ügyével nemre, korra, családi állapotra, vallási felekezetre, szexuális irányultságra, nemzeti-etnikai hovatartozásra

való tekintet nélkül kötelesek foglalkozni, illetve a hatáskörükbe nem tartozó, vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást megadni, a problémamegoldás szerinti megfelelő intézménybe irányítani.

A kliens kiszolgáltató helyzetével történő **viassaélés tilos**.

Szakmai feladatok

Család- és gyermekjóléti központnak az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, vagy integrált intézmény szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik (Gyvt. 40/A. § (1)).

A járasszékhely település, a fővárosban a kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járasszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki (Gyvt. 94. § (4)).

Fenti jogszabályi helyek értelmében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény szervezeti keretei között működő

- **Család- és Gyermekjóléti Központ** – a miskolci járás településeinek vonatkozásában ellátja a Gyvt. 40. és a 40/A. § szerinti feladatokat, továbbá – az ágazati miniszter kijelölése alapján - az Szt. 64. § (4) i) pont szerinti feladatokat. (Részletes szakmai szabályokat a NM Rendelet 10. §, illetve 19. §-33. § tartalmazza.)
- **a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait** – Gyvt. 39. §, 40. §, valamint az Szt. 64. § (kivéve (4) i) pont) szerint ellátó **szervezeti egységek** (Területi Szolgáltatási Központok, illetve Települési Feladatellátási Munkacsoport), szakmai tevékenységüket Miskolc, valamint az egyes települési önkormányzatokkal kötött Feladatellátási Szerződésben meghatározott települések vonatkozásában végzik.

1. Szolgáltatás célja:

Integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal a szociális segítő munka eszközeivel és módszereivel segítse a szociális, mentálhigiénés problémák, krízishelyzet, ill. más veszélyeztető körülmények miatt segítségre szoruló igénybe vevőket (egyének, családok, közösségek, kiemelten gyermekek) a veszélyeztető körülmények megelőzésében, a veszélyeztető körülmények elhárításában, krízishelyzet megszüntetésében, az életvezetési képesség megőrzésében, életminőségük javításában.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését tartja szem előtt.

2. Szolgáltatás feladata

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat feladata – települési szintű feladatellátás

1. Tájékoztatási feladatai körében

- szociális és egyéb információs adatokat gyűjt
- tájékoztatja a hozzáfordulókat – jogaikról, támogatási és ellátási formákról
- (kiemelt célcsoport – gyermekek, gyermekes családok, válsághelyzetben lévő várandós anya, örökbefogadó szülő)

2. Szociális segítő munka keretében

- segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok elhárításában, ellensúlyozásában
- természetes támaszok, erőforrások felkutatása
- adekvát szakmai szolgáltatások bevonása
- koordinálja az esetkezelésben résztvevők (szakemberek, szolgáltatók) együttműködését
- szükség szerint esetmegbeszélést/esetkonferenciát szervez
- szükség szerint, de legalább hat havonta értékeli az esetkezelés eredményességét

Az együttműködési megállapodás alapján végzett szociális segítő munka során éves átlagban legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni családonként.

3. Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a szolgáltatások, ellátások iránti szükségleteit
- együttműködik a területen található szolgáltatókkal – az ellátások közvetítése érdekében
- segítséget nyújt az ellátások, szolgáltatások igénylésében

4. Prevenciók tevékenység körében

- veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet – települési szinten
- szabadidős és közösségi programokat szervez
- valamint kezdeményezi ilyen programok megszervezését (köznevelési intézmények, kulturális intézmények, egyházi és civil szervezetek)

5. Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében

- segítséget nyújt az igénybe vevők ügyeinek intézésében
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről
- gyámhivatal, valamint a család és gyermekjóléti központ felkérésére környezettanulmányt készít (gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjain)
- a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 47/A.—alapján) tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről, családba való beilleszkedéséről

6. Egyéb – kiemelt – feladatok

- esetmegbeszélést kezdeményez – ha család és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel

- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a – család és gyermekjóléti központ értesítése mellett – közvetlenül tesz javaslatot hatósági intézkedésre

7. Veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése

- figyelemmel kíséri a településen élők életkörülményeit, szükségleteit
- felhívja a jelzésre kötelees szerveket jelzési kötelezettségük - **írásban** - történő teljesítésére
- tájékoztatást nyújt a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről
- fogadja a beérkezett jelzéseket, megteszi a szükséges, ill. jogszabályban foglalt intézkedéseket
- beérkezett jelzésekről és a megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család és gyermekjóléti központnak
- a jelzőrendszeri tagok koordinálása érdekében esetmegbeszélést/szakmaközi megbeszélést szervez, melyről feljegyzést készít – évente 6 alkalommal
- esetkonferenciát szervez
- éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28-ig
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31-ig
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal
- jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni a feladat ellátására

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ – járási szintű feladatok ellátása (speciális szolgáltatási csomag, gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági feladatokhoz kapcsolódó szakmai tevékenység, járási szintű jelzőrendszeri tevékenység, módszertani támogatás)

1. A járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása érdekében

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart
- szükség szerint konzultációt biztosít
- tájékoztatást ad a központ, ill. más szervezetek által nyújtott ellátásokról

2. Speciális szolgáltatások biztosítása körében

- kapcsolattartási ügyelet
- utcai (lakótelepi) szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat
- iskolai szociális munka (óvodai és iskolai segítő tevékenység)
- pszichológiai és jogi tanácsadás biztosítása
- családterápia, családkonzultáció biztosítása

3. Javaslatétel hatósági intézkedésre

- javaslatát a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapján ismerteti
- ha javaslatételre a szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor – védelembe vétel esetén – a javaslatot mérlegelés nélkül azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja a gyámhivatal felé (3 munkanapon belül)

4. **Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartama alatt**
- együttműködik a család és gyermekjóléti szolgálattal és az eseti gyámmal, mely kiterjed egymás rendszeres és kölcsönös tájékoztatására
  - figyelemmel kíséri a határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását
  - szükség esetén felülvizsgálatot kezdeményez
  - felülvizsgálat során:
    - tájékoztatást ad az eredményességről, további szükségességről
    - indokolt esetben új pénzfelhasználási tervet készít
    - részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson
5. **Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme érdekében**
- a szolgáltatásokat a gyámhivatal, határozata alapján kell biztosítani
  - az eset jellegétől függően együttműködik a különböző szervekkel, hatóságokkal, szolgáltatókkal
  - tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztettségére vonatkozó körülményekről
  - elkészíti az egyéni gondozási nevelési tervet, melynek elkészítésébe bevonja az eset szempontjából illetékes szerveket
  - szervezi és nyomon követi az egyéni gondozási tervben foglaltak megvalósulását
  - közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában
  - felülvizsgálat során tájékoztatja a gyámhivatalt, javaslatot tesz fenntartásra, megszüntetésre, más intézkedés megtételére
6. **Családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése érdekében**
- a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell teljesíteni
  - esetmenedzser együttműködik – a gyermekvédelmi gyámmal
  - esetmenedzser támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt – a nevelésbe vétel megszüntetéséhez – szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban
  - a nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt – az esetmenedzser – a gyermekek gondozási helyén felkeresi és tájékozik a beilleszkedésről
  - esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gondozási helyen, a szakszolgálattal, gyermekvédelmi gyámmal
  - esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha ez indokolt
  - felülvizsgálat során tájékoztatást ad a körülményekről
  - visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el
7. **Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése, végrehatása**
- az egyéni gondozási nevelési terv elkészítése és az abban foglaltak nyomonkövetése, teljesítésének elősegítése az esetmenedzser feladata
  - az egyéni gondozási-nevelési terv elemeit az NM Rendelet 32.§. (1) bekezdése tartalmazza
8. **Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű koordinációja**
- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját

- szakmai támogatást nyújt a települési jelzőrendszerek működéséhez
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri intézkedési tervét
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálatok közötti konfliktusok kezelésében
- a család és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján szükség szerint intézkedik
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban
- részt vesz a települési jelzőrendszeri tanácskozásán, ill. szükség szerint a szakmaközi megbeszélésen, esetkonferencián
- Igénybe veszi a megyei kormányhivatal szakmai támogatását, évente egyszer részt vesz az általa szervezett értekezleteken, szakmai megbeszéléseken, kérésre adatot szolgáltat számára.
- Segítséget nyújt a családsegítő munkatárs számára - különösen alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képzési előírások teljesítése alól felmentést kapott.
- folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal
- a feladat ellátására járási jelzőrendszeri tanácsadót kell kijelölni

IV.

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása (a feladatellátás megszervezésének és biztosításának módja, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatási elemek, intézményen belüli és kívüli együttműködés módja)

1. A Család- és Gyermekjóléti Központ/szolgálat feladatellátásának megszervezése – szervezeti keret

A MESZEGYI, mint integrált intézmény keretei között (önálló szakmai és szervezeti egységként) működő Család- és Gyermekjóléti Központ, járásközpont feladatokat ellátó szolgáltató. Ennek értelmében:

- **Család- és gyermekjóléti szolgálat** vonatkozásában ellátja Miskolc város, valamint feladat-ellátási szerződések szerinti települések lakosságát (települések felsorolása 1. sz. melléklet)
- **Család- és Gyermekjóléti Központ** feladatainak vonatkozásában ellátja a miskolci járás településeinek (39 település) lakosságát (települések felsorolása 2. sz. melléklet)

1.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat szervezeti keretei, feladatellátás biztosításának módja

a.)

- **Miskolc közigazgatási területén** 5 szolgáltatási helyen, Területi Szolgáltatási Központok működtetésével történik a szolgáltatás biztosítása, az alábbiak szerint:
  - Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ (Mc, Arany J. u. 37.)
  - Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ (Mc, Kassai u. 19.)
  - Avasi Területi Szolgáltatási Központ (Mc, Szentgyörgy u. 42-44.)

- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ – Mc, Jedlik Á. u. 3/a. és Perecesi Szolgáltatási Központ Mc, Bollóalja u. 115.

- A Területi Szolgáltatási Központok ellátási körzetei a város földrajzi és szociális sajátosságainak figyelembe vételével kerültek kialakításra. A szolgáltatási helyek az ellátási területen élők számára jól megközelíthetőek – tömegközlekedési eszközzel (is) elérhetőek.
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító Területi Szolgáltatási Központok szolgáltatási központvezető irányításával működnek. A területi szolgáltatási központ vezető szervezi, irányítja, koordinálja a Területi Szolgáltatási Központ illetékességi területén az alapszolgáltatási csomag biztosítását, elkészíti a szervezeti egység éves munkatervét, a családsegítők heti/havi munkaidő beosztását, tervezi és összehangolja az igénybe vevők számára nyújtott szolgáltatásokat (egyéni, csoportos és közösségi programokat), továbbá biztosítja a szakmaközi együttműködés kereteit.
- A Területi Szolgáltatási Központokban pultos rendszerben, szociális asszisztens kolléga fogadja és irányítja az illetékes vagy ügyeletes családsegítőhöz az igénybe vevőket.
- A Területi Szolgáltatási Központokban a családsegítő kollégák nyújtják – az alapszolgáltatási csomagba tartozó – szociális segítő munkát. Az integrált szervezeti keret, a szakmai tartalmak összehangolása utat nyitott a rendszerszemléletű szolgáltatás szervezésnek. Ezzel az alapszolgáltatásban nyújtott szociális segítő munka hangsúlya áthelyeződik az intenzív családmegtartó szolgáltatások és jelenlét típusú programok biztosítására.
- A Területi Szolgáltatási Központok a helyi igényekre, szükségletekre reagálva alakítják ki szolgáltatási profiljukat (alapszolgáltatásban nyújtott tanácsadások, prevenciók programok, csoportos szociális munka, közösségi kezdeményezések, stb.).
- A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer helyi szintű koordinálása és a jogszabályban meghatározott feladatok ellátása érdekében minden területi szolgáltatási központban jelzőrendszeri felelős került kijelölésre. A jelzőrendszeri felelős kapcsolatot tart és együttműködik a miskolci jelzőrendszeri tanácsadóval.
- A családsegítő kollégák – a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozást igénylő esetekben, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása során – szorosan együttműködnek a területileg illetékes eszménedzserrel.

b.)

- A Feladatellátási Szerződések szerinti településeken a család és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait **Települési Feladatellátási Munkacsoport** biztosítja.
- Az önálló polgármesteri hivatallal, valamint a közös hivatallal rendelkező településeken 1-1 fő családsegítő szakember látja el az alapszolgáltatás feladatait. (Egy körzetet leszámítva, ahol a magas esetszám indokolja 2 fő családsegítő alkalmazását.)
- A **Települési Feladatellátási Munkacsoportot** szervezeti egységvezető irányítja, aki koordinálja és összehangolja a feladatellátást végző családsegítők munkáját.
- A feladatellátást végző családsegítők, a jogszabályban meghatározott esetekben szorosan együttműködnek a területileg illetékes eszménedzserrel.
- Az ellátott településeken a jelzőrendszeri felelősi feladatokat a családsegítő látja el, aki ilyen minőségben együttműködik a járási jelzőrendszeri tanácsadóval.

1.2. Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti keretei, feladatellátás biztosításának módja

- A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatainak biztosítása önálló szervezeti keretben az alapszolgáltatástól elkülönülten működik. A Család- és Gyermekjóléti Központ helye: Miskolc, Szemere u. 5.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai vezető irányításával működik, aki irányítja, összehangolja a Központ munkáját, elkészíti az éves munkatervet, elkészíti a heti/havi munkarendet, kapcsolatot tart az illetékes hatóságokkal, szolgáltatókkal, biztosítja a feladatellátás szakmai, szervezeti kereteit, feltételeit.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ – a Miskolci Járás vonatkozásában – ellátja a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai feladatokat, valamint biztosítja a jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat a járás lakossága számára.
- A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozásokhoz kapcsolódó szakmai feladatokat az **esetmenedzserek** látják el. A járást – földrajzi, közlekedési sajátosságok figyelembe vételével, valamint az esetszám alapján – körzetekre osztottuk. Az esetmenedzserek a területfelosztás alapján körzetekben látják el feladataikat, ellátási területükön szoros, együttműködő kapcsolatot építenek ki a családsegítő kollégákkal, szolgáltató intézményekkel, az eset kapcsán illetékes hatóságokkal, a gondozási-nevelési tervben foglaltak szerint szervezik, koordinálják a segítő folyamatot és ellenőrzik a gondozási-nevelési tervben foglaltak teljesülését.
- Az esetmenedzserek ellátási területükön – a helyi szolgáltatóval/intézménnyel egyeztetve – meghatározott időkeretben fogadóidőt biztosítanak, biztosítva ezzel, hogy az igénybevevők számára helyben is elérhetőek legyenek.
- A család és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásait, a szolgáltatások biztosítását koordinátor hangolja össze. A **speciális szolgáltatások koordinátora** elkészíti a speciális szolgáltatások éves munkatervét, a tanácsadók heti/havi munkarendjét, kapcsolatot tart és együttműködik a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgáltatókkal, biztosítja az egyes szolgáltatásokhoz való hozzáférést a járás lakossága számára.
- A jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat **tanácsadó munkakörben** foglalkoztatott szakemberek nyújtják. A tanácsadók – kivéve pszichológiai és jogi tanácsadó – az intézménnyel munkaviszonyban álló főállású munkavállalók. A pszichológiai és jogi tanácsadást végző szakemberek – meghatározott időkeretben – megbízási szerződés keretében végzik munkájukat (a speciális szolgáltatások biztosításának módját a 3. sz. melléklet tartalmazza).
- Az NM Rendelet 10. § (1) bekezdés szerinti feladatok – veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszeri munka – ellátása, illetve járási szintű koordinálása érdekében **jelzőrendszeri tanácsadó(k) (került(ek) kijelölésre.**
- Miskolc, illetve a miskolci járás – területi, illetve lakosságszámbeli – nagyságára, valamint halmozott problémákra tekintettel 2 fő jelzőrendszeri tanácsadó kijelölésére került sor (1 fő jelzőrendszeri tanácsadó a Miskolc városi jelzőrendszeri munkáját, 1 fő a miskolci járás településeinek jelzőrendszeri munkáját koordinálja.)
- A Család- és Gyermekjóléti Központ a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálat szakemberei számára havi rendszerességgel esetmegbeszélő csoportot tart (a

családsegítők szakmai létszáma alapján 2 esetmegbeszélő csoport került kialakításra), továbbá szükség és igény szerint szakmai konzultációt biztosít (mely lehet egyéni és team formában megtartott).

1.3. A szakmai munka biztosításának egyéb feltételei

- A MESZEGYI, mint járásközponti feladatokat ellátó intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja a miskolci járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatokkal együttműködési megállapodás keretében rögzíti - a jogszabály által nem szabályozott, de a közös és eredményes munkához elengedhetetlen – együttműködési pontokat és keretfeltételeket.
- A MESZEGYI – a miskolci járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatokkal egyeztetve eljárásrendet készít a speciális szolgáltatások biztosításának módjára, a lakosság közeli ellátások lehető leghatékonyabb biztosítása érdekében.
- A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központ és a miskolci járás család és gyermekjóléti szolgálatai kéthavonta, ill. szükség szerint vezető megbeszélést tartanak a szakmai együttműködés erősítése, a felmerülő problémák megbeszélése érdekében.
- MESZEGYI a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint Család- és gyermekjóléti szolgálat valamennyi szakmai munkatársa számára szupervíziót biztosít havi 1x2 órában (a család és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozók számára 3, központban dolgozók számára 2 szupervíziós csoport működik).
- A MESZEGYI a járási és területi feladatok ellátásához intézményi gépjárművet biztosít a kapacitás erejéig, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó utazási költséget (pl. saját gépjármű használatot téríti)

2. Nyújtott szolgáltatási elemek

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat – alapszolgáltatási csomag

- szociális és egyéb **információnyújtás, tájékoztatás**
- **tanácsadás** (szociális, életvezetési, mentálhigiénés, munka/foglalkoztatási, háztartásgazdálkodási tanácsadás, stb.)
- **ügyintézés**, ügyintézésében való segítségnyújtás, az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében
- **szociális segítő munka** – együttműködési megállapodás, cselekvési terv alapján
- **egyéni és csoportos készségfejlesztés** (az ellátási területen jelentkező szükségletek alapján)
- **szabadidős és közösségi programok szervezése** (az ellátási területen jelentkező szükségletek alapján)
- bölcsődei szociális munka
- büntetés-végrehajtási intézményben végzett szociális segítő munka
- **veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer megszervezése, működtetése**
- adományok gyűjtése, szétosztása
- szünidei gyermekétkeztetés megszervezése, lebonyolítása
- az ellátási területen működő szolgáltatókkal, intézményekkel való együttműködés kialakítása, fejlesztése

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

a.) Hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai tevékenységelemek

- javaslatétel hatósági intézkedésre (NM Rendelet 28. §-a szerint)
- hatósági intézkedéssel kapcsolatos szakmai, adminisztrációs, szolgáltatásszervezés és biztosítás, koordinációs együttműködési és kapcsolattartási feladatok, valamint a gondozási folyamat értékelési feladati a hatósági intézkedés jellegétől függően)
- utógondozás megszervezése és biztosítása, nevelésbe vétel megszüntetését követően
- együttműködés, kapcsolattartás a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgáltatókkal, más szolgáltatókkal/intézményekkel
- együttműködés, kapcsolattartás illetékes hatóságokkal, illetve szakellátást biztosító intézményekkel/szakemberekkel
- részvétel a szolgálat által kezdeményezett – hatósági beavatkozásra történő javaslatétel előtt – esetmegbeszélésen, esetkonferencián

b.) Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartási ügyelet – kapcsolattartás elősegítése gyermekvédelmi közvetítői eljárás/mediáció biztosítása
- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat
- óvodai és iskolai szociális munka (jelenleg együttműködési megállapodás keretében a család és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító szervezeti egységek bevonásával), valamint pályázati projekt keretében
- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- családterápia, családkonzultáció, családi döntéshozó konferencia

A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás törvényi háttere, célja, feladata:

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, Kapcsolattartási ügyeletet biztosít az illetékességi területén élő a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára, a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelete alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A kapcsolattartási ügyelet a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család- és gyermekjóléti szolgálatoknál biztosítható. A kapcsolattartási ügyeleti munkatársak az intézmény vezetősége által elfogadott „kapcsolattartási ügyeleti protokoll és a házirend” értelmében biztosítják a szolgáltatást. A kapcsolattartási ügyelet biztosítását, működtetését a kapcsolattartási ügyeleti koordinátor hangolja össze.

A szolgáltatás igénybevételének alapja bírósági végzés vagy gyámhivatali határozat, amelyben a kapcsolattartás helyszínéül a család és gyermekjóléti központ helyisége került megjelölésre.

A szolgáltatás igénybevételére pénteken 12-18 óráig és szombaton 8-18 óráig van lehetőség.

A kapcsolattartás ügyeleti szolgáltatást intézményünk négy Területi Szolgáltatási Központban biztosítja, **mind a miskolci, mind a miskolci járás településein élő lakosok számára**, az egyes területi szolgáltatási központok kapacitásának függvényében. (A kapcsolattartási ügyeletet egy adott helyszínen egy adott időben mindig két szakember biztosítja.)

Minden egyes kapcsolattartási ügyeleti eset leszállítását megelőzően, az intézmény helyi kapacitása, és a folyó esetek száma miatt, a kapcsolattartás biztosításának pontos helyszínét és időpontját illetően előzetes egyeztetés történik a hatóság illetékes ügyintézője és az intézményünkben kijelölt kapcsolattartási ügyeleti koordinátor között.

A kapcsolattartás ügyeleti esetekben született határozatokat és végzéseket minden esetben a hatóság a Család- és Gyermekjóléti Központba továbbítja.

A Kapcsolattartási ügyelet célja: a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett

- konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy
- az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása és annak mindkét fél részéről történő betartása, vagy
- önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás nyújtása az NM Rendelet alapján.

A szolgáltatás a kapcsolattartásra kötelezett, illetve a gyermekkel való kapcsolattartásra jogosult felek számára lehetőséget biztosít arra, hogy a kapcsolattartási napokon biztonságos, a felektől független, kulturált körülmények között egy megadott intézményben találkozzanak. Célunk, hogy a szülők konfliktusmentesen, a kiskorú(ak) számára is barátságos, nyugodt környezetben tudják lebonyolítani a kapcsolattartást, csökkentve ezzel is a gyermek(ek) lelki sérüléseit.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgáltatás törvényi háttere, célja, feladata:

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot biztosít A Gyvt. 40/A. §-a, és az NM rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A készenléti szolgálat célja, a gyermekjóléti szolgáltatást ellátó intézmény nyitva tartási idején túl (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) folyamatosan biztosítsa gyermekjóléti szakember elérhetőségét abból a célból, hogy **krízishelyzet esetén a gyermek ne maradjon segítség és ellátás nélkül.**

A készenléti szolgálat tehát a limitált időkeretben működő gyermekjóléti szolgáltatás elérhetőségének meghosszabbítását jelenti. Megteremti annak feltételeit, hogy a gyermekjóléti szolgálat nyitvatartási idején túl, szükség esetén, a gyermek/család biztonsága érdekében szakszerű segítségnyújtás, adekvát szolgáltatások mozgósíthatóak legyenek.

A készenléti szolgáltatás alap kritériuma, hogy a készenléti szolgálatot biztosító szakember az adott településen (ellátási területen), egy meghirdetett telefonszámon (pl. intézményi mobiltelefon) folyamatosan elérhető legyen.

A készenléti szolgáltatást 5 fő szakember heti váltásban készenléti rendszerben biztosítja. A készenléti szolgálat díjazása az Mt. szabályainak megfelelően történik.

A szolgáltatás ügyeleti rendje:

hétfő	16.00	kedd	7.30
kedd	16.00	szerda	08.00
szerda	18.00	csütörtök	7.30
csütörtök	16.00	péntek	7.30
péntek	12.00	hétfő	7.30

A készenléti szolgáltatás munka módszerei, formái:

- kríziskezelés: krízisbe került kliensek esetében azonnali intézkedés, a jelzőrendszeri tagok bevonásával,
- segítő beszélgetés: a kliens mentális állapotához igazodó problémamegoldás segítése,
- tanácsadás: információnyújtás, életvezetési tanácsok, alternatívák felvázolása, a kliens aktuális élethelyzetének megfelelően,
- tájékoztatás, felvilágosítás, információk nyújtása,
- továbbirányítás: kompetencia és illetékesség hiányában.
- A kolléga a megtett intézkedést követő első munkanapon megteszi a jelzését a területileg illetékes családgyógyász irányába a jelzőlap továbbküldésével.

Kórházi szociális munka

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja Kórházi szociális munkát biztosít a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

A kórházi szociális munka, olyan kettős célú, humán szolgáltatás, amely egy időben segít javítani és helyreállítani egyének, családok, csoportok és közösségek élet- és működőképességét, valamint hozzájárul az ehhez szükséges komplex feltételek javításához.

Kórházi körülmények között segíti a szociális és a szomatikus állapot kiegyensúlyozott kapcsolatának fenntartását, helyreállítását.

A kórházi szociális munkás segítséget nyújt a családnak, a hozzátartozóknak a megváltozott élethelyzet elfogadásában, az akadályozott személy tárgyi környezetének és életvitelének átalakításában, illetve a foglalkozási és tágabb szociális környezet adaptálásában.

Eszerint, a kórházak nőgyógyászati-, szülészeti osztályán dolgozó egészségügyi, és szociális szakember, jelzéssel köteles élni a gyermekjóléti szolgálat felé, ha munkája folyamán olyan várandós anya kerül látókörébe, akinek esetében fenn áll a veszélye annak, hogy szociális-, életviteli-, kapcsolati- problémái miatt, születendő gyermekével nem térhet haza otthonába.

Ezekben az esetekben a születendő gyermeknek joga, hogy a szakemberek gyors és hatékony együttműködése során a pénzübeli-, természetbeni juttatások, a családgyógyász, konfliktuskezelés segítségével, az átmeneti gondozás nyújtotta kríziselhelyezéssel, édesanyjával közösen, stabil körülmények közé távozhassanak a kórházból.

Megszületése után, alapvető joga, hogy a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer óvó-, segítő figyelmével megelőzze, az őt súlyosan veszélyeztető körülmények kialakulását, vagy annak **a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.**”

A cél az, hogy, a kórházi szociális munka eredményeként felszínre kerüljenek azok az esetek, amikor a gyermek vagy szülője egészségi problémái mögött bántalmazás húzódik meg, így megelőzze ezeknek az eseteknek az évekig a felszín alatt, a családok otthonában rejtve maradását.

Kórházban végzett tevékenység

Heti rendszerességgel szerdán és csütörtökön egész nap a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház szülészeti-nőgyógyászati- és gyermekosztályán folytatott munkavégzés, továbbá a felnőtteket ellátó osztályokkal való kapcsolattartás. Minden hónap szerdai napján 10 órában, csütörtökön 8,5 órában, összesen heti 18,5 órában.

- információnyújtás, tanácsadás,
- segítő beszélgetés, szociális- és mentálhigiénés gondozás,
- a problémák előzményeinek feltárása, feszültségoldás, problémamegoldó technikák, krízisintervenciós eljárások alkalmazása,
- pszichoszociális értékelés: szociális anamnézis, interjúk alapján a beteg pszichoszociális helyzetének értékelése, dokumentációja, referálása.

Munkahelyen végzett tevékenység

A kórházban személyesen észlelt és a kórház dolgozó által jelzett esetek gondozása, folyamatosan a hét többi napján hétfőn, kedden és pénteken, 21,5 óra adminisztráció és esetkezelés a család- és gyermekjóléti központon belül.

- jelzés az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat felé, ill. területileg illetékes eszményrendszer felé,
- gyermekbántalmazás esetén a szükséges intézkedés megtétele,
- természetes és mesterséges erőforrások biztosítása és mozgósítása a krízishelyzet megszüntetése érdekében,
- hátrányos helyzetű kismamák és gyermekek helyzetének feltérképezése,
- veszélyeztetettség mértékének meghatározása,
- dokumentáció készítése.

Utcai szociális munka

A MESZEGYI Család- és Gyermekjóléti Központja, Utcai szociális munkát biztosít, a Gyvt. 40/A §-a, és az NM Rendelet alapján, az alábbi eljárásrend szerint.

Az utcai - helyi viszonyok által indokolt esetben lakótelepi - szociális munka feladata:

- a. a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
- b. a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és
- c. a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

Ifjúságvédelmi őrzőjárat

Két-két fő utcai szociális munkás közös őrzőjáraton vesz részt havonta egy héten keresztül a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitánysággal és a Miskolc Városi Rendőrkapitánysággal.

Felderítő terepmunka

Heti 10 órában, két fős őrjáratokban, a négy utcai szociális munkás váltva egymást, közreműködő szervezetek nélkül végzik Miskolc egész területén felderítő munkát. A felderítések területi célpontjaira, mind a család- és gyermekjóléti központ eszményzserői, mind a család- és a gyermekjólét szolgálat családsegítói javaslatokat tesznek.

Prevenációs tevékenység:

- Az intézményben beindított, működő programok népszerűsítése, hirdetése, összekötve tanácsadással, információnyújtással,
- A területi szolgáltatási központok szabadidős programjába való bekapcsolódás,
- Az utcáról bevont csellengő gyermekeknek alacsonyküszöbű szolgáltatás biztosítása,
- Az utcán végzett felderítő munka által nyilvántartásba vett gyermekek számára csoportfoglalkozás biztosítása egy-egy problémakörhöz (dohányzás, alkoholfogyasztás, iskolakerülés) kapcsolódóan,
- Az iskolában „problémásnak” ítélt gyermekek számára klub foglalkozás keretében történő segítségnyújtás hátrányai (tanulási, magatartásbeli, stb.) leküzdéséhez,
- Pályaorientációs csoportfoglalkozás biztosítása általános iskola 7. osztályos tanulói számára kihelyezve az érintett oktatási intézménybe.
- A területi szolgáltatási központok által szervezett „nyári napközi”-ben való aktív részvétel az utcán végzett felderítő munka által nyilvántartásba vett gyermekek bevonásával,
- Erzsébet-tábor szervezésében és lebonyolításában való részvétel.

Családterápia

Olyan segítségnyújtási forma, amely során a család, valamennyi családtag bevonásával, szakemberek segítségével, saját erőforrásait mozgósítva megtalálhatja a megoldást a problémáira.

A családterápia a családot egységként, rendszerként kezelő segítő beavatkozás, amely a családtagok kölcsönhatásának, kommunikációjának átstrukturálása, hatékonyá tétele révén próbál változást létrehozni.

Bármely családtagot az egész családdal való foglalkozás segítségével kezeli, támogatja, ezáltal a problémás, egyensúlyi állapotából kibillent családi rendszer is rendeződik.

A családterápia alkalmazása az alábbi esetekben ajánlott:

- Gyermeknevelési problémákkal
- Párkapcsolati krízisekkel
- Többgenerációs családban kialakult együttélési nehézségekkel
- Családi traumák nehéz feldolgozása esetén
- Család/ családtagok által válságosnak ítélt élethelyzetekben
- Válással kapcsolatos krízisekben
- Iskolai magatartás és beilleszkedési zavarok során
- Serdülőkori krízisek idején
- Fiatal felnőttek leválási problémái eseteiben
- Szünetbetegségek
- Szülői alkalmassági dilemmák

- Veszteségek, gyászmunka

Kontraindikált, nem hatékony a családterápia sok esetben, amikor a családtagok:

- súlyos, elhúzódó krízishelyzetben élnek,
- szélsőségesen kaotikus körülmények között élnek,
- súlyos veszélyeztető körülményeket teremtenek,
- mélyszegénységben élnek, a terápia aránytalanul nagy, teljesíthetetlen, teher lenne számukra,
- aluliskolázottságuk miatt teljesíthetetlen, nagy teher lehetne számukra a terápiában való részvétel
- minimálisan sem motiválhatóak.

Eljárásrend:

- A küldő esetmenedzser, családsegítő munkatárs a szolgáltatás előírása, az eset jelzőlap kitöltése előtt konzultáljon a családterápia szükségességéről a családterapeutával.
- Időpontokat előre egyeztessünk, majd írásban is jelezze a kolléga az esetet.
- Amennyiben szükséges és lehetséges az estmenedzser az első ülésre kísérelje el a családot és mondja el mit vár a családterápiás szolgáltatás eredményeképpen.
- A családterapeuta írásban visszajelez a szolgáltatás megvalósulásáról, vagy elmaradásáról, annak okairól, valamint az elért változásokról.

Óvodai és iskolai szociális munka

- Az óvodai, iskolai szociális munka a köznevelési intézménybe járó gyermekek és családjaik, valamint a pedagógusok számára nyújtott szakmai támogatás
- Szakmai tartalma:
  - a gyermek korának megfelelő nevelésbe, oktatásba való beilleszkedést, valamint tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését segítő egyéni, illetve csoportos kompetencia fejlesztés,
  - közvetítés az oktatási intézmény és a gyermek/család közötti konfliktusok megoldásában
  - a gyermek, cselekvési terv/stratégia kidolgozása, problémakezelés, alternatív megoldások keresése
  - pedagógusok számára konzultáció biztosítása a gyermekek veszélyeztető helyzetek, körülmények mielőbbi feltárása és kezelése érdekében
- Megvalósítás módja: A család és gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító szervezeti egységek bevonásával az egyes köznevelési intézményekkel kötött együttműködési megállapodás keretében nyújtja a szolgáltatást. A szolgáltatás biztosítása során a család és gyermekjóléti központ/szolgálat szakembere heti rendszerességgel fogadó napot tart a bevont intézményekben a közvetlen elérhetőség biztosítása érdekében.

Pszichológiai és jogi tanácsadás

A pszichológiai és jogi tanácsadást – vásárolt szolgáltatásként – biztosítja az intézmény Miskolcon a Területi Szolgáltatási Központokban, a járás településeinek lakossága számára a járási szolgáltatók székhelyén meghatározott időkeretben.

Az igénybe vétel – előjegyzés alapján – alapszolgáltatás esetén a családsegítők, Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási körében lévő esetekben az esetmenedzserek közvetítésével.

c.) Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű feladatai

- települési jelzőrendszerek koordinációja, szakmai támogatása
- segítséget nyújt a jelzőrendszeri munka szakmaközi szintjének megszervezéséhez (szakmaközi megbeszélés, szakai tanácskozás)
- helyi/települési éves intézkedési tervek összegyűjtése, összegzése – járási intézkedési terv készítése
- a települések heti jelzőrendszeri jelentéseinek összegyűjtése, havi statisztika, negyedévente elemzés készítése, az elemzés alapján szükséges intézkedések kezdeményezése
- a jelzőrendszeri munka során felmerülő konfliktusok kezelése, a konfliktuskezelés segítése
- részvétel a jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken, éves szakmai tanácskozásokon, szükség szerint egyéni eseteket érintő esetmegbeszélésen, esetkonferencián
- a megyei kormányhivatal szakmai támogatásának igénybe vétele, évente egyszeri részvétel az általa szervezett értekezleteken, szakmai megbeszélésen, kérésre adatszolgáltatás
- Segítségnyújtás a családsegítő munkatárs számára - különösen alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képesítési előírások teljesítése alól felmentést kapott.

d.) A járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása érdekében nyújtott szolgáltatások

- esetmegbeszélés biztosítása – havi egy alkalommal – a családsegítő kollégák számára
- szükség szerint szakmai konzultáció biztosítása
- tapasztalatcsere fórum szervezése (problémák megvitatása, „jó gyakorlatok” átadása)
- vezető egyeztető megbeszélés két havonta (szervezeti és együttműködési kérdések megvitatása)

e.) Egyéb bővülő szolgáltatási elem(ek)

- a szociális és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter kijelölése alapján – 2007. évi LXXX. törvény a menedékgjogról - meghatározott feladatok ellátása, társadalmi beilleszkedés elősegítése
- szociális diagnózis (Szt. 64. §) készítéshez kapcsolódó feladatok, szolgáltatások
- fogyatékoságügyi tanácsadói szolgáltatás (2018.04.01.)
- óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység (2018.09.01)

3. Együttműködés

3.1. **Együtműködés a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek, a miskolci járásban működő szolgáltató intézmények, valamint a család- és gyermekjóléti központ között**

- A kétszintűvé vált család és gyermekjóléti szolgáltató rendszer a szolgálatok és a központ partneri együttműködésére épül.
- A jogszabályban meghatározott feladatmegosztás során az igénybe vevő/a veszélyeztetett gyermek elsődleges érdekét kell szem előtt tartani és a szolgáltatások szervezése és biztosítása során úgy kell eljárni, hogy az a lehető leghatékonyabban szolgálja a veszélyeztető körülmények elhárítását, az igénybe vevő/a veszélyeztetett gyermek életkörülményeinek, életminőségének javítását.
- Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, feladatmegosztás alapján egyeztetett és összehangolt szakmai tevékenység végzésére.
- Az NM Rendelet szabályozása alapján kiemelt együttműködési pontok:

Együtműködés szakmai támogatás keretében: melynek során a család és gyermekjóléti központ havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára, továbbá szükség szerint konzultációt biztosít. A MESZEGYI rendszeresen szervezett tapasztalatcsere fórumokkal is segíteni kívánja az együttműködést.

Együtműködés a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszeri munka során: a jelzőrendszeri tanácsadó szakmai segítséget nyújt a jelzőrendszer megszervezésében, a szakmaközi megbeszélések éves jelzőrendszeri tanácskozás szervezésében, illetve részt vesz ezeken, a heti jelzőrendszeri jelentések elemzéséből leszűrhető következtetésekkel (és az erre építhető intézkedések tervezésével) segíti a településeken a jelzőrendszeri munka hatékonyabbá tételét. Továbbá szakmai segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálat között felmerülő konfliktusok kezelésében.

Együtműködés speciális szolgáltatások során: a család- és gyermekjóléti központ a szolgálatokkal egyeztetve – a terület földrajzi és közlekedési sajátosságait figyelembe véve – tervezi és biztosítja a speciális szolgáltatásokat, valamint e szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A speciális szolgáltatásokról, a biztosítás és hozzáférés módjáról tájékoztatót készít, mely alapján a szolgálatok tájékoztatják az ellátási területükön élő lakosságot (ill. konkrét igénybe vevőket). A szolgálatok egyes szolgáltatások biztosításához – pszichológiai és jogi tanácsadás – helyszínt biztosítanak.

Együtműködés és feladatmegosztás konkrét hatósági beavatkozást igénylő – eset kapcsán: a család- és gyermekjóléti szolgálat – hatósági intézkedés kezdeményezése előtt (kivéve ih) esetmegbeszélést kezdeményez, melyen részt vesz a család és gyermekjóléti központ illetékes szakembere (területileg illetékes esetmenedzser). Az esetmegbeszéléseken áttekintik az adott eset valamennyi körülményeit, egyeztetik az álláspontokat, mérlegelik a lehetséges további lépéseket (lehetőség szerint konszenzussal tesznek javaslatot a további lépésekre).

A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés jogerőre emelkedését követően a család- és gyermekjóléti központ kijelölt esetmenedzsere az eset kapcsán érintett valamennyi szakmai szereplő (így kiemelten a települési családsegítő) és az érintett igénybevevő (gyermek, szülő vagy törvényes képviselő) bevonásával elkészíti a gondozási-nevelési tervet. Megszervezi és összehangolja az

eset kapcsán releváns/indokolt segítő/támogató szolgáltatásokat: melyek lehetnek a lakóhelyen nyújtott – a családsegítő által nyújtott – általános segítő szolgáltatások, segítő jelenlét az igénybe vevő életében, a központ által nyújtott speciális szolgáltatás, ill. más intézmény/szolgáltató által nyújtott ellátás. Az esetmenedzser biztosítja, illetve segíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, nyomon követi annak igénybevételét vagy elmulasztását, figyelemmel kíséri annak eredményességét (de magát az egyes szolgáltatásokat nem az esetmenedzser nyújtja közvetlenül – az esetek jelentős részében).

Ebben az együttműködési és szolgáltatás szervezési keretben – a hatósági intézkedést követően is – behívható a települési szolgáltató/családsegítő, mint a családot/gyermeket legjobban ismerő szakember, akinek tapasztalata, helyismerete, tudása – az eset vitele kapcsán – továbbra sem nélkülözhető. A család/gyermek életében – ha szükséges és indokolt – a segítő jelenlét és az általános segítő szolgáltatás továbbra is biztosított és helyben – lakókörnyezetében - közvetlenül elérhető. Ebben az együttműködési/szolgáltatási keretben elválik egymástól nem csak szervezeti szinten, hanem a szakember személyében és a segítő/támogató és ellenőrző/kontroll szerep.

3.2. Együttműködés más intézményekkel és szolgáltatókkal

a.) **Család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek – Területi Szolgáltatási Központok** – a szakmai tevékenység során kapcsolatot tart és együttműködik:

- a család és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szervezeti egységgel
- a jelzőrendszer tagjaival (Szt. 64. § (2) és Gyvt. 17. § (1))
- az ellátási területen működő – az igénybe vevő (k) számára szolgáltatást/ellátást nyújtó intézményekkel, szervezetekkel
- civil és egyházi szervezetekkel
- az igénybe vevő problémájában érintett hatóságokkal
- ellátott és gyermekjogi képviselővel
- Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai tevékenység végzésére, szakmai rendezvények szervezésére. A jelzőrendszer tagjai esetében a jogszabályban foglalt feladatok és kötelezettségek teljesítésére.

b.) **A család- és gyermekjóléti központ szakmai tevékenysége során kapcsolatot tart és együttműködik**

- a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatokkal
- a jogszabályban meghatározott és az adott eset kapcsán illetékes hatóságokkal, szolgáltatókkal – különösen – gyámhatóság, ügyészség, rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat
- gyermekvédelmi szakellátás intézményével, ill. a gyermekvédelmi gyámokkal
- gyermekjogi képviselővel
- az ellátási területen működő szolgáltatókkal, intézményekkel, civil és egyházi szervezetekkel
- minden olyan szervezettel, amellyel a szakmai munka végzése során kapcsolatba kerül

- Az együttműködés kiterjed: a jogszabályban rögzített feladatok ellátására, a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai tevékenység végzésére, közös szakmai rendezvények szervezésére.

4. Létrejövő kapacitások

A család- és gyermekjóléti központ és szolgálat szakmai és létszám feltételeit az NM Rendelet 1. és 2. sz. melléklete határozza meg.

4.1. Szakképesítési előírásoknak való megfelelés

Az NM Rendelet 2. sz. melléklete által meghatározott munkakörökben foglalkoztatottak rendelkeznek a munkakör betöltéséhez szükséges/előírt szakmai képesítéssel, szakirányú végzettséggel.

V.

A szolgáltatások igénybevételének módja, szolgáltatás biztosításának rendszeressége

1. Igénybevétel

Önként mindazok körében, akik Intézményünkhöz fordulnak segítségért annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.

Jelzőrendszeri tagok jelzését követően.

Civil és magánszemélyek jelzése alapján.

Hatósági kötelezést követően.

A szolgáltatás igénybevételét kezdeményezheti a kliens, hozzátartozója, vagy az észlelő-és jelzőrendszer bármely tagja.

Magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A jelzőrendszer tagjai a szóban megtett jelzésüket kötelesek írásban megerősíteni.

Krízishelyzet esetén telefonos vagy személyes jelzés alapján is intézkedünk, de utólagosan itt is kötelező az írásbeli jelzés megtétele.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kivétel a gyámhatóság/bíróság által határozatban/végzésben kötelezettek köre.

Igénybevétel feltételei: A törvény által előírt kötelező feladatok, szolgáltatások igénybevétele térítésmentes.

Szolgáltatások térítés mellett: kirándulások, táboroztatások, kulturális szolgáltatások igénybevétele.

A szolgáltatások igénybevételének lehetősége: intézmény telephelyein, valamint a kliens otthonában.

2. A nyújtott szolgáltatások rendszeressége

2.1. Család- és gyermekjóléti szolgálat

- A nyújtott szolgáltatások hétfőtől – péntekig az SzMSz-ben meghatározott munkaidő keretben érhetők el.
- A szolgálatok általános nyitvatartási rendje a miskolci Területi Szolgáltatási Központokban:

hétfő	12.00 – 16.00
kedd	nincs ügyfélfogadás
szerda	8.00 – 17.30
csütörtök	8.00 – 16.00
péntek	8.00 – 12.00

A települési feladatellátás ügyfélfogadási rendje a család- és gyermekjóléti szolgálatban

1) Bükkzentkereszt – Répáshuta családgyozozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat	
	<i>Bükkzentkereszt</i>	<i>Répáshuta</i>
Hétfő	8.00-16.00	
Kedd		
Szerda		7.30-14.30
Csütörtök	12.00-16.00	
Péntek		

2) Harsány családgyozozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hétfő	8.00 – 16.00
Kedd	
Szerda	8.00 – 14.00
Csütörtök	8.00-10.00
Péntek	

3) Sajóhídvég-Berzék-Köröm családgyozozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat		
	<i>Sajóhídvég</i>	<i>Berzék</i>	<i>Köröm</i>
Hétfő		9.00 – 12.00	8.00-12.00
Kedd	8.00-12.00		9.00-12.00
Szerda	12.00 – 16.00		12.00-15.00
Csütörtök		13.00-15.00	
Péntek			

4) Mályi családgyozozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hétfő	12.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 10.00
Szerda	
Csütörtök	14.00 – 16.00

Péntek	
--------	--

5) Ónod családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hétfő	12.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 12.00
Szerda	
Csütörtök	8.00 – 12.00
Péntek	

6) Nyékládháza családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hétfő	13.00 – 16.00
Kedd	
Szerda	13.00 – 17.00
Csütörtök	8.00 – 13.00
Péntek	

7) Sajóbáony családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hétfő	
Kedd	
Szerda	8.00 – 12.00
Csütörtök	8.00 – 12.00
Péntek	

8) Sajóecseg – Sajókeresztúr-Sajósenye családgondozói körzet

	Család- és gyermekjóléti szolgálat		
	<i>Sajóecseg</i>	<i>Sajókeresztúr</i>	<i>Sajósenye</i>
Hétfő		11.00 – 17.00	
Kedd		8.00 – 13.00	9.00-13.00
Szerda		11.00 – 16.00	
Csütörtök	8.00 – 12.00		
Péntek			

- A szolgáltatásban dolgozó családsegítők munkaidejük 50%-át terepen (családlátogatás, igénybevevő ügyében történő kapcsolattartás, ügyintézés, stb.) töltik. Meghatározott időkeretben – állandó időpontban – ügyeletet, illetve fogadó időt biztosítanak.
- A szolgáltatásban szervezett egyéni és csoportos készségfejlesztő, szabadidős, illetve közösségi programokat, időpontjukat, elérhetőségüket havonta – Havi Program Naptár keretében az intézmény honlapján – segitmiskolc.hu – közzé teszi.

2.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

- A nyújtott szolgáltatás hétfőtől – péntekig az SZMSZ-ben meghatározott munkaidő időkeretben érhető el.
- A speciális szolgáltatások biztosításának rendjét a Szakmai Program 3. sz. melléklete tartalmazza.

VI.

A szakmai szolgáltatások dokumentációja

1. **Általános és esetvezetéshez kapcsolódó dokumentáció**
- 1.1. **Jogszabályban rögzített formátumú vagy tartalmú kötelező dokumentáció**
  - Igénybevevői nyilvántartás (Szt. 20. § és Gyvt. 139. §)
  - KENYSZI – Központi Elektronikus Nyilvántartás (415/2015. (XII. 23.) Korm. r.)
  - Együttműködési megállapodás (NM Rendelet 8.§ (2) bekezdés szerinti tartalommal)
  - Esetnapló (NM Rendelet. 7. sz. melléklet)
  - Gyermekünk védelmében adatlaprendszer – alapszolgáltatásban (T-lap, Gysz 1. Gysz 2., Gysz 3., Gysz 4.) amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége felmerül
  - Gyermekünk védelmében adatlap rendszer – Család- és Gyermejkölési Központ ellátásában lévő esetekben – a hatósági intézkedés formájától függően
- 1.2. **Jogszabályban nem rögzített formátumú és tartalmú, de kötelező dokumentáció**
  - KSH-OSAP kérdőív
  - Iktatási rendszer
  - Esetmegbeszélések, esetkonferenciák feljegyzései, jegyzőkönyvei
  - Esetvezetés értékelése
- 1.3. **Nem kötelező, de javasolt adminisztráció**
  - Forgalmi napló/regiszter (elektronikus felületen)
  - Esetvezetés, szociális segítő munka folyamatáról
  - Nyilatkozat a szolgáltatás igénybe vételéről
  - Formanyomtatványok a szakmai munka segítése érdekében: megkeresés, értesítés, tájékoztatás, stb.
- 1.4. **Esetnapló tartalma (4. számú melléklet – esetnapló)**
  - Együttműködési megállapodás (5. számú melléklet)
  - Belső tartalom (6. számú melléklet)
    - Szükségletfelmérés, probléma definíció, cselekvési terv
  - Bejövő – kimenő iratok iktatott másolata
  - Gyermekünk védelmében adatlap rendszer esetre vonatkozó adatlapjai (ha indokolt)
  - Esetvezetés, feljegyzés
2. **Alapszolgáltatásban nyújtott csoportos, közösségi szociális munka, szabadidős és prevenciós programok szolgáltatások dokumentációja – (nincs kötelezően előírt dokumentáció)**
  - Forgalmi napló
  - Szolgáltatási terv
  - Feljegyzések
  - Folyamat értékelés
  - Beszámoló
3. **A Központ által nyújtott speciális szolgáltatások dokumentációja – (nincs kötelezően előírt dokumentáció)**

- kapcsolattartási ügyelet: intézményi keret megállapodás, kapcsolattartási ügyeleti napló, feljegyzések, tájékoztatás
- készenléti szolgálat: készenléti napló, feljegyzés, jelző és visszajelző lap
- kórházi szociális munka: munkanapló, feljegyzések, jelző és visszajelző lap
- utcai (lakótelepi) szociális munka: munkanapló, feljegyzések, jelzőlap, visszajelző lap
- családterápia, családkonzultáció: előjegyzési füzet, feljegyzések, jelzőlap, visszajelző lap (illetve esetenaplóban rögzített esetvezetés)
- pszichológiai és jogi tanácsadás: előjegyzési füzet, feljegyzések (illetve esetenaplóban rögzített esetvezetés)
- óvodai, iskolai szociális munka: munkanapló, feljegyzések, (illetve esetenaplóban rögzített feljegyzések)

A speciális szolgáltatásokról havonta forgalomösszesítő és statisztika készül.

4. Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésének dokumentációja

4.1. A jelzőrendszeri munka egyéni szintjéhez kapcsolódó dokumentáció

- jelzőlap (illetve szóban érkezett jelzés rögzítése írásban)
- visszajelző lap
- kapcsolat felvételi értesítés/értesítés a sikertelen látogatásról és újbóli látogatásról
- tájékoztatási nyilatkozat
- esetenapló, illetve eset jellegétől függően Gysz. adatlapok
- esetmegbeszélés, esetkonferencia feljegyzése, jegyzőkönyve
- jelzések és megtett intézkedések nyilvántartása

4.2. A jelzőrendszeri munka szakmaközi szintjéhez kapcsolódó dokumentáció

- jelzőrendszeri tagok számára készített tájékoztató anyagok
- szakmaközi megbeszélések, éves tanácskozás meghívója
- szakmaközi megbeszélések, éves tanácskozás jegyzőkönyve/feljegyzése
- jelzőrendszeri tagok éves beszámolója
- jelzésekről és megtett intézkedésekről készített és megküldött heti jelentés(ek) összesítése, értékelése, elemzése
- éves jelzőrendszeri intézkedési terv
- jelzőrendszeri felelős/tanácsadó beszámolója (negyedéves, éves)

VII.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásról szóló tájékoztatás

a) A szolgáltatás közzétételének helyi módja

- internetes elérhetőség, intézményi honlap – www.segitmiskolc.hu
- helyi médiákban való megjelenés
- szórólap, tájékoztató programfüzet
- társintézményekkel – jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás
- szakmai rendezvények, konferenciák

b) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- a szolgáltatást igénybe vevőt, illetve érdeklődőt a családsegítő/esetmenedzser/tanácsadó tájékoztatja a probléma kezeléséhez igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról, támogatásokról, az igénybe vétel módjáról, feltételeiről,
- a családsegítő teljes körű tájékoztatást nyújt az intézmény által biztosított szolgáltatásokról, ellátási formákról (együttműködési megállapodás keretében rögzítésre kerül),
- a MESZEGYI igazgatója – az Szt. 94/E. § (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról tájékoztatót készít. A tájékoztatót valamennyi telephelyen jól látható módon ki kell függeszteni,
- valamennyi telephelyen ki kell függeszteni az intézmény tanúsítványát, házirendjét, ellátott jogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyitvatartási rendjét, elérhetőségének módját, formáit (cím, telefon, e-mail),
- a panaszkezelés rendjét az intézmény SZMSZ-e, valamint az NM Rendelet 8. § (2) bekezdés szerinti Együttműködési Megállapodás tartalmazza.

VIII.

Az ellátottak és személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani.
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz
  - testi épséghez
  - testi-lelki egészséghez való jogra.
- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására.
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit.
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik.
- A szociális szakember, illetve az őt foglalkoztató intézmény köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást.
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011 évi CXII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
- Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését.
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátott jogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől (elérhetősége kifüggesztésre került)
- Az intézményvezetőhöz benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.
- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól

szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. tv. szellemében a Gyvt. tartalmazza.

- A gyermeki jogok védelmi minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek Gyvt-ben meghatározott jogainak védelmét, segíti a gyermekek jogainak megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében.
- Az intézmény munkatársai – a gyermekjogi képviselővel – együttműködnek, munkáját segítik.
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E §-a határozza meg.
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogai: az Szt. 94/F.-J./§-a tartalmazza.

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat
- munkájukat elismerjék
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhesék.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L.§. (2) bekezdés).

IX.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása – módja, formái

1. Az intézményben működő szakmai/koordinációs fórumok

- a) Szakmai stábülés a család- és gyermekjóléti feladatokat ellátó szakemberek részvételével
- az intézményben család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakmai stáb működik
  - az adott szakfeladatot érintő szakmai/szervezeti kérdések megvitatására, szakmai információcsere szervezeti kereteinek biztosítása érdekében – éves munkaterv alapján – összehívott szakmai fórumok
  - a szakmai stábokat az illetékes szakmai vezető hívja össze és vezeti
  - a szakmai stábülésekről emlékeztető készül
- b) Vezetői értekezlet
- az intézmény, illetve a szakmai, szervezeti egységek szakmai munkájának aktuális, illetve hosszú távú megbeszélésére, a koordinációs, irányítási feladatok ellátására, az információáramlás biztosítása érdekében – kétheti rendszerességgel összehívott fórum
  - a vezetői értekezletet az igazgató/intézményvezető hívja össze és vezeti
  - a vezetői értekezleten részt vesz az igazgató/intézményvezető, szakmai-, szervezeti egységek vezetői/intézményvezetőik, gazdaságvezető, (témától függően),
  - a vezetői értekezletről emlékeztető készül
- c) Munkacsoportok – szakmai, szervezeti egységek – csoportmegbeszélései:
- a szakmai, szervezeti egység vezetője (intézményvezető) hívja össze és vezeti heti rendszerességgel
  - a csoportmegbeszélés feladata:
    - a csoportot érintő aktuális problémák megbeszélése
    - a csoport tagjainak tájékoztatása a vezetői értekezleten született döntésekről, javaslatokról, határidős feladatokról,
    - problémás esetek áttekintése
    - lezárásra kerülő esetek áttekintése, gondozási folyamat értékelése
    - folyamatosan működő, illetve szervezés alatt lévő szolgáltatások, csoportok kapcsán felmerülő problémák megbeszélése,
    - a vezetői értekezlet felé továbbítandó kérdések, felvetések, javaslatok összegyűjtése.
  - A csoportmegbeszélésről feljegyzés készül
- d) Szupervízió

- az intézmény havi egy alkalommal – 5 (3+2) csoportban 1,5 óra időtartamban – szupervíziót biztosít a munkatársak számára szakmai személyiségfejlesztés, karbantartás érdekében
- a szupervíziót az intézmény által megbízott külső szakember vezeti
- a szupervízió minden szakalkalmazott számára a részvétel kötelező.

e) Egyéb munkacsoportok

- egy-egy meghatározott szakmai feladat ellátására, szakmai protokollok kidolgozására meghatározott ideig működő teamek
- társadalmi problémák, illetve a kollégákat érdeklő kérdések megvitatására létrejövő – önkéntes részvétellel működő csoportok (pl. „Észbontogató”)

2. Belső képzések – szakmai továbbképzések

- Az intézmény stratégiai csoportja a dolgozók körében végzett felmérés, ill. a szakmai igények alapján belsőképzéseket, szakmai tapasztalatsere fórumokat szervez
- Az intézmény támogatja a munkatársak szakmai továbbképzéseken, képzéseken, konferenciákon való részvételét
- Az intézmény – maga is – szervez továbbképzéseket, konferenciákat, szakmai fórumokat

9. Működési nyilvántartás, Továbbképzési kötelezettség, Vezetőképzés

- SZMSZ-ben foglaltak alapján.

Miskolc,.....

-----
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

1. sz. melléklet

**Család- és gyermekjóléti szolgálat
ellátási területe**

Berzék, Bükkzentkereszt, Harsány, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Ónod, Répáshuta,
Sajóbábony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókeresztúr, Sajósenye

2. sz. melléklet

Család- és Gyermejjóléti Központ ellátási területe Miskolc járás települései

Járási székhelye: Miskolc

Járási illetékességi területe:

Alsózsolca, Arnót, Berzék, Bőcs, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Emőd, Felsőzsolca, Gesztely, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kisgyőr, Kistokaj, Kondó, Köröm, Mályi, Miskolc, Nyékládháza, Onga, Ónod, Parasznya, Radostyán, Répáshuta, Sajóbábony, Sajóecseg, Sajóhidvég, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajólászlófalva, Sajópálfala, Sajópetri, Sajósenye, Sajóvamos, Sóstófalva, Szirmabesenyő, Újcsanáros, Varbó

3. sz. melléklet

Speciális szolgáltatások biztosításának rendje
MESZEGYI

	szolgáltatás	szolgáltatás biztosításának helye	szolgáltatás időpontja, rendszeressége
1.	pszichológiai tanácsadás (45/60 perc/óra)	Miskolc – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530, Miskolc, Arany János u. 37.	heti 4 óra szerda 9.15-10.45 szerda 16.30-18.00
		Miskolc – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	heti 3 óra szerda 15.00-18.00
		Miskolc – Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	heti 4 óra kedd 15.30-17.00 szerda 14.45-16.15
		Miskolc – Kassai Területi Szolgáltatási Központ 3526 Miskolc, Kassai u. 19.	heti 4 óra kedd 12.30-14.00 szerda 12.30-14.00
		Miskolci Járás – Miskolc, Stratégiai csoport 3530 Miskolc, Arany János u. 37. (Bükkszentkereszt, Répáshuta, Szirmabesenyő, Bükkaranyos, Kisgyőr, Harsány, Kistokaj, Sajóbáony, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajóvamos, Sajósenye, Sajópálfala)	I. és III. hét, 2-2 óra csütörtök 15.00-17.00
		Miskolci Járás – Sajószentpéter 3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 40. (Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Varbó, Sajólászlófalva)	II. hét, 2 óra kedd 14.00-16.00
		Miskolci Járás – Nyékládháza 3433 Nyékládháza, Kossuth u. 47. (Nyékládháza, Emőd, Mályi, Ónod)	I. és III. hét, 2-2 óra kedd 16.00-18.00
		Miskolci Járás – Bőcs 3574 Bőcs, Hősök tere 1. (Bőcs, Berzék, Köröm, Sajóhídvég, Hernádnémeti, Hernádkak, Újcsanáros)	I. és II. hét, 2-2 óra péntek 9.00-11.00
		Miskolci Járás – Felsőzsolca 3561 Felsőzsolca, Kassai u. 32. (Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólád, Sajópetri, Onga, Arnót, Gesztely, Sóstófalva)	I. és II. hét, 2-2 óra péntek 11.30-13.30
2.	jogi tanácsadás (60 perc/óra)	Miskolc – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530, Miskolc, Arany János u. 37.	heti 2 óra péntek 8.00-10.00
		Miskolc – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	heti 2 óra szerda 15.00-17.00
		Miskolc – Diósgyőr-Vasgyári Területi	heti 2 óra

		Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	csütörtök 8.15-10.15
		Miskolc – Kassai Területi Szolgáltatási Központ 3526 Miskolc, Kassai u. 19.	heti 2 óra szerda 10.00-12.00
		Miskolci Járás – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530 Miskolc, Arany János u. 37. (Bükkszentkereszt, Répáshuta, Szirmabesenyő, Bükkaranyos, Kisgyőr, Harsány, Kistokaj, Sajóbáony, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Sajóvamos, Sajósenye, Sajópálfala)	heti 1 óra péntek 10.00-11.00
		Miskolci Járás – Sajószentpéter 3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 40. (Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Varbó, Sajólászlófalva)	II. és IV. hét, 1-1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Nyékládháza 3433 Nyékládháza, Kossuth u. 62. (Nyékládháza, Emőd, Mályi, Ónod)	I. és III. hét, 1-1 óra szerda 11.45-12.45 ill. szerda 12.00-13.00
		Miskolci Járás – Bőcs 3574 Bőcs, Hősök tere 1. (Bőcs, Berzék, Köröm, Sajóhidvég, Hernádnémeti, Újesanáros)	I. és III. hét, 1-1 óra szerda 10.15-11.15 ill. szerda 10.30-11.30
		Miskolci Járás – Felsőzsolca 3561 Felsőzsolca, Kassai u. 32. (Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólád, Sajópetri, Onga, Arnót, Gesztely, Sóstófalva)	III. hét, 1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Gesztely 3715 Gesztely, Petőfi u. 44. (Gesztely, Sóstófalva, Hernádkak)	I. hét, 1 óra szerda 9.00-10.00
		Miskolci Járás – Onga 3562 Onga, József Attila u. 5.	II. hét, 1 óra szerda 10.30-11.30
		Miskolci Járás – Alsózsolca 3571 Alsózsolca, Kossuth L. u. 104.	II. és IV. hét, heti 1-1 óra szerda 11.45-12.45 ill. szerda 10.30-11.30
3.	családterápia, családkonzultáció, családi döntéshozó konferencia	Miskolc – Stratégiai csoport 3530 Miskolc, Arany János u. 37.	folyamatosan heti munkaidőben, előzetes egyeztetés alapján
4.	kapcsolattartási ügyelet	Miskolc, Miskolci Járás – Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ 3530 Miskolc, Arany János u. 37.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Avasi Területi Szolgáltatási Központ 3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Diósgyőr-Vasgyári	péntek 12.00-18.00

		Területi Szolgáltatási Központ 3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.	szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
		Miskolc, Miskolci Járás – Kassai Területi Szolgáltatási Központ 3526 Miskolc, Kassai u. 19.	péntek 12.00-18.00 szombat 8.00-18.00 előzetes egyeztetést követően
5.	kórházi szociális munka	Miskolc, Miskolci Járás – MESZEGYI, Család- és Gyermekjóléti Központ 3530 Miskolc, Szemere u. 5.	heti 40 óra megosztva intézményben, és a területen működő kórházakban
6.	készenléti szolgáltatás	Miskolc, Miskolci Járás – MESZEGYI	heti 128 óra a nyitvatartási időt követően
7.	utcai-, és lakótelepi szociális munka	Miskolc, Miskolci Járás – Család- és Gyermekjóléti Központ 3530 Miskolc, Szemere u. 5.	heti 40 óra

4. sz. melléklet

MISKOLCI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYERMEKJÓLÉTI
INTÉZMÉNY

ESETNAPLÓ

Nyilvántartásba vétel kelte: _____ év _____ hó _____ nap

ANYL szám: _____

Esetszám:						
------------------	--	--	--	--	--	--

Ssz.:	Név/ születési név	Anyja neve	Születési hely, idő	TAJ	Rokoni kapcsolat/ Családi állapot, csak 1. nél	Iskolai végzettség	Munkahely/ oktatási intézmény/ Gazdasági aktivitás	Megjegyzés
1.					/			
2.								
3.								
4.								
5.								

Lakóhelye:	Tartózkodási helye, ott tartózkodás minősége:	Változás:	Változás:
-------------------	---	-----------	-----------

Elérhetőség: (telefonszám, e-mail cím) _____

Állampolgársága, külföldi állampolgár esetén Magyarországon való tartózkodásának jogcíme: Magyar _____

Családsegítő: _____ -től _____ -ig	Családsegítő: _____ -től _____ -ig
Családsegítő: _____ -től _____ -ig	Családsegítő: _____ -től _____ -ig

Együttműködési megállapodás megkötésének időpontja: _____ év _____ hó _____ nap

Az együttműködési megállapodás megszűnésének időpontja: _____ év _____ hó _____ nap

5. számú melléklet
Együttműködési megállapodás

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételére

Mely létrejött **egyrésről a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: MESZEGYI)** 3530 Miskolc, Arany J. u. 37. család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó Szolgáltatási Központ (mint szolgáltató)

Szolgáltatási Központ neve:		
Szolgáltatási Központ címe:		
Szolgáltatást nyújtó családsegítő neve:		
Szolgáltatást nyújtó családsegítő elérhetősége:	Tel:	Email:
másrészről a		
család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybevevő		
Neve:	Születési név:	
Anyja neve:	Születési helye, ideje:	
Lakhelye:	Tartózkodási helye:	
Elérhetősége:	Tel:	Email:
TAJ szám:		
között, illetve		
a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő törvényes képviselője		
Neve:		
Lakhelye:	Tartózkodási helye:	
Elérhetősége:	Tel:	Email:
között.		

Együttműködési megállapodás tárgya

A család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó az 1993. évi III. törvény (Szt.) 64.§-ában, valamint az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 39.§-ában meghatározott és a jelzett, illetve feltárt problémák kezeléséhez/megoldásához szükséges szolgáltatások igénybe vétele, a probléma(k) megoldásában való – cselekvési terv szerinti - együttműködés.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalma

A család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalmát az 1993. évi III. törvény (Szt.) 64.§., az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt) 39.§-a, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 6-18.§-a tartalmazza (melyről a tájékoztatást jelen Együttműködési Megállapodás melléklete tartalmaz.)

Nyilvántartás vezetése

A család és gyermekjóléti szolgálat igénybevevői nyilvántartás vezetésére kötelezett szolgáltató. Az igénybe vevői nyilvántartás vezetésének szabályait és adattartalmát az 1993. évi III. törvény (Szt.) 18.§. – 24.§-a, valamint az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 137.§ - 142.§-a határozza meg.

A szolgáltató szakmai dokumentáció vezetésére kötelezett, melynek tartalmát a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 7.sz. melléklete határozza meg.

A szolgáltató az igénybe vevői nyilvántartás adattartalmát, valamint a szakmai dokumentációt, az Szt. és Gyvt. adatkezelésre vonatkozó előírásai szerint kezeli, szigorúan betartva a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat.

Panaszjog gyakorlása

A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselője panasszal élhet, a szolgáltató intézmény/családsegítő részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével, azok elmulasztásával kapcsolatban, így különösen:

- tájékoztatás elmulasztása,
- szolgáltatás körülményeit érintő kifogások,
- az intézmény vezetője, munkatársak részéről szakmai, titoktartási kötelezettség megszegése,
- az igénybe vevő személyiségi jogainak sérelme esetén.

A panaszt az intézmény (MESZEGYI) igazgatójánál szóban vagy írásban lehet meg tenni (a szóban tett panaszról feljegyzés készül).

A panaszt az intézmény (MESZEGYI) igazgatója vizsgálja ki. Az igazgató a panasz megtételétől számított 15 munkanapon belül köteles a panasztevőt írásban tájékoztatni a panasz kivizsgálásának eredményéről, a megtett intézkedésekről.

Amennyiben a panaszt tevő nem ért egyet a kivizsgálás eredményével és az intézkedéssel, a kézhezvételtől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az intézményben ellátott jogi és gyermekjogi képviselő működik, elérhetősége a szolgáltatási központban megtalálható.

A szolgáltatást igénybe vevő nyilatkozata

Alulírott, mint a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő/törvényes képviselője nyilatkozom arról, hogy a család és gyermekjóléti szolgáltatás elemeiről, tartalmáról, feltételeiről, valamint az igénybevételhez kapcsolódó – jogszabály által előírt – nyilvántartásokról, valamint szakmai dokumentációvezetési kötelezettségről tájékoztatást kaptam.

Tudomásul veszem, hogy az intézményi nyilvántartáshoz köteles vagyok adatokat szolgáltatni, valamint az adataimban bekövetkezett változásokról a szolgáltatót haladéktalanul tájékoztatni.

Nyilatkozom továbbá arról, hogy a család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe veszem és együttműködök a jelzett, ill. feltárt probléma kezelésében.

Dátum: .....

.....
szolgáltatási központvezető

.....
igénybe vevő/törvényes képviselő

.....
szolgáltató
(Szt. 122/A. § alá tartozó esetekben)

Tájékoztatás a család és gyermekjóléti szolgáltatás tartalmáról, a szolgáltatás tartalmi elemeiről

1. Tájékoztatási feladatai körében

- szociális és egyéb információkat gyűjt az igénybe vevők tájékoztatása érdekében,
- tájékoztatja az igénybe vevőt jogairól – élethelyzetétől függően – igénybe vehető támogatási formákról, ellátásokról (a támogatás, ellátás igénybe vételének módjáról, feltételeiről).

2. Szociális segítő munka keretében

- segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok elhárításában, ellensúlyozásában,
- természetes támaszok, erőforrások, valamint szakmai szolgáltatások bevonásával segíti a problémák kezelését, újabb problémák kialakulásának megelőzését,

- koordinálja az esetkezelésben résztvevők (szakemberek, szolgáltatók) együttműködését,
- szükség szerint esetmegbeszélést/esetkonferenciát szervez,
- szükség szerint, de legalább hat havonta – az igénybe vevő bevonásával – értékeli az esetkezelés folyamatát,
- egyéni készségfejlesztést nyújt,
- csoportos készségfejlesztést szervez,
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást biztosít.

3. Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- figyelemmel kíséri az igénybe vevőt – személy, család, gyermek veszélyeztető körülményeket, szolgáltatások, ellátások, támogatások iránti szükségleteit,
- együttműködik a területen található szolgáltatókkal – az igénybe vevő számára szükséges – ellátások közvetítése érdekében,
- segítséget nyújt a támogatások, ellátások, szolgáltatások igénylésében,
- hozzáférést biztosít – a család és gyermekjóléti központnál igénybe vehető szolgáltatásokhoz, úgymint:
  - kapcsolattartási ügyelet
  - jogi tanácsadás
  - pszichológiai tanácsadás
  - családterápia, családkonzultáció
  - mediáció

4. Prevenációs tevékenység körében

- veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet az ellátási területén,
- szabadidős és közösségi programokat szervez,
- adatbázist működtet a településen elérhető szabadidős és közösségi programokról, más szociális és gyermekjóléti ellátásokról, szolgáltatásokról.

5. Hivatalos ügyek intézése körében

- segítséget nyújt az igénybevevő hivatalos ügyeinek intézésében,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségeiről,
- gyámhivatal, valamint a család és gyermekjóléti központ felkérésére – a jogszabályban rögzített esetekben – környezettanulmányt készít.

6. sz. melléklet

Belső tartalom

1. A probléma definíciója:

1.1. Elsődleges (hozott) probléma típusa:

1.1.1. Életvitel

1.1.2. Családi, kapcsolati (családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak)

1.1.3. Lelki-mentális

1.1.4. Gyermeknevelési

1.1.5. Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség

- 1.1.6. Magatartászavar, teljesítményzavar
- 1.1.7. Anyagi
- 1.1.8. Foglalkoztatással kapcsolatos
- 1.1.9. Egészségkárosodás következménye
- 1.1.10. Ügyintézéshez segítségkérés
- 1.1.11. Információkérés
- 1.1.12. Egyéb:

1.2. Közösen meghatározott probléma:

2. Cselekvési terv:

.....
családsegítő aláírása

.....
az ellátást igénybe vevő aláírása

3. Intézkedések:

.....
családsegítő aláírása

Ellenőrző személy neve:
Ellenőrzés időpontja:

.....

ellenőrző személy aláírása

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

**Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás
szakmai programja**

2018.

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Székhely címe: 3530 Miskolc, Arany János. u. 37.

Gyermekek napközbeni ellátása feladatait ellátó szakmai, szervezeti egységek - telephelyek:

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 26.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kilián Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós u. 1.

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat egy integrált intézmény keretei között kívánja biztosítani.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) működnek, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával **3 szakterületi igazgatóság és 1 stratégiai csoport** biztosítja szakmai igazgatóhelyettes közvetlen vezetése mellett. Valamennyi támogató funkció – a létrejövő **gazdasági igazgatóságon** kap helyet, mely gazdasági igazgatóhelyettes irányításával működik.

A három szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap ellátások.

A stratégiai csoport koordinál /ill. irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, ill. több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, anyag- és eszközgazdálkodás, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kisegítő feladatok ellátása, stb.)

- **A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény szervezeti felépítése**

Szakterületi igazgatóságok és az általuk ellátott feladatok

1. Családsegítés és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatóság
  - család- és gyermekjóléti központ/szolgálat
  - gyermekek átmeneti gondozása (Gyermekek Átmeneti Otthona és Családok Átmeneti Otthona)
2. Gyermekek napközbeni Ellátása – Bölcsődei Igazgatóság
3. Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága
  - időskorúak szociális ellátása (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése)
  - fogyatékos személyek (támogató szolgálat)
  - pszichiátriai betegek ellátása (pszichiátriai betegek közösségi ellátása) és nappali intézménye

Stratégiai csoport és az általa ellátott feladatok

- továbbképzési rendszer, belső képzési rendszer működtetése, terepintézményi feladatok koordinálása,
- minőségbiztosítási rendszer bevezetése, minőségirányítási rendszer működtetése,
- szakmai nyilvántartási rendszer koordinálása, ellenőrzése,
- szakterületek közötti koordináció, információáramlás biztosítása,
- intézményi szintű programok, rendezvények szervezése, koordinálása, lebonyolítása,
- pályázati munka koordinálása,
- szakmai fejlesztések előkészítése, tervezése, bevezetése,
- intézményi arculat (PR)

Gazdasági Igazgatóság

- gazdálkodási feladatok (gazdasági adminisztráció, pénzügy, számvitel, vagyongazdálkodás, beszerzések, karbantartás, üzemeltetés, energetika, gépjárművek üzemeltetése, szállítás stb.)

Humánpolitikai csoport

- munkaügyi-, Humánpolitikai feladatok

Gyermekek napközbeni ellátása – bölcsődei ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A családban élő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt napközbeni felügyeletet ellátást igénylő – 20 hetestől 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását, nevelését biztosító intézmény.

1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

1.1. Ellátandó célcsoport

- Bölcsődei ellátás biztosítható minden – 20 hetestől 3 éves korú gyermek számára, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt napközben gondoskodni nem tudnak.
- Amennyiben a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig bölcsődében nevelhető és gondozható.
- A Gyvt. 41.§. (2) bekezdése értelmében bölcsődei ellátást különösen azon gyermekek számára kell biztosítani
  - akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
  - akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
  - akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.
- A bölcsőde vállalhatja sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek napközbeni ellátását, ill. valamilyen fogyatékossgal élő 6 év alatti gyermekek korai fejlesztését, gondozását, amennyiben erre személyi és tárgyi feltételei alkalmasak. A csoportszervezésénél a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet (a továbbiakban: NM Rendelet) szakmai előírásait kell figyelembe venni.

1.2. Az ellátandó terület jellemzői

A bölcsődei ellátás Miskolc közigazgatási területére terjed ki. Miskolc közigazgatási területén a gyermekek napközbeni ellátását 10 bölcsőde összesen 56 bölcsődei csoport működtetésével biztosítja.

Az egyes bölcsődék ellátási területének bemutatását a bölcsődék szakmai programja tartalmazza. (Lásd, 1. sz. melléklettől 10. sz. mellékletig)

2. A bölcsődei ellátás, nevelés, gondozás célja, feladata, alapelve

2.1. Célja

A családban élő kisgyermek számára napközbeni ellátás keretében – a fizikai és érzelmi biztonság és jóllét megteremtése, a harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődés feltételeinek biztosítása.

A szociálisan rászoruló társadalom periferiáján élő gyermekek hátrányainak csökkentése, gondozás-nevelés komplex eszközeivel felzárkózásuk segítése, társadalmi integrációjuk megalapozása.

A csoportban nevelhető, gondozható sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek rehabilitációja.

2.2.A bölcsődei nevelés feladata

A családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes-6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

2.3.A bölcsődei nevelés, gondozás alapelvei

- a család rendszerszemléletű megközelítése
- a kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása
- a családi nevelés elsődlegességének tisztelete
- a gyermeki személyiség tiszteletének elve
- a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- a biztonság és stabilitás megteremtése
- fokozatosság megvalósítása
- egyéni bánásmód érvényesítése
- gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- a gyermeki kompetenciakészítés támogatása

3. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Az egyes bölcsődék (mint szakmai szervezeti egységek) önálló szakmai programjai tartalmazzák. (Lásd, 1. sz. melléklettől 10. sz. mellékletig)

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások köre, rendszeressége, nevelés – gondozási, fejlesztési feladatok jellege

Az egyes bölcsődék (mint szakmai szervezeti egységek) önálló szakmai programjai tartalmazzák. (Lásd, 1. sz. melléklettől 10. sz. mellékletig)

5. A gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei Igazgatóság telephelyeinek kapacitása

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény keretei között működő gyermekek napközbeni ellátását Miskolc Megyei Jogú város Önkormányzata 10 bölcsőde 56 bölcsődei csoport működtetésével összesen 784 férőhelyen biztosítja.

A bölcsődei férőhelyek alakulása

Bölcsőde neve, címe	Férőhelyek száma	Csoportok száma
Napsugár Bölcsőde M. Selyemrét u.36	56	4
Dobó Katica M. Hadirokkantak u.26	84	6
Petneházy Bölcsőde M. Petneházy u.10-12	56	4
Kilián Bölcsőde M. Könyves K. u.31	84	6
Heim Pál Bölcsőde M. Kassai u.19	84	6
Margaréta Bölcsőde M. Bokréta u.1	84	6

Diósgyőri Bölcsőde M. Kuruc u.65/a	84	6
Katica Bölcsőde M. Szilvás u.39	56	4
Mesemalom Bölcsőde M. Dózsa Gy.u.36	84	6
Napraforgó Bölcsőde M. Hajós u.1	112	8
Összesen:	784	56

Az egyes csoportok tényleges gyermeklétszámának meghatározása a jogszabályi előírások szerint történik, figyelemmel a gyermekek életkor szerinti összetételére, ill. a sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésre vagy gondozásra jogosult gyermekek integrált nevelésének szakmai szempontjaira.

Személyi feltételek

A bölcsődei ellátás kötelező szakmai létszáma az NM Rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza)
Bölcsődék szakmai létszáma

<i>Bölcsőde neve</i>	<i>csoportok száma</i>	<i>munkakör megnevezése</i>	<i>szakmai létszám</i>	<i>jogszabály szerinti min. létszám</i>	<i>bölcsődei dajka létszám</i>	<i>jogszabály szerinti min. létszám</i>
Napsugár Bölcsőde Mc., Selyemrét u. 36.	4	intézményvezető/vezető	1	1	2	2
		kisgyermeknevelő	9	8		
Dobó Katica Bölcsőde Mc., Hadirokkantak u. 26.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	14	14		
Petneházy Bölcsőde Mc., Petneházy u. 10-12.	4	intézményvezető/vezető	1	1	2	2
		kisgyermeknevelő	12	8		
Kilián Bölcsőde Mc., Könyves K. u. 31.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	14	14		
Heim Pál Bölcsőde Mc., Kassai u. 19.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	14	14		

Margaréta Bölcsőde Mc., Bokréta u. 1.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	14	14		
Diósgyőri Bölcsőde Mc, Kuruc u. 65/a.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	15	14		
Katica Bölcsőde Mc., Szilvás u. 39.	4	intézményvezető/vezető	1	1	2	2
		kisgyermeknevelő	9	8		
Mesemalom Bölcsőde Mc., Dózsa Gy. u. 36.	6	intézményvezető/vezető	1	1	3	3
		kisgyermeknevelő	14	14		
Napraforgó Bölcsőde Mc., Hajós u. 1.	8	intézményvezető/vezető	1	1	4	4
		kisgyermeknevelő	18	18		
Összesen:	56		143	136	28	28

Egyéb szakmai létszám

szakterületi igazgató helyettes		1 fő (nincs betöltve)
szaktanácsadó		1 fő
általános helyettesítő kisgyermeknevelő		1 fő (GYED-en van, nincs helyettesítve)
orvos	bölcsődei csoportonként havi	4 óra

6. Az ellátás igénybevételének módja

- A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti
- a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:
  - védőnő
  - házi orvos, házi gyermekorvos
  - szakértői, rehabilitációs bizottság
  - szociális, ill. családgondozó
  - gyermekjóléti szolgálat
  - gyámhatóság
- A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi gyermekorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható
- A bölcsődei beszoktatás szülővel történik, melynek időtartama általában két hét
- A bölcsődei ellátás biztosítása, igénybevétel további szabályait a Házirend tartalmazza. Az egyes bölcsődék (mint szakmai szervezeti egységek) Házirendjeit a mellékletek tartalmazzák. (Lásd, 11. sz. melléklettől 20. sz. mellékletig)

Az intézményen belüli és más intézményekkel való együttműködés módja

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Igazgatósága – bölcsődei szakmai tevékenységük során együttműködnek, kapcsolatot tartanak:

- az intézmény más szervezeti egységeivel
- a jelzőrendszer tagjaival (Gyvt. 17.§. (1)-(2) bekezdések), de különös tekintettel a jelzőrendszer működését koordináló gyermekjóléti szolgálattal
- oktatási, nevelési intézményekkel – különös tekintettel az óvodákra
- egészségügyi szolgáltatókkal – védőnők, házi gyermekorvosok
- gyermekjóléti alapellátás és szakellátás intézményeivel
- a gyermek és családja problémájában érintett hatóságokkal
- civil és egyházi szervezetekkel, amelyekkel szakmai tevékenysége során kapcsolatba kerül.

Az együttműködés kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, információcserére, közös szakmai tevékenység végzésére, szakmai rendezvények szervezésére.

7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

c) A szolgáltatás közzétételének helyi módja

- internetes elérhetőség, intézményi honlap
- helyi médiákban való megjelenés
- szórólap, tájékoztató programfüzet
- társintézményekkel – jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás
- szakmai rendezvények, konferenciák

d) Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az intézményvezető/bölcsődevezető teljes körű tájékoztatást nyújt az intézmény által biztosított szolgáltatásokról, ellátási formákról,
- a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény igazgatója – az Szt. 94/E.§ (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról tájékoztatót készít. A tájékoztató valamennyi telephelyen jól látható módon ki kell függeszteni,
- valamennyi telephelyen ki kell függeszteni az intézmény házirendjét, ellátott jogi és gyermekjogi képviselő nevét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyitvatartási rendjét, elérhetőségének módját, formáit (cím, telefon, e-mail)
- a panaszkezelés rendjét intézményi eljárásrend tartalmazza

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogai

a) Ellátottak jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások teljes körű igénybevételére, valamint speciális helyzete, állapota alapján – az intézmény által biztosítható egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- A szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód elvét meg kell tartani.
- A szolgáltatás az általa biztosított ellátást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz
  - testi épséghez
  - testi-lelki egészséghez való jogra.

- A szolgáltatás igénybevételét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Az intézmény adottságait figyelembe véve törekedni kell az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására.
- A szociális szakember az igénybe vevő érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások jogos érdekeit.
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A titoktartás védelme minden szóbeli, írásbeli, hang és képanyag rögzített és azokból kikövetkeztethető információra, esettanulmányokra, esetismertetésre is vonatkozik.
- A szociális szakember, ill. az őt foglalkoztató intézmény – köteles biztosítani, hogy az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást.
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. szabályait figyelembe véve személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – végrehajtási rendelet, helyi önkormányzati rendelet elrendeli. Különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.
- Az érintett tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak helyesbítését.
- Panasz esetén jogorvoslat kérhető szóban és írásban az intézmény igazgatójától, a fenntartótól, az ellátott jogi, valamint a gyermekjogi képviselőtől.
- Az intézmény igazgatójához benyújtott panaszt az érintettek bevonásával ki kell vizsgálni, és arról a panaszt tevőt 15 napon belül írásban értesíteni kell. Ha az intézmény igazgatója határidőben nem intézkedik, vagy a panaszt tevő nem ért egyet az intézkedéssel, a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.
- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának kötelessége, hogy munkájával a gyermeki jogok maradéktalan érvényesülését szolgálja. A gyermeki jogokat a Gyermek jogairól szóló NEW Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. Tv. , a szellemében a Gyvt. tartalmazza
- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek Gyvt.-ben meghatározott jogainak védelmét, segíti a gyermekek jogainak megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében.
- Az intézmény munkatársai – a gyermekjogi képviselővel – együttműködnek, munkáját segítik.
- Az ellátottak jogait a továbbiakban az Szt. 94/E §-a határozza meg.
- Az egyes ellátotti csoportok speciális jogait: az Szt. 94/F.-94 J./§-a tartalmazza

b) Személyes gondoskodást végző személyek jogai

Az intézményben dolgozók számára biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat
- munkájukat elismerjék
- munkájukat megfelelő munkakörülmények között végezhesék.

Az intézményben a szakmai munkakörben foglalkoztatottak közfeladatot ellátó személynek minősülnek (Szt. 94/L.§ (2) bekezdés).

**9. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása – módja, formái
Az intézményben működő szakmai/koordinációs fórumok**

- f) Vezetői értekezlet
- g) Munkacsoportok – szakmai-, szervezeti egységek – csoportmegbeszélései:
- h) Egyéb munkacsoportok

Miskolc, ...

.....
igazgató

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2018.....

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

BÖLCSŐDÉK SZAKMAI PROGRAMJA MELLÉKLETEK

1.sz. melléklet	Napsugár Bölcsőde Szakmai Programja
2.sz. melléklet	Dobó Katica Bölcsőde Szakmai Programja
3.sz. melléklet	Petneházy Bölcsőde Szakmai Programja
4.sz. melléklet	Kilián Bölcsőde Szakmai Programja
5.sz. melléklet	Heim Pál Bölcsőde Szakmai Programja
6.sz. melléklet	Margaréta Bölcsőde Szakmai Programja
7.sz. melléklet	Diósgyőri Bölcsőde Szakmai Programja
8.sz. melléklet	Katica Bölcsőde Szakmai Programja
9.sz. melléklet	Mesemalom Bölcsőde Szakmai Programja
10.sz. melléklet	Napraforgó Bölcsőde Szakmai Programja

1.sz. melléklet

Napsugár Bölcsőde Szakmai Programja

Szakmai Program

3527 Miskolc, Selyemrét u. 36.

2018.

„Három olyan dolog van, amelyet mindig eltanulhat a felnőtt a gyerektől:

- *hogy kell ok nélkül örülni,*
- *hogy kell mindig valamilyen foglalatosságba merülni,*
- *és hogy kell kíméletlenül kiharcolnia magának azt, amit ő akar.”*

[Paulo Coelho](#)

Tartalomjegyzék

a.) Intézményről általában.....	1
b.) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
c.) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
d.) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
e.) Az ellátás igénybevételének módja.....	9
f.) Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	12
g.) Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
h.) A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	13
Mellékletek:	
1) Házirend 14	
2) Megállapodás 18	
3) Napirendek 20	
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások 22	

a.) Intézményről általában:

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.

Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277

E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Napsugár Bölcsőde**

Bölcsőde címe: 3527 Miskolc, Selyemrét u.36.

A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**

férőhelyszám: 56

nyitvatartási idő: 6:00-17:00

elérhetőségek

telefon: 46/350-147

e-mail: napsugar@meszegyi.hu

honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

A Napsugár bölcsőde 1964-ben épült a selyemréti lakótelepen. Az 56 férőhelyes intézmény, két gondozási egységben, 4 csoportszobában működik. A bölcsőde nyitva tartás ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Martin-Kertváros, Szirma) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Onga, Arnót, Szikszó, Harsány, Nyékládháza, Sajószentpéter, Bükkaranyos) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített parkoló övezet található.

A lakosság szociális összetétele átlagos, nincs kirívó esetünk. A szülők tisztán, rendezetten hordják gyermekeiket a bölcsődébe. Gyermekvédelmi határozattal az év során átlagban 1-2 gyerek szokott ellátásban részesülni.

A korai fejlesztésre egyre nagyobb számban van igényük a mai gyerekeknek, nagyobb számban mutatnak eltérést az előző évekhez viszonyítva. Akár a beszédben, akár a mozgásfejlődésben való lemaradások is megjelennek már ebben a korban.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy egyre nagyobb igény van a bölcsődei ellátásra. A szülők egyre korábban térnek vissza a munkahelyükre. Sokkal több 2 év alatti gyermek jelentkezését kell kielégíteni. A csoportok kialakítását ez által fokozatosabban kell figyelembe venni.

A selyemréti lakótelepen a különböző szolgáltatások egymás közelségében találhatóak, bölcsőde, óvoda, körzeti gyermekorvosi rendelő, védőnő, és a Kamilla Korai fejlesztő.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

A szülők a beszoktatási idő intervallumát elfogadják. 1-2 szülő esetében, a munkába állás miatt sürgősebb a beszoktatási idő menete, de a 2 hetes beszoktatást ezekben az esetekben is vállalják. A szabadlevegőn való tartózkodást minden szülő elfogadja, a nyári időszakban délután is kint vagyunk az udvaron. Az időjárás függvényében lehetőleg mindennap biztosítjuk a szabadlevegőn való játéktevékenységet, a megfelelő ruházatról a szülők gondoskodnak.

- Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:

A bölcsőde fel van készülve a legfiatalabb korosztály (5 hónapos) csecsemők fogadására is, mind személyi, mind tárgyi feltételeink meg vannak hozzá. A 2 év alatti csoportok létszáma hamar megtelik (12 fő), ha már SNI-s gyerek számára kérnek ellátást, a létszámi behatározottság nagyon meghatározza a csoportok kialakítását.

Ritka a HH és HHH gyerekek száma nálunk, a tavalyi évben 2 ilyen gyerekünk volt. Nevelőszülő által nevelt kisfiú ellátása volt az egyik.

A Szondy-telep és a MÁV- telep felszámolásával egyre kevesebb a rossz szociális körülmények között jelentkezők száma itt a környékről.

A tavalyi év tapasztalatai alapján nagyon kevés azon szülők száma, akik csak 8 általános iskolával rendelkeznek, túlnyomóan gimnáziumot és főiskolát, egyetemet végeztek.

c) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:

„kisgyermekes elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok magvalósításán dolgozunk.

- **A bölcsődei nevelés feladata:**
  - A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alaprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:

    - „A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
    - Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
    - Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
    - A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”
- **személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)**

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképesítése									Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKI)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKI),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermekgondozói	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	csecsemő- és gyermekgondozói (OKI) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapképzettségű személy	
intézményvezető/ vezető	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
kisgyermek-nevelők	3	-	2	1	1	2	-	-	-	9
Összesen:	4	-	2	1	1	2	-	-	-	10

- neveléstudományi bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányos diplomával rendelkezik 1 fő, a bölcsődevezető

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-

Takarítónő		1
Bölcsődei dajka	Egy fő kisgyermekgondozó,- gondozó végzettséggel, egy fő most végzi kisgyermekgondozó,- gondozó OKJ képzést	2
Mosónő		-
Udvaros		-
Fűtő-udvaros	Kazánfűtő OKJ	2
Létszám összesen:		5

A takarítónői állást jelenleg két fő tölti be, napi 4-4 órában.

- A bölcsőde dolgozói összetétele az elmúlt időszakban nagyot változtak. Sok fiatal érkezett, lecserélődtek a dolgozók. Egy kisgyermeknevelő van, aki a közeljövőben megy nyugdíjba (3 hónap). A pályakezdő kolléganőkből van, most már több (4 fő). Nagyon kreatívak, sokat segítenek a bölcsőde szebbé tételében, szervezésben. Tanulmányaikat szeretnék bővíteni, tovább tanulni felsőfokú képesítést szerezni.
- Tárgyi feltételek:
Az épület elhelyezkedése, megközelíthetősége: A bölcsőde könnyen megközelíthető, csendes, parkosított környezetben található Miskolc belvárosához közel, a Selyemréti lakótelepen.
A helyiségek kapcsolódása, felszereltsége, berendezése: A bölcsőde felszereltsége az alapellátás szabályainak megfelelő, néhány a berendezés a bölcsődével egy időse.
Rendelkezésre álló eszközök: A tárgyi eszközeink az elmúlt években folyamatosan újra, korszerűbbre lettek lecserélve. Az elavult 50 éves berendezések lecserélése a cél.
Játszóudvar jellemzői, felszereltsége: A játszóudvar korszerű játéka, az EU-s szabályoknak megfelelően lettek 2009-ben lecserélve.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.
A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen
- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:
A családokkal az aktív együttműködésre nagy hangsúlyt kell fektetni, őket támogatva részt venni a gyermekek személyiségének formálásában. Olyan légkör kialakítására, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségének, a családok támogatásának.
  - **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
  - **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
  - **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.

- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák:** *üzenő füzet:* háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértővel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:
Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:
    - HH, HHH, védelembé vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
    - a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
    - a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
    - szakértővel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d)A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
A szakmai alapprogramban foglaltakat a bölcsőde maximálisan ellátja. A törvényben foglaltak alapján kívánunk megfelelni az előírásoknak. Fontosnak tartom az egészséges életmódra nevelés és az egészséges életmód iránti igény meglétét.
  - *A család rendszerszemléletű megközelítése:* A családi rendszer olyan egység, amelynek jól felismerhető, egyedi sajátosságai vannak, meghatározott működésmódja, szabályai. A családok életébe beavatunk a munkánk során. Elfogadjuk a belső rendszerük működését, de ha kell, tanácsokkal el tudjuk látni, ha valami oknál fogva ez a kiegyensúlyozottság megbomlik.
  - *A kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása:* A bölcsődében a kisgyermek sajátos szükségleteinek kielégítését, felismerését vesszük alapul. Feladatunk, ha valamilyen lemaradást, stagnálást látunk a kisgyermek fejlődésében, azt minél hamarabb felismerjük és jelezzük.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:* A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartja, és azokat erősítve veszünk részt a gyermekek nevelésében.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:* A bölcsődei nevelés alatt figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális fejlődés tiszteletben tartásával.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:* Minden kisgyermeknevelőnek megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakembernek kell lenni.

- *A biztonság és stabilitás megteremtése:* A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend betartása kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
- *Fokozatosság megvalósítása:* A bölcsődei változások a kisgyermek számára minden esetben új helyzet eredményez, ehhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
- *Egyéni bánásmód érvényesítése:* A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét. A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása.
- *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:* A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. Ez a folyamat kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzete kell, hogy legyen.
- *A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása:* A bölcsőde minden esetben biztosítja annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a nap folyamán, a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, ezáltal tanul, ismeretét kitágítja.

- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:

Szakmai célunk, hogy nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövő gyermekekből, boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott önállóan gondolkodni tudó felnőttek váljanak. Fontosnak tartom a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázunk a ránk bízott gyermekeket. Így az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Fontosnak tartjuk a család és bölcsődei nevelés összhangját, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolatot. Ez elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezét mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel,

meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hagy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen.

Vers, mese, bábozás:

szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- **A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:**

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megeshet, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor, egészségi állapot, gyermekek fejlettségi szintje, nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárás, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk

arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerek katicák stb. A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- **Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:**

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- **Az alapellátáson túli család támogató szolgáltatások bemutatása:**

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

e) az ellátás igénybevételének módja:

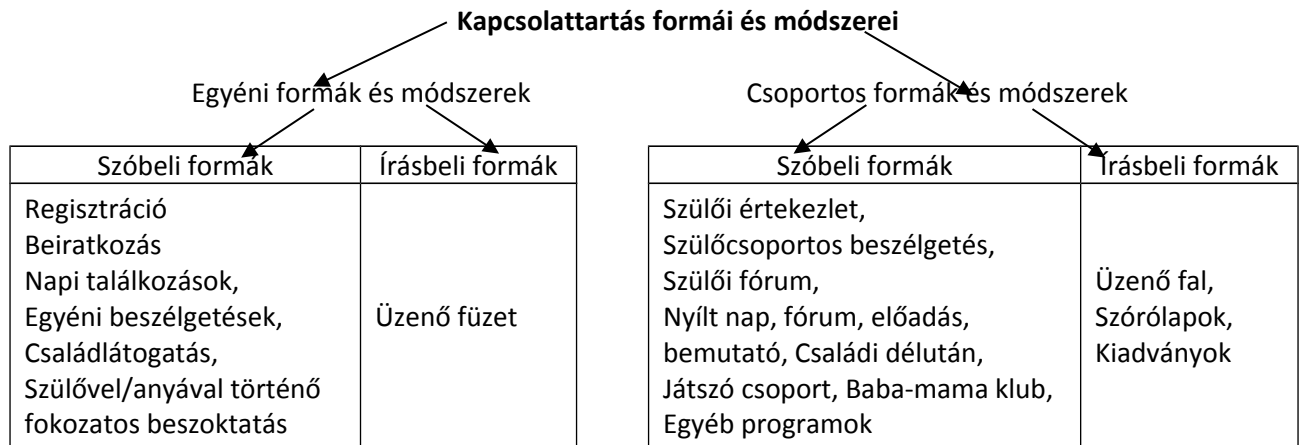
- **a szülők tájékoztatásának formái**

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködését. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) bekezdése szerint *„Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”*

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,

- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, intézményvezető/vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házirend szerepe:
A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:
  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).
Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:
  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu, melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek mindenféle hátrányos megkülönböztetéstől

- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat

- a dolgozók jogai

A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.

- Érdekképviselői Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)

Bölcsődénkben Érdekképviselői/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása

A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.

- tematikus belső továbbképzések

A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.

- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata

A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.

- A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
- Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
- EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3530 Miskolc, Hadirokkantak u. 26.

2018.

*„Szeresd a gyermeket! A gyermek fénysugár,
Közöttünk itt alant mindig ragyogva jár.
Mikor szomorkodol: szemed közé nevet,
Ha bűnre bűnt nyom is: ő akkor is szeret.
Szívednek mélyéből kicsalja a borút,
Fejedre rózsákból vígan fon koszorút.
Ne érje gond soha, ki rád hajnalt derít.
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!”*

Pósa Lajos

Tartalomjegyzék

a.) Intézményről általánosan.....	1
b.) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
c.) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása:	3
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja:	5
d.) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
e.) Az ellátás igénybevételének módja.....	10
f.) Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	12
g.) Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
h.) A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	14
Mellékletek:	
1) Házirend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	23

a.) Intézmény bemutatása:

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.

Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277

E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 26.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Dobó Katica Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3530 Miskolc, Hadirokkantak útja 26.sz
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 84fő
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
Elérhetőségek:
telefon: 46/326-894
e-mail: dobo.katica@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b)ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- *Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása*

Bölcsődénk Miskolc belvárosában, a Vörösmarty lakótelepen helyezkedik el forgalomtól, zajtól mentes környezetben. A családias hangulatú bölcsőde 1983. július 01-jétől fogadja a gyermekeket. A bölcsődénk 3 gondozási egységgel / 6 működő csoportszobával, csoportszobánként 14 fővel, összesen 84 férőhellyel működik. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházak övezetében és városrészekben (Martin-Kertváros, Szirma) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Onga, Arnót, Szikszó, Harsány, Nyékládháza,) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizetős parkoló övezet található.

A lakótelep belterületének lakossági összetétele nagyon változó. Vannak jó egzisztenciális háttérrel, biztos anyagi jövedelemmel rendelkező, magasan kvalifikált családok és vannak jövedelem nélküli, egészségileg is problémás, egzisztenciát veszített, szociálisan nehéz helyzetben került családok.

Alapellátáson kívüli szolgáltatásra számottevő igény van a szülők részéről intézményünkben, de sajnos feltöltöttségünk miatt, leginkább tavasztól-őszig tudjuk ezeket az igényeket maximálisan kielégíteni. Intézményünk felújításával az alapszolgáltatásokon kívül a már meglévő szolgáltatásaink, bővülő kínálatával állunk a szülők és családok rendelkezésére, mint családbarát bölcsőde.

Segítséget kívánunk nyújtani a bölcsődébe nem járó gyermekeknek és családjuknak, hogy mintát és ötletet kapjanak az egymással töltött idő színesebbé és tartalmasabbá tételéhez. Közös élmények kötődést hozhatnak létre az itt dolgozó szakemberekkel, eloszthatjuk a meglévő tévhiteket, előítéleteket, félelmeket.

- **Játszócsoporthoz:** alkalmankénti díjazás és különigényelt étkezés mellett, külön erre a célra kialakított helyiségben, időjárástól és az igényektől függően, előzetes bejelentkezés alapján, heti minden munkanapján működtetjük.
- **Időszakos gyermekfelügyelet:** az anya elfoglaltsága esetén, lehetőleg beszoktatást követően, külön erre a célra kialakított helyiségben, időjárástól és az igényektől függően, előzetes bejelentkezés alapján, heti minden munkanapján működtetjük.

- *A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése*

Bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára. Törekvésünk, hogy a családok igényeinek megfelelően minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát bölcsődénkben. A gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulásal gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan inger gazdag környezetet teremtünk.

- A szülők igényeinek megfelelően ének-zenei klubot, baba-mama klubot, alkotó és népi játékos foglalkozást is biztosítunk.
- A környékbeli családok számára játszócsoporthoz és gyermekfelügyeletet biztosítunk.

A szülői igényekről a szolgáltatásainkkal kapcsolatos elégedettségről rendszeresen tájékozódunk az egyéni és a csoportos beszélgetések alkalmával. A nevelési év végén a bölcsődében elégedettségi kérdőív kitöltésével véleményezik a szülők a bölcsődei ellátást.

A beszoktatás időtartamával, ami általában két hét, elégedettek a szülők. Családi programokon szívesen vesznek részt, szeretnék, ha minden jeles ünnepet nyílt formában tartanánk meg.

- *Az ellátandó célcsoportba tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:*

Intézményünkbe beíratott gyermekek kormegoszlása nagyon változó, de gondozottaink többségének életkora 24-35 hó között van. Évente néhány (1-4) sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésben részesülő gyermeket gondozunk. Hasonló arányban fordulnak elő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is. Szocializációs szinten eltérést ritkán érzékelünk. A szülők iskolázottsága tekintetében többségben az értelmiségi réteghez sorolhatók.

c) a szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

• *A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása*

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a „kisgyermek elajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.”

• *A bölcsődei nevelés feladata:*

A gyermekek védelméről és a gyámügyigazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai:

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

• *Személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)*

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképzése							Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKJ)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ),	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ)	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	

intézményv ezető/ vezető	-	-	1	-	-	-	-	-	1
kisgyermek- nevelők	-	-	4	2	-	6	-	2	14
Összesen:	0	0	5	2	0	6	0	2	15

Jelenleg két kisgyermeknevelő elsőéves, két kisgyermeknevelő – köztük a bölcsődevezető is – másod éves csecsemő,- és kisgyermeknevelő BA szakon.

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	Egy fő kisgyermeknevelő végzettséggel, két fő érettségivel rendelkezik	3
Mosónő		-
Udvaros		0
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		3

Közösségre jellemző információk:

A bölcsődénk 3 gondozási egységgel 6 működő csoportszobával, összesen 84 férőhellyel működik. A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. A beszoktatási ütemterv alapján, a fokozatosság elvét alkalmazva alakítjuk ki a csoportok létszámát, mely legfeljebb 12 gyermek, a második életévüket betöltött gyermekek esetében legfeljebb 14 fő gondozható, nevelhető. SNI-s gyermek 2 gyermeknek számít. Figyelembe vesszük a gyermekek korát, nemek arányát. Az egyenletes munkamegosztás miatt, vegyes korcsoportot is létrehozunk. Jelenleg 4 csoportszoba 14 fővel, 1 csoportszoba 12 fővel és 1 csoportszoba 10 fővel üzemel.

Nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő kisgyermeknevelők száma 4. fő.

Pályakezdő dolgozónk jelenleg nincs.

A kisgyermeknevelők személyiségére nagymértékben jellemző az egymásnak való ötletadás és a kreativitás. Folyamatosan az évszaknak megfelelően, saját készítésű dekorációkkal díszítik a csoportszobát. Saját programjainkat a mentális napokon tudjuk megvalósítani, amelyek elősegítik a kollégák egymás közötti jobb kapcsolat kialakítását, felhőtlen kikapcsolódást. A szakdolgozók az érdeklődési körüknek megfelelően vesznek részt a továbbképzéseken illetve önképzésen. Az intézményen belüli továbbképzést hamarabb megragadják, mint az intézményen kívülit.

- *Tárgyi feltételek:*

Helyiségek kapcsolódása, felszereltsége, berendezése:

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzat minden csoportban egységes, többségében elavult gyermekbútorok. Egyediséget képvisel a bölcsődei részlegek beépített bútorai. Célszerű kiegészítő bútorok beszerzésével teljes a csoportok berendezése. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez. A puhasarkot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal rendezzük be. A helyiségek kapcsolódása megfelelő a csoportszobához:

- fürdőszoba
- átadó helység
- csoport bejárat
- felnőtt Wc, mosdó

A felsorolt helyiségek bútorzata is elavult, kopott. Lehetőségeinkhez mérten javítgatjuk, szépítgetjük.

Rendelkezésre álló eszközök:

Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, minimálisan adottak. A hosszú évek alatt elhasználódtak, korszerűtlenek. Szülői adományokkal, alapítványi és önkormányzati képviselői támogatással tudjuk csak folyamatosan újítani, szépíteni és javítani, a gyermekek

ellátását szolgáló eszközeinket, hogy minél családiasabb és barátságosabb környezetben tölthessék mindennapjaikat. Csoportszobáink játékkészletét és bútorzatát folyamatosan bővítjük, hogy minél változatosabb játékkínálat és a korosztálynak megfelelő bútorzat álljon a gyermekek rendelkezésére.

Játszóudvar jellemzői, felszereltsége:

Udvarainkon már több minősített játékeszköz segíti a gyermekek mozgásfejlődését, melyet tovább szeretnénk bővíteni. / Mozdony, meseautó, homokozó/

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.

A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen

- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:

A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:

- **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
- **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
- **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
- **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
- **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
- **Írásos formák: üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.

- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértővel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:

Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:

- HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
- a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
- a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
- szakértővel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - *A család rendszerszemléletű megközelítése:*
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - *A kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása:*
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megejtjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy csöppségeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelmük dús légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciaképzés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremtteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat

folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségekben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

Kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy

kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

Szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárást, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerek katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyelőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- **Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:**

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46 § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

- a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- **Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:**

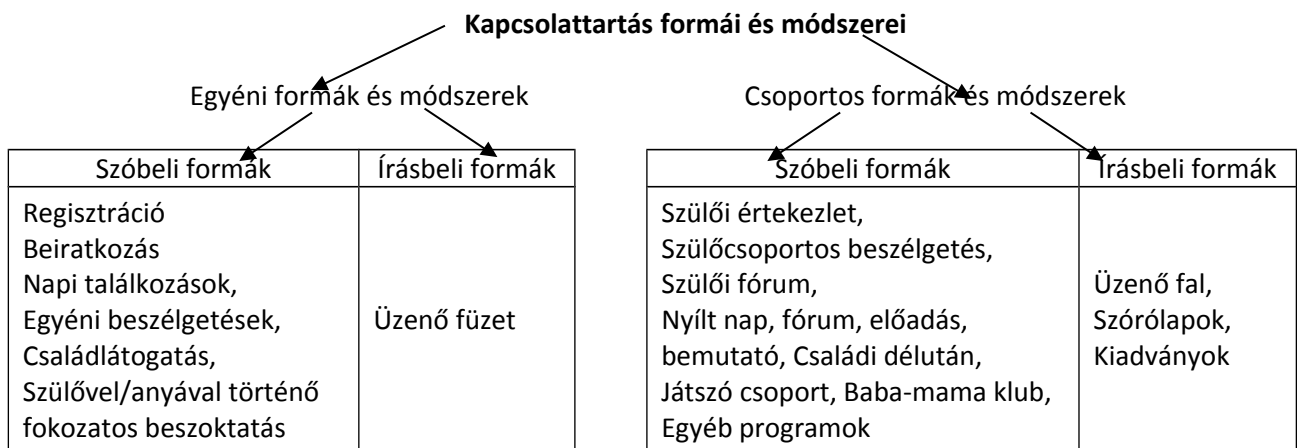
Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

e) az ellátás igénybevételének módja:

- **a szülők tájékoztatásának formái**

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszkokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beíratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszait továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi

programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

- felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) bekezdése szerint „*Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.*”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)

- Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető, Elérhetőségek
- Bölcsődébe járás szabályai
- Gyermekek a bölcsődében
- Egészségvédelmi szabályok
- Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
- Szülők a bölcsődében
- Hatályosság

- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

- A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
- A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
- A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.

- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).
Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:
  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek mindenféle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviselői Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviselői/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.

- A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
- Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
- EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3529 Miskolc, Petneházy u. 10.-12.

2018.

**„Gyerekek nevében:
Beszélj velem úgy, mintha felnőtt lennék!
Játsz velem úgy, mintha gyerek lennél!
Bízz bennem! Adj nekem feladatot,
majd meglátod, milyen ügyes vagyok!
Úgy gyönyörködj a fiatalokban,
mint akik téged folytatnak majd!
De ne a magad vágyait, emlékeit álmodd
újra bennük: ne kényeztesd, ne ünnepeled, ne szidd,
inkább szeresd, érdemük szerint becsüld meg őket!
Légy okos ellenállás, jó gát, tiszta meder,
hogy növekedjenek, mint súly alatt a pálma,
hogy önerejükkel törhessenek utat maguknak,
s ne nyelje el őket lápok iszapja, sivataghomok!”**

Dávid Rózsa

Tartalomjegyzék

Intézmény bemutatása.....	1
Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
Az ellátás igénybevételének módja.....	10
Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	12
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	13
Mellékletek:	
1) Házirend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	24

a.) *Intézmény bemutatása:*

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Petneházy Bölcsőde**

Bölcsőde címe: 3530 Miskolc, Petneházy u. 10.-12.

A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**

férőhelyszám: 56

nyitvatartási idő: 6:00-17:00

elérhetőségek:

telefon: 46/361-956

e-mail: petnehazy@meszegyi.hu

honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

A Petneházy Bölcsőde a város szívében található. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Csabai kapu, Hejőcsaba, Görömböly, Tapolca, Avasi lakótelep) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Mályi, Nyékládháza, Bükkaranyos) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített parkoló övezet található.

1960-as évek elején a lakóteleppel egy időben épült, az akkori követelményeknek megfelelően. A bölcsődét csendes, fás lakóövezet veszi körül. Egyedi adottságokkal rendelkezünk. Két gondozási egységben biztosítjuk a gyermekek napközbeni ellátását. A csoportszobák nem kapcsolódnak egymáshoz, folyosó köti össze azokat. Két téglalap alakú 48-48 m² és két hatszögletű 40-40 m² szobánk van. A csoportszobák hangulatosak, családi jellegűek, a berendezésük, felszereltségük megfelel a szakmai előírásoknak. A fürdőszobák sem kapcsolódnak a csoportszobákhoz, de a bennük lévő használati eszközök igazodnak a gyermekek szükségleteihez, segítik az önállóságra való nevelést. Közös udvarunk déli fekvésű, ahol a gyerekek sokat mozoghatnak, játszhatnak a szabadban.

A lakosság összetétele vegyes, ha a szociális területet vesszük figyelembe. A jobb anyagi helyzetben lévő családok mellett, minden gondozási-nevelési évben kerül felvételre rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek is, orvosi, védőnői javaslatra érkezők, de gyakran tapasztaljuk a mindennapok során, hogy több család is küzd anyagi problémákkal, még ha azt hivatalos határozat nem is támasztja alá.

Szolgáltatásunkra nagy igény van, az utóbbi években várólistásaink is vannak, hol kisebb, hol nagyobb számban.

Tapasztalataink, hogy korai fejlesztésre egyre több gyermeknek lenne szüksége. Egy-egy fejlődési területen mutatkozó lemaradás, minél előbb történő megsegítése, igen hatékony lenne a gyermekek fejlődése szempontjából.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

Nagy a társadalmi igény a bölcsődei ellátásra. Az előjegyzések száma, duplája a megüresedő férőhelyeinkhez képest. Féléves-éves várakozás előzi meg a felvételt. Szinte a város minden területéről vannak gyermekeink, sőt a közelben lévő egészségügyi intézmények dolgozói is igényt tartanak a férőhelyre, sokan ragaszkodnak a mi intézményünkhöz.

A szülőkkel való jó kapcsolat építésére törekszünk, igyekszünk figyelembe venni kéréseiket, elvárásaikat. Lehetőséget biztosítunk a bölcsődével való ismerkedésre, még a beszoktatás előtt (bölcsődékóztoló). A beszoktatások idő tartalmát a gyermekek egyéni alkalmazkodásának megfelelően, akár 3-4 hétre is meghosszabbítjuk, viszont arra is van lehetőség, hogy felgyorsítsuk a folyamatot, ha a szülők már dolgoznak.

Nyílt napokat farsang és gyermeknap alkalmával rendezünk. Mind két eseményen nagy érdeklődéssel vesznek részt a szülők, családtagok.

- Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete :

A bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora még jelenleg is inkább a 2 év, de egyre több másfél éves és csecsemőkorú gyermek érkezik.

Az ellátásba kerülő gyermekek közül, gondozási-nevelési évente 1-2 SNI-s, HH-s, HHH-s van, ezen felül tapasztalunk olyan eseteket, amikor pl.: korai fejlesztésre lenne szüksége egy-egy gyermeknek a fejlődésében mutatkozó eltérések, megakadások miatt, vagy épen rossz szociális körülményekről árulkodik a gyermek ápolatlansága, éhsége, stb. amit próbálunk valamilyen szinten kompenzálni.

kisgyermek -nevelők	-	-	-	3	1	8	-	-	-	12
Összesen:	1	-	-	3	1	8	-	-	-	13

kisgyermekgondozó,- nevelő szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül 1 fő főiskolai:

- neveléstudományi bölcsész okleveles neveléstudomány szakos bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányos kora gyermekkor pedagógiája specializáció szakirányos diplomával rendelkezik 1 fő, intézményvezető/ bölcsődevezető

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző	Szakközépiskola, Felsőfokú Mérlegképes Könyvelői	1
Takarítónő		0
Bölcsődei dajka	Általános iskola, Szakiskola	2
Mosónő		0
Udvaros	Szaktanácsadó	1
Fűtő-udvaros		0
Létszám összesen:		4

A kisgyermeknevelők között 2 fő áll nyugdíjazás előtt a bölcsődénkben/ 3 éven belül/.

A technikai személyzet közül 1 fő áll nyugdíjazás előtt bölcsődénkben.

A kisgyermeknevelők közül 2 fő pályakezdő.

Bölcsődénkben minél többen szeretnének tovább tanulni, tudásukat tovább fejleszteni felsőfokú oktatási rendszerben. Jelenleg egy kisgyermeknevelő szeretne mesterképzésre jelentkezni. A kisgyermeknevelőink éves szinten folyamatosan részt vesznek a számukra meghirdetett kreditpontos továbbképzéseken és előadásokon.

A dolgozókra jellemző, hogy összetartók, érték számukra a magas színvonalú munka. Minden dolgozó számára fontos a bölcsőde szépítése, állagának megóvása. Kreatíváguknak köszönhető, hogy minden évszakban megújulnak a gondozási egységek, és az évszakokra jellemző dekorációt kapnak.

- **Tárgyi feltételek:**

Bölcsődei csoportjaink elősegítik a gyermekek nevelését-gondozását, megfelelnek a biztonságos szakmai munkához szükséges előírásokhoz.

Csoportszobák:

- Gyermekek életkorának megfelelő méretű bútorok
- Kisebb puha szőnyegek, párnák
- Étkezéshez edények
- Gyermekfektetők

Gyermeköltöző, gyermek átadó-átvevő:

Gyermekek öltözködési igényeinek megfelelő ruha és cipőtárolóval rendelkezünk.

Öltözés tárgyi feltételei: a szülők a gyermeköltözőben öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket.

Bölcsődei pelenkázó áll rendelkezésre, kispaddal.

Fürdőszoba:

A gyerekek gondozását segítő berendezési tárgyak, eszközök, életkoruknak megfelelő Méretben. Mosdó, gyermek WC, zuhanyzó, pólázó asztal, fésűtároló, fogmosó pohártartó, Törülközőtartó, egész alakos tükör.

Játék tárgyi feltételei:

A gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodó játékeszközök és a csoportlétszámnak, összetételnek megfelelő mennyiségű játék minden tevékenységformához. A játékkészletet támogatásokkal próbáljuk cserélni, így mindég megújulnak, frissülnek.

A bölcsődében működő konyhánkat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik. A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek kisebb, nagyobb felújítást igényelnének.

A játszódvar burkolata hatósági szerződés keretében 2014-ben megújult, balesetmentessé vált. A beépített játékok megfelelnek a minőségbiztosítási szabványoknak.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.
A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen
- A szülőkkal való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:
A szülőkkal több formában is tartjuk a kapcsolatot:
  - **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
  - **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
  - **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
  - **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák:üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:
Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:
  - HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
  - a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
  - a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
  - szakértőkkel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d)A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - **A család rendszerszemléletű megközelítése:**
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - **A kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása:**

A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.

- *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelm dús légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciaképzés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:
A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:
Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségekben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empátikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hagy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kielésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente

kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárás, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerekes katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyelőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46 § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülővel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a beszoktatási időszakot megelőzően az előjegyzett gyermekeket számára tudjuk felkínálni a szolgáltatást. A meglévő férőhelyek terhére a csoportszobákban fogadjuk a családokat.

e) az ellátás igénybevételének módja:

- a szülők tájékoztatásának formái

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

Kapcsolattartás formái és módszerei

Egyéni formák és módszerek

Csoportos formák és módszerek

Szóbeli formák	Írásbeli formák
Regisztráció Beiratkozás Napi találkozások, Egyéni beszélgetések, Családlátogatás, Szülővel/anyával történő fokozatos beszoktatás	Üzenő füzet

Szóbeli formák	Írásbeli formák
Szülői értekezlet, Szülőcsoportos beszélgetés, Szülői fórum, Nyílt nap, fórum, előadás, bemutató, Családi délután, Játszó csoport, Baba-mama klub, Egyéb programok	Üzenő fal, Szórolapok, Kiadványok

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük. A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezetők, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

Az Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleinek, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját

- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) bekezdése szerint „Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekegészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/bölcsődevezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)

- Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
- Bölcsődébe járás szabályai
- Gyermekek a bölcsődében
- Egészségvédelmi szabályok
- Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
- Szülők a bölcsődében
- Hatályosság

- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

- A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
- A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
- A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.

- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).

Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:

- „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
- „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
- Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő

- Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
- A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
- Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
- A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviselői Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviselői/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.
  - A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
  - Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
  - EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3534 Miskolc, Könyves K. u. 31.

2018.

„A gyermeknevelés és tanítás során az a legfontosabb, hogy egy gyermek mindig tudja, akkor is szeretik őt, ha nem tökéletes, és hogy ezen képes javítani. Ez olyan bizalom a felnőtt részéről, amit minden korú gyerek megérez. Hogy hisznek benne. Tévedhet és hibázhat. Nem kell tökéletesnek lennie. A világ sem az.”

(Tari Annamária)

Tartalomjegyzék

a.) Intézmény bemutatása.....	1
b.) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
c.) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
d.) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
e.) Az ellátás igénybevételének módja.....	10
f.) Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	13
g.) Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
h.) A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	14
Mellékletek:	
1) Házirend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	23

a.) *Intézmény bemutatása:*

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Kilián Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3534 Miskolc, Könyves K. 31.
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 84
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek:
telefon: 46/371-800
e-mail: kiliani@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

Bölcsődénk 1965-ben került átadásra, és Kilián déli bölcsődeként kezdte meg működését 60 férőhellyel, jelenleg 84 férőhellyel működik. Miskolc egyik legszebb részén a Kilián déli lakótelepen, zöld övezetben a Bükk hegység lábánál. A bölcsőde típusterv alapján épült, nagy területű játszó udvar és terasz tartozik hozzá, mindkettő ideális játszóhely a gyermekek számára. Előnyként említhetjük a zajmentes környezetet, a jó levegőt, melyet a hegy közelsége biztosít. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Pereces, Komlóstető, Lyukóvölgy, Vargahegy) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Onga, Arnót, Szikszó, Harsány, Nyékládháza,) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizetős parkoló övezet található.

Az ellátottak körében aktívan dolgozó családok gyermekei, gyermeküket egyedül nevelők, nagycsaládosok, és szociális helyzetük miatt hátrányos családok is igénybe veszik a szolgáltatásunkat. A bölcsődénk napjainkban 70-80 kisgyermek napközbeni ellátását tudja biztosítani, folyamatosan érkeznek a szülők előjegyeztetni gyermekeiket. A bölcsőde közelében három óvoda található, abból egy óvoda speciális fejlesztő óvodaként működik. A korai fejlesztésben részesülő gyerekek fejlesztésében a kisgyermeknevelőink együtt működnek a fejlesztő pedagógusokkal.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

A szülőkkel való jó kapcsolat építésére törekszünk, igyekszünk figyelembe venni kéréseiket, elvárásaikat. Lehetőséget biztosítunk a bölcsődével való ismerkedésre, még a beszoktatás előtt (bölcsődekóstoló), szinte minden alkalommal tudtuk még eddig biztosítani.

A szülők igényeinek megfelelően biztosítjuk az érzelmi biztonságot nyújtó, tevékenységre motiváló környezetet, a friss levegőn való tevékenységek lehetőségét. Tavasztól őszi időjárástól függően a játszóudvaron zajlik a bölcsődei élet. A családok többsége igényli és partner az együttnevelés megvalósításában, ennek feltétele a családokkal történő őszinte, nyílt, előítéletességtől mentes kommunikáció, mely biztosítja a jó együttműködésnek, a jó kapcsolat kialakításának.

A szülők melegezésére a beszoktatás során alkalmazkodunk a család, kiemelten a kisgyermek igényeihez. Nyílt napok szervezünk, például a Télapó ünnep, húsvéti kreatív nap, közös gyermeknap, szülőcsoportos beszélgetések, szülőértekezletek.

- Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:

A bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora még jelenleg is inkább a 18-36, de egyre több a másfél éves és csecsemőkorú gyermek.

Az ellátásba kerülő gyermekek közül, gondozási-nevelési évente van néhány SNI, HH, HHH, ezen felül tapasztalunk olyan eseteket, amikor pl.: korai fejlesztésre lenne szüksége egy-egy gyermeknek a fejlődésében mutatkozó eltérések, megakadások miatt, vagy éppen rossz szociális körülményekről árulkodik a gyermek ápolatlansága, éhsége, stb. amit próbálunk valamilyen szinten kompenzálni.

A beiratott gyermekek többsége átlagos vagy annál jobb anyagi körülmények között élő családból érkezik, ahol a szülők iskolai végzettsége középiskolai és felsőfokú. Azonban előfordul, hogy egy-egy gyermek szociálisan jelentős nehézséggel küzdő családban él, a szülők iskolai végzettsége ilyen esetben általában alacsony.

Az ellátott gyermekek között előfordul nevelésbe vett kisgyermek is.

c) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:

„kisgyermeknek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok magvalósításán dolgozunk.

- A bölcsődei nevelés feladata:

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:

- „A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”

- személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképesítése									Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKJ)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ)	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ)	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ)	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ)	csecsemő- és gyermekgondozói	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapképzettségű személy		
intézményvezető/ vezető	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
kisgyermek-nevelők	2	-	1	-	4	7	-	-	-	14

Összesen:	2	-	2	-	4	7	-	-	-	15
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Csecsemő és kisgyermekgondozó szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül 2 fő főiskolai:

- 1 fő rendelkezik a kisgyermeknevelő BA végzettség mellett óvodapedagógus diplomával is
- 2 fő rendelkezik végzett kisgyermeknevelő BA illetve kisgyermeknevelő FSZ végzettség mellett pedagógus főiskolai végzettséggel, de nyelvvizsga híján még nincs meg a diplomájuk

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	szakmunkás végzettséggel rendelkezik 2 fő	3
Mosónő		-
Udvaros		-
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		3

A bölcsődében dolgozókra jellemző, hogy összetartóak, mindenki fontosnak tartja a magas színvonalú munkát, ezzel is növelve a bölcsőde jó hírét.

Korosztály szerint: 3 fő pályakezdő dolgozó

4 fő két éven belül nyugdíjba megy

Jelenleg 4 fő szakdolgozó jár főiskolára bölcsődénkből.

Két kisgyermeknevelő van Gyed-en. A tartósan távollévő dolgozók helyettesítését minden esetben határozott idejű szerződéssel alkalmazott szakképzett személyzettel helyettesítjük.

A kisgyermeknevelők folyamatosan hozzájárulnak dekorációs anyagok beszerzéséhez, készítéséhez, a bölcsődei csoportok alkalomhoz, évszakokhoz illő dekorálásához. Fontosnak tartjuk, hogy eleget tudjunk tenni a modern szakmai elvárásoknak, követelményeknek így szükséges számunkra a folyamatos önképzés, továbbtanulás, illetve a különböző továbbképzéseken, tanfolyamokon való részvétel.

Évente több alkalommal - a nevelés-gondozás nélküli napokon - közös programokon veszünk részt.

- **Tárgyi feltételek:**

Bölcsődénk az előírásoknak megfelelően, típus bölcsődének épült. A gondozási egységekben minden helyiség megfelelő kapcsolódással és méretekkel rendelkezik. A 2011-ben történt felújítás alkalmával a mai szabványoknak megfelelően rendelkezünk a kötelezően elrendelt felszerelési tárgyakkal.

A bölcsődében működő konyhánkat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik. A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek kisebb, nagyobb felújítást igényelnének.

Bölcsődénk 3 csoportban 6 csoportszobával rendelkezik, 84 férőhelyen biztosítjuk a gyermekek nevelését, gondozását. Tárgyi eszközeink megfelelnek a szakmai előírásoknak megfelelően. A kisgyermek életkori sajátosságait jól szolgáló, megfelelő méretű, változatos színű játék polcok, kiszolgáló pultok, játék konyhaszekrények állnak a gyermekek rendelkezésére. Játékkészletünk a szerepjátékhoz, konstrukciós játékokhoz, meséléshez, bábozáshoz, kinti, udvari játszáshoz megfelelő mennyiségben biztosítva van. A csoportszobák alapjátékai: labdák, kirakók, babák, építők, konyhai eszközök, melyek különböző színűek és méretűek. Kialakításra került minden szobában egy alkotóasztal ahol homok-víz asztal van el helyezve és a gyerekek igényüknek kreativitásuknak megfelelően tevékenykedhetnek. Bölcsődénkben egységes típusú bölcsődei gyermek asztalok és székek biztosítják a gyerekek étkezési szokásuk kialakítását.

Gyermekek öltözködési igényeinek megfelelő ruha és cipőtárolók vannak el helyezve az átadó helyiségekben. Minden gyermek részére, színes, jellel ellátott szekrényt biztosítunk.

A gyerekek gondozását segítő berendezési tárgyak, eszközök, életkoruknak megfelelő méretben mosdó, gyermek WC, zuhanyzó, kisméretű fürdőkád, pólázó asztal, fésűtároló, fogmosó pohártartó, törülköző, egész alakos tükör, ruhatároló szekrény, ápolási szerek, bilik, állnak rendelkezésre a fürdőszobákban, melyek közvetlen kapcsolódnak a csoportszobákhoz. A játszó udvarunk, füvesített, árnyékos, fajtáékokkal felszerelt terület, amely az udvari játék és az udvari élet ideális része. Biztosított a homokozás, a motorozás, biciklizés, valamint a szerepjátékok gyakorlása is. Teraszunk szilárd csuszás mentes térburkolattal, napellenzővel, valamint biztonságos kerítéssel van ellátva, ezáltal alkalmas a nedvesebb, sárosabb időszakban való levegőzésre, udvari játékokra, esetenkénti pihenésre is.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.
A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen.
- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:
A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:
  - **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
  - **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
  - **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
  - **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák: üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:
Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:
  - HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
  - a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
  - a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
  - szakértőkkel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d)A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - *A család rendszerszemléletű megközelítése:*
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - *A kisgyermekkorú intervenció szemlélet befogadása:*
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:

Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.

- *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy gyermekeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelmű légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciaképzés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremtteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:

Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs színtérként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítségét:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

Szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárást, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerek katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyenlőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- **Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:**

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

- a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

e) az ellátás igénybevételének módja:

- **a szülők tájékoztatásának formái**

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

Kapcsolattartás formái és módszerei

Egyéni formák és módszerek

Szóbeli formák	Írásbeli formák
Regisztráció Beiratkozás Napi találkozások, Egyéni beszélgetések, Családlátogatás, Szülővel/anyával történő fokozatos beszoktatás	Üzenő füzet

Csoportos formák és módszerek

Szóbeli formák	Írásbeli formák
Szülői értekezlet, Szülőcsoportos beszélgetés, Szülői fórum, Nyílt nap, fórum, előadás, bemutató, Családi délután, Játszó csoport, Baba-mama klub, Egyéb programok	Üzenő fal, Szórálapok, Kiadványok

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszkokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beíratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszait továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi

programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

- felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint „*Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.*”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)

- Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető nevét, Elérhetőségek
- Bölcsődébe járás szabályai
- Gyermekek a bölcsődében
- Egészségvédelmi szabályok
- Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
- Szülők a bölcsődében
- Hatályosság

- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

- A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
- A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit

- A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).
Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:
  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviseleti Fórum működése
Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.

- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata

A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.

- A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
- Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
- EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3526 Miskolc, Kassai u. 19.

2018.

„Ezek a csillogó fekete szemű gyerekek nem maguk váltották a belépőjegyet arra az útra, amit úgy hívunk: élet..
Ha szemükbe nézünk, ugyanazt a sugárzást érezzük, ugyanazt olvassuk ki belőlük: Itt vagyok, faragj az élet során embert belőlem...”
(Várady J.)

Tartalomjegyzék

a.) Intézmény bemutatása.....	1
b.) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
c.) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 6	
d.) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	7
e.) Az ellátás igénybevételének módja.....	11
f.) Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	13
g.) Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	14
h.) A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	15
Mellékletek:	
1) Házirend 16	
2) Megállapodás 20	
3) Napirendek 22	
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások 24	

a.) Az intézmény bemutatása

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Heim Pál Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3527 Miskolc, Kassai u. 19.
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 84
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek:
telefon: 46/321-800
e-mail: heim.pal@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

A Heim Pál Bölcsőde 1968-ban típus bölcsődének épült és nyitotta meg kapuit a családok előtt. Hat gondozási egységet alakítottak ki, így 120 férőhelyre épült, ami a 80-90-es években jelentkező gyermek születési arány csökkenéséből adódóan 40 férőhelyre lecsökkent. Az igények növekedésének köszönhetően 2009-ben 20 férőhellyel bővült. 2013-tól a törvényi szabályzások változásának megfelelően változatlan személyi és tárgyi feltételekkel, jelenleg 84 férőhellyel működik.

Az épület működő gondozási egységei 2011-ben pályázati projekt keretében megújultak.

A Bölcsőde a város északi részén, a Szentpéteri-kapu lakótelep közepén helyezkedik el, távol a zajos főúttól. Környezetét tekintve egy csendes, nyugodt zöld lakótelepi övezetben található. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Szentpéteri kapu, belváros) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Sajóecseg, Sajóbábonny Sajószentpéter, Szirmabesenyő) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizetős parkoló övezet található.

Egységes épületben kap helyet a Kassai Területi Szolgáltatási Központ, ahol az ellátási területhez tartozó családok számára nyújtanak családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást. Valamint szintén az épület egy szárnyában működik a Mozgás Korlátozottak Egyesülte. Közvetlen szomszédságban található egy óvoda, mellyel különösen jó kapcsolatot alakult ki.

Bölcsődénkbe a város minden területéről fogadjuk a gyermekeket, de többnyire a környező lakótelep és családi házas övezetben élő, valamint a közelben működő Megyei Kórházban és a Boschban dolgozó, bölcsődei ellátást igénylő szülők gyermekei számára nyújtunk napközbeni ellátást. Jellemző a túljelentkezés.

A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

Törekszünk a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítására, igyekszünk figyelembe venni kéréseiket, elvárásaikat. Lehetőséget biztosítunk a bölcsődével való ismerkedésre, még a beszoktatás előtt. A beszoktatások idő tartalmát a gyermekek egyéni alkalmazkodásának megfelelően alakítjuk. A felvett gyermekek a szülei igénylik a szülővel történő fokozatosan beszoktatást. Az anyukák többsége személyesen vesz részt a beszoktatáson, de igény szerint más családtag is jelen lehet, illetve végig kísérheti a gyermek bölcsődei beilleszkedését.

Bölcsődénkben több gyermekünk szülei a közelben üzemelő Boschban dolgozik. Közülük van, aki német anyanyelvű. Ilyen esetekben németül jól beszélő – nyelvvizsgával rendelkező vagy német nyelvszakos tanári végzettséggel rendelkező - kisgyermeknevelőhöz jegyezzük elő a gyermeket, így a nyelvek ismeretének hiányából adódó kellemetlenségek kiküszöbölhetőek. Szülővel és a gyermekkel is könnyebb a kapcsolatteremtés.

Szülők igénylik és örömmel fogadják, hogy a kisgyermeknevelők a csoportszobákban napi rendszerességgel megszólaltatnak valamilyen hangszert. Gyakori a furulya és a Xilofon használata a gyermekdalok éneklése mellett.

A bölcsőde sajátos elhelyezkedéséből adódóan, tágas udvarral rendelkezik, mozgás fejlesztő eszközökkel ellátva. A szülők elégedettségére, ezt a kedvező adottságot igyekszünk kihasználni. A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk, hogy minél többet tartózkodjanak a friss levegőn.

A családdal való minél közvetlenebb kapcsolat kialakítása, minden évben megrendezzük a nyuszi bulit és a gyermeknapot, gondozott gyermekeink családtagjaival együtt. Ezek az összejövetelek mindig családias, jó hangulatúak.

- Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:

Bölcsődénk gondozottjai mind korcsoportot –a 1,5-2,5 év, de egyre több csecsemőkorú – mind családi háttérrel tekintve vegyes összetételűek. Szülők iskolázottságukat tekintve is eltérőek. Nyolc iskolai végzettséggel rendelkezőktől, az egyetemi végzettségig előfordul. Iskolai végzettségtől függően változik a család életmódja, szemlélete is.

A gondozott gyermekek között olyanok is vannak, akiket anyukája egyedül neveli. Ez teszi szükségessé a gyermek bölcsődei elhelyezését. A gyermeküket egyedül nevelő anyukák között is van, aki egyetemi végzettségű, magas vezetői állású, és van, aki 8 általános iskolát végzett, esetleg szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik. Az utóbbiak gyermekei többnyire a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak javaslatára kerülnek bölcsődei ellátásba. Több gondozott gyermekünk is van, aki sajátos nevelést igényel, korai fejlesztésben részesül, vagy hátrányos helyzetű. Ezen gyermekek csoportokban való elhelyezésére, gondozására különös figyelmet szentelünk.

c) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:
„kisgyermekesek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM
Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok megvalósításán dolgozunk.
- A bölcsődei nevelés feladata:
  - A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.
Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:
    - *„A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése*
    - *Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása*
    - *Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése*
    - *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”*

- személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképesítése									Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy	bölcsődei szakgondozó (OKI)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKI),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKI),	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKI)	csecsemő- és gyermekgondozói	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	csecsemő- és gyermekgondozói (OKI) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapképzettségű személy	
intézményvezető/ vezető	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
kisgyermek-nevelők	1	-	1	-	2	7	1	1	1	14
Összesen:	2	-	1	-	2	7	1	1	1	15

Csecsemő és kisgyermekgondozó szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül 3 fő főiskolai:

- Német nyelvszakos tanári végzettsége van: 1 főnek
- óvodapedagógus: 1 fő rendelkezik, de még a nyelvvizsga hiányzik
- 1 fő, a bölcsődevezető megkezdte tanulmányait Egerben az Eszterházy Károly Egyetemen Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakán
- Jelenleg 3 fő második évét végzi a Csecsemő –és Kisgyermeknevelő BA szakon.
- 1 fő nyelvet tanul, hogy a sikeres nyelvvizsgával megszerezze diplomáját,

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	1 fő 8 általános 1fő érettségi+szakmunkás végzettség, 1fő szakmunkás végzettségű	3
Mosónő	5 fő 8 általános végzettséggel	5
Udvaros		-
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		8

A bölcsődében csak a mindennapos éber odafigyelés, a segítség, a tudás fejlesztése, az optimista hit, a nyugodt derűs, nyitott elfogadó és megerősítő kisgyermeknevelői attitűd az elfogadható. Fontos tulajdonság a jó kommunikációs képesség, ez nemcsak a verbális megnyilvánulást jelenti, hanem a metakommunikációt is. A kisgyermek erre nagyon érzékeny, ezért fontos, hogy a verbális és nonverbális jelek összhangban legyenek, mert a nevelő akkor hiteles a kisgyermek számára.

A bölcsődében dolgozókra jellemző, hogy egységes csapatként töreksenek a színvonalas munkavégzésre. Az előírásoknak megfelelő létszám biztosított. A magas színvonalú szakmai munkához elengedhetetlen a jól képzett kisgyermeknevelők foglalkoztatása. Ez nem csak azt jelenti, hogy legmagasabb képzettséget kell megszerezni, hanem azt is, hogy az elméleti és

szakmai ismereteket, valamint a gyakorlati módszereket folyamatosan szinten kell tartani, és változó kor követelményei szerint kell alakítani.

Idősebb kisgyermeknevelőink több évtizedes szakmai tapasztalattal, odaadással, lelkiismeretesen végzik munkájukat. Szeretettel adják át fiatal kollégáinknak mindazt a tudást, tapasztalatot, amit évek során megszereztek. Ők korukra hivatkozva már nem vállalják a főiskolát, de fiatalabb főiskolás kollégáiktól, szívesen tanulnak bölcsődén belül megszervezett önképző foglalkozásokon.

Évente több alkalommal (a nevelés-gondozás nélküli napokon) közös programokon veszünk részt.

- Tárgyi feltételek:

Bölcsődénk az előírásoknak megfelelően, típus bölcsődének épült. A gondozási egységekben minden helyiség megfelelő kapcsolódással és méretekkel rendelkezik. A 2011-ben történt felújítás alkalmával a mai szabványoknak megfelelően rendelkezünk a kötelezően elrendelt felszerelési tárgyakkal.

A bölcsődében működő konyhánkat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik. A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek kisebb, nagyobb felújítást igényelnének.

Az intézménynek helyet adó épület hat egységből áll, melyek közül hármat használunk bölcsőde céljából, a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel (tálaló konyha, mosókonyha, irodák, folyosó) együtt.

A bölcsőde megfelelő alapterületű. Tágas udvarral rendelkezik. Az udvaron mozgásfejlesztő eszközök, homokozó található. Minden egységnek saját elkülönített udvara van, ahol a kinti altatás lehetősége is adott, árnyékoló ponyvával vannak ellátva.

A hat csoportszoba előírásnak megfelelő. alapterületű. A hozzá kapcsolódó fürdő, átadó, kocsitároló helyiségek szintén.

A kisgyermekek játéktevékenységéhez bőséges játékkészlet áll rendelkezésükre.

Mindhárom egységben a gyerekek létszámának megfelelően, ellátásukhoz biztosítottak a tárgyi feltételek.

A csoportokban és az udvaron a játék ellátottság mennyisége és minősége, a gyermekek korának megfelelő. A csoport szobák mérete és komfortossága az előírt követelmény szinttel rendelkeznek.

A gyermekek által használt bútorok mérete előírás szerű, nem balesetveszélyesek.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:

Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.

A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen

- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:

A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:

- **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstitoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
- **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.

- **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
  - **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák:** *üzenő füzet:* háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértővel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:
Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:
    - HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
    - a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
    - a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
    - szakértővel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - *A család rendszerszemléletű megközelítése:*
Családlátogatás alkalmával tudni képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - *A kisgyermekkorú intervenciós szemlélet befogadása:*
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*

A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.

- *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindég az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy gyermekeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelm dús légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciakészítés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:
A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:
Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:
Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:
A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.
A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:
Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kielésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárást, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerekes katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyelőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Ezt a csoportszobákban a meglévő férőhelyek terhére, főleg a beszoktatás megkezdése előtt kínáljuk fel az érdeklődő családok számára.

e) az ellátás igénybevételének módja:

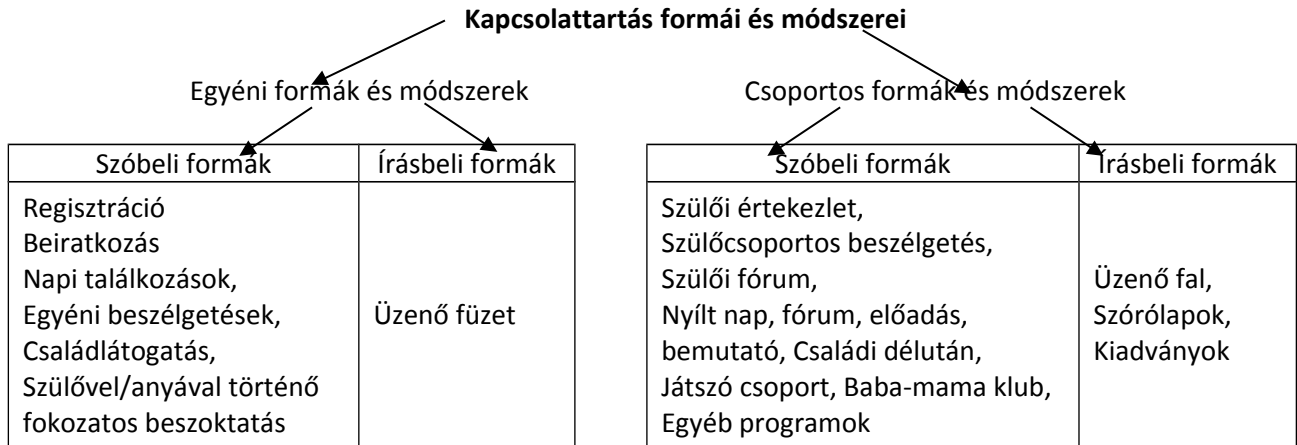
- a szülők tájékoztatásának formái

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei

nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszkokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezetők, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelemben vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint *„Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”*

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).

Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:

  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez

- Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
- Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
- Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
- Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviseleti Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.
  - A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
  - Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
  - EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

6.sz. melléklet

Margaréta Bölcsőde Szakmai Programja

Szakmai Program

3532 Miskolc, Bokréta u. 1.

2018.

*„A gyermek védtelen kis teremtmény, akinek gondját viseljük,
e gondoskodásért cserébe, nap, mint nap mindazzal a szeretettel halmoz el minket,
amit mástól nem kapunk meg.”*
SusannaTamaro

a.) Intézmény bemutatása:

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiak: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.

Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277

E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Margaréta Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3532 Miskolc, Bokréta út 1.
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 84
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek
telefon: 46/427-434
e-mail: margareta@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- *település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:*

A Margaréta Bölcsőde Miskolcon, a Győri kapu városrészben található telephely, mely 1971-ben épült. Szép, rendezett környék, egyre fiatalodó lakókörnyezet jellemzi a területet. Vonzáskörzetében található két óvoda, egy középiskola és egyéb közművek. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházás övezetben és városrészekben (Győri kapu, Újgyőri főtér, Kilián, Bulgárföld) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Bükkszentkereszt, Répáshuta) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített parkoló övezet található. Az ellátott gyerekek szülei dolgozók, évente egy-két gyermek érkezik valamilyen javaslattal. Folyamatos az igény a napközbeni ellátásra, mindennaposan vannak érdeklődők, beiratkozók, többször kialakul várólista is.

A bölcsődei ellátás a szociális ellátórendszeren belül a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) által meghatározott személyes gondoskodás nyújtó alapellátási rendszerébe tartozó gyermekek napközbeni ellátását biztosítja. A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megfelelően kiemelt szakmai célunk, a családban nevelkedő kisgyermek számára, - a családi nevelést segítve-, napközbeni ellátás keretében a gyermek testi-lelki biztonságának és jóllétének a megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással a gyermek etnikai, nemzetiségi hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembe vételével, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A csoportban gondozható, nevelhető eltérő fejlődésű gyermekek esetében pedig a cél: gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a fejlődést és a személyiség kibontakozását.

- *a bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:*

A szülők, amikor először érdeklődnek telefonon vagy személyesen, leginkább arról kérnek tájékoztatást, hogyan lehet bekerülni bölcsődébe, mik a feltételek és mikor lenne rá lehetőség. Amikor beiratkozni érkeznak, azt kérdezik mennyi idő a beszoktatás és mit lehet tudni róla, valamint miket szükséges hozni, milyen anyagi vonzata van a bölcsődébe járásnak. Néhányan fontosnak tartják megkérdezni, mennyien vannak a csoportban, milyen korúak a gyerekek, udvarra mennyit járnak ki velük, vannak-e foglalkozások és milyen programok vannak az intézményben. Ilyenkor mindig egy átfogóbb tájékoztatást kapnak a szülők a fontos tudnivalókról, és lehetőségük van kifejezetten a gyermekük egyéni szokásairól, igényeiről is olyan szempontból informálódni, hogy azokat meg tudjuk-e oldani az intézményben.

- *az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:*

A Margaréta Bölcsődében lényegesen megemelkedett az egy év alatti és egy év körüli érdeklődő/beiratkozó gyermekek száma. De nagytöbbségben még mindig a kétéves korosztály igényli az ellátást. A gyermekek között nem volt még sajátos nevelési igényű ellátottunk, viszont egy-két korai fejlesztést igénylő gyermek megfordult már a bölcsődében. Őket a szülők viszik hetente korai fejlesztő foglalkozásokra. Az évek során emelkedett a szociálisan rászorult családok száma, ezzel a hátrányos helyzetű gyerekek is előtérbe kerültek az intézményben. Nekik is igyekszünk minden segítséget megadni és jó bizalmi kapcsolatot kialakítani velük.

c) a szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- a szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:

„kisgyermeknek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok magvalósításán dolgozunk.

- A bölcsődei nevelés feladata:

- A Gyvt. szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:

- „A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”

- személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképesítése							Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKJ),	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ),	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ)	(FOKSZ)csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens	csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapképzettségű személy	

intézményvezető/vezető	1	0	0	0	0	0	0	0	1
kisgyermek-nevelők	1	0	6	0	2	5	0	0	14
Összesen:	2	0	6	0	2	5	0	0	15

- Egy fő, a bölcsődevezető Neveléstudományi bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányos diplomával rendelkezik, és jelenleg tanulmányokat folytat az Eszterházy Károly Egyetem Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakán végzős hallgatóként
- Négy kisgyermeknevelő folytat tanulmányokat Kisgyermeknevelő BA szakon a 1 fő a DE Hajdúböszörményben, 2 fő a Nyíregyházi Egyetemen és 1 fő az ELTE-n

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		0
Takarítónő		0
Bölcsődei dajka	Érettségi, Dajka, Könyvkötő	3
Mosónő		0
Udvaros		0
Fűtő-udvaros		0
Létszám összesen:		3

Nagyon jó közösség a miénk, összetartó, segítőkész, vidám kollektíva. Szeretünk együtt készülni a bölcsődei programokra, és szeretünk együtt is kikapcsolódni külön szervezett alkalmakon is. A kisgyermeknevelők közül jelenleg öten járunk egyetemre, és a jövőben még hárman-négyen terveznek továbbtanulni a szakmában.

A szakmai munkakörökben dolgozók létszáma és iskolai végzettsége is a törvényi szabályozásokban előírtaknak megfelelnek. Jelenleg 1 bölcsődevezető és 14 fő kisgyermeknevelő neveli és gondozza a kisgyermeket. A szakmai feladatok ellátásában részt vesz továbbá:

- Négy fő kisgyermeknevelő egy éven belül nyugdíjba megy.
- Egy fő GYED-en lévő kisgyermeknevelő státuszát szakképzett kisgyermeknevelő tölti be.
- Valamint egy fő bölcsődeorvos, részleges munkaidőben, havi 12 órában látja el a gyermekorvosi feladatokat.

- tárgyi feltételek:

Helyiségek kapcsolódása, felszereltsége, berendezése, rendelkezésre álló eszközök, játszóudvar jellemzői, felszereltsége:

A Margaréta Bölcsőde Miskolcon, a Győri kapu városrészben található telephely, mely 1971-ben épült. Szép, rendezett környék, egyre fiatalodó lakókörnyezet jellemzi a területet. Az intézmény építészetiileg megfelel az építészeti szabványoknak. Az egyszintű pavilon rendszerű épületben jelenleg 3 gondozási egység, hat csoportszobája működik, melyek külön bejáraton, kívülről megközelíthetőek. Ahogy a bölcsődéhez érünk, egy nagy összekötő udvar tárul elé, ahol különböző játszótéri eszközök láthatóak. Többek között fa vonat, teraszos babaház és meseautó is. Csoportról csoportra haladva láthatjuk, hogy minden egységnek van kerítéssel elválasztott teraszos, és fűvel borított saját udvara is, ahol fedett homokozókat, fa vonatot és meseautót találhatunk. (Az udvar, 2011-ben újult meg)

Mindegyik egységben először az előtérbe érkezünk meg, onnan nyílik egy elkülönítő helyiség és egy felnőtt mosdó. Tovább haladva érkezünk az átadó helyiségbe, amiből a fürdőszoba nyílik. A fürdőszoba kapcsolódik a két csoportszobával, ahol a gyerekek töltik mindennapjaikat. Az

egységeken kívül, az épületben vezetői-és gazdasági iroda,tálaló konyha, ebédlő, mosoda, öltözők, raktárhelyiségek.

A korábban 120 férőhelyes épület másik 3 egységében működik az intézmény műszaki csoportja, raktárhelyiségei, Oktató terem és a városi Gyermekfogászat rendelője. Az épület egyik szárnya (az egyes csoport), az akkori férőhelybővítésnek köszönhetően 2011-ben egy pályázati projekt keretében került felújításra. Ez magába foglalta az érintett csoport fürdőszobájának korszerűsítését, a csoportszobák burkolását, a nyílászárók cseréjét, a külső homlokzat szigetelését, burkolását. A felújítás nem érintette a másik két egységet, a konyha, az üzemem kívül helyezett mosoda és a vezetői irodák, egyéb helyiségek korszerűsítését.

cb) az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja:

- *a szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:*
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.
A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. A intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen
- *A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:*
A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:
  - **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
  - **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
  - **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
  - **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák: üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- *a szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:*
A bölcsőde folyamatos kapcsolatban van a bölcsődeorvossal, védőnőkkel, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat szakembereivel és különböző óvodák óvodavezetőivel. Mindez a gyermekek megfelelő ellátása és az intézmény működése szempontjából nagyon fontos. A bölcsődeorvos a bölcsődébe felvett gyermekek státusz vizsgálatát végzi, segíti a kisgyermeknevelőket a gyermekek gondozásával kapcsolatos tennivalók elvégzésében, valamint szülőknek is segít tanácsaival.
A védőnők rendszeres látogatásukkal nyomon követik a hozzájuk tartozó gyermekek fejlődését, jelzéseinkre odafigyelnek, tartják a kapcsolatot a családokkal. A bölcsődében a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat Bölcsődei szociális munkát végez. Javaslatokkal segítik a szociálisan hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek bölcsődei felvételét,

fogadják a bölcsődei szakemberek jelzéseit és az eseteknek megfelelően támogatják a családokat, segítik a kisgyermeknevelők és a családok együttműködését. A bölcsőde három óvodával áll kapcsolatban. Az óvodába iratkozó gyermekeknek és szüleinek fontos, hogy megkapják a kellő tájékoztatást a beiratkozásról, nyílt napokról, óvodai életről, szabályokról. A megfelelő tájékoztatást óvodavezetők-óvónők segítségével tartott szülői értekezlet formájában valósítjuk meg.

d) a feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - A család rendszerszemléletű megközelítése:
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - A kisgyermekkorú intervenciós szemlélet befogadása:
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - A gyermeki személyiség tiszteletének elve:
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - A biztonság és stabilitás megteremtése:
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - Fokozatosság megvalósítása:
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - Egyéni bánásmód érvényesítése:
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy gyermekek jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelmű légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, ami velük történik.
  - A gyermeki kompetenciakészítés támogatása
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Célunk, hogy a gyermekek számára biztosított tárgyi feltételek között minél több olyan eszközt tudjunk használni, ami játékos módon fejleszti a különböző fejlődési területeket. Például: kis- és nagymozgás, egyensúly, szem-kéz koordináció stb. Ennek biztosítására figyelemmel kísérjük az aktuális pályázati és támogatási lehetőségeket.
Az intézményben a szülői igényeket figyelembe véve szolgáltatásként szeretnénk a megteremteni a játszócsoport és a gyermekfelügyelet feltételeit megteremteni. Ehhez

szükséges biztosítani a személyi és tárgyi feltételek, amik jelenleg még nem adóttak az intézményben.

További kiemelt cél, a dolgozókat motiválása a szakmai továbbképzésekre, hogy szakmailag fejlődjenek, és tudásuk naprakész legyen, ezáltal a felmerülő eseteket, problémákat legmegfelelőbben tudják kezelni.

Fontos számunkra a bölcsőde jó hírének megtartása, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a

- Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintérenként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségekben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

A kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

A tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

A tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

Kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

Szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnék a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- *Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:*

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszünk figyelembe, mint pl.: 15/1998-as NM rendelet előírásai (életkor, gyermekek fejlettségi szintje), szülők igényei, nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárását, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerek katicák stb.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- *Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:*

Intézményünk Alapító Okirata szerint integrált nevelés keretében ellátunk sajátos nevelési igényű gyerekeket a bölcsődében. Az integráció nagymértékben elősegíti a valamilyen okból eltérő fejlődésű, speciális nevelési igényű, korai fejlesztésben részesülő gyermekek fejlesztését, rehabilitációját és rehabilitációját, valamint az egészséges gyermekek számára is segíti a másság elfogadását. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el, gondozását-nevelését a gyermek egyéni igényének figyelembevételével végezze.

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

- a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

A bölcsődében, az ezelőtti években és jelenleg sem tapasztalható, sajátos nevelési igényű gyermek szüleinek ellátás igénybevétele utáni érdeklődése, de ha előfordul, a jövőben nyitott vagyok rá, hogy ebben segítsünk a szülőnek és megoldjuk a gyermek elhelyezését a csoportban.

- *Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:*

Jelenleg a szülők számára könnyen elérhető szolgáltatásunk (a már a fentiekben említett) Bölcsődei Szociális Munka. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival közösen működtetett szolgáltatás szerdai napok délutánjain érhető el, szükség esetén bármikor máskor is. Ez a szociális munka tulajdonképpen arra szolgál, hogy a szülők egyéni megkeresés, beszélgetés útján segítséget/tanácsot kérhetnek a szolgálat munkatársaitól a felmerülő problémáik megoldásában, ügyeik intézésében, ingyenes szolgáltatások igénybevételeéről is tájékozódhatnak.

Terveink közt szerepel egy Baba- Mama Klub és egy Szülői Klub elindítása. Mindkettőben segítséget kaphatnak a szülők felmerülő nevelési problémáik megoldásában, akár más szülőktől, akár kisgyermeknevelőktől, akár meghívott vendégektől is. Arra is szolgál mindkét klub, ha a szülő csak társaságra, kikapcsolódásra vágyik, vagy megértő és hallgató fülekre talál problémáival kapcsolatban, esetleg ha csak érdeklődik valami után.

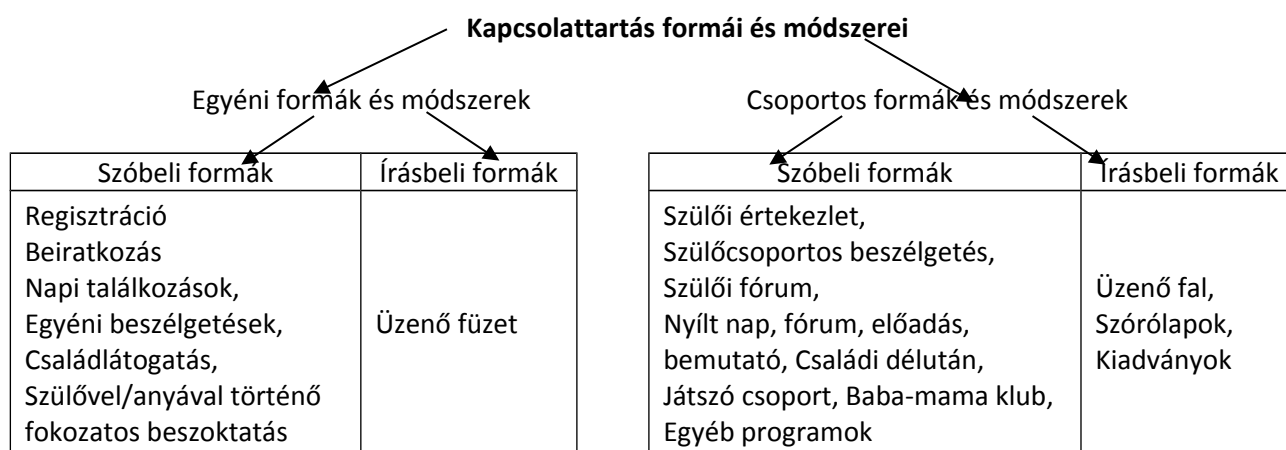
e) az ellátás igénybevétele módja:

- a szülők tájékoztatásának formái

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszait továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint *„Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”*

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkal, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,

- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házirend szerepe:
A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:
  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).
Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:
  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelemben részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét

- Megismerje a nevelési-gondozási elveket
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
- Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat

- a dolgozók jogai

A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.

- Érdekképviseleti Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)

Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása

A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.

- tematikus belső továbbképzések

A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.

- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata

A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.

- A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
- Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
- EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok , helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3535 Miskolc, Kuruc u. 65/a

2018.

*“Ossz szeretetet, bárhová mérsz: Legfőképpen a saját házában...
ügyelj rá, hogy mindenki jobb érzésekkel és boldogabban távozzék tőled, mint ahogyan jött.
Légy Isten jóságának élő kifejeződése; jóság ragyogjon a szemeidben, a mosolyodban,
meleg, üdvözlő szavaidban.”*
(Teréz anya)

Tartalomjegyzék

Intézményről általában.....	1
Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
Az ellátás igénybevételének módja.....	10
Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	12
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	13
Mellékletek:	
1) Házirend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	23

a.) Intézmény bemutatása:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Diósgyőri Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3535 Miskolc, Kuruc utca 65/a.
Telefon/telefax: 06/46-370-271
E-mail cím: diosgyori@meszegyi.hu
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 84
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek:
telefon: 46/370-271
e-mail: diosgyori@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

A Diósgyőri Bölcsőde 1972-ben típus bölcsődének épült és 1973-ban nyitotta meg kapuit a családok előtt. 120 férőhelyesre épült, ami a 80-90-es években jelentkező gyermek születési arány csökkenéséből adódóan 60 férőhelyre lecsökkent. Az intézmény a város keleti kapujában a Bükk hegység lábánál található. A hegy közelségéből adódóan szinte mindig kifogástalan a levegő, ezért a lehető legtöbb időt kint tartózkodnak a szabadlevegőn gyermekeink.

A bölcsőde két bérházas „védelmében” helyezkedik el, elzárva a forgalmas főutaktól, mégis jól megközelíthető minden közlekedési eszközzel.

A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Felső és Alsó Majlát, Berekalja, Hámor, Lillafüred, Ómassa, Perces) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Répáshuta, Bükkszentkereszt) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizetős parkoló övezet található. Központi helyen vagyunk abból a szempontból is, hogy több szolgáltatás is van a közelünkben, mint például: 4 óvoda (2 önkormányzati, 1 katolikus, 1 református fenntartás alatt működő), gyermekorvosi rendelők, védőnői hálózat.

A lakosság összetétele vegyes, ha a szociális területet vesszük figyelembe. A jobb anyagi helyzetben lévő családok mellett, minden gondozási-nevelési évben változó létszámmal kerül felvételre rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek is, orvosi, védőnői javaslatra érkezők, de gyakran tapasztaljuk a mindennapok során, hogy több család is küzd anyagi problémákkal, még ha azt hivatalos határozat nem is támasztja alá.

Szolgáltatásunkra nagy igény van, az utóbbi években várólistásaink is vannak, hol kisebb, hol nagyobb számban.

Tapasztalataink, hogy korai fejlesztésre egyre több gyermeknek lenne szüksége. Egy-egy fejlődési területen mutatkozó lemaradás, minél előbb történő megsegítése, igen hatékony lenne a gyermekek fejlődése szempontjából.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

A szülőkkel való jó kapcsolat építésére törekszünk, igyekszünk figyelembe venni kéréseiket, elvárásaikat. Lehetőséget biztosítunk a bölcsődével való ismerkedésre, még a beszoktatás előtt (bölcsődékóstoló), szinte minden alkalommal tudtuk meg eddig biztosítani, hogy a kiválasztott, vagy már korábban megismert kisgyermeknevelőhöz kerüljön a gyermek. A beszoktatások idő tartalmát a csöppségek egyéni alkalmazkodásának megfelelően, akár 3-4 hétre is meghosszabbítjuk, viszont arra is van lehetőség, hogy felgyorsítsuk a folyamatot, ha a szülők már dolgoznak.

Októbertől, májusig, heti 1-1 alkalommal a délelőtti órákban Mazsola muzsikán és mozgásfejlesztésen alapuló zumba táncon vehetnek részt a gyermekek.

Nyílt napokat farsang és gyermeknap alkalmával rendezünk. Mind két eseményen nagy érdeklődéssel vesznek részt a szülők, családtagok.

- Az ellátandó célcsoportba tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete :

A bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora még jelenleg is inkább a 2 év, de egyre több másfél éves és csecsemőkorú gyermek érkezik.

Az ellátásba kerülő gyermekek közül, gondozási-nevelési évente 1-2 SNI-s, HH-s, HHH-s van, ezen felül tapasztalunk olyan eseteket, amikor pl.: korai fejlesztésre lenne szüksége egy-egy gyermeknek a fejlődésében mutatkozó eltérések, megakadások miatt, vagy éppen rossz szociális körülményekről árulkodik a gyermek ápolatlansága, éhsége, stb. amit próbálunk valamilyen szinten kompenzálni.

kisgyermek -nevelők	1	-	4	-	2	2	1	-	4	14
Összesen:	2	-	4	-	2	2	1	-	4	15

Csecsemő és kisgyermekgondozó szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül 4 fő főiskolai:

- tanítói: 2 fő
- óvodapedagógus: 2 fő rendelkezik.
- neveléstudományi bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányos diplomával rendelkezik 1 fő, a bölcsődevezető

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	1 fő takarító OKJ, 1 fő 8 általános, 1 fő érettségi (nyugdíjba megy)	3
Mosónő		-
Udvaros		1
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		4

A bölcsődében dolgozókra jellemző, hogy összetartó csapat, mindenki értéknek a magas színvonalú munkát, így növelve a bölcsőde jó hírét.

Korosztályt tekintve 2 kisgyermeknevelő, és 1 technikai dolgozó három éven belül nyugdíjba vonul. Pályakezdő kollégánk jelenleg nincs. Az éven három kismamánk tér vissza a munka világába, befejezve, vagy megszakítva Gyed-Gyes-ét.

A tartósan távollévő dolgozók helyettesítését minden esetben határozott idejű szerződéssel alkalmazott szakképzet személyzettel helyettesítjük.

Minden dolgozó szívügyének tartja a bölcsőde szépítését, állagának megóvását. Kreatíváguknak köszönhető, hogy minden évszakban megújulnak a gondozási egységek, és az évszakokra jellemző dekorációt kapnak.

Évente több alkalommal (a nevelés-gondozás nélküli napokon kívül is) közös programokon veszünk részt, pl.: színházi előadások, koncertek, előadó estek, szalonnasütés.

Továbbképzéseken folyamatosan részt veszünk, valamint főiskolai tanulmányokat is szeretnének elkezdni fiatal szakembereink.

- **Tárgyi feltételek:**

Bölcsődénk az előírásoknak megfelelően, típus bölcsődének épült. A gondozási egységekben minden helyiség megfelelő kapcsolódással és méretekkel rendelkezik. A 2014-ben történt felújítás alkalmával a mai szabványoknak megfelelően rendelkezünk a kötelezően elrendelt felszerelési tárgyakkal.

A bölcsődében működő konyhánkat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik. A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek kisebb, nagyobb felújítást igényelnének.

Az eredeti bútorokat festéssel próbáljuk megújítani, valamint cseréjükre is sor kerül.

A játékkészletet támogatásokkal próbáljuk cserélni, így mindég megújulnak, frissülnek.

A játszóudvar burkolata szintén a felújítás során megújult, balesetmentessé vált. A beépített játékaink fogynak és cseréjükre, pótlásukra lenne szükség.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- **A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:**
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel

elsősorban a Családsegítés – Gyermejköltségtérítést nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.

A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. A vezetők mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen

• A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:

A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:

- **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házi rend, napi rend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
- **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
- **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
- **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
- **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
- **Írásos formák: üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.

• A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:

Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:

- HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
- a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
- a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
- szakértőkkel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

• Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:

- **A család rendszerszemléletű megközelítése:**
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
- **A kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása:**
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
- **A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:**

A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.

- *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*

Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.

- *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*

Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.

- *A biztonság és stabilitás megteremtése:*

Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.

- *Fokozatosság megvalósítása:*

A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.

- *Egyéni bánásmód érvényesítése:*

Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindég az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.

- *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*

Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy csöppségeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzélem dús légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.

- *A gyermeki kompetenciakészítés támogatása*

Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.

• Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:

Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai

szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megesik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárás, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerekes katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyelőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

- a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

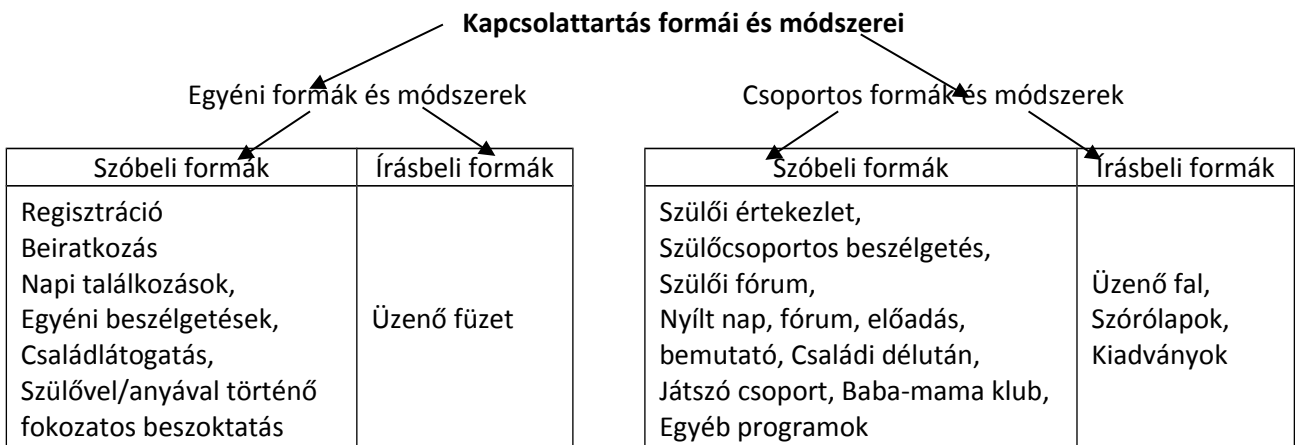

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- **Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:**
Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

e) az ellátás igénybevételének módja:

- **a szülők tájékoztatásának formái**
A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.
Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.
A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életéről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük. A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleinek, a kisgyermeknevelőkkel és az intézményvezető/bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszait továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját

- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint „Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekegészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)

- Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
- Bölcsődébe járás szabályai
- Gyermekek a bölcsődében
- Egészségvédelmi szabályok
- Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
- Szülők a bölcsődében
- Hatályosság

- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

- A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
- A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
- A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.

- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).

Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:

- „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
- „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
- Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
- Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők

- A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
- Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
- A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviseleti Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.
  - A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
  - Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
  - EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3529 Miskolc, Szilvás u. 39.

2018.

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél.
Amit ez a kor elront vagy elmulaszt később helyrehozni nem lehet.
Ezekben az években eldőli az ember sorsa jóformán egész életére.”
(Kodály Zoltán)

Tartalomjegyzék

Intézmény bemutatása.....	1
Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
Az ellátás igénybevételének módja.....	10
Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	13
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	14
Mellékletek:	
1) Házirend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások	23

a.) Intézmény bemutatása:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken.

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Katica Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3529 Miskolc, Szilvás u. 39.
A programért felelős neve: intézményvezető/bölcsődevezető
férőhelyszám: 56
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek:
telefon: 46/369-940
e-mail: katica@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

A Katica Bölcsőde 1970-es években típus bölcsődének épült és nyitotta meg kapuit a családok előtt. Miskolc legnagyobb lakótelepének a szívében az Avas városközpontban található. A város zajától mentes, tiszta levegőjű, zöldövezetben. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Avasi lakótelep, Tapolca, Hejőcsaba és Görömböly) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Mályi, Nyékládháza,) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizetős parkoló övezet található.

Környezetünkben több szolgáltatás is működik, pl. óvoda, iskola, az intézményünk Avasi Területi Szolgáltatási Központja, Avasi Rendőrkapitányság. Az épület egy szárnyában a MÁON bentlakásos szolgáltatással látja el az értelmileg akadályozottakat.

A bölcsődénk igen népszerű, nagy igény van a szolgáltatásunkra, a törvényi előírásnak megfelelő létszámkeretet betartva teljes létszámmal működünk. Minden évben vannak olyan gyermekek, akiket hely hiányában nem tudunk felvenni.

A bölcsődénk ebben az évben felújítás történt. Az épület az infrastrukturális fejlesztés során energetikailag megújult pl. nyílászárók cseréje, külső hőszigetelés, napkollektorok felszerelése, elektromos vezetékek cseréje, fűtéskorszerűsítés, a gondozási egységek és a szociális helységek vízvezeték rendszerének felújítása. Az épület korszerűsítése magában foglalta, az akadálymentesítést is. Így a bölcsődénk a fogyatékkal élő szülők gyermekeit is tudja fogadni illetve, hogy még kényelmesebb, hangulatosabb és egészségesebb környezetben tudnak nevelkedni a gyermekek.

A bölcsődei ellátást igénybe vevők szociális helyzete nagy eltérést mutat. Gyakori, főleg az avasi lakótelepen élő családoknál, hogy a családban az egyik szülő munkanélküli vagy a közmunka programban foglalkoztatott, így igen szerény anyagi körülmények között élnek, sokszor hátrányos helyzetűek.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

Nagy hangsúlyt fektetünk a szülővel való kölcsönös bizalomra épülő kapcsolat kialakítására és ápolására. A szülők igényeit, elvárásait minden esetben tisztelettel és megértéssel fogadjuk és a lehetőségeknek megfelelően próbálunk eleget tenni. A szülők nagyon örülnek annak, hogy só-szobánk van, gyakori kérésük, hogy asztmás vagy légúti betegségben szenvedő nem bölcsődés gyermekük is látogathassa a só szobát.

Bölcsődénk kiemelt feladatának tekinti a gyermek-szülő kapcsolat erősítését, ennek érdekében számos olyan programot tervezzünk, ahol gyermek és szülője együtt játszhat a bölcsődében. Ezek az alkalmak nemcsak a szülő- gyermek kapcsolatát erősítik, hanem a szülő- bölcsőde kapcsolatát is. Ilyen programok pl. az évszakonkénti kreatív kézműves délutánok, családi napok, nyílt napok, Adventi- Húsvéti kavalkád, gyermeknap, Katica nap. A kavalkádokra a szülők a dolgozókkal együtt alkotnak. Ezek az alkalmak az alkotások elkészítésén túl, lehetőséget adnak egymás jobb megismerésére, barátságok kialakítására, segítségnyújtásra.

- Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:

A bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora még jelenleg is inkább a 2 év, de egyre több másfél éves és csecsemőkorú gyermek érkezik.

Az ellátást igénybe vevők életkörülményei eltérő képet mutatnak, az ellátandó célcsoporton belül rendkívül megnőtt a szociálisan hátrányos helyzetű kisgyermekes családok száma az avasi lakótelepen, míg a Miskolctapolcáról és az egyetem környékéről érkező családok inkább jó módúaknak mondhatók. Az avasi hátrányos helyzetű családokra jellemző, hogy sokan a közmunkaprogramban dolgoznak, ezeknek a családoknak a napi megélhetés is komoly gondot okoz. Lakáskörülményeik szegényesek, a szülők gyakran alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon. Minden csoportszobában van hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek is.

ezető/ vezető										
kisgyermek -nevelők	-	-	1	2		6		-	-	9
Összesen:	1	-						-	-	10

Jelenleg

- 1 fő – a bölcsődevezető – folytat tanulmányokat az Eszterházy Károly Egyetem Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakán végzős hallgatóként
- 2 fő – kisgyermeknevelő – folytat tanulmányokat az Eszterházy Károly Egyetemcsecsemő-és kisgyermeknevelői BA szakon
- 1 fő – kisgyermeknevelő – folytat tanulmányokat a Debreceni Egyetemen (Hajdúböszörmény) Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakon.

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	2 fő 8 általános,	2
Mosónő		-
Udvaros		-
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		2

1 fő intézményvezető/bölcsődevezető 8 fő kisgyermeknevelő, és 1 fő vezető helyettesi feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő, 2 takarítónő – 2018. január 1-től bölcsődei dajka – dolgozó biztosítja a bölcsőde működéséhez szükséges személyi feltételeket.

Bölcsődénkben 3 pályakezdő fiatal dolgozik kisgyermeknevelőként. A dolgozók a kreditpontok megszerzése érdekében továbbképzéseken vesznek részt. Ezen kívül házi továbbképzéseket is tartunk, amit a vezető, meghívott szakember vagy egy kisgyermeknevelő szokott vezetni, különböző nevelési- gondozási, szociális, pszichológiai témákban.

A dolgozóink megbízható, összetartó csapatot alkotnak, lelkiismeretesek, kreatívak, hivatástudattal végzik a munkájukat. Rendszeresek a megbeszélések, ahol szakmai kérdéseken túl a dolgozókat érintő egyéb kérdéseket is meg tudjuk beszélni. Évente több alkalommal (a nevelés-gondozás nélküli napokon) közös programokon veszünk részt.

Jelenleg egy kisgyermeknevelő tölti felmentési idejét és egy másik GYES-en van. Helyettesítésük szakképzett kisgyermeknevelőkkel történik.

- **Tárgyi feltételek:**

Bölcsődénk az előírásoknak megfelelően, típus bölcsődének épült. A gondozási egységekben minden helyiség megfelelő kapcsolódással és méretekkel rendelkezik. A 2017-ben történt felújítás alkalmával a mai szabványoknak megfelelően rendelkezünk a kötelezően elrendelt felszerelési tárgyakkal. Akadálymentesítés, nyílászárók cseréje, az épületkorszerűsítése, szigetelése, napenergia hasznosítása napelemekkel, napkollektorokkal, légtechnikai szellőztetés megvalósítása történt.

A bölcsődében működő konyhákat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik.

A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek felújítása is megtörtént. Az eredeti bútorokat festéssel próbáljuk megújítani, általában a cseréjük a későbbiekben indokoltá válik. A játékkészletet támogatásokkal próbáljuk cserélni, így mindég megújulnak, frissülnek, de sok esetben elhasználódtak hiányosak. Pótlásuk szükséges.

A játszóudvar és a terasz burkolata 2014-ben Hatósági szerződés keretében megújult, balesetmentessé vált. A beépített játékok is beszerzésre kerültek, de nem elégítik ki az igényeket, továbbiak beszerzése indokolt.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:
Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.
A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen.
- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:
A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:
  - **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házirend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
  - **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
  - **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre.
  - **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
  - **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
  - **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
  - **Írásos formák: üzenő füzet:** háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről. *Faliújság:* aktuális eseményekről tájékoztatás.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértőkkel, gyermekjóléti szolgáltatókkal:
Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:
  - HH, HHH, védelembe vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
  - a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
  - a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
  - szakértőkkel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - **A család rendszerszemléletű megközelítése:**
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - **A kisgyermekkorú intervenciók szemlélet befogadása:**
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - **A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:**

A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.

- *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindég az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy csöppségeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzélem dús légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciakészítés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremtteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:
A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:
Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:
Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezét mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségekben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empatikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem

biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megessék, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárás, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók, kerekes katicák stb.

Sajnos az udvari beépített nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért pedig el kell távolítanunk, ami az eszközök fokozatos csökkenését jelenti, pótlására pedig egyenlőre nincs lehetőség.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- **Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:**

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

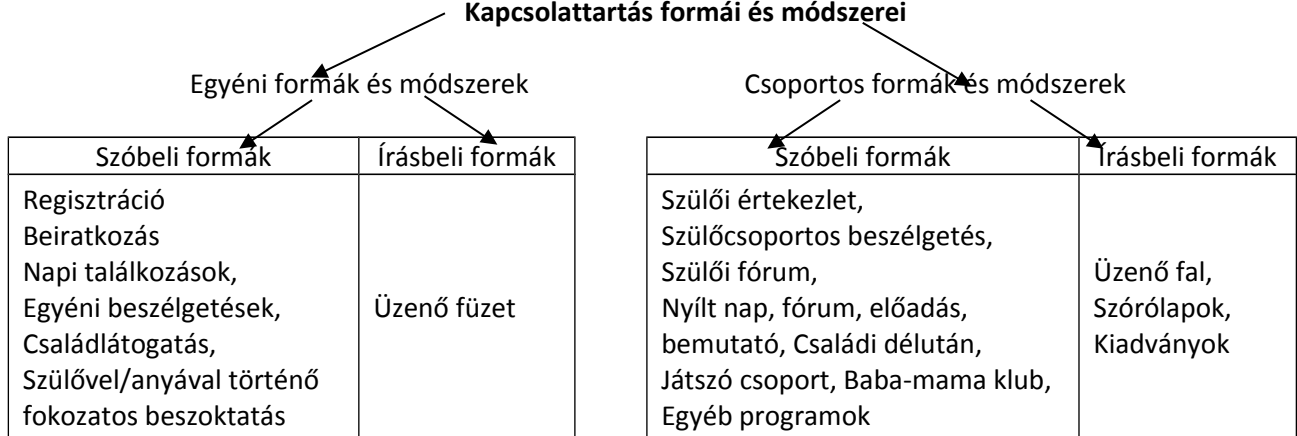

- **Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:**
Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.
Só-szoba is a gondozott gyermekeink rendelkezésére áll.
Rendszeresen tartunk Baba- Mama Klub, az érdeklődő szülők számára.
Az épület több olyan helyiséggel rendelkezik, amelyek funkciójának átalakításával különböző fejlesztő szobák hozhatók létre. Ezen célok megvalósítására jelenleg nincs fedezet.

e) az ellátás igénybevételének módja:

- **a szülők tájékoztatásának formái**
A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.
Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.
A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

Kapcsolattartás formái és módszerei

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint „Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekek-egészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házi rend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házi rend szerepe:

A házi rend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.),

Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:

  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házi rend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.

- A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítségét kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviseleti Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékozódnak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.
  - A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
  - Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
  - EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

Szakmai Program

3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.

2018.

*„Foglalkozunk meleg, sugárzó szeretettel a gyermekekkel,
s akkor ők csodákra képesek!”*

E. Fromm

Tartalomjegyzék

Intézményről általánosan.....	1
Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	6
Az ellátás igénybevételének módja.....	13
Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	16
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	17
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	17
Mellékletek:	
1) Házirend.....	18
2) Megállapodás.....	22
3) Napirendek.....	24
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	26

a.) Intézmény bemutatása:

Intézmény neve:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.

Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277

E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermekek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Mesemalom Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3525 Miskolc, Dózsa Gy. 36.
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**

férőhelyszám: 84

nyitvatartási idő: 6:00-17:00

elérhetőségek

telefon: 46/322-494

e-mail: mesemalom@meszegyi.hu

honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:
Bölcsődénk 1983-ban épült a belvárosban, forgalomtól, zajtól mentes környezetben. Ma 84 engedélyezett férőhelyen látjuk el alapszolgáltatási feladatunkat. Ezt 3 gondozási egységben – Manó, Békatündér, Csibe – 6 db egyenként 14-14 férőhellyel működő csoportszobában tesszük. Egy épület együttesben- intézményileg és szakmailag külön-működünk egy 120 gyermeket ellátó óvodával.
Intézményünket nagyrészt Miskolc város közigazgatási területén élő lakcímmel rendelkező gyermekek veszik igénybe. A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Belváros, Jókai lakótelep, Bábonyi bérc, Bodó tető) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Szirmabesenyő, Harsány, Nyékládháza, Mályi) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal, villamossal, vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített fizető parkoló övezet található. Bölcsődénk szakszerű napközbeni ellátására nagyon sok család számít, ezért mindig több a jelentkező, mint a rendelkezésre álló szabad férőhely. Az éves - féléves várakozás sem ritka a bölcsődei a gyermek felvételéig.
- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:
Globalizálódó világunkban a szülők egyre bizonytalanabbak szülői szerepeik hatékonyságában, ezért nyitottak minden szülői kompetenciákat erősítő szolgáltatásra. Segítséget kívánunk nyújtani a bölcsődébe járó gyermekeknek és családjuknak, hogy mintát és ötletet kapjanak az egymással töltött idő színesebbé és tartalmasabbá tételéhez. A családok megismerhetik nevelési-gondozási módszereinket, működési struktúránkat. A közös élmények kötődést hozhatnak létre az itt dolgozó szakemberekkel, a bölcsőde intézményével, ezáltal a lakóterület részévé válhatunk. Családi programok szervezésével, zenei – mozgásos képességfejlesztő szervezésével, egészséges életmódra való neveléssel (szabadlevegő, só-szoba szolgáltatás) igyekszünk kielégíteni a szülők igényeit.
- Az ellátandó célcsoportoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:
Feladatunka családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, illetve 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimálisfejlődésük elősegítése. Amennyiben szükséges, és a férőhelyszám megengedi, soron kívül fogadjuk jelzés alapján a fejlesztést igénylő, a szocializációt elősegítő környezetbe kerülésre javasolt, a HH-s, illetve a HHH-s gyermeket. Bölcsődénkbe jelentkező szüleink nagy része felsőfokú, egyetemi végzettségű. Középfokú végzettséggel kb. a szülők negyede rendelkezik, és elenyésző százaléku az alacsony iskolai végzettségű szülő.

c) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:
„kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM
 Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok magvalósításán dolgozunk.

• A bölcsődei nevelés feladata:

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.

Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alaprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:

- „A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”

• személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképesítése									Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKI)	bölcsődei szakgondozó (OKI)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKI),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKI),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKI),	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKI)	csecsemő- és gyermekgondozói	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	csecsemő- és gyermekgondozói (OKI) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapvégzettségű személy	
intézmény vezető/ vezető	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
kisgyermek -nevelők	2	-	4	-	1	4	-	-	3	14
Összesen:	3	-	4	-	1	4	-	-	3	15

Csecsemő és kisgyermekgondozó szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül:

- 1 fő szociálpedagógus,
- 1 fő gyógypedagógus végzettséggel rendelkezik
- 1 fő pedagógiai szakos nevelő tanár gyermek-és ifjúságvédelmi specializáción – a vezető helyettesi feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő
- 1 fő, a bölcsődevezető Neveléstudományi bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányos diplomával rendelkezik

Jelenleg

- 1 fő – a bölcsődevezető – folytat tanulmányokat az Eszterházy Károly Egyetem Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakán végzős hallgatóként
- 1 fő – kisgyermeknevelő – folytat tanulmányokat az Eszterházy Károly Egyetem, Sárospataki karán, csecsemő-és kisgyermeknevelői BA szakon

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarítónő		-
Bölcsődei dajka	1 fő bolti eladó, 1 fő fodrász, 1 fő óvodai dajka (OKJ-s szakképesítésűek)	3
Mosónő		-
Udvaros		-
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		3

- Személyi feltételek:

A szakmai munkakörökben dolgozók létszáma és iskolai végzettsége is a törvényi szabályozásokban előírtaknak megfelelnek. Jelenleg 1 bölcsődevezető és 14 fő kisgyermeknevelő neveli és gondozza a kisgyermeket. A szakmai feladatok ellátásában részt vesz továbbá 1 fő megbízási szerződéssel foglalkoztatott gyermekorvos és 3 fő takarítónő. Egy fő GYED-en lévő kisgyermeknevelő státuszát szakképzett kisgyermeknevelő tölti be.

A dolgozók korösszetétele vegyes. Folyamatosan fiatalodnak a munkatársaink, felüdülést, megújulást, nyitottságot becsempészve a bölcsődénkbe. Az idősebbek, tapasztaltabbak és a fiatalabbak kölcsönösen tanulnak egymástól. Leghamarabb 5 év múlva megy nyugdíjba 1 fő kisgyermeknevelő, 1 fő pályakezdő kollégánknak kezdett el nemrég dolgozni. Kisgyermeknevelőink kreatívak, kezdeményezők, motiváltak a tanulásra, továbbképzésre. Rendszeresen szervezünk szakmai programokat nevelés-gondozás nélküli munkanapjainkon.

- Tárgyi feltételek:

Tárgyi feltételeink az NM rendeletnek megfelelően rendelkezésre állnak. Korszerűsítésük megkezdődött. Szülői adományokkal, alapítványi és önkormányzati képviselői támogatással tudjuk folyamatosan szépíteni és javítani a gyermekek ellátását szolgáló körülményeinket. Így tudtunk kialakítani egy só-szobát, két csoport udvarán korszerűsíteni a játékeszközöket. – már több minősített játékeszköz segíti a gyermekek mozgásfejlődését. Terveink közt szerepel a játékeszközök további gazdagítása. A gyermekcsoportok bútorainak cseréje is folyamatosan valósul meg.

Kialakításra került egy játszócsoport és gyermekfelügyelet működtetésére alkalmas terem, mely egyben a szakmai gyakorlatra érkező diákok számára a demonstráció teremként is funkcionál. Ennek tárgyi feltételei is megvalósultak.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja:

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése
  - Április 21. A BÖLCSŐDÉK NAPJA. 2010-től államilag is elismert, miniszteri rendelet által szabályozott ünnepé vált. Ezen a napon az országban sok bölcsődében ünnepelnek, díjakat adnak át. Miskolc városában működő bölcsődék dolgozói körében ezen a napon szakmai napot tartanak, ami már hagyománnyá vált. Kisgyermeknevelőink feltöltődnek, de szakmai gondolatokat is cserélnek egymással.
    - Évente négyszer nevelés-gondozás nélküli munkanapot tartunk, ami még jobban

összekovácsolja a bölcsőde dolgozóit, és feltöltődve folytathatjuk tovább a munkánkat.

- Figyelemmel kísérjük az országosan és városi szinten meghirdetett rendezvényeket, eseményeket, melyeket nagy érdeklődéssel látogatjuk tapasztalatcsere céljából. Rendszeres kapcsolatban állunk a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézettel, Magyar Bölcsődék Egyesületével. Szakmai napok, konferenciák, tanácskozások, intézmények látogatásával kívánjuk gazdagítani kapcsolatainkat.
- Rendszeresen részt veszünk a hajdúböszörményi Kisgyermeknevelők szimpóziumán, és a budapesti „Babaart” konferencián, továbbá a Szociális Munka Hetében a Miskolci Egyetemen lévő konferencián is.
- Szakmai kiadványunk a *Kisgyermeknevelők lapja* rendszeresen eljut hozzánk, dolgozóink tájékozódhatnak a szakmai újdonságokról.
- A város többi bölcsődéivel igyekszünk jó kapcsolatot ápolni, segíteni egymást, örülni egymás sikereinek, építeni az összetartozásunkat.
- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása
Nyitott bölcsődei szemléletünk erősítése érdekében Kapunyitogató nyílt napot szervezünk, játszóház formájában, olyan kisgyermekes családok számára, akiket érdekel a bölcsődei élet. Meggyőződhetnek arról, hogy milyen körülmények között, milyen módon és milyen ellátást kapnak a bölcsődés gyermekek. Évente egy alkalommal, tavasszal a Bölcsődék Napja alkalmából rendezzük. Szórolappal, plakátokkal hirdetjük és népszerűsítjük, hogy minél szélesebb körben értesüljenek az eseményről.
Bölcsődénkben Szülői Fórum működik, ahol a szülők képviselik gyermekeik érdekét, ha jogsérelem érné őket, panaszt tehetnek az intézmény vezetősége, súlyos esetben a fenntartó felé.

A szülőkkel való kapcsolattartás további módjai:

- Intézményi szülői értekezlet évi két alkalommal; szülőcsoportos beszélgetések kétszer egy nevelési-gondozási évben; családlátogatás beszoktatás előtt; Családi délutánok szülőkkel: Nyuszi buli, Gyermeknap zsűri; Apás kézműves foglalkozás; egyéni beszélgetések reggel, vagy délután. Írásos formában történő kapcsolattartás módjai: pl. üzenő füzet, üzenő fal.
- Bölcsődénkben továbbfolytatva a hagyományt, a Csodamalom Bábszínházzal létrejött Együttműködési Megállapodás keretén belül évente két alkalommal szervezünk a miskolci bölcsődék számára kihelyezett bábelőadásokat. Ezt új előadásokkal kiegészítve folytatni szeretnénk, hogy értékes, színvonalas műsorokkal gazdagítsák bölcsődénk életét. Az előadások tartalma és kivitelezése figyelembe veszi a korosztályunk életkorból adódó sajátosságait, épít a meglévő ismereteikre, bevonja őket a játékba.
- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértővel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:
A kompetencia határok tiszteletben tartása mellett együttműködünk a társintézményekkel, Családi Bölcsődékkal, a védőnői hálózattal, Családsegítő, Gyermekjóléti Szolgálattal.
Egy szociális munkás látogat el hozzánk havi egy alkalommal, igény szerint segítséget, információt nyújt az időnként rászoruló családok részére.
A korai fejlesztőkkel, házi gyermekorvossal, valamint az óvodákkal is folyamatos kapcsolatban vagyunk. Egy SNI-s gyermekünk ellátása során jó viszonyt alakítottunk az őt fejlesztő szurdopedagógussal, aki utazó gyógypedagógusként heti egy alkalommal járt bölcsődénkbe, és itt fejlesztette a hallássérült kislányt.

d)A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása
  - A család rendszerszemléletű megközelítése:
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.

- *A kisgyermekkori intervenciós szemlélet befogadása:*
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.
  - *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megetetjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy csöppségeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelmű légkör vegye körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
  - *A gyermeki kompetenciaképzés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremtteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.
- Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:
Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő A bölcsődei nevelés-gondozás Alapprogramjának megfelelően a feladatunknak tekintjük:
A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:
Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

Szintén a kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs szintéreként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztzkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel, meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

• A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

A bölcsődében nincs direkt tanulás. Minden olyan tapasztalat, ismeretszerzés, információszerzés tanulás, ami tartós változást idéz elő a viselkedésben, gondolkodásban. A bölcsődében a természetes élethelyzetek a színterei a tanuláshoz: a játék, a gondozás, a felnőttekkel és gyermekekkel történő interakciók, spontán játékos tapasztalatszerzések, szokások kialakítása.

Gondozás:

- kézmosás, mosakodás, fésülködés
- tisztába tevés, WC- zés
- öltözködés
- étkezés, fogmosás
- nyugodt alvás biztosítása

Módszerek:

- Saját gondozónő rendszer
- Egyéni bánásmód, gondozás közben
- Folyamatos napirend alkalmazása
- Együttműködés a gyermekkel; tiszteletben tartva akaratát, biztatjuk, odafigyelünk rá
- Megerősítjük próbálkozásait és dicsérik

Eszközök:

- A gondozónő odafigyelése, biztatása, támogatása
- A gyermek korának megfelelő ruhadarabok, melyek nem gátolják a szabad mozgást
- Nyugodt derűs légkör, helyzetnek megfelelő kommunikáció
- Elegendő idő a kezdeményezésre és a művelet elvégzésére
- Az eszközök elérhetőségének biztosítása- folyékony szappan, törölköző, fogmosó pohár, fogkefe, fogkrém, fésű

Saját jel-önállósodási törekvés, környezetben való eligazodás, tájékozódás elősegítése

Tapasztalatainkon alapul, hogy a gondozási műveletek során alkalmazott cél-módszer- eszköz-együttes biztosítása eredményeként, a gyermek kiegyensúlyozott, együttműködő. Egyéni szükségletek kielégítésével vidámabb, mozgékonyabb, tevékenyebb, jobb az étvágya, harmonikusabb a személyiségfejlődése. A gondozás örömforrássá válik a kisgyermeknevelő és a gyermek számára, az együttesség érzetét nyújtja.

Játék:

A gyermek legfontosabb tevékenysége, a világ megismerését, felfedezését segíti, önmagáért, a cselekvésért való. A gyermeki élet alapvető és legfontosabb örömszerző tevékenységi formája, személyiség fejlődésének alapja.

A szabad játéktevékenység feltételei:

- Oldott, derűs légkör
- Biztonságérzet
- Szabadon választható és elérhető eszközök
- Megfelelő minőségű játékok
- Hely, idő
- Nyújtson örömet

A kisgyermeknevelő feladata szabad játéktevékenység során:

- Megtervezi a tevékenységek körét
- Előkészíti az eszközöket
- Érdeklődést felkeltő környezetet teremt, játékra csábít
- Nem irányít, hanem segít, ötletet ad, megerősít
- A gyermekek alkotásait megőrzi, felhasználja a szoba és az átadó díszítésére.

Mozgás:

A mozgás sokoldalú tevékenység, a kisgyermek életszükséglete. A legtermészetesebb megnyilvánulási forma. Feltétele és eszköze a tapasztalásnak, a megismerési folyamatoknak, a gondolkodásnak. Fejlettsége képet ad a gyermek általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés üteméről. Cél a harmonikusan mozgó, életvidám kisgyermekkor biztosítása, testi- lelki egyensúly megtartása, értelmi- érzelmi fejlődés. Gondozási műveletek és szabad játéktevékenység során a nagy mozgások, egyensúlyérzék, szem-kéz-láb koordináció, a finommotorika fejlesztése.

A mozgásfejlődést elősegítő tényezők:

- Hely és idő a mozgásra, tágasan, a gyermek korának megfelelően berendezett helységek
- Hempergő, biztonságos fekhely
- Terasz, füves udvar
- Kényelmes, könnyen tisztán tartható, önállósági foknak megfelelő ruházat
- Egységes nevelési elvárások a balesetek megelőzése érdekében

Mozgásfejlődés biztosítása gondozás közben:

- Kiegyensúlyozott, derűs légkör, harmonikus gyermek- gondozónő kapcsolat
- Egyéni bánásmód
- Idő- melyet a folyamatos és rugalmas napirend biztosít
- Pozitív megerősítés

Mozgásfejlődés biztosítása szabad játéktevékenység során:

- Megőrizzük a gyermek mozgásvágyát
- Motiváló és mozgásra inspiráló környezetet hozunk létre
- Biztonságos játékhelyzetek megteremtése, kornak megfelelő, „szabályok” megtanításával

A gyermekek életkorának megfelelő udvari játékeszközök biztosítása:

- nagy mozgásokat fejlesztő-csúszás, mászás, kúszás, guggolás, járás, hajlás, futás-dömpér,
- kismotor, tricikli, Rotikon elemek, csúszda, mászóka, kukac, vonat
- szem-kéz-láb koordinációt fejlesztő: különféle labda, hulla-hopp karika
- finom motorikát fejlesztő: homokozó, homokozó eszközök, kosár, vödör, aszfaltkréta

Szobai játékeszközök:

- nagy mozgásokat fejlesztő: autó, dömpér, mászóka, csúszda, labdazóna
- szem-kéz-láb koordináció: babzsák, labda, hulla- hopp karika
- finom motorikát fejlesztő: Montessori, puzzle, formai kirakó, toronyépítő, gyöngyfűző,
- konstruáló játékok, dominó, papír, gyurma, zsírkréta

A jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermek örömmel vesz részt és a pozitív élmény újabb cselekvésre készíti, beépül a gyermek spontán tevékenységébe és szokássá válik.

Mondóka, ének:

A ritmusos szövegmondás, hangszerek felkeltik a gyermekek érdeklődését. Tetszik a moduláció, dinamika, dallam, az emberi hang játékossága örömmélnyvt vált ki, újra és újra átélhető, megnyugtat, elaltat, vagy éppen cselekvésre ösztönöz. Tiszteletben tartjuk és követjük Forrai Katalin örökségét, a kodályi elveket. Egy gondozási évben elég tíz- tizenkét dal. Az értékes népdalok és mondókák, zeneművek felkeltik a gyermekek érdeklődését, megalapozzák a későbbi zenei nevelést, a hagyományok tovább élését. Játékhelyzetekben átéli a mondókázást, éneklést, furulyaszót, a zenehallgatás, pozitív érzelmeket vált ki, erősíti a kisgyermeknevelő és a gyermek személyes kapcsolatát. Zenei nevelésünk plusz adaléka, hogy egy zenepedagógus heti egy alkalommal egy órában megszólaltatja különleges hangszereit, játékos formában összekapcsolja a dallamot, a mozgást, a ritmust, éneket, így megszerettetve a dallam, a zene világát, különleges élményhez juttatva a gyermeket.

Vers, mese:

A mesekönyv nézegetése olyan kommunikációs helyzetet hoz létre, amely segíti a beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet fejlődését. A vers, mese ritmusa és tartalma érzelmeken keresztül oda- visszaható folyamat, így gazdagítja azt. Formáljuk vele az egyes gyermek és a csoport hangulatát, hasonlóan, mint a mondóka és az ének, erősíti a kapcsolatokat.

Egyéb tevékenységek

Alkotó tevékenység:

Manuális és alkotókészség fejlesztése során biztosítjuk a megfelelő feltételeket: a hely, tér, idő, az eszköz és anyagszükséglethez kérjük a szülők támogatását. Technikai tanácsokkal segítjük a ceruza, kréta, ecset, gyurma használatát, valamint a gyúrás, sodrás, gömbölyítés, nyújtás, tépés, vágás, ragasztás, ujjfestés során annak kivitelezését. A tevékenységeket verseléssel, mondókázással, énekléssel tesszük színesebbé. Alkotásaikat megőrizzük, díszítünk vele.

A környezet, természet megismerése:

A játéktevékenységek során a szobában, az udvaron nagy szerepe van a környezet és a természet megismerésének. A csoport dekorációi követik az évszakok változásait, megjelennek az ünnepek jelképei. Az udvari tevékenységek során ismereteket, tapasztalatokat szerzünk. Tavasszal figyeljük a természet ébredését, kilombosodik a fa, bokor, csicseregnek a madarak, húsvétozunk. Nyáron virágok nyílnak, lepke, katicabogár, hangya mozog, pancsolni lehet. Ősszel termést, leveleket gyűjtünk, ismerkedünk a gyümölcsökkel, zöldségekkel.

Télen etetjük a madarakat, havat lapátolunk, hóembert építünk, szánkózunk, várjuk a Mikulást és a Karácsonyt.

Apás kézműves foglalkozás:

Anyák napjára az édesapákkal és a gyermekekkel délutáni elfoglaltság keretében történő ajándékkészítés. Célunk: Apa és gyermek kapcsolatát erősítve örömet szerezni az édesanyáknak.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megvalósulása

Alapvető feladatunk és célunk, hogy a családi nevelést kiegészítve, a bölcsődei nevelés során a gyermekek testi- lelki szükségleteit kielégítsük. Egyéni adottságuk, fejlettségi szintjük, egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével, egészséges, harmonikus személyiségfejlődésben részesüljön minden gyermek, függetlenül attól, hogy hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy sérült. Segítjük a szülőket szülői szerepük gyakorlásában, kompetenciáik megerősödésében.

A bölcsődei nevelés feladatai

A gyermek első társadalmi környezete a család- szülei, testvérei. Amikor bölcsődébe kerül, az első nehézség számára az anyától való elválás. Ezt az elszakadást a családlátogatással, fokozatos, szülővel történő beszoktatással könnyítjük meg számára.

Személyi környezet:

A bölcsődei élet során a „saját” kisgyermeknevelő rendszerrel, személyes felelősséggel a gondozónő részéről, kiegyensúlyozott légkörrel, csoportállandósággal, felmenő rendszerrel

biztosítjuk a gyermekek harmonikus fejlődését, biztonság érzetét. A gondozónői munkarend, az ölelkezési idő lehetővé teszi a minél több együtt töltött időt, egymás megismerését.

Tárgyi környezet:

Minden gyermeknek van saját jele, öltöző szekrénye, helye az asztalnál, saját ágya, annak helye a szobában. Lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk a mozgásfejlesztő eszközöket, testi adottságoknak megfelelő bútorokat, berendezési tárgyakat, tágas játszóhelyet, elérhető helyen kínált játékeszközöket, melyek a gyermeket, életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra ösztönözik, segítik az önállóság kialakulását.

Gondozási műveletek:

Belsőleges interakciós viszony kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Kiküszöböljük a várakozási időt folyamatos napirend alkalmazásával, tisztálkodás, étkezés, alvás, öltözködés közben, mindig játékból indul a gondozás. A gyermek aktív közreműködője a gondozási műveleteknek. Elegendő időt biztosítunk, hogy kipróbálja önmagát, segítjük önállósági törekvéseit. Sikeres próbálkozásait megerősítjük, sikertelenség esetén nincs elmarasztalás. Nagymértékben segítjük a gyermek önállóságát.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer:

Megvalósításra került, hatékonyan alkalmazzuk. A csoport egyik fele tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Megoszlik a figyelem, de amikor nincs bent, akkor a társgondozónőhöz is ugyanúgy hozzászokik a gyermek.

Gyermekcsoportok szervezése:

A beszoktatási ütemterv alapján, a fokozatosság elvét alkalmazva alakítjuk ki a csoportok létszámát, mely legfeljebb 12 gyermek, a második életévüket betöltött gyermekek esetében legfeljebb 14 fő kisgyermeknevelő, nevelhető. SNI-s gyermek 2 gyermeknek számít. Figyelembe vesszük a gyermekek korát, nemek arányát. Az egyenletes munkamegosztás miatt egyes korcsoportot is létrehozunk.

Napirend:

Az egyénre szabott, a gyermek szükségletét figyelembe vevő napirend, változik az életkorral, évszakkal, igazodik a bölcsőde nyitva tartásához. A jó napirend elegendő időt biztosít a kisgyermeknevelő számára a gondozási műveletek megvalósításához, a gyermeknek az önállóság kialakulásához, a legtöbb időt biztosítja a szabad játéktevékenységhez. A kisgyermeknevelők és a technikai személyzet napirendje ehhez igazodik.

Tárgyi feltételek:

A bölcsőde tárgyi környezete a jogszabályi előírásoknak megfelelő, a gyermekek létszámához, életkorához, igényeihez igazodó, biztonságos, és a nevelés megvalósulását segíti.

Családok látogatásának módszerei és lehetőségei:

A gyermeket közvetlen környezetében megismerve barátságosabb, családiasabb kapcsolatok szövődhetnek. Tájékozódunk az életkörülményeiről, a szülők elképzeléseiről, elvárásairól, a gyermek családban elfoglalt helyéről, mely alapján jobban megértjük megnyilvánulásait. A beszoktatás előtt történő családlátogatás módszere követendő, mert ismerősként érkezik a bölcsődébe, van közös téma a megismerési folyamathoz.

Beszoktatás (adaptáció) – szülőkkel történő beszoktatás

A gyermeknek az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe a fokozatos beszoktatás. A kisgyermeknevelővel való érzelmi kötődést és az új környezethez való alkalmazkodást segíti elő. A módszertani ajánlások, tapasztalataink is azt mutatják, hogy a megfelelő módszerrel végzett, fokozatos, szülővel történő beszoktatás elősegíti a gyermek elválását, alkalmazkodását. Ezt a folyamatot segíti a családlátogatás, a beszoktatási ütemterv alkalmazása. Következetes megvalósítása a bölcsődevezető, a kisgyermeknevelők és a szülők közös felelőssége.

Napi kapcsolattartás:

Bölcsődénkben napi kapcsolattartási forma: rövid beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor. A kisgyermek érzelmi állapotáról, a bölcsődében történt napi eseményekről, illetve a szülő részéről az otthoni említésre méltó eseményekről való tájékoztatás. Egyéni igények, kérések kerülnek itt szóba, fontos a bizalom, a szakmai etikett betartása.

Egyéni beszélgetések:

Hosszabb beszélgetések a szülő és nevelő között a gyermeket érintő fejlődési állapotokról, nevelési problémák átgondolásáról, tájékozódásról. Kezdeményezheti a kisgyermeknevelő, szülő, vagy a bölcsődevezető. Szükség esetén szakembert is meghívunk erre a beszélgetésre. Például gyermekorvost.

Szülőcsoportos beszélgetések:

A nevelési-gondozási év során bölcsődénkben két alkalommal kerül megrendezésre a csoportokban a szülőket érintő, és foglalkoztató nevelési témákról. A közös témaválasztás után a kisgyermeknevelők felkészülnek az adott témából, és egy előre megtervezett forgatókönyv alapján vezetik a beszélgetést, minden szülőt meghallgatva, véleményeket cserélve erősítik a szülői kompetencia hatékonyságának erősödését. A jó gyakorlatok megerősítésével pozitív irányba terelik a szülők beszélgetését, segítséget nyújtva az estleges problémák megoldásához.

Szülői értekezlet:

Évente két alkalommal kerül sor bölcsődénkben intézményi szülői értekezletre, a gyermekeket érintő fontos kérdésekről való tájékoztatás a cél. Első alkalommal a bölcsőde megkezdése előtt, amikor a szülők tájékoztatást kapnak a beszoktatás tudnivalóiról, meghívott vendégünk általában a bölcsődeorvos és a szakmai tanácsadó, illetve az óvodába kerülés előtti tájékoztató intézményi szülői értekezlet, amin meghívott vendégünk a szomszédos óvoda vezetője.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az írásbeli tájékoztatók: üzenő füzet, üzenő fal, meghívók, szórólapok segítik az ismeretek, információk átadását.

- **Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:**

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46 § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

- a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,*
- b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,*
- c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”*

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- **Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:**

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

Bölcsődénkben só-szoba működik. Ősztől tavaszig a gyermekek csoportszobánként heti kétszer 30-40 percet töltenek a só szobában, ahol száraz só porlasztás, és só fal segítségével belélegzik a sót. Szabad játéktevékenység keretében só homokban játszhatnak, asztali játékokkal, bábokkal tevékenykedhetnek. Mindeközben a só enyhíti a már kialakult felső légúti fertőzések lefolyását, de prevenciósz szolgáltatást is tesz, hiszen megelőzés szempontjából is kiváló.

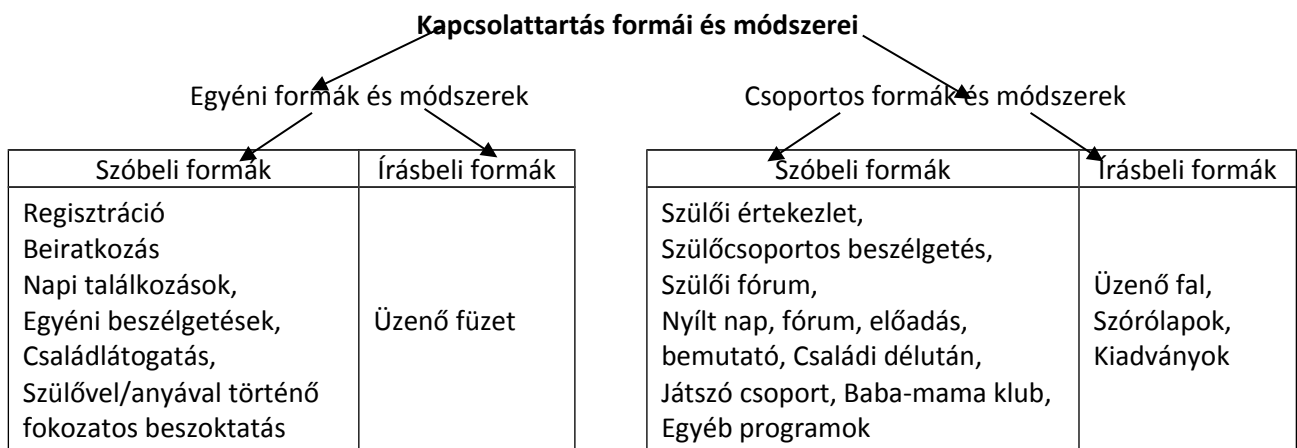
e) az ellátás igénybevételének módja:

- a szülők tájékoztatásának formái

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életéről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos beszoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát

nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.), majd tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek. Az intézményre vonatkozó információkról tájékoztatják a szülőket az intézményvezető/bölcsődevezető, ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum:

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszait továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint *„Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”*

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekek-egészségügyi törzslap,

- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkal, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házi rend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házi rend szerepe:
 A házi rend szerepe, hogy a szülőkkal megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének,- gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:
  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).
Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:
  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házi rend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.
  - Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
  - A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítséget kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek minden féle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat

- a dolgozók jogai

A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.

- Érdekképviselői Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)

Bölcsődénkben Érdekképviselői/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása

A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékoznak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.

- tematikus belső továbbképzések

A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.

- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata

A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.

- A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
- Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
- EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

10.sz. melléklet

Napraforgó Bölcsőde Szakmai Programja

Szakmai Program

3529 Miskolc, Hajós A. u. 1.

2018.

*„Én azt hiszem, gyermeket
csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azzal,
hogy komolyan veszi.”*

Szabó Magda

Tartalomjegyzék

a.) Intézmény bemutatása.....	1
b.) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	2
c.) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:.....	3
ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létre jövő kapacitások a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása: 3	
cb) Intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja: 5	
d.) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok.....	7
e.) Az ellátás igénybevételének módja.....	10
f.) Szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	13
g.) Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	14
h.) A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosítása.....	14
Mellékletek:	
1) Házi rend.....	15
2) Megállapodás.....	19
3) Napirendek.....	21
4) A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások.....	23

a.) Intézmény bemutatása:

Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: MESZEGYI)

Intézmény címe: 3530 Miskolc, Arany J. 37.
Telefon/telefax: 06/46-562-276 06/46-562-277
E-mail cím: miskolc@meszegyi.hu

Intézmény ellátási területei:

- Gyermek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság
- Célcsoport Specifikus Szociális Szolgáltatások Igazgatósága
- Családsegítés – Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Érvényességi terület:

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermek Napközbeni Ellátása Bölcsődei Igazgatóság kereteiben működő telephelyeken

- Napsugár Bölcsőde Miskolc, Selyemrét u. 36.
- Dobó Katica Bölcsőde Miskolc, Hadirokkantak u. 16.
- Petneházy Bölcsőde Miskolc, Petneházy u. 10-12.
- Kiliáni Bölcsőde Miskolc, Könyves K. u. 31.
- Heim Pál Bölcsőde Miskolc, Kassai u. 19.
- Margaréta Bölcsőde Miskolc, Bokréta u. 1.
- Diósgyőri Bölcsőde Miskolc, Kuruc u. 65/a.
- Katica Bölcsőde Miskolc, Szilvás u. 39.
- Mesemalom Bölcsőde Miskolc, Dózsa Gy. u. 36.
- Napraforgó Bölcsőde Miskolc, Hajós A. u. 1.

Fenntartó neve: A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye: 3525 Miskolc, Városház tér 8.

Bölcsőde neve: **Napraforgó Bölcsőde**
Bölcsőde címe: 3524 Miskolc, Hajós A. u. 1.
A programért felelős neve: **intézményvezető/bölcsődevezető**
férőhelyszám: 112
nyitvatartási idő: 6:00-17:00
elérhetőségek:
Telefon/telefax: 06/46-361-765
E-mail cím: napraforgo@meszegyi.hu
honlap: www.segitmiskolc.hu

b) Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása:

Az 1980-as évek elején átadásra kerülő akkori 25.-ös, mai nevén Napraforgó bölcsőde Miskolcon az avasi lakótelep panelházas övezetében, forgalomtól védett, jól megközelíthető helyen található, közvetlen szomszédságában óvoda, és iskola helyezkedik el.

A bölcsőde 112 férőhelyen, 4 gondozási egységben, 8 csoportszobában fogadja a gyermekeket. A 2014-ben megvalósuló infrastrukturális fejlesztés következtében nemcsak az épület korszerűsítése valósult meg, hanem óriási előrelépést jelentett a szolgáltatás minőségének javítása a tekintetében is. Lehetőséget adott újabb csoportszobák megnyitására, a férőhelybővítésre, mely által még több család gyermekét tudjuk fogadni a bölcsődénkbe, elősegítve az édesanyák munkába állását, illetve a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek fogadását. A bölcsőde ellátási területe elsősorban az avasi lakótelep, ahol a lakosság köreiben nagyobb arányban mutatkoznak a hátrányos helyzetű, egyedülálló, esetlegesen családok átmeneti otthonában élő családok, gyermekek. A felvett gyerekek többsége a lakótelepről érkezik, ahol családok átmeneti otthona is található. Az ott élő szülők gyakran keresik fel az intézményünket gyermekeik elhelyezése céljából, munkába állási szándék miatt. A gyermekek hiányos szocializációján túl, hangsúlyosan megjelenik a gyermekszegénység, a hátrányos helyzetű családok. Felzárkóztatásukban, esélyeik növelésében kiemelt feladatunk van.

A bölcsődei ellátást többségben a közeli bérházas övezetben és városrészekben (Avasi lakótelep, Tapolca, Hejőcsaba, Görömböly) lakók használják ki, de a Miskolc vonzáskörzetében lévő településekről (Pl. Mályi, Harsány, Nyékládháza,) is sok gyermek érkezik. A bölcsőde a városi közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen fekszik. Busszal vagy autóval könnyen elérhető. A parkolás biztosított, a bölcsőde körül kulturált, kiépített parkoló övezet található. Az ellátást igénybe vevők életkörülményei eltérő képet mutatnak, a bölcsőde közvetlen közelében számos önkormányzati bérlakás található, a fészekrakó program keretén belül rendkívül megnőtt a szociálisan hátrányos helyzetű kisgyermekes családok száma az avasi lakótelepen.

- A bölcsődei ellátást igénybevevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése:

Törekszünk szülőkkel való jó kapcsolat kialakítására, igyekszünk figyelembe venni kéréseiket, elvárásaikat. A bölcsőde szolgáltatására, a napközbeni gyermekfelügyeletre nagy igény mutatkozik a lakótelepen, a munkába állási szándék miatt, illetve a gyermekorvosi, védőnői jelzések alapján is. A bölcsőde nyitott minden kisgyermekes család számára, a szülői elvárásokat figyelembe véve, lehetőséget biztosítunk a bölcsődével megismerkedni az érdeklődő családoknak, nyílt napok, családi napok keretében. A családok igényeinek felmérését a szolgáltatással kapcsolatban, a gyermekek egyéni ellátásának a figyelembevételével, már az első találkozásuktól figyelembe vesszük, és a megfogalmazott kérdésekre, kérésekre a szakmai elveknek megfelelően reagálunk. A családok igényei alapján jelentős többségben a napközbeni felügyeletet igénylik, de gyakran az időszakos gyermekfelügyelet, és a délelőtti, délutáni baba-mama klubfoglalkozás is felmerül.

- Az ellátandó célcsoportoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete:

A bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora 2 év, de egyre több másfél éves és csecsemőkorú gyermek érkezik.

Az ellátásba kerülő gyermekek közül, gondozási-nevelési évente több SNI, HH, HHH is van, ezen felül tapasztalunk olyan eseteket, amikor pl.: korai fejlesztésre lenne szüksége egy-egy gyermeknek a fejlődésében mutatkozó eltérések, megakadások miatt, vagy éppen rossz szociális körülményekről árulkodik a gyermek ápolatlansága, éhsége, stb. amit próbálunk valamilyen szinten kompenzálni. A közelben lévő családok átmeneti otthonából folyamatosan érkeznek gyerekek, akiket egyedül álló, gyakran alacsony iskolai végzettségű anyuka nevel. Szocializációs hiányosságai mellett megjelenik a testi higiéniés elhanyagolás.

c) A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

ca) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

- A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok, feladatok bemutatása:
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde célja, hogy a:
„kisgyermek *elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.*
A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM
Szakmai munkánk során arra törekszünk, hogy a nevelési-gondozási terveinket is ennek figyelembevételével készítjük el. Valamint a gyermekek nevelése-gondozása során ezen célok magvalósításán dolgozunk.
- A bölcsődei nevelés feladata:
  - A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves egészséges, ill. 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek testi, mentális szükségleteinek kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése.
Az NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a bölcsőde kiemelt feladatai a:
    - „A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
    - Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
    - Az érzelmi a társas kompetenciák fejlesztése
    - A megismerési folyamatok fejlődésének segítése”
- személyi feltételek (munkakör, létszám, szakemberek szakképzettsége, közösség szakmai és emberi motivációja)

Munkakör	Kisgyermeknevelők szakképzése									Létszám összesen
	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy bölcsődei szakgondozó (OKJ)	csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ),	csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ),	csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ),	kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ)	csecsemő- és gyermekgondozói	csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)	csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapképzésű személy	
intézménynv	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

ezető/ vezető										
kisgyermek -nevelők	-	-	4	-	3	10	-	-	1	18
Összesen:	1	-	4	-	3	10	-	-	1	19

Csecsemő és kisgyermekgondozó szakképesítéssel rendelkező kolléganők közül 4 fő főiskolai:

- 1 fő rendelkezik szociálpedagógus végzettséggel
- 1 fő, a bölcsődevezető jelenleg hallgatója az Eszterházy Károly Egyetem neveléstudományi bölcsész MA, kisgyermekkor pedagógiája szakirányon. 2. éves és első éves ugyan itt a Gyakorlatvezető, mentorpedagógus az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeiben szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakán
- A kisgyermeknevelők körében nagyon elismert a BA szintű oktatás, ezért jelenleg 6 fő végzi másodévesként a főiskolai szintű kisgyermeknevelői képzést, 1 fő már el is végezte, de jelenleg nyelvvizsga hiányában még a diploma kézhezvételének az akadálya. Azok a kisgyermeknevelők, akik jelenleg nem képzik magukat, a jövőben tervezik a főiskolai oklevél megszerzését.

Egyéb munkakörök	Munkakörhöz kapcsolódó iskolai végzettség (felsorolás)	Létszám
Gazdasági ügyintéző		-
Takarító	szakmunkás	1
Bölcsődei dajka	1 fő kisgyermeknevelő OKJ, 2 fő érettségi, 1 fő szakmunkás	4
Mosónő		-
Udvaros		-
Fűtő-udvaros		-
Létszám összesen:		5

A bölcsődében dolgozókra jellemző, hogy összetartó csapatként, mindenki számára fontos a magas színvonalú munka, így növelve a bölcsőde jó hírét.

A gyermekek gondozását-nevelését szakszerűen képzett kisgyermeknevelők látják el, a szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma és képesítése megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól, és működésük feltételéről szóló 15/1998.(IV.30.)NM rendeletben foglaltaknak.

A kisgyermekes harmonikus, egészséges testi-lelki fejlődéséhez, szociális kompetenciájuk kialakulásához elengedhetetlen egy olyan érzelmi biztonságot nyújtó intézmény, ahol a kisgyermeknevelők és a technikai segítők egy gördülékeny, mindennapi rutinnal átgondolt intézményes gondoskodást tudnak nyújtani, egymás feladatait segítve, tiszteletben tartva.

Egy szakmai kollektíva akkor tud hatékonyan együttműködni, ha mindenki tisztában van kompetenciájával, az intézményi rend működésével, az elvárások és a szolgáltatás színvonala összhangban van.

A bölcsődében a családi légkör, magas szakmai tudással rendelkező odafordulás a kisgyermekes családok felé, a kisgyermekes mindennapjainak történései, alkotják a kollektíva arculatát, a bölcsőde megítélését a potenciális igénybe vevők között.

Korosztályt tekintve változatos az korösszetétel. Egy kisgyermeknevelő jelenleg Gyed-en van.

A tartósan távollévő dolgozó helyettesítését határozott idejű szerződéssel alkalmazott szakképzett személyzettel oldjuk meg.

Minden dolgozó számára fontos a bölcsőde szépítése, állagának megóvása. Kreatíváguknak köszönhető, hogy minden évszakban megújulnak a gondozási egységek, és az évszakokra jellemző dekorációt kapnak.

Évente több alkalommal (a nevelés-gondozás nélküli napokon) közös programokon veszünk részt.

Továbbképzéseken folyamatosan részt veszünk, valamint főiskolai tanulmányokat is szeretnénk elkezdni fiatal szakembereink.

- Tárgyi feltételek:

Bölcsődénk az előírásoknak megfelelően, típus bölcsődének épült. A gondozási egységekben minden helyiség megfelelő kapcsolódással és méretekkel rendelkezik. A 2014-ben történt felújítás alkalmával a mai szabványoknak megfelelően rendelkezünk a kötelezően elrendelt felszerelési tárgyakkal.

A bölcsődében működő konyhánkat ez év áprilisában átvette a KEM Kft. így csak tálaló konyhaként működik. A bölcsőde egyéb helyiségei, irodák szociális helyiségek kisebb, nagyobb felújítást igényelnének.

Az eredeti bútorokat festéssel próbáljuk megújítani, valamint cseréjükre is sor kerül.

A játékkészletet támogatásokkal próbáljuk cserélni, így mindég megújulnak, frissülnek.

A játszóudvar burkolata szintén a felújítás során megújult, balesetmentessé vált. A beépített játékaink fogynak és cseréjükre, pótlásukra lenne szükség.

Kialakításra került egy fejlesztő szoba, mely a esős napokon biztosít változatos mozgásra lehetőséget azon gyermekek számára, akik mozgás igénye vagy fejlődésbeli eltérése indokolja.

Továbbá elkészült egy só-szoba, mely a gyermekek légzőszervi megbetegedéseit hivatott megelőzni.

A 2016-ban megvalósuló férőhelybővítés feltételeként a korábbi hatósági szerződés részeként megújult a bölcsőde udvara, számos mozgásfejlesztő játék került beszerzésre. Új homokozók, újra füvesített udvar, lekerített teraszok biztosítják a szabadlevegőn való tartózkodás biztonságos feltételeit.

cb) Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

- A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás kifejtése:

Bölcsődénk a MESZEGYI Igazgatóságának irányítása alatt, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal egy gazdasági egységben integráltan működik. Az egyes szakterületekkel elsősorban a Családsegítés – Gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó munkatársakkal és a Stratégiai Igazgatóság referenseivel állunk szoros kapcsolatban.

A bölcsődék kapcsolata, a bölcsődei hálózaton belüli feladat, az egymás kölcsönös segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézményvezető/bölcsődevezető mindennapos munkájának segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen

- A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formáinak bemutatása:

A szülőkkel több formában is tartjuk a kapcsolatot:

- **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Ekkor a szülők felvilágosítást kapnak a házirenddel kapcsolatban, napirend ismertetése és a leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerésére is sor kerül.
- **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról.
- **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekekre. A kisgyermeknevelő minden esetben felajánlja a szülőknek a családlátogatás lehetőségét, ahol leginkább a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb. esik szó.
- **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor minden alkalommal, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
- **Írásos formák: üzenő füzet:** a beszoktatás kezdetekor a szülő pár gondolatban összefoglalja a várandósságtól kezdve, a születésen át egészen a bölcsődei felvételéig

a kicsi főbb fejlődési területeit, szokásait. A szülők háromhavi rendszerességgel jellemzést kapnak a gyermekeik bölcsődei fejlődéséről, a mindennapi történésekről.
Faliújság: aktuális eseményekről tájékoztatást nyújt.

- A szolgáltatáson kívül más intézménnyel, szakértővel, gyermekjóléti szolgáltatókkal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal, óvodával, szakhatóságokkal, stb. való kooperáció jellemzői:

Az ellátott gyermekek és családjaik korosztálytól, fejlettségtől, egyéni igényektől függően keressük/elfogadjuk a kapcsolattartási lehetőséget. Pl.:

- HH, HHH, védelemben vett gyermek esetében Bölcsődei szociális munka zajlik, így támogatva a családon belüli pozitív irányú változási folyamatok elindulását
- a körzeti védőnők rendszeresen érdeklődnek, személyesen követik nyomon az általuk gondozott gyermekek fejlődését
- a körzetben lévő óvodákból meghívott vezetők, óvodapedagógusok vesznek részt a szülőértekezleteken, nyílt napokon fogadják a bölcsődés gyermekeket és családjaikat
- szakértővel, szakhatóságokkal az esetlegesen jelentkező igényeknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot, pl. Pedagógiai véleményt készítünk, részt veszünk esetmegbeszéléseken, előadásokra hívjuk az érintett szakembereket.

d) A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

- Az Alapprogramban foglaltak helyi viszonyokra adaptált gyakorlatának bemutatása:
  - *A család rendszerszemléletű megközelítése:*
Családlátogatás alkalmával tudunk képet kapni a család helyzetéről. Ha hiányosságokat észlelünk, próbáljuk valamilyen módon kompenzálni.
  - *A kisgyermekkorú intervenciós szemlélet befogadása:*
A gyermek sajátosságainak, egyéniségének, fejlődésének megfigyelése, esetleges lemaradás esetén a családdal való együttműködés, valamint fejlesztés.
  - *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*
A szülők által felvetődött kéréseket (családi szokások, hagyományok, vallás) igyekszünk a lehetőségekhez mérten teljesíteni.
  - *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*
Minden gyermeknél különös figyelmet fordítunk az egyéni sajátosságokra, megnyilvánulásaira, szükségleteinek kielégítésére, bánásmódra.
  - *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*
Példamutató magatartást kell gyakorolnia minden szakembernek, hogy a gyermek számára megfelelő és követendő minta legyen. Kommunikációja fontos munkaeszköz, ezért nem mindegy mennyire pontos és hiteles. Szakmai tudását állandóan szinten kell tartania.
  - *A biztonság és stabilitás megteremtése:*
Ahhoz, hogy a gyermek jól és biztonságban érezze magát, alapvető feltételeket kell megteremtünk, mint pl.: fokozatos anyás beszoktatás, jól kialakított napirend, hely és tárgy állandóság, és nem utolsósorban a saját kisgyermeknevelői rendszer.
  - *Fokozatosság megvalósítása:*
A gyermek biztonság érzetének, és egészséges fejlődésének szintén fontos feltétele, hogy fokozatosan szoktassuk minden új helyzethez, ez értendő az étkezésétől kezdve a szobatisztaságra nevelésen keresztül, új környezet, személyek megismeréséhez is.
  - *Egyéni bánásmód érvényesítése:*
Minden gyermek más és más, de még ugyan az a gyermek is mást igényel attól függően, hogy milyen a hangulata, mennyire vannak kielégítve szükségletei stb. ezért fontos, hogy mindig az adott gyermekre szabva, és adott állapotától függően bánjunk vele.

- *Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:*
Szerencsére felismerésre került, hogy milyen nagy jelentősége van a gondozásnak. Nem „csak” tisztába tesszük és megejtjük a gyermekeket, hanem közben komoly nevelés is történik. Törekszünk arra, hogy csöpségeink jól érezzék magukat a gondozási tevékenységek során, érzelmük körül, kellemes élmény legyen számára, és megfelelő információt kapjanak arról, mi történik velük adott helyzetben.
- *A gyermeki kompetenciaképzés támogatása*
Óriási felelősségünk van abban, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Szerencsére az óvodai és szülői visszajelzések is azt igazolják, hogy sikerül megteremteni azokat a feltételeket: kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret, ami ezt a folyamatot elősegíti.

Kiemelt szakmai célok és azok megvalósításához rendelt módszerek, eszközök:

Kiemelt célként kezeljük a bölcsőde jó hírének megtartását, és törekszünk az ellátás színvonalának további emelésére. A szakmai előírásoknak minél tökéletesebben megfelelni. Az itt gyakorló hallgatónak ezt a tudást átadni. A megvalósításhoz fontos, hogy tudásunkat folyamatosan fejlesszük, tudjunk megújulni. Így a 15/1998-as NM rendelet 10. sz. mellékletében szereplő a Bölcsődei nevelést-gondozást Alapprogramnak megfelelően a feladatadatunknak tekintjük:

A családok támogatását, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

Csak úgy tudjuk támogatni a szülőket, ha mi is tanulunk, bővítjük ismereteinket, és mind e mellett olyan szakmai munkát végzünk, hogy a szülők készek legyenek elfogadni tőlünk azokat a segítségeket, melyek szülői szerepükben megerősítik.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozását:

A kisgyermeknevelő személyisége az (a szülők mellett) ami nagyban befolyásolni tudja a gyermekben az egészséges életmód megalapozását. Milyen mintaként van jelen a gyermek életében, hogyan kommunikálja az egyes tevékenységeket, amik majd helyes higiéniai szokásként fognak megjelenni később a gyermek életében. Pl.: miért kell kezet mosni, miért ne igyon sok édes folyadékot, miért kell levegőre menni stb.

Az intézmény szakmai munkájának egy nagyon hangsúlyos eleme gyermekek szabad levegőn való tartózkodásának minél több formája, mivel a lehetőség adott (árnyékos udvari rész, a fedett terasz). Az udvari játék a nagymozgásos tevékenységek, a természettel való ismerkedésnek mind-mind a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésében meghatározó szerepe van.

Az egészségvédelem, az egészség, mint érték bölcsődénkben kitüntetett szerepben van, hiszen egy modern, és hatásos só terápiais szobával büszkélkedhetünk. A só terápiais szoba használata nemcsak a légúti megbetegedések, allergiák esetén javasolt, hanem prevenció képen is jó szolgálatot tehet. A kisgyermekek játék közben „gyógyulhatnak”, élvezve a só-homokozó, a parajdi sófal, és a sógenerátor jótékony hatását.

A napirendbe építve, a szabad játéktevékenységbe ágyazva látogatták a gyermekcsoportok a sókuckót.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését:

A bölcsőde másodlagos szocializációs színtérként jelenik meg a gyermek életében. Még ha nagycsaládban is nevelkedett a bölcsődét megelőzően, akkor is meg kell tanulnia közösségben élni, a közösségi szabályokat elfogadni. Ebben van nagy szerepe megint a kisgyermeknevelőnek, mennyire van a gyermek mellett, amikor például meg kell osztozkodni egy játékon, vagy hogyan oldjon meg konfliktus helyzeteket, stb. Döntő fontosságú, hogyan éli meg ezeket, mert kihat későbbi kapcsolataira is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítését:

Komplex feladata a kisgyermeknevelőnek, hiszen a gyermek értelmének fejlesztéséről van szó. Mennyire segíti gondolkodását, beszédét, képzeletének fejlődését, pl.: énekléssel,

meséléssel, bábozással, ismeretek nyújtásával; hogyan hat figyelmének fejlesztésére, pl.: kreatív játékokkal, építő- konstruáló játékokkal, nagymozgásokkal, stb.

- A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Tanulás:

a kisgyermek minden helyzetben tanul, legyen az gondozási folyamat, vagy szabad játéktevékenység, a lényeg az, hogy biztosítsuk számára a megfelelő tárgyi környezetet, ami arra ösztönzi, hogy mindent megfigyeljen, tapasztaljon, magáévá tegyen. Valamint legyen körülötte egy olyan állandó személy, aki megfelelő példakép arra, hogy megtanulja tőle a helyes viselkedési szabályokat, magatartási formákat, és kellő ismereteket nyújtson, amit hiteles kommunikációval érhet el.

Gondozás:

a tanulás egyik fontos színtere, azért fontos, hogy a felnőtt hogyan viselkedik a gondozások során, mennyire empátikus, türelmes, kedves, mennyire finomak a mozdulatai, hogy-e kellő időt az önállóságra, dicsér, elismer, megerősít.

Játék:

a tanulás másik színtere, hiszen a játék során ismeri meg a környezetét, saját magát, tapasztalatokat gyűjt. Ebben kell maximálisan támogatni a kisgyermeknevelőket. A helyzeteknek megfelelően vagy csak, felügyeletet kell biztosítani, vagy igénynek megfelelően részt venni a játékban, akár kezdeményezni is lehet, sőt konfliktus helyzetekben kell is.

Mozgás:

0-3 éves kor között fejlődik legintenzívebben a mozgás, a mi feladatunk, hogy biztosítsuk számukra az életkornak megfelelő eszközöket, ugyanakkor, ha mozgásukban eltérést, megakadást tapasztalunk, fejlesszük, segítsük őket.

Mondóka, ének:

Kisgyermeknevelőink, helyzetnek megfelelően gyakran énekelnek, furulyáznak, mondókáznak. A gyermekek fogékonyak az énekszóra és igénylik, hogy minél többet foglalkozzanak velük a nevelők. A nevelési év végére szinte „nótafák” nőnek ki a csoportból és veszik át az irányítást, mint egy énekfoglalkozás címen. Az éneklési vágy kiélésére évek óta szervezünk „Mazsola muzsikát” heti rendszerességgel, amit a Miskolci Nemzeti Színház egyik zenésze tart, hangszerek segítségével.

Vers, mese, bábozás:

Szintén a mindennapi életünk szerves része, hiszen imádják a gyermekek a meséket hallgatni, ami részben az ő életükről szól, vagy a könyvekben szereplő képekről mesélnek a kisgyermeknevelők. A bölcsődében használt bábokon kívül, évente kétszer meglátogatnak a Miskolci Csodamalom Bábszínház előadói egy-egy interaktív előadással, amit nagyon kedvelnek a gyerekek.

- A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Fokozatos szülővel történő/anyás beszoktatással kezdik meg bölcsődei életüket felvételre kerülő gyermekeink. A fokozatosságra mindenképpen ügyelünk, és a gyermek alkalmazkodásától tesszük függővé, hogy milyen ütemben történik az adaptáció, ami nem biztos, hogy két hét, akár három- négy hétre is elhúzódhat. Az ismerkedés legtöbb esetben anyával történik, viszont megessik, hogy apa, vagy a nagyszülők jönnek a beszoktatásra, mert anya már dolgozik.

A beszoktatás egyik fontos része, hogy ragaszkodunk az ütemezéshez, vagyis egy kisgyermeknevelőnek, két hétig csak egy beszoktatós gyermekkel kell foglalkoznia, elegendő időt hagyva az egymásra hangolódásra.

A kisgyermeknevelők igyekeznek az első beszoktatási napon megejteni a családlátogatást. A saját és társ kisgyermeknevelők mennek együtt látogatni, apró meglepetés ajándékkal kedveskedve.

Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelői” rendszer, mely segíti a gyermekek alkalmazkodását az új környezethez, valamint érzelmi biztonságot nyújt. Nagyon ritka esetben történik nevelői csere, pl.: nyugdíjba vonulás, szülés, hosszantartó betegség.

Gyermekcsoportok kialakításánál több szempontot veszek figyelembe, mint pl.: szülők igényei, életkor (1-2 csoportszoba, ahol a két éven aluliak 12 fővel; 3-4 csoportszoba két éven felüliek 14 fővel), nemek aránya.

Napirendünk kialakításánál szintén több szempontot veszünk alapul, elsősorban a gyermekek életkori sajátosságait, időjárás, évszakokat, és bizonyos keretek között rugalmasan kezeljük, annak függvényében, hogy a gyermekeknek milyen egyéni szükségleteik vannak.

A napirendet lásd a mellékletben.

A bölcsőde tárgyi feltételei részben adottak. A belső eszközök, játék készletek megfelelőek, egyre inkább kicserélődnek a régi bútoraink újakra. A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoport szobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség pl.: csúszda, alagutak, szoba motorok- autók stb.

Az udvari nagymozgásos eszközeink egyre inkább elkopnak, balesetveszélyessé válnak, ezért el kellett távolítanunk, pótlásukat a 2016-ban történt férőhelybővítés kapcsán sikerült elérni, így a gyerekek biztonságos, számukra minden igényt kielégítő játékeszközt tudnak használni nagymozgásos tevékenységeik során. Ezek a játékok leginkább mobilisak, így akár esős időben, illetve a téli időszakban, a csoportszobákban is használhatók a gyerekek legnagyobb örömére.

A beszoktatást követően is törekszünk arra, hogy minél több formában tartsunk kapcsolatot a szülőkkel, ezek közül is a legfontosabb a napi beszélgetések reggeli, délutáni átadás/átvétel során. A vezetővel a nap folyamán bármikor lehetséges a konzultáció, személyesen, telefonon, e-mailben.

Szülői értekezleteket a gondozási- nevelési év megkezdése előtt, valamint az óvodai beiratkozást megelőzően, vagy szükség esetén tartunk.

Szülőcsoportos beszélgetéseken, a szülőket foglalkoztató kérdéseket lehet megbeszélni az előírtaknak megfelelő módon.

Átadóinkban folyamatosan írásban is informáljuk a szülőket adott eseményekkel kapcsolatban.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása:

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

az NM rendelet 46. § (3) bekezdése alapján a 46. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti esetben:

„egy bölcsődei csoportban, ha:

a) egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Integrálva az egészséges gyermekekkel történik a gondozásuk –nevelésük. Fokozott figyelmet fordítanak kisgyermeknevelőink a lemaradt fejlődési terület fejlesztésére és magával a gyermekkel való többletfoglalkozásra, törődésre, kommunikációra, stb.. A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani.

- Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása:

Bölcsődénkben játszó csoport és gyermekfelügyelet szolgáltatásokra van lehetőség. Az igény, változó, inkább a tavaszi hónapokra jellemző. Külön erre a célra kialakított helyiségben fogadjuk a családokat.

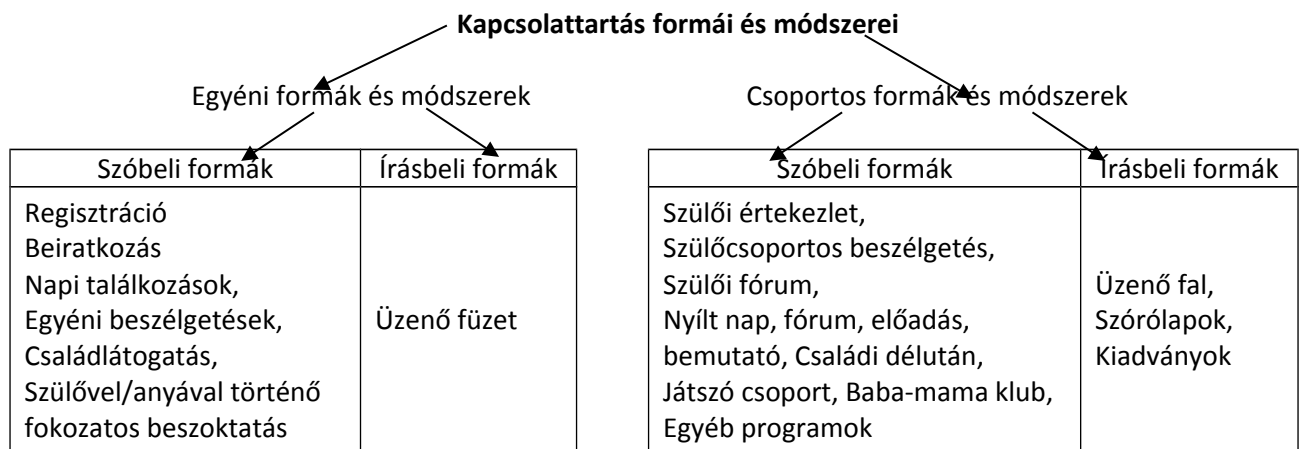
e) az ellátás igénybevételének módja:

- a szülők tájékoztatásának formái

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt jól kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Fontos, hogy a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről, ezzel megalapozzák az egyéni bánásmód kialakítását.

A bölcsődékben már kialakult hagyományai vannak a szülőkkel való kapcsolattartásnak.

A családlátogatás:

Célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség nyílik arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A kisgyermeknevelők igyekeznek a látogatás során megismerni a gyermeket és családját, ezért megfigyelik többek közt:

- a gyermek helyét a családban, napirendet,
- eddigi fejlődését, megismerik a gyermek életének fontosabb történéseit,
- a gyermek szokásait, igényeit, személyiségét.

A kisgyermeknevelő válaszol a szülő kérdéseire, tájékoztatja Önöket, pl. a következőkről:

- a bölcsődei életről, a napirendről
- a beszoktatás menetéről, stb.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Adaptáció – beszoktatás:

Az anyától való elszakadás egyik érzékeny időszaka a gyermek bölcsődébe kerülése, ezt igyekszünk segíteni az anyával történő fokozatos be szoktatással, melyet a gyermek egyéniségét, fejlettségi szintjét és az intézmény működési rendjét figyelembe véve ütemezzük.

A beszoktatás fokozatos, mert az első napokban mindössze 1-2 órát tölt a gyermek a bölcsődében, majd napról-napra növekszik ez az időtartam. A gyermek igényeit, alkalmazkodását figyelembe véve történik. Lehetőség szerint az anyuka vagy a család más

tagja, apa, nagyszülő van jelen az első napokban teljesen, majd fokozatosan adja át gyermekének gondozását-nevelését a bölcsődei szakembereknek.

Az anyával történő beszoktatás során az első napokban a kisgyermeknevelő, megfigyeli anya és gyermeke együttműködést. Ez alatt az anyuka látja, hogy a kisgyermeknevelők hogyan nevelik-gondozzák a már beszokott gyermekeket. Az anyukák számára kommunikációs mintát nyújtanak a hivatásukat teljesítő szakemberek. A beszoktatási időszak két-három hete alatt a szülők és a kisgyermeknevelők informálódnak, tapasztalatokat tudnak szerezni egymástól.

Szülőértekezlet:

Évente legalább két alkalommal tartjuk. A nevelési gondozási év megkezdése előtt az általános tudnivalókról, pl. napirend, a napi ellátás legfontosabb sarokpontjai: (nyitva tartás, térítési díj befizetése stb.) kaphatnak a szülők információt, illetve a bölcsődével kapcsolatos szakemberek bemutatkoznak a szülőknek, elérhetőségeiket megadva a későbbi kapcsolattartás céljából. Tavasszal az óvodai beiratás előtt álló gyermekek szüleinek a lakótelepen található óvodavezetők közreműködésével, az óvodai átmenettel kapcsolatos szülői értekezletet tartunk.

A szülőcsoportos beszélgetések:

Egy-egy a szülőket aktuálisan érintő témát dolgoznak fel a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülők gyermekneveléssel, gondozással kapcsolatos kérdéseinek megválaszolását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéskészlet bővítésére.

Szülői fórum

A Gyvt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselőjének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

- A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.
- A Szülői fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és az intézményvezető/bölcsődevezetővel
- Évente legalább két alkalommal üléseznek, melyről jegyzőkönyv készül
- Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.
- Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

A szervezett programok, rendezvények:

A családok igényeihez igazodnak. Formái, pl. előadás, beszélgetés szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül (pl. Mikulás ünnepség, Adventi készülődés, Farsang, Nyuszi-buli, Gyermeknap, Nyílt nap, stb.). Ezek a közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

• felvétel rendje

A felvétel rendjét az intézmény Felvételi szabályzata határozza meg.

A bölcsődébe a regisztráció, a beiratkozás folyamatos. Minden gyermekeket a szülő jelzésének megfelelően regisztrálunk.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük a:

- regisztráció időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját
- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek. Ezekben az esetekben a megfelelő szakemberek javaslatával támasztjuk alá a gyermek felvételét.

A Gyvt. 42/A. §-ának (4) pontja szerint „Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermek felvettük a szülő által kért időpontban, vagy ha nem tudunk számára férőhelyet biztosítani.

A beiratkozás része, a felvételi dokumentáció kitöltése, pl. a:

- Gyermekegészségügyi törzslap,
- a Felvételi szabályzat mellékletei, kiemelten a Megállapodásra, a Gyvt. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint Szülői tájékoztatást igazoló nyilatkozat, stb.

A beszoktatás menetét – a szülőkkel, a csoportvezetőkkel, kisgyermeknevelőkkel történt egyeztetésnek megfelelően – az intézményvezető/vezető által elkészített beszoktatási ütemterv alapján történik. A terv elkészítésekor több szempontnak is érvényesülni kell, pl.:

- A Gyvt. és az NM rendelet bölcsődei gyermekcsoportok kialakítására vonatkozó előírásai
- gyermekek életkora, fejlettségi szintje, pszichés jellemzői,
- szülői igények, pl. munkába állás időpontja, ha lehetséges a kisgyermeknevelő személyének megválasztása
- gyermekek neme, a nemek aránya

f) a szolgáltatásáról szóló tájékoztatás

- a Házirend tartalma: (részletesen lásd a mellékletben)
  - Bölcsőde neve, Bölcsőde címe, vezető neve, Elérhetőségek
  - Bölcsődébe járás szabályai
  - Gyermekek a bölcsődében
  - Egészségvédelmi szabályok
  - Gyermekek étkeztetése a bölcsődében
  - Szülők a bölcsődében
  - Hatályosság
- a Házirend szerepe:

A házirend szerepe, hogy a szülőkkel megismertesse, elfogadtassa azokat az alapvető szabályokat, melyek a bölcsődei élet, a gyermekek megfelelő nevelésének, gondozásának biztosításához szükségesek. Összehangolja a családi nevelést a bölcsődei neveléssel. Megalkotásánál fontos figyelembe venni többek közt a következőket:

  - A Gyvt. és az NM rendelet előírásait
  - A bölcsődei csoport igényeit, a gyermekek elsődleges érdekeit
  - A szülők véleményeit, melyet elsősorban a Szülői fórum tagjain keresztül közvetíthetnek.
- a tájékoztatás módjait (szórólap, honlap, stb.).

Bölcsődénkben elsődlegesen a személyes tájékoztatást részesítjük előnyben, szükség szerint egyénileg és csoportosan, lásd a fentieket. További lehetőségeink:

  - „Bölcsődei kisokos”, melyben bölcsődénk sajátosságain kívül alapvető szakmai elveket is bemutatunk a szülőknek szóló egyszerű, átlátható, tömör megfogalmazásban.
  - „Házirend”, melyet minden szülő átvesz és nyilatkozik, annak megismeréséről, az abban megfogalmazott szabályok elfogadásáról, betartásáról.
  - Intézményi honlap: www.segitmiskolc.hu. melyen az intézményünk minden ellátási formájáról, szolgáltatásáról, stb. tájékozódhat az érdeklődő
  - Szórólapok, is rendelkezésre állnak, ezeket elsősorban konferenciákon különböző rendezvényeket vehetik kezükbe az érdeklődők
  - A bölcsődében tervezett programokról a szóbeli tájékoztatás mellett a Faliújságon, illetve Meghívók segítségével tájékoztatjuk a szülőket.

- Faliújságon tájékoztatjuk továbbá a szülőket a heti étrendről, mely igazodik a gyermekek életkorából, fejlettségéből és egészségi állapotából fakadó igényeihez.
- A gyermekek szomatikus, kognitív és emocionális fejlődést a Fejlődési naplóban rögzítjük, melybe a szülőnek joga van betekinteni. Továbbá az Üzenő füzetben is tájékoztatják a kisgyermeknevelők a szülőket.

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- gyermeki jogok
  - Segítségét kapjon a saját családban történő nevelkedéshez
  - Különleges ellátást kapjon sérülés, tartós betegség, stb. esetén
  - Védelembe részesüljön, a fejlődését veszélyeztető környezeti, társadalmi és egyéb hatásokkal szemben
  - Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat
  - Gondozás-nevelés közben mentesüljenek mindenféle hátrányos megkülönböztetéstől
- a szülők jogai
  - Megválassza az intézményt
  - Megismerhesse a gyermekcsoport életét
  - Megismerje a nevelési-gondozási elveket
  - Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsődék működésével kapcsolatban
  - Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- a dolgozók jogai
A dolgozók jogait és az igénybe vehető juttatások körét Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata és az érvényben lévő Kollektív szerződés tartalmazza.
- Érdekképviseleti Fórum működése (kivéve mini bölcsőde)
Bölcsődénkben Érdekképviseleti/Szülői Fórum az előzőekben ismertetett módon működik

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- önképzés megvalósulása
A kisgyermeknevelők saját érdeklődési körüknek megfelelően olvasnak szakirodalmakat, tájékoznak az internetről, kreatív ötleteket gyűjtenek, nyelvet tanulnak, javító érettségire készülnek.
- tematikus belső továbbképzések
A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Akik részt vesznek szakmai konferenciákon, továbbképzéseken rövid összeggel mutatják be az ismereteket.
- szakmai továbbképzéseken való részvétel gyakorlata
A dolgozók kreditpontos továbbképzéseken részt vett dolgozók pontjait a Stratégiai Igazgatóság munkatársai tartják nyilván.
  - A kisgyermeknevelők közül többen főiskolai tanulmányaik befejezésével teljesítik a kreditpont szerzési kötelezettségeiket.
  - Az intézmény saját akkreditált képzésin is részt vehetnek a dolgozók.
  - EFOP pályázatok keretében és egyéb külső képzőhely által meghirdetett programok, helyi megszervezésével biztosítjuk a dolgozók szakmai fejlődését.

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről az Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
 .....Bölcsőde, vezetője:
 .....**intézményvezető/bölcsődevezető,**

Másrészről .....szülő (törvényes képviselő).....
 nevű gyermekének bölcsődei elhelyezés tárgyában.

A gyermek adatai:

Születési hely, idő: .....20 . .....hó .....nap

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

TAJ száma:.....

A bölcsődei ellátás kezdete: .....év.....hó .....naptól

Igénybevétel módja: önkéntes javasolt védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a

1. szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítségét,
2. napi négyeszeri étkezést,
3. fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
4. egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
5. egyéni bánásmódot
6. megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
7. személyes higiénét
8. korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
9. bölcsődei orvosi ellátást
10. óvodai életre való felkészítést
11. felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit
12. a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését a feltételekkel rendelkező bölcsődében
13. a táplálékallergiás gyermekek étkeztetését a bölcsődében

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

1. a házirend és az ellátás megismertetését,
2. a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
3. tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
4. rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett, gyermekfejlődését nyomon követő dokumentációba
5. szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket gondozónővel, vezetővel
6. tájékoztatók, étrendek megismertetését
7. gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
8. a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
9. a panaszjog gyakorlását
10. a személyes adatok védelmét, a titoktartást. ◆

A térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

A bölcsődében a térítési díjat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148. §. (1) bekezdése alapján az intézményvezető állapítja meg. A fenntartó - Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata - döntésére tekintettel csak a gyermekétkeztetésre vonatkozóan kell térítési díjat fizetni, a bölcsődei gondozásért nem.

A térítési díjak összegének megállapítása Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 12/2014. (V.12) önkormányzati rendelete alapján történik, tekintettel a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdésében szabályozott normatív kedvezményekre, továbbá Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a települési támogatás és az önkormányzat által nyújtott egyéb szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2015.(II.10.) rendeletének 13. §-ára.

A térítési díjat előre, egy összegben minden hónapban a megjelölt napokon kell befizetni. Az igénybe nem vett étkezés díja a következő hónapban kerül visszafizetésre.

A normatív kedvezmény igénybevételének feltétele a Nyilatkozat nyomtatvány kitöltése.

A gyermek bölcsődei ellátásának megszűnését követően a vezető írásban tájékoztatja a szülőt a térítési díj túlfizetéséről, a visszafizetés módjáról, illetve szintén írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díjhátralék fizetési kötelezettsége van. A vezető mindkét esetben 15 napos határidőt jelöl meg.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

1. a bölcsőde házirendjét betartja
2. az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
3. együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
4. a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja
5. a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz fordulhat.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

1. ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és az óvoda átveszi
2. ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési évvégéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
3. sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
4. ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napon át, bejelentés nélkül – igazolatlanul - nem veszi igénybe
5. ha az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri 8 napon belül
6. ha a bölcsődeorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
7. ha magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a bölcsődeorvos a gyógypedagógus, gondozónő, szükség esetén pszichológus véleménye alapján szakvéleményt alakít ki.

Miskolc, ... év .....hó .....nap

.....
szülő

.....
intézményvezető

Ellátás megszűnésének dátuma: .....

Tavaszi – Nyári napirend
(csecsemő – tipegő)

6 ⁰⁰ – 8 ⁰⁰	Érkezés a bölcsődébe: kézmosás, korán érkezők pihenésének biztosítása, játéktevékenység,
8 ⁰⁰ – 8 ³⁰	Reggeli
8 ³⁰ - 10 ⁰⁰	Alvás, szabad játéktevékenység: kor és igény szerint alvás biztosítása (lehetőleg a szabadban), udvari játék.
10 ⁰⁰ - 10 ³⁰	Tízórai: első adag főzelék.
10 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység
12 ⁰⁰ – 12 ³⁰	Tisztázás, mosakodás, gyümölcs pépek elfogyasztása.
12 ³⁰ - 15 ⁰⁰	Alvás idő.
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Uzsonna: második adag főzelék
15 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Távozás a bölcsődéből, udvari szabad játéktevékenység.

Tavaszi – Nyári napirend
(nagy csoport)

6 ⁰⁰ – 8 ⁰⁰	Érkezés a bölcsődébe: kézmosás, korán érkezők pihenésének biztosítása, játéktevékenység.
8 ⁰⁰ – 8 ³⁰	Reggeli.
8 ³⁰ - 10 ⁰⁰	Udvari szabad játéktevékenység.
10 ⁰⁰ - 10 ³⁰	Tízórai.
10 ³⁰ - 11 ⁰⁰	Udvari szabad játéktevékenység.
11 ⁰⁰ – 11 ³⁰	Fürdőszobai élet.
11 ³⁰ – 12 ⁰⁰	Ebéd.
12 ³⁰ - 15 ⁰⁰	Alvás idő.
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Uzsonna.
15 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Távozás a bölcsődéből, udvari szabad játéktevékenység.

Őszi – Téli napirend

(csecsemő – tipegő)

6 ⁰⁰ – 8 ⁰⁰	Érkezés a bölcsődébe: kézmosás, korán érkezők pihenésének biztosítása, játéktevékenység.
8 ⁰⁰ – 8 ³⁰	Reggeli
8 ³⁰ - 10 ⁰⁰	Alvás, szabad játéktevékenység: kor és igény szerint alvás biztosítása.
10 ⁰⁰ - 10 ³⁰	Tízórai: első adag főzelék.
10 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Udvarra való kimenetel: udvari szabad játéktevékenység.
12 ⁰⁰ – 12 ³⁰	Udvarról való bejövetel, tisztázás, mosakodás, gyümölcs pépek elfogyasztása.
12 ³⁰ - 15 ⁰⁰	Alvás idő.
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Uzsonna: második adag főzelék.
15 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Távozás a bölcsődéből: szabad játéktevékenység.

Őszi – Téli napirend

(nagy csoport)

6 ⁰⁰ – 8 ⁰⁰	Érkezés a bölcsődébe: kézmosás, korán érkezők pihenésének biztosítása, játéktevékenység.
8 ⁰⁰ – 8 ³⁰	Reggeli.
8 ³⁰ - 10 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység.
10 ⁰⁰ - 10 ³⁰	Tízórai.
10 ³⁰ - 11 ⁰⁰	Udvarra való kimenetel: udvari szabad játéktevékenység.
11 ⁰⁰ – 11 ³⁰	Udvarról való bejövetel, fürdőszobai élet.
11 ³⁰ – 12 ⁰⁰	Ebéd.
12 ³⁰ - 15 ⁰⁰	Alvás idő.
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Uzsonna.
15 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Távozás a bölcsődéből, szabad játéktevékenység.

A bölcsőde működésére vonatkozó jogszabályok, szabályzatok, módszertani ajánlások:

- 2012. I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, Módszertani levelek (Szociális füzetek, Széchenyi terv 2012)
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, Módszertani levelekben szereplő módszertani kiadványok, szakmai segédletek jegyzéke (Szociális füzetek, Széchenyi terv 2012)
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 12/2014.(V. 12.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata és mellékletei